

VALSTYBĖS ĮMONĖ REGISTRŲ CENTRAS

Lvivo g. 25-101, 09320 Vilnius, tel. (8 5) 268 8262, el. p. info@registracentras.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS MASINIO ŽEMĖS VERTINIMO

ATASKAITA Nr. ŽVM-267 (7.20 E)

Vertinamas turtas ir jo adresas

Žemės sklypai, Vilniaus miesto savivaldybė

Vertinimo data

2023-08-01

Ataskaitos surašymo data

2023-01-01–2023-12-12

Vertinimo atvejis

Istatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais (privalomas turto arba verslo vertinimas)

Vertinimo tikslas

Vidutinės rinkos vertės nustatymas teisės aktų nustatytais tikslais

Turtą įvertino ir ataskaitą parengė

Valstybės įmonė Registrų centras
(jm. k. 124110246)

Turto vertintojai

Veronika Valentinavičienė
Miglė Jakubkienė
Aušra Baronaitytė-Deveikienė
Mindaugas Vrubliauskas
Vaida Mačiolė

Vilnius, 2023 m.

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	4
1.1. Masinio vertinimo samprata	4
1.2. Vertinimo atvejis, tikslas ir panaudojimas	5
1.3. Vertinamas turtas, jo buvimo vieta	6
1.4. Užsakovas	6
1.5. Vertintojas.....	6
1.6. Vertinimo data	10
1.7. Ataskaitos surašymo data	10
1.8. Masinio žemės vertinimo dokumentų derinimo, svarstymo ir tvirtinimo dokumentai.....	10
2. NEKILNOJAMOJO TURTO IR JO RINKOS VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIOJE APIBŪDINIMAS.....	11
2.1. Geografinis apibūdinimas, administracinis suskirstymas	11
2.2. Gyventojų skaičius	13
2.3. Gyventojų migracija	14
2.4. BVP ir vidutinė metinė infliacija	15
2.5. Įmonių skaičius.....	16
2.6. Nedarbo lygis.....	17
2.7. Investicijos	18
2.8. Statybos leidimai.....	19
2.9. Žemės fondo duomenys.....	21
2.10. Statistiniai rinkos duomenys	23
3. MASINIO ŽEMĖS VERTINIMO ATLIKIMAS	26
3.1. Masinio vertinimo sistema	26
3.2. Vertinimui panaudotos duomenų bazės ir programos.....	26
3.3. Vertinimo metodo parinkimas ir jo taikymas	28
3.4. Masiniams žemės vertinimui naudojamų rinkos duomenų laikotarpio aptarimas.....	28
3.5. Statistinių rodiklių apibūdinimas	29
3.6. Žemės vertinimo modelių sudarymas	30
3.6.1. Modelių tipai ir jų sudarymo bendros taisyklės	30
3.6.2. Masinio žemės vertinimo žemės grupės	33
3.6.3. Pradinių žemės rinkos duomenų statistika.....	34
3.6.4. Laiko pataisa.....	35
3.6.5. Žemės verčių zonų žemėlapis	36
3.6.6. Rekreacino naudojimo koeficientas K_r	51
3.6.7. Konservacinės paskirties koeficientas K_k	52
3.6.8. Mažesnių kaip 4 arai žemės sklypų koeficientas K_4	52
3.6.9. Miškų pataisa MP.....	54
3.6.10. Žemės našumo balo pataisa NBP	55
3.6.11. Bendro naudojimo teritorijos koeficientas K_{BN}	56
3.6.12. Kitos paskirties žemės rekreacinių teritorijos koeficientas K_r kita	59
3.6.13. Bendrojo plano sprendinių koeficientas K_{BP}	61
3.6.14. Daugiabučių gyvenamujų pastatų koeficientas K_d	63
3.6.15. Pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės koeficientas K_n	67
3.6.16. Žemės sklypo užstatymo koeficientas K_u	68
3.6.17. Visuomeninės paskirties teritorijų įvertinimas	70
3.6.18. Atskirų želdynų teritorijų įvertinimas	72
3.6.19. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorų koeficientas K_{tink}	72
3.6.20. Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa	75
3.6.21. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų žemės vertės pataisa	79
3.6.22. Natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų žemės vertės pataisa	83
3.6.23. Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų koeficientas K_{BN}	86
3.6.24. Rinkos modeliavimas.....	87
3.6.25. Ekspertinis vertinimas	89

3.6.26. Modelių patikra.....	90
4. ŽEMĖS VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS APSKAIČIAVIMAS	93
4.1. Žemės vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys	93
4.2. Žemės vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas.....	95
4.3. Žemės vidutinių rinkos verčių apskaičiavimo pavyzdžiai	96
5. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	110
6. LITERATŪROS SARAŠAS.....	112
7. PRIEDAI.....	114
1 priedas. Vertinimo modeliai, 7 lapai	
2 priedas. Vyraujančios sklypų paskirtys, 2 lapai	
3 priedas. Verčių pataisos ir rekreaciniai koeficientai, 1 lapas	
4 priedas. Verčių zonų žemėlapis, 1 lapas	
5 priedas. Žemės sklypų sandorių žemėlapis, 1 lapas	
6 priedas. Žemės paskirčių žemėlapis, 1 lapas	
7 priedas. Bendrojo plano sprendinių žemėlapis, 1 lapas	
8 priedas. Ataskaitos derinimo ir viešo svarstymo dokumentai, 27 lapai	

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Masinio vertinimo samprata

Masinis žemės vertinimas – žemės vertinimas, kai, naudojantis Nekilnojamomojo turto registro ir rinkos duomenimis, per nustatyta laiką, taikant bendrą metodologiją ir statistines duomenų analizės ir vertinimo technologijas, sudaromi žemės verčių zonų žemėlapiai ir žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modeliai, pagal kuriuos įvertinami žemės sklypai ir parengiama bendra tam tikroje teritorijoje esančių žemės sklypų vertinimo ataskaita (Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 2 str. 4 d.).

Žemės verčių zonų žemėlapis – žemėlapis, kuriame, atlikus masinį žemės vertinimą, pažymėtos skirtinę vidutinę vertę turinčios zonas (teritorijos), zonų žemės vertės rodikliai ir duomenys, reikalingi atskirų žemės sklypų vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti (Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 2 str. 7 d.).

Žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis – matematinė formulė, taikoma žemės sklypo vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti, atsižvelgiant į Nekilnojamomojo turto kadastro duomenis, žemės verčių zonų žemėlapio sprendinius ir žemės rinkos duomenis (Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 2 str. 5 d.).

Sudarant nekilnojamomojo turto vertinimo modelį (matematinę formulę) nekilnojamomojo turto vidutinei rinkos vertei nekilnojamomojo turto verčių zonose, atsižvelgiant į Nekilnojamomojo turto kadastro rodiklius, apskaičiuoti, naudojama koreliacinė, regresinė analizė, statistiniai patikimumo rodikliai (Turto ir verslo vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Turto ir verslo vertinimo metodika), 48 p.).

Nekilnojamomojo turto vertinimo modelių sudarymo procesas apima:

1. rinkos duomenų analizę;
2. modelio specifikavimą (nekilnojamomojo turto vertei poveikį darančių veiksnių (modelio kintamujų) atrinkimas, nagrinėjimas ir jų tarpusavio santykiai nustatymas);
3. modelio kalibravimą (nekilnojamomojo turto vertę lemiančių veiksnių poveikio (reikšmingumo) nustatymas, rinkos modeliavimo ar ekspertinis vertinimas (Turto ir verslo vertinimo metodikos 49 p.).

Nekilnojamomojo turto masinį vertinimą, nustatydama nekilnojamomojo turto mokesčines vertes ir vidutines rinkos vertes, valstybės įmonė Registrų centras (toliau – Registrų centras) atlieka vykdyma teisės aktais pavestas ir reglamentuotas viešojo administravimo funkcijas. Registrų centras nustatė žemės sklypų vidutines rinkos vertes masinio vertinimo būdu bei parengė masinio žemės vertinimo dokumentus, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro valdymo sričių 2023–2025 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2023 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 1R-29 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministro valdymo sričių 2023–2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ programos „Teisės sistema“ priemonę „Masinio vertinimo būdu įvertinti žemės sklypus ir statinius, įregistruotus Nekilnojamomojo turto registro duomenų bazėje, siekiant surinkti mokesčius, taip pat kitiems teisės aktų numatytiems tikslams“ (kodas 13-001-11-04-02 TP).

Masinis žemės vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymu, Masinio žemės vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ (toliau – Masinio žemės vertinimo taisyklės), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo turto kadastro įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo turto kadastro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nekilnojamomojo turto kadastro nuostatai), Turto ir verslo vertinimo metodika ir kitais teisės aktais.

Masinio žemės vertinimo ataskaitoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatyme, Masinio žemės vertinimo taisyklese ir kituose anksčiau nurodytuose teisės aktuose.

1.2. Vertinimo atvejis, tikslas ir panaudojimas

Žemės vertinimas, atliekamas masinio vertinimo būdu, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 4 str. yra priskiriamas įstatymui ir kitų teisės aktų nustatytam vertinimo atvejui (privalomam turto arba verslo vertinimui).

Masinio žemės vertinimo dokumentus, kuriuos parengia turto vertinimo įmonė, sudaro (Masinio žemės vertinimo taisyklių 32 p.):

1. savivaldybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaita (rengiamos kiekvienos savivaldybės teritorijos ataskaitos) skaitmenine forma (PDF formatu);
2. valstybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaita skaitmenine forma (PDF formatu) (užsakovo pageidavimu ši ataskaita gali būti parengiama spausdintine forma);
3. žemės vidutinės rinkos vertės skaičiuoklė.

Žemės mokesčinėms vertėms apskaičiuoti masinis žemės vertinimas atliekamas ir masinio žemės vertinimo dokumentai, nurodyti Masinio žemės vertinimo taisyklių 32 p., rengiami (atnaujinami) kas penkerius metus, išskyrus tuos atvejus, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teikimu priima sprendimą dėl masinio žemės vertinimo žemės mokesčiu apskaičiuoti nesuėjus šiam terminui (Masinio žemės vertinimo taisyklių 44 p.). Kitiems tikslams masinis žemės vertinimas atliekamas ir masinio žemės vertinimo dokumentai, nurodyti Masinio žemės vertinimo taisyklių 32 p., rengiami (atnaujinami) ne rečiau kaip kartą per metus ir įsigalioja ne vėliau kaip kitų metų sausio 1 dieną (Masinio žemės vertinimo taisyklių 43 p.).

Valstybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitą ir savivaldybių teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitas sprendimu patvirtina Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Masinis žemės vertinimas nuo 2003 m. atliekamas kasmet. 2012 m. nustatyti žemės sklypų vertės nuo 2013 m. sausio 1 d., nustatyti 2017 m. – nuo 2018 m. sausio 1 d. ir nustatyti 2022 m. – nuo 2023 m. sausio 1 d. naudojamos žemės mokesčiams apskaičiuoti. Taip pat vidutinės rinkos vertės naudojamos kitiems teisės aktų numatytiems tikslams:

1. valstybinės žemės nuomas mokesčiu apskaičiuoti;
2. savivaldybėms priimant sprendimus dėl socialinės paramos ir valstybės garantuojamai teisinei pagalbai suteikti;
3. paveldimo, dovanojamo turto mokesčiams apskaičiuoti;
4. notaro paslaugų kainoms už turto perleidimo sandorių tvirtinimą apskaičiuoti;
5. turto deklaravimui ir kitais atvejais.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentai naudojami Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatyme, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatyme, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme, Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose, Nekilnojamojo turto registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“, Masinio žemės vertinimo taisyklese, Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. A1-369/1K-174 „Dėl Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“, Paveldimo turto apmokestinamosios vertės apskaičiavimo taisyklese, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 13 d.

nutarimu Nr. 24 „Dėl Paveldimo turto apmokestinamosios vertės apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“, Notarų atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas bei techninės paslaugas dydžių (įkainių) ir atleidimo nuo šio atlyginimo mokėjimo atvejų sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 498 „Dėl Notarų atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas bei techninės paslaugas dydžių (įkainių) ir atleidimo nuo šio atlyginimo mokėjimo atvejų sąrašo patvirtinimo“, numatytais atvejais.

Pažymėtina, kad nekilnojamomo turto (žemės ir statinių) masinio vertinimo sistemos visi vertinimo rezultatai yra vieši, prieinami visuomenei interneto priemonėmis, teikiami valstybės ir verslo subjektams pagal paslaugų sutartyse numatytas sąlygas, taikomi nekilnojamomo turto apmokestinimo, turtinių santykų, paslaugų kainų ir kitų klausimų tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuose sprendimui.

1.3. Vertinamas turtas, jo buvimo vieta

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos žemės sklypai, įregistruoti Nekilnojamomo turto registre.

1.4. Užsakovas

Vertinimas atliktas įgyvendinant Lietuvos Respublikos teisės aktų pavestas funkcijas.

1.5. Vertintojas

Vertintojas – Registrų centras, Lvivo g. 25-101, 09320 Vilnius, tel. (8 5) 268 8262, el. p. info@registracentras.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246.

Turto vertinimo priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. liepos 31 d. jsakymu Nr. B1–38 „Dėl turto arba verslo vertinimo įmonių įrašymo į Išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą“ Registrų centras įraštas į Išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą.

Registrų centro turto ir verslo vertintojų profesinė veikla bei turto arba verslo vertinimo įmonės ir nepriklausomo turto arba verslo vertintojo profesinė veikla apdraustos AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filiale Lietuvoje: Turto ir verslo vertintojų profesinės atsakomybės draudimo liudijimas ar polis Nr. LT23-TVCA-00000005-9 galioja nuo 2023 m. vasario 17 d. iki 2024 m. vasario 16 d., Turto arba verslo vertinimo įmonės ir nepriklausomo turto arba verslo vertintojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimo liudijimas ar polis Nr. LT23-TVCAP-00000100-6 galioja nuo 2023 m. vasario 17 d. iki 2024 m. vasario 16 d.

Turto vertinimą atliko ir ataskaitą parengė Registrų centro turto vertintojai:

- Veronika Valentinavičienė, Turto registrų tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės vadovė, nekilnojamomo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 000050);

- Aušra Baronaitė-Deveikienė, Turto registrų tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomo turto vertintoja asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 001603);

- Miglė Jakubkienė, Turto registrų tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomo turto vertintoja asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 000382);

- Mindaugas Vrubliauskas, Turto registrų tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistas vertinimui, nekilnojamomo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 000230);

- Vaida Mačiolė, Turto registru tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamojo turto vertintoja asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 00024);

Masinių žemės vertinimo darbus organizavo ir kontrolę vykdė šie Registrų centro darbuotojai:

- Kazys Maksvytis, registrų tvarkymo direktorius;
- Arnoldas Dzemyda, Turto registru tvarkymo tarnybos vadovas;
- Lina Kanišauskienė, Turto registru tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vadovė, nekilnojamojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 000509);

- Mariana Makovskė, Turto registru tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintoja ekspertė metodininkė, nekilnojamojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000156);

- Asta Paškevičienė, Turto registru tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji duomenų analitikė, nekilnojamojo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 001076);

- Rūta Aguarrab, Turto registru tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji duomenų analitikė;

- Jurgita Jagučanskienė, Turto registru tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji duomenų analitikė, nekilnojamojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000270);

- Božena Sinickaja, Turto registru tvarkymo tarnybos Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintoja ekspertė metodininkė, nekilnojamojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000165).

Masinių žemės vertinimas atliktas bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, savivaldybių specialistais, nekilnojamojo turto vertinimo įmonių, užsienio šalių masinių ir individualaus vertinimo ekspertais, Geografinių informacinių sistemų (GIS), programavimo, statistinės analizės specialistais.

Atliekant masinių žemės vertinimą naudota Registrų centro atliktų ankstesnių masinių žemės vertinimų patirtis. Informacija pateikiama toliau lentelėje.

1.1 lentelė. Registrų centro atlikti masiniai žemės vertinimai

Eil. Nr.	Masino žemės vertinimo ataskaitos	Masino žemės vertinimo dokumentų tvirtinimas	Vertinimo data	Įsigaliojo nuo
1.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktorius 2003 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. 1P-69 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2002-01-01	2003-08-28
2.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nationalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktorius 2004 m. balandžio 21 d. įsakymas Nr. 1P-57 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2003-07-01	2004-04-28
3.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nationalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktorius 2005 m. balandžio 21 d. įsakymas Nr. 1P-89 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2004-10-01	2005-05-06

Eil. Nr.	Masinio žemės vertinimo ataskaitos	Masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimas	Vertinimo data	Įsigaliojo nuo
4.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2006 m. gegužės 17 d. įsakymas Nr. 1P-71 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2005-10-01	2006-07-01
5.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2007 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. 1P-27 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2006-06-01	2007-05-01
6.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. sausio 31 d. įsakymas Nr. 1P-14 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2007-06-01	2008-05-01
7.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. 1P-170 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2008-06-01	2009-02-01
8.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2009 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1P-147 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2009-12-01	2010-01-01
9.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1P-152 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2010-08-01	2011-01-01
10.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. 1P-1.3.)-277 „Dėl žemės vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“	2011-08-01	2012-01-01
11.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2012 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1P-(1.3.)-522 „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2012-08-01	2013-01-01
12.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. 1P-(1.3.)-417 „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2013-08-01	2014-01-01

Eil. Nr.	Masinio žemės vertinimo ataskaitos	Masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimas	Vertinimo data	Įsigaliojo nuo
13.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 1P-(1.3.)-459 „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2014-08-01	2015-01-01
14.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 1P-623-(1.3.) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2015-08-01	2016-01-01
15.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2016 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. 1P-467-(1.3.) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2016-08-01	2017-01-01
16.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 15 d. įsakymas Nr. 1P-692-(1.3E) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2017-08-01	2018-01-01
17.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2018 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. 1P-481-(1.3 E.) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2018-08-01	2019-01-01
18.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. 1P-404-(1.3 E.) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2019-08-01	2020-01-01
19.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 15 d. įsakymas Nr. 1P-445-(1.3 E.) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2020-08-01	2021-01-01
20.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1P-290-(1.3 E.) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2021-08-01	2022-01-01
21.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ir kitų savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitos	Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 15 d. įsakymas Nr. 1P-403-(1.3 E.) „Dėl masinio žemės vertinimo dokumentų tvirtinimo“	2022-08-01	2023-01-01

Taip pat naudoti Tarptautinės vertintojų mokesčiams asociacijos (angl. *International Association of Assessing Officers*, IAAO) leidžiami masinio vertinimo standartai, kitų tarptautinių organizacijų ir užsienio šalių, turinčių nekilnojamojo turto masinio vertinimo tradicijas, patirtis, ekspertų konsultacijos bei metodinė literatūra.

Atliekant nekilnojamojo turto masinį vertinimą naudota šių užsienio šalių konsulantų metodinė medžiaga:

- Richard R. Almy, masinio vertinimo ekspertas, JAV;
- John Charman, turto vertinimo ekspertas, Didžioji Britanija;
- Robert J. Gloudemans, masinio vertinimo ekspertas, JAV;
- Jane H. Malme, Linkolno žemės politikos instituto mokslinė bendradarbiė, JAV;
- Knut Mattsson, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Švedija;
- Anders Muller, nekilnojamojo turto mokesčių ekspertas, Danija;
- Jussi Palmu, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Suomija;
- Aivar Tomson, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Estija;
- Joan Youngman, Linkolno žemės politikos instituto mokslinė bendradarbiė, JAV;
- Richard D. Ward, nekilnojamojo turto kompiuterizuoto masinio vertinimo konsultantas, JAV.

1.6. Vertinimo data

2023 m. rugpjūčio 1 d.

1.7. Ataskaitos surašymo data

Ataskaitos surašymo data nurodyta ataskaitos pirmame puslapyje.

1.8. Masinio žemės vertinimo dokumentų derinimo, svarstymo ir tvirtinimo dokumentai

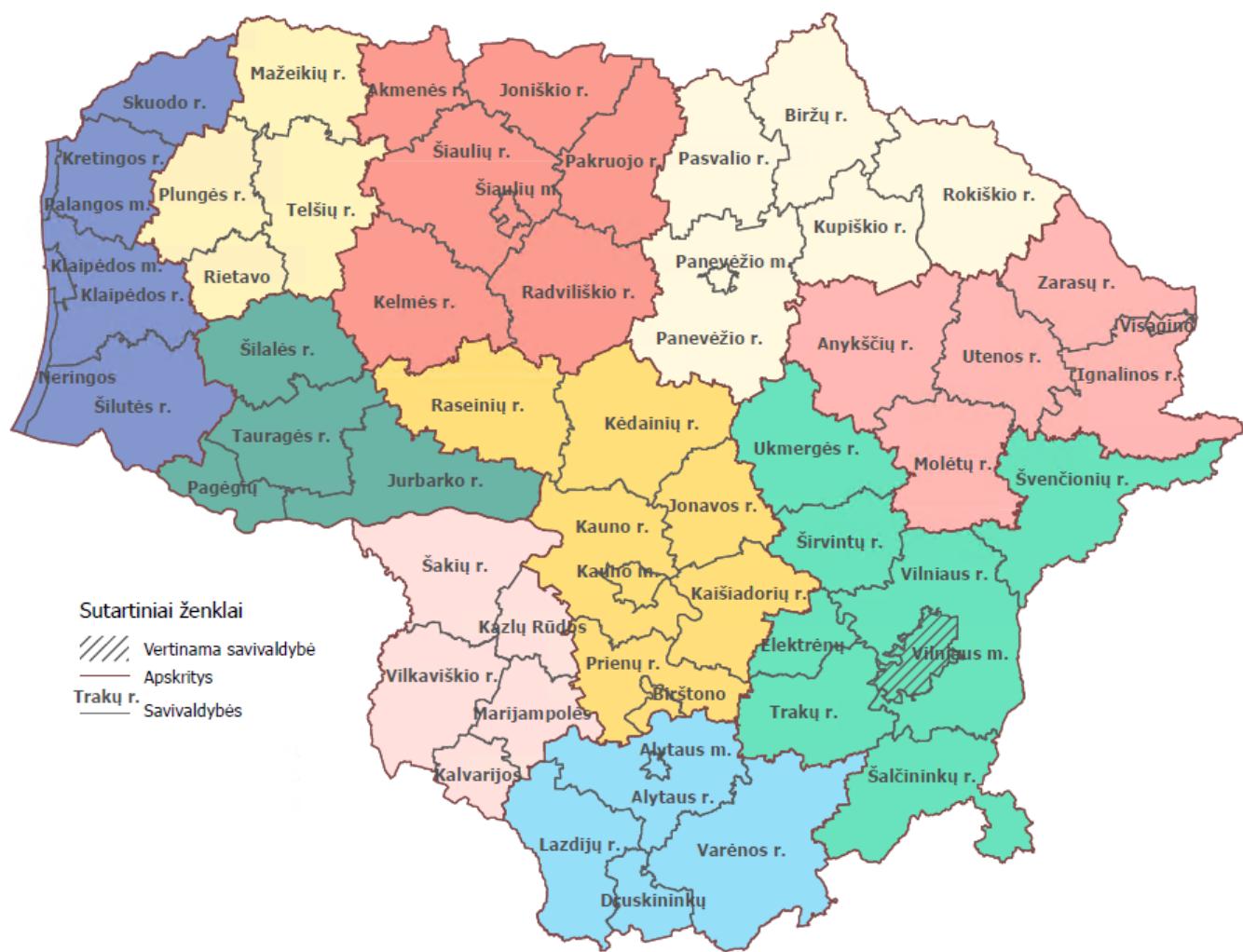
Derinimo ir svarstymo dokumentai – viešo svarstymo su visuomene dokumentai, derinimo su savivaldybe dokumentai, Nacionalinės žemės tarybos prie aplinkos ministerijos pastabos ir kt. pateikiama ataskaitos 8 priede *Ataskaitos derinimo ir viešo svarstymo dokumentai*, Nacionalinės žemės tarybos prie aplinkos ministerijos įsakymas, kuriuo tvirtinami masinio žemės vertinimo dokumentai, pateikiamas atskiru dokumentu.

2. NEKILNOJAMOJO TURTO IR JO RINKOS VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIOJE APIBŪDINIMAS

2.1. Geografinis apibūdinimas, administracinis suskirstymas

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą, Lietuvos Respublikos teritorijos administraciniai vienetai yra apskritys ir savivaldybės. Šiuo metu Lietuvos Respublikos teritorija suskirstyta į 10 apskričių ir 60 savivaldybių (2.1 pav.).

Apskritis yra aukštesnysis administracinis vienetas. Ji sudaroma iš savivaldybių teritorijų, pasižyminčių socialinių, ekonominių ir etnokultūrinių interesų bendrumu. Lietuvos Respublikos teritorijoje yra šios apskritys: Alytaus (centras – Alytaus miestas); Kauno (centras – Kauno miestas); Klaipėdos (centras – Klaipėdos miestas); Marijampolės (centras – Marijampolės miestas); Panevėžio (centras – Panevėžio miestas); Šiaulių (centras – Šiaulių miestas); Tauragės (centras – Tauragės miestas); Telšių (centras – Telšių miestas); Utenos (centras – Utenos miestas); Vilniaus (centras – Vilniaus miestas). Savivaldybių teritorijos susideda iš gyvenamųjų vietovių, kurios skirtomos į miesto ir kaimo gyvenamąsių vietoves. Miesto gyvenamosioms vietovėms priskiriami miestai, kaimo gyvenamosioms vietovėms – miesteliai, kaimai ir viensėdžiai.

2.1 pav. Lietuvos teritorijos administracinis suskirstymas¹

¹ Adresų registro 2023 m. duomenys.

Vilnius yra Europos šiaurės rytuose, Lietuvos Respublikos pietrytinėje dalyje ($54^{\circ}41'$ šiaurės platumos ir $25^{\circ}17'$ rytų ilgumos). Vilniaus miesto savivaldybė pietuose, rytuose, šiaurėje ribojasi su Vilniaus rajono, vakaruose – su Trakų rajono savivaldybe.

Vilnius su šalies ir apskrities transporto tinklu sujungtas devyniais magistraliniais ir krašto keliais, iš kurių penki – tarptautiniai. 2016-ųjų m. pabaigoje buvo atidarytas Vilniaus pietinis ir vakarinis aplinkkelis, kuris žymiai pagerino tiek vietinio tiek ir tranzitinio transporto eismą Vilniaus mieste.

Nuo 2000 m. kovo 19 d. prie Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos buvo prijungta Grigiškių seniūnija, anksciau priklausiusi Trakų rajono savivaldybei, tokiu būdu Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos plotas nuo 394 kv. km padidėjo iki 401 kv. km, tai yra apie 4,12 proc. Vilniaus apskrities teritorijos.

Miesto savivaldybė priklauso Vilniaus apskričiai. Tai yra vienintelė miesto savivaldybė Lietuvoje, kuri apima ne vieną miestą (kaip kitų miestų savivaldybės), bet du miestus (Vilnių ir Grigiškes).²

Vilniaus miesto savivaldybės teritorija suskirstyta į 21 seniūniją: Antakalnio, Fabijoniškių, Grigiškių, Justiniškių, Karoliniškių, Lazdynų, Naujamiesčio, Naujininkų, Naujosios Vilnios, Panerių, Pašilaičių, Pilaitės, Rasų, Senamiesčio, Šeškinės, Šnipiškių, Verkių, Vilkpėdės, Viršuliškių, Žirmūnų, Žvėryno.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorija apima Pavilnių ir Verkių regioninius parkus, Sereikiškių ir Vingio parką, Bernardinų sodą bei Markučių parką.

Vilnius – Lietuvos Respublikos sostinė, administracinis, kultūrinis, politinis, verslo centras. Čia dirba Prezidentas, Seimas, Vyriausybė, Aukščiausiasis Teismas, įsikūrusios diplomatinių tarnybos, švietimo, kultūros, mokslo, gydymo įstaigos, bankai.

Tai ekonomiškai išsivystęs, dinamiškas ir atviras miestas, pasižymintis gerais ryšiais, teikiantis aukšto lygio švietimo ir darbo galimybes, turintis gerą įmonių, inovacijų, gyvenimo kokybės įvaizdį tarptautiniu mastu bei vaidinantis išskirtinį ekonominį, kultūrinį ir informacinių vaidmenį Baltijos regione.

Vilniaus miestas yra didžiausias turistų traukos centras ne tik apskrities, bet ir visos Lietuvos mastu. Miestui būdinga unikali gamtinė aplinka ir išskirtinės kultūros paveldo vertybės, įskaitant ir Vilniaus senamiestį.

Vilniaus istorinis centras – senamiestis (čia susitelkęs vertingiausias istorijos ir kultūros paveldas) yra vienas didžiausių Rytų Europoje (360 ha). Tai – Lietuvos Respublikos kultūros paminklas (reg. kodas U1P). Vilniaus senamiestis 1994 m. UNESCO įtrauktas į Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo sąrašą. Senamiesčio pastatai – jų yra apie 1,5 tūkstančio – yra išlikę iš įvairiausiu amžiu, todėl čia persipina visi Europos architektūros stiliai. Pagrindiniai miesto akcentai, simbolizuojantys sostinę – Gedimino pilis ir Arkikatedros aikštė.

Vilniaus mieste gausiai susitelkusios viešosios įstaigos, veikiančios kultūros, sveikatos apsaugos bei mokslo tyrimų srityse. Tai – svarbiausias šalies aukštojo mokslo centras, išsiskiriantis aktyviu kultūriniu gyvenimu. Sostinėje sutelktas didelis aukštujų technologijų įmonių sektorius potencialas: čia veikia daug biotechnologijų, lazerių technologijų įmonių, daugiausia yra ir IT įmonių, kuriančių programinę įrangą, veikia stipriausi šalies universitetai, sutelkta aukštos kvalifikacijos specialistų bazė. Vilniuje veikia ketvirtadalis šalies įmonių, iš kurių 2/3 dirba prekybos ir paslaugų sektoriuje. Miestas pirmauja šalyje pagal pramonės pardavimus, gyvenamosios ir kitos statybos apimtis.

Vilnius yra Lietuvos finansų centras, čia savo pagrindines būstines įsisteigė dauguma šalies bankų, finansinių paslaugų, užsienio bankų atstovybės, draudimo bei vertybinių popierių rinkos institucijos.

Vilnius – greičiausiai augantis miestas regione: per pastaruosius trejus metus gyventojų skaičius sostinėje išaugo 2,7 proc. Kas trečias Lietuvoje kūdikis gimsta Vilniuje: per metus čia pasauly išvysta 7000 mažųjų vilniečių. Be to, Vilnius – antras jauniausias miestas (po Kopenhagos) tarp Šiaurės šalių Europoje.

² Vikipedija. *Laisvoji enciklopedija. Vilnius* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-08-21]. Prieiga per internetą: <https://lt.wikipedia.org/wiki/Vilnius>.

Pagal gyvenimo kokybės indeksą („Numbeo“, 2022) Vilnius lenkia daugumą Europos didmiesčių ir atsiduria ketvirtijoje vietoje. Vilnius – labiausiai besivystantis Europos ateities miestas.

Varšuvoje vykusiuose Vidurio ir Rytų Europos paslaugų centrų apdovanojimuose Vilnius išrinktas labiausiai regione besivystančiu paslaugų centrų miestu. Vilnius – Baltijos šalių finansų centras – čia veikia daugiau kaip 265 fintech įmonių. „Financial times“ investicijų ekspertų padalinio „fDi Intelligence“ leidžiamo žurnalo skelbiamuose patraukliausių užsienio investicijoms Europos miestų rinkimuose iškovojo net 10 apdovanojimų ir atsidūrė ateities miestų trejetuke.³

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2021 m. birželio 2 d. patvirtino Vilniaus miesto bendrajį planą, kuris galios iki 2030 m.

Bendrajame plane nugulė pagrindinės miesto strateginės kryptys: darnus judumas, patogūs gyvenamieji rajonai, pietinio Vilniaus plėtra. Tai reiškia, kad ateityje daug dėmesio bus skiriama kokybiškai architektūrai ir urbanistikai – architektūros taisyklių ir gatvių standartų įtvirtinimui. Taip pat bendrajame plane atsispindi „Miestas+“ programos principai – žaliujų erdvų plėtra, gyvenamujų rajonų modernizavimas, socialinės infrastruktūros plėtra. Daug dėmesio, kaip ir iki šiol, bus skiriama pėsčiųjų ir dviračių takų plėtrai, viešojo transporto ir dalinimosi ekonomikos plėtrai.⁴

2.2. Gyventojų skaičius

Valstybės duomenų agentūros duomenimis⁵, 2023 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2 857 279 nuolatiniai gyventojai. Nuo 2022 m. pradžios nuolatinių gyventojų skaičius Lietuvoje padidėjo 51 281 gyventoju. Nuolatinių gyventojų skaičiaus pokytį per 2022 m. sudarė teigama neto tarptautinė migracija – 72 097 žmonėmis daugiau imigravo negu emigravo, ir neigiama natūrali gyventojų kaita – mirė 17 592 žmonėmis daugiau negu gimė kūdikių. Nepaisant blogesnio bendrojo gimstamumo rodiklio (palyginti su 2021 m., 2022 m. kūdikių gimė apie 6 proc. mažiau) ir didelio mirtingumo, praėjusiais metais dėl didelės imigracijos fiksotas bendras nuolatinių gyventojų skaičiaus padidėjimas buvo didžiausias nuo duomenų skelbimo pradžios.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis⁶, 2023 m. pradžioje 68,45 proc. nuolatinių Lietuvos gyventojų gyveno miestuose, 31,55 proc. – kaimuose, darbingo amžiaus gyventojai sudarė 62,48 proc. visų nuolatinių Lietuvos gyventojų. 2023 m. pradžioje gyventojų tankis šalyje buvo 43,8 žmonės viename kvadratiname kilometre.

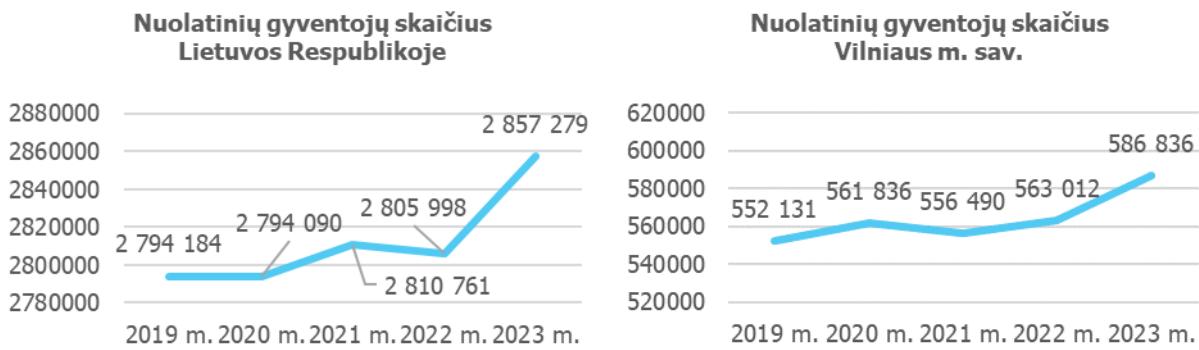
³ Vilniaus miesto savivaldybė. *LR valstybinių institucijų kontaktų ir naudingos informacijos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-08-21]. Prieiga per internetą: <https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/rodikliai/>.

⁴ Vilniaus miesto savivaldybė. *LR valstybinių institucijų kontaktų ir naudingos informacijos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-08-21]. Prieiga per internetą: <https://vilnius.lt/lt/2021/06/02/vilnius-praded-a-nauja-etapa-patvirtintas-miesto-bendrasis-planas/>.

⁵ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

*Nuolatinių gyventojų skaičius 2022 m. pradžioje – apskaičiuotas remiantis Lietuvos Respublikos 2021 metų visuotinio gyventojų ir būstų surašymo rezultatais, 2021 m. pradžioje – 2021 m. surašymo duomenys, 2019–2020 m. pradžioje gyventojų skaičius neperskaičiuotas.

⁶ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

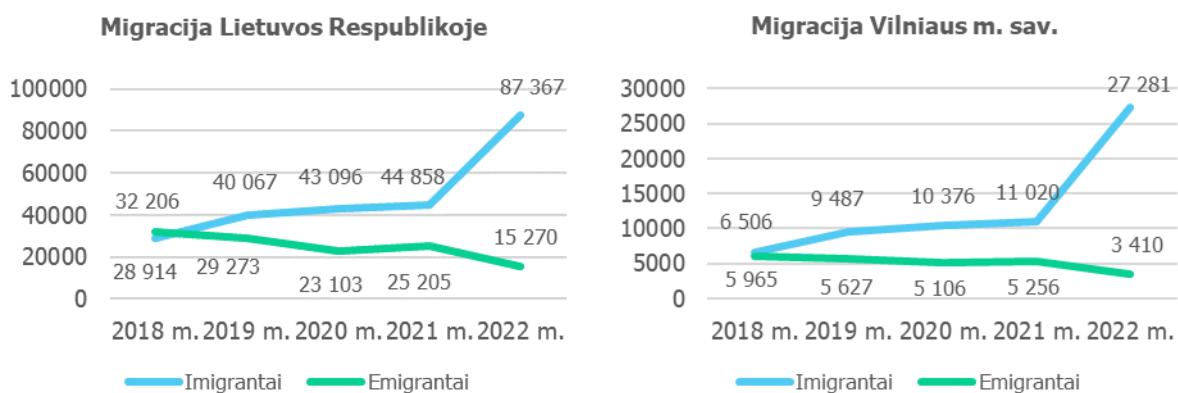

2.2 pav. Nuolatinių gyventojų skaičius* metų pradžioje⁷

Valstybės duomenų agentūros duomenimis⁸, 2023 m. pradžioje Vilniaus miesto savivaldybėje gyveno 586 836 nuolatiniai gyventojai, tai yra 23 824 gyventojais (4,23 proc.) daugiau nei 2022 m. Per pastaruosius 5 metus nuolatinių gyventojų skaičius Vilniaus miesto savivaldybėje padidėjo 34 705 gyventojais (6,29 proc.). 2023 m. pradžioje mieste gyveno 586 422 gyventojai (99,93 proc.), kaimiškoje savivaldybės teritorijoje – 414 gyventojų (0,07 proc.). Darbingo amžiaus žmonės sudarė 63,03 proc. (369 907 asmenys) nuolatinių savivaldybės gyventojų. 2023 m. pradžioje gyventojų tankis Vilniaus miesto savivaldybėje buvo 1 463,4 žmonės viename kvadratiniame kilometre.

2.3. Gyventojų migracija

Valstybės duomenų agentūros duomenimis⁹, nuo 2019 m. Lietuvoje fiksuojamas teigiamas neto tarptautinės migracijos skaičius (2.3 pav.): 2019 m. – 10 794 gyventojai, 2020 m. – 19 993, 2021 m. – 19 653 ir 2022 m. – 72 097. 2022 m. iš šalies emigravo 15 270 gyventojų, t. y. 39,42 proc. mažiau nei 2021 m., imigravo – 87 367 asmenys, t. y. 94,76 proc. daugiau nei prieš metus. 2022 m. pirmą kartą visose Lietuvos apskrityse emigrantų skaičius buvo mažesnis nei imigrantų, tai – iki šiol Lietuvoje nematytais reiškinys. Iš viso dėl migracijos nuolatinių gyventojų Lietuvoje per penkerius metus (2018–2022 m.) padaugėjo 119 245 žmonėmis.

2.3 pav. Tarptautinė gyventojų migracija¹⁰

Vilniaus miesto savivaldybėje neto tarptautinės migracijos skaičius 2018–2022 m. buvo teigiamas. 2022 m. iš Vilniaus miesto savivaldybės emigravo 3 410 gyventojų, imigravo – 27 281 asmuo, neto

⁷ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

⁸ Ibid.

⁹ Ibid.

¹⁰ Ibid.

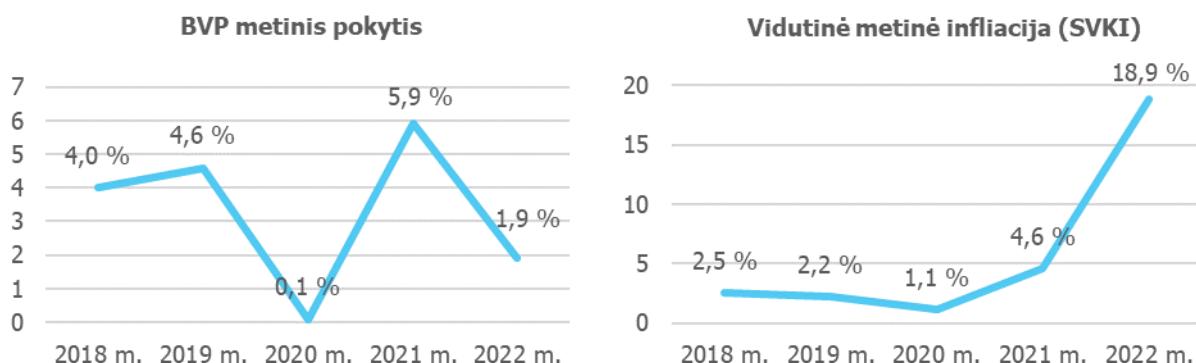
tarptautinė migracija buvo teigama – 23 871 žmogus. Iš viso dėl tarptautinės migracijos nuolatinį gyventojų skaičius Vilniaus miesto savivaldybėje per penkerius metus (2018–2022 m.) išaugo 39 306 žmonėmis.

2.4. BVP ir vidutinė metinė infliacija

Valstybės duomenų agentūros duomenimis¹¹, 2022 m. Lietuvos ekonomika augo lėčiau nei ankstesniais 2021 m. – metinis BVP pokytis siekė 1,9 proc. Lietuvos Respublikos finansų ministerija skelbia, kad 2022 m. pabaigoje buvo fiksuoti sudėtingesnį laikotarpį pranašaujantys ženklai: IV ketvirtį apdirbamosios gamybos ekonominėje veikloje sukuriama pridėtinė vertė sumažėjo 2 proc., o didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklose – 2,2 proc., slopstant užsienio paklausai prekių ir paslaugų eksporto pokytis nuo 15,2 proc. per tris pirmuosius 2022 m. ketvirčius sulėtėjo iki 1,3 proc. IV ketvirtį, o namų ūkių išlaidos prekėms ir paslaugoms IV ketvirtį sumažėjo 2,8 proc.¹²

Lietuvos banko 2023 m. kovo mén. Lietuvos ekonomikos apžvalgoje nurodoma, kad 2022 m. paskutinį ketvirtį neigiamą poveikį Lietuvos ekonomikos augimui darė didelės energijos kainos, sumažėjusi Lietuvoje pagamintų prekių ir paslaugų paklausa pagrindinėse prekybos partnerėse, dėl didelės infliacijos mažėjanti namų ūkių perkamoji galia, taip pat įtakos turėjo ir griežtėjanti pinigų politika. Šie veiksniai nulėmė reikšmingą sukuriamas pridėtinės vertės krytį daugelyje ekonominiių veiklų, itin didelis jis buvo žemės ūkyje, apdirbamojoje gamyboje, prekybos ir transporto veiklose.

Lietuvos bankas prognozuoja, kad didėsianti gyventojų perkamoji galia, gausėsiančios investicijos ir gerėsianti užsienio prekybos partnerių padėtis lems tolesnę ūkio plėtrą. Numatoma, kad 2022 m. buvęs neigiamas vidutinis realiojo BVP pokytis per ketvirtį Lietuvoje 2023 m. bus teigiamas. Ekonominjį aktyvumą turėtų stiprinti privatusis vartojimas, nes prognozuojama, kad nominaliosios gyventojų pajamos 2023 m. kils daugiau nei kainos. Prie ūkio augimo daugiau nei 2022 m. turėtų prisidėti valdžios sektoriaus investicijos bei numatomas didesnis lėšų iš ES paramos fondų, skiriamų investicijoms, srautas. Taip pat planuojama, jog prekybos partnerių importo pokytis turėtų palankiai veikti eksportuojantį Lietuvos ekonomikos sektorių. Visi šie veiksniai prisidės prie nuoseklaus ūkio augimo stiprėjimo. Prognozuojama, kad Lietuvos realusis BVP 2023 m. padidės 1,3 proc., o 2024 m. – 3,2 proc.¹³

2.4 pav. BVP ir vidutinė metinė infliacija¹⁴

¹¹ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministerija. *Lietuvos stabilumo 2023 metų programa*, 2023 m. balandžio 28 d. [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-20]. Prieiga per internetą: https://commission.europa.eu/system/files/2023-04/2023_Lithuania_SP_lt.pdf.

¹³ Lietuvos bankas. *Lietuvos ekonomikos apžvalga*, 2023 m. kovas [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-20]. Prieiga per internetą: https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/40652_bef09070406c0b0353504d25bb9d2dfa.pdf.

¹⁴ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

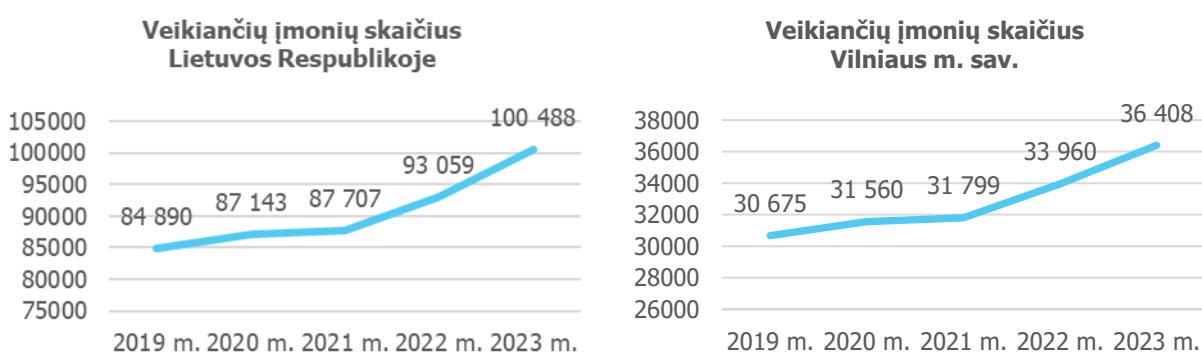
Valstybės duomenų agentūros duomenimis¹⁵, vidutinė metinė infliacija 2022 m. Lietuvoje siekė 18,9 proc., ir lyginant su 2021 m. padidėjo 14,3 procentinių punktų.

Lietuvos pateiktoje Lietuvos ekonomikos apžvalgoje konstatuojama, kad rinkose nukritus energijos išteklių kainoms, mažėjant ir kitų žaliaivų kainų nulemtam infliaciniam spaudimui, metinė infliacija Lietuvoje nuosekliai mažėja. Įvairiose šalyse labiau diversifikavus energijos žaliaivų tiekimą ir sumažinus jų naudojimą, tarptautinės šių žaliaivų kainos pastebimai sumažėjo. Dėl šios priežasties ir dėl aukštos palyginamosios bazės energijos kainų poveikis bendrajai metinei infliacijai Lietuvoje pastaruoju metu buvo daugiau kaip du kartus mažesnis nei 2022 m. rugpjūto mėn., kai jis buvo pasiekęs piką. Lėčiau kylančios energijos kainos labiausiai prisdeda prie bendrosios inflaciros mažėjimo Lietuvoje. Spaudimas kainoms pamažu atslūgsta ir pasaulinėse žemės ūkio produktų rinkose. Padidėjus šių produktų pasiūlai ir kritus jų paklausai, jų kainos minėtose rinkose mažėja. Iš dalies dėl šios priežasties bei dėl aukštos palyginamosios bazės maisto kainų augimas lėtėja ir Lietuvoje. Kitą, o būtent – paslaugų ir pramonės prekių – kainų didėjimas slopsta gerokai menkiau. Šios kainos labiau susijusios su Lietuvos vidaus ekonomine raida, tad joms nemažą poveikį daro vienetinės darbo sąnaudos, o jos iki šiol kyla itin sparčiai ir jų augimo tempas nemažėja. Vis dėlto numatoma, kad jau artimiausiais metais vienetinės darbo sąnaudos didės menkiau, o tai slopinančiai veiks su vidaus ekonomine raida labiau susijusių kainų augimą. Taip pat prie palankesnės kainų raidos turėtų prisdėti ir pasaulinė tiekimo grandinių normalizavimasis, numatomas lėtesnis darbo užmokesčio augimas bei Europos Centrinio Banko vykdomas pinigų politikos griežtinimas. Numatoma, kad aptarti veiksniai lems gana pastebimą bendrosios inflaciros mažėjimą prognozuojamu laikotarpiu. Prognozuojama, kad vidutinė metinė inflacija 2023 m. sudarys 9 proc., o 2024 m. – 2,7 proc.¹⁶

2.5. Įmonių skaičius

Valstybės duomenų agentūros duomenimis¹⁷, 2023 m. pradžioje šalyje veikė 100 488 įmonės, t. y. 7,98 proc. daugiau nei 2022 m. pradžioje.

Didžiuosiuose Lietuvos miestuose įregistruota apie du trečdalius (61,92 proc.) šalyje veikiančių įmonių: Vilniuje – 36,23 proc., Kaune – 13,82 proc., Klaipėdoje – 6,03 proc., Šiauliųose – 3,24 proc., Panevėžyje – 2,60 proc. Pagal teisinę formą daugiausia veikiančių įmonių yra uždarosios akcinės bendrovės – 73,26 proc., mažosios bendrijos – 17,25 proc., individualiosios įmonės – 8,19 proc., kitų teisinių formų įmonės sudaro 1,30 proc. visų Lietuvoje registruotų veikiančių įmonių.

2.5 pav. Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje¹⁸

¹⁵ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

¹⁶ Lietuvos bankas. *Lietuvos ekonomikos apžvalga*, 2023 m. kovas [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-20]. Prieiga per internetą: https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/40652_bef09070406c0b0353504d25bb9d2dfa.pdf.

¹⁷ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

¹⁸ Ibid.

Vilniaus miesto savivaldybėje 2023 m. pradžioje veikė 36 408 įmonės (2 448 įmonėmis daugiau nei prieš metus), jose dirbo 378 169 darbuotojai. Vilniaus miesto savivaldybėje vyrauja labai mažos įmonės (86,10 proc.) ir mažos įmonės (11,27 proc.). Vidutinės ir didelės įmonės tesudaro 2,63 proc., bet jose dirba 59,77 proc. visų savivaldybėje veikiančiose įmonėse dirbančių darbuotojų.

2.6. Nedarbo lygis

Valstybės duomenų agentūros duomenimis¹⁹, 2022 m. nedarbo lygis Lietuvoje buvo 5,9 proc. ir lyginant su 2021 m. sumažėjo 1,2 procentinio punkto. Lietuvos miestuose 2022 m. užfiksotas nedarbo lygis yra 5,4 proc., kaimiškoje teritorijoje – 7 proc. 2022 m., lyginant su ankstesniais metais, nedarbo lygis miestuose sumažėjo 1,2 procentinio punkto, o kaimiškoje teritorijoje – 1,3 procentinio punkto. Moterų nedarbo lygis 2022 m. buvo 5,5 proc., vyrų – 6,4 proc. Vidutinis metinis registruotų bedarbių skaičius Lietuvoje 2022 m. buvo 157 344 (30,14 proc. mažesnis nei prieš metus), tai sudarė 9 proc. visų darbingo amžiaus gyventojų.

Lietuvos banko publikuotoje Lietuvos ekonomikos apžvalgoje skelbiama, kad nepaisant lėtėjančio ekonominio aktyvumo, dirbančiųjų skaičius šalyje ir toliau auga, tačiau ne taip sparčiai kaip 2022 m. pradžioje. Dirbančiųjų gausėja informacijos ir ryšių, transporto sektoriuose, samda taip pat didėja apgyvendinimo ir maitinimo veiklos įmonėse.

2022 m. antrajį pusmetį nedarbo lygis šalyje ēmė šiek tiek didėti: daugiausia dėl nekvalifikuotų darbuotojų, nes aukštos kvalifikacijos specialistų vis dar trūksta. Nuo pandeminių metų pabaigos iki pat 2022 m. antrojo pusmečio bedarbių skaičius šalyje nuosekliai mažėjo. 2022 m. viduryje nedarbo lygis šalyje buvo sumažėjęs net iki 5,2 proc. – paskutinj kartą toks mažas nedarbo rodiklis Lietuvoje fiksotas prieš 15 metų. Spartus darbo jėgos augimas (2022 m. ketvirtajį ketvirtį fiksotas 2,2 proc. metinis augimas) tik šiek tiek padidino nedarbo rodiklį, kuris vis dar yra gana žemo lygio. Pakankamai žemas nedarbo lygis šalyje ir didelė darbuotojų samda lemia tai, kad nemaža dalis įmonių susiduria su darbuotojų stygiaus problema. Šiuo metu darbo rinkoje ypač trūkstant kvalifikuotų darbuotojų, matyti, kad jų pasiūla nėra tokia didelė kaip nekvalifikuotų darbuotojų.

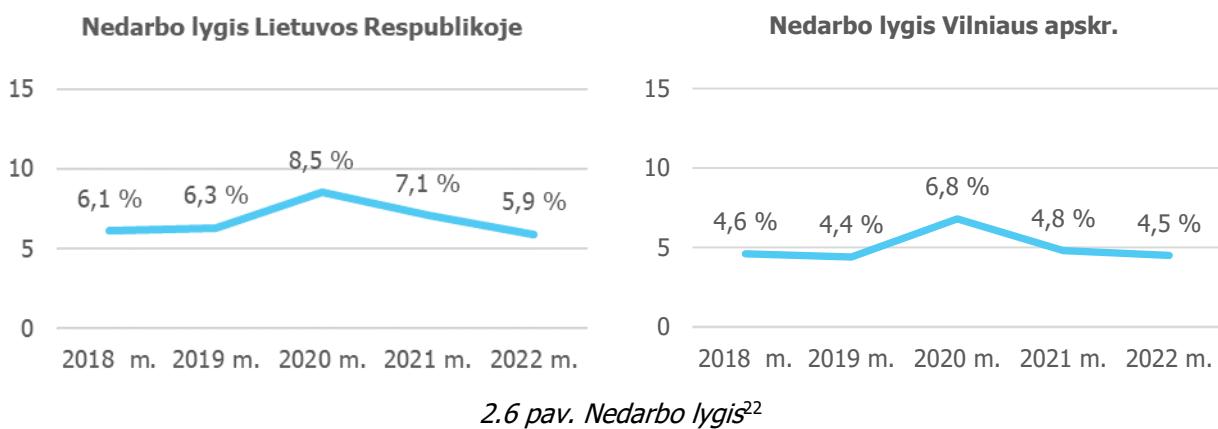
Nors bendras nedarbo rodiklis didėja, palankią situaciją darbo rinkoje rodo mažėjanti ilgalaikių bedarbių dalis. Pandemijos išbalansuotoje darbo rinkoje ilgalaikių bedarbių gretos augo, tačiau šiuo metu ilgalaikių bedarbių dalis bendroje bedarbių struktūroje yra reikšmingai sumažėjusi. 2022 m. ketvirtajį ketvirtį ilgalaikių bedarbių dalis, palyginti su visų bedarbių skaičiumi, sudarė 38 proc. ir buvo mažesnė nei fiksota prieš metus (43 proc.).²⁰

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbtoje Lietuvos stabilumo 2023 metų programoje prognozuojama, kad pablogėję verslo lūkesčiai ir susilpnėjusi eksportuojamos produkcijos paklausa slopins verslo plėtrą ir darbuotojų samdos procesus ir neigiamai paveiks nekvalifikuotų ar mažiau kvalifikuotų darbuotojų paklausą, smarkiau gali išaugti jaunimo nedarbas. Numatoma, kad dėl prastos geopolitinės situacijos nulemtų pasekmių 2023 m. užimtų gyventojų skaičius sumažės, o nedarbo lygis, apskaičiuotas pagal gyventojų užimtumo tyrimo metodiką, padidės iki 7 proc. Tikimasi, kad nuo 2024 m. atsigaunant ekonominiam aktyvumui nedarbo lygis ims palaipsniui mažėti ir sudarys 6,8 proc., o vėlesniais vidutinio laikotarpio metais priartės prie 6 proc.²¹

¹⁹ Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

²⁰ Lietuvos bankas. *Lietuvos ekonomikos apžvalga*, 2023 m. kovas [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-20]. Prieiga per internetą: https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/40652_bef09070406c0b0353504d25bb9d2dfa.pdf.

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministerija. *Lietuvos stabilumo 2023 metų programa*, 2023 m. balandžio 28 d. [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-20]. Prieiga per internetą: https://commission.europa.eu/system/files/2023-04/2023_Lithuania_SP_lt.pdf.

2.6 pav. Nedarbo lygis²²

Vilniaus apskrityje fiksuojamas mažesnis nedarbo lygis nei šalyje. Valstybės duomenų agentūros duomenimis²³, nedarbo lygis Vilniaus apskrityje per metus sumažėjo 0,3 procentinio punkto nuo 4,8 proc. 2021 m. iki 4,5 proc. 2022 m. Vilniaus miesto savivaldybėje vidutinis metinis registruotų bedarbių skaičius 2022 m. buvo 30,6 tūkst., tai sudarė 8,6 proc. visų darbingo amžiaus gyventojų savivaldybėje (Vilniaus apskrityje šis rodiklis siekia 8,9 proc.).

2022 m. Vilniaus apskrityje buvo 461,7 tūkst. užimtujų. Didžioji dalis užimtujų (78,42 proc.) dirbo paslaugų sferoje, pramonėje – 14,25 proc., statybos sektoriuje – 5,93 proc., žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje – 1,40 proc.

2.7. Investicijos

Remiantis Valstybės duomenų agentūros išankstiniais duomenimis²⁴, tiesioginės užsienio investicijos (toliau – TUI) Lietuvoje 2022 m. pabaigoje siekė 29 735,7 mln. Eur, t. y. 9,69 proc. daugiau nei prieš metus (2021 m. pabaigoje TUI sudarė 27 109,42 mln. Eur). Vienam Lietuvos gyventojui tenkančios TUI 2022 m. pabaigoje buvo 10 397 Eur (2.7 pav.) arba 7,62 proc. didesnės nei prieš metus.

Pagal investicijų dydį didžiausios šalys investuotojos 2022 m. buvo Vokietija (investuota 5 644,35 mln. Eur), Švedija (investuota 3 230,98 mln. Eur), Estija (investuota 3 085,15 mln. Eur), Nyderlandai (investuota 2 518 mln. Eur), Jungtinė Karalystė (investuota 2 046,52 mln. Eur), Latvija (investuota 1 656,43 mln. Eur), Lenkija (investuota 1 445,77 mln. Eur), Kipras (investuota 1 443,93 mln. Eur), Liuksemburgas (investuota 1 340,01 mln. Eur) ir Danija (investuota 1 077,67 mln. Eur).

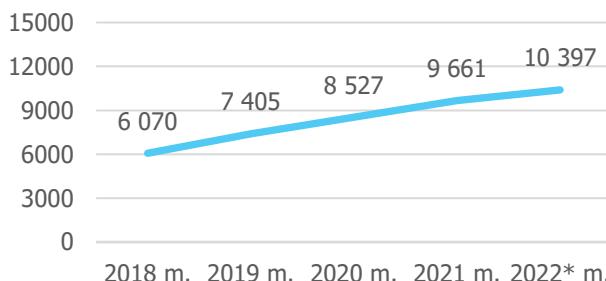
TUI Lietuvoje pasiskirsto netolygiai – 2021 m. duomenimis, daugiausiai investicijų sulaukta Vilniaus apskrityje – 20 481,96 mln. Eur, Kauno – 2 468,88 mln. Eur, Klaipėdos – 1 801,82 mln. Eur, Telšių – 625,36 mln. Eur, Panevėžio – 544,51 mln. Eur, Šiaulių – 512,44 mln. Eur, Alytaus – 235,4 mln. Eur, Utenos – 215,35 mln. Eur, Marijampolės – 142,16 mln. Eur, Tauragės – 82,03 mln. Eur.

²² Valstybės duomenų agentūra. *Oficialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

²³ Ibid.

²⁴ Ibid.

TUI Lietuvos Respublikoje, vienam gyventojui (Eur)

2.7 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje²⁵

Valstybės duomenų agentūra vertinimo metu nėra paskelbusi 2022 m. duomenų apie tiesiogines užsienio investicijas savivaldybėse, todėl apžvalgai naudoti 2021 m. duomenys. 2021 m. duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybėje TUI sudarė 19 570,31 mln. Eur, tai yra 12,56 proc. daugiau nei 2020 m., kai TUI buvo 17 386,73 mln. Eur.

2.8. Statybos leidimai

Valstybės duomenų agentūros duomenimis²⁶, 2022 m. išduoti 7 302 (26,67 proc. mažiau nei 2021 m.) statybos leidimai 8 426 naujiems gyvenamiesiems pastatams statyti ir 702 (11,25 proc. mažiau nei 2021 m.) statybos leidimai 1 009 naujiems negyvenamiesiems pastatams statyti.

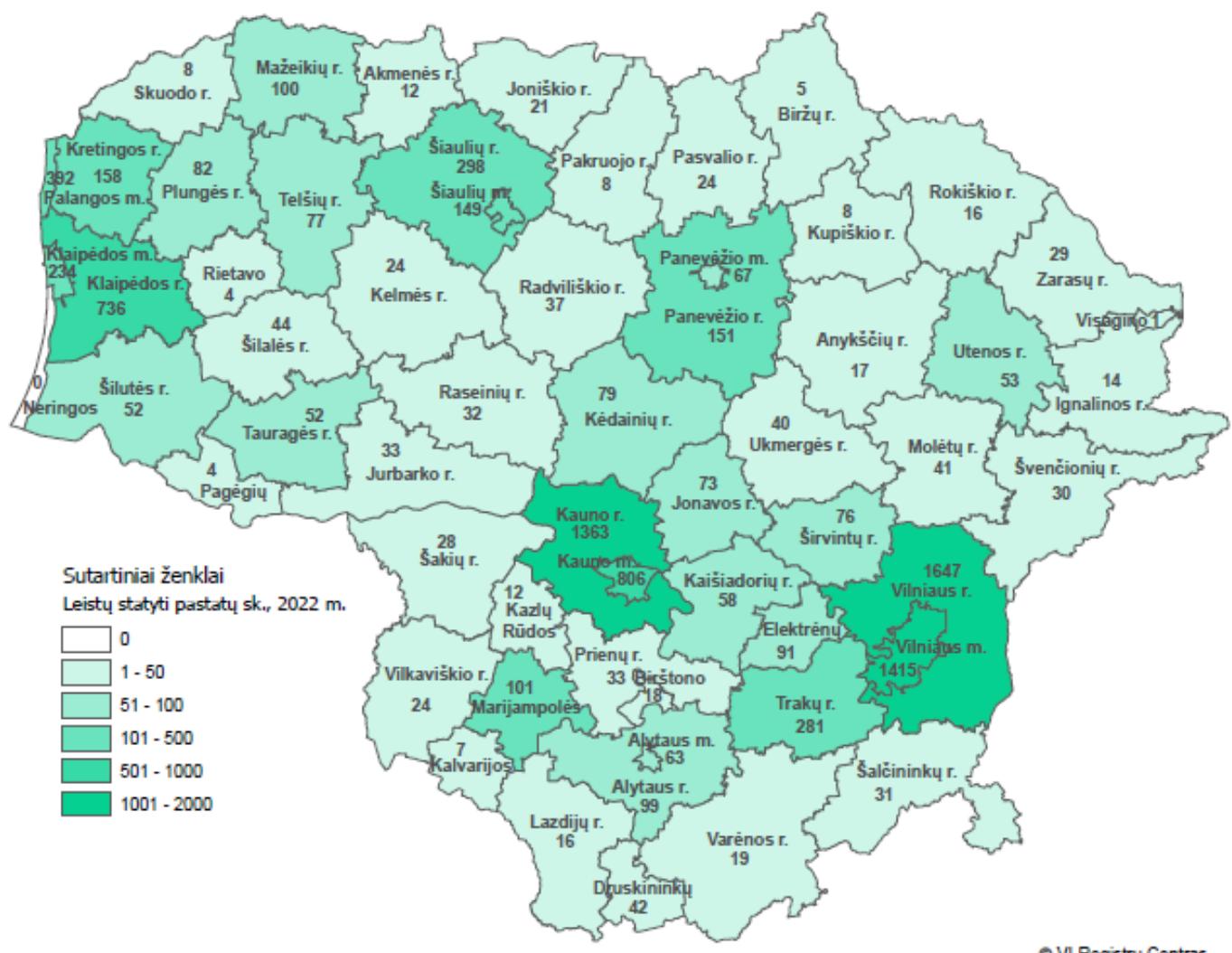
2022 m. baigti statyti 8 694 nauji gyvenamieji pastatai (1 605,4 tūkst. m²), iš kurių vieno ir dviejų būstų – 8 428 pastatai (1 206,8 tūkst. m²), trijų ar daugiau būstų – 261 pastatas (396,2 tūkst. m²), ir 5 bendrabučiai (2,4 tūkst. m²).

2022 m. baigti statyti 833 nauji negyvenamieji pastatai (1 483,4 tūkst. m²), iš kurių 138 prekybos, viešbučių ir maitinimo įmonių pastatai (201,1 tūkst. m²), 44 įstaigų pastatai (348,5 tūkst. m²), 53 transporto ir ryšių pastatai (36,9 tūkst. m²), 227 pramoniniai pastatai ir sandėliai (534,8 tūkst. m²), 17 mokyklų, universitetų ir tyrimų centrų pastatų (62 tūkst. m²), 7 ligoninių ir slaugos įstaigų pastatai (5,8 tūkst. m²), 12 kultūros ir sporto renginių pastatų (16,2 tūkst. m²), 165 negyvenamieji ūkiniai pastatai (199,8 tūkst. m²) ir 170 kitos paskirties negyvenamuju pastatų (78,3 tūkst. m²).

* Išankstiniai 2022 m. duomenys.

²⁵ Valstybės duomenų agentūra. *Officialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

²⁶ Ibid.

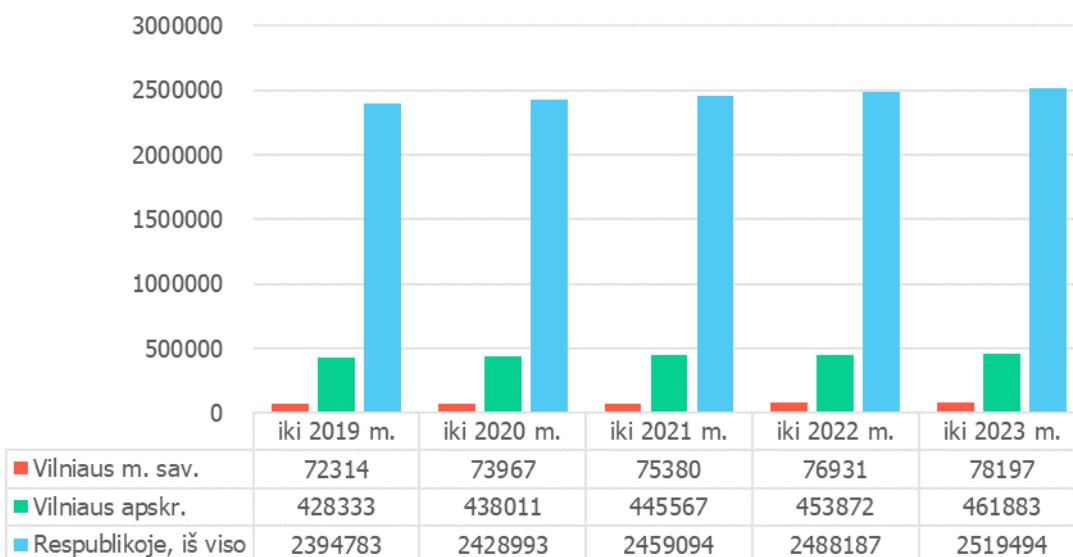
2.8 pav. Leistų statyti naujų pastatų skaičius²⁷

Vilniaus miesto savivaldybėje 2022 m. iš viso leista statyti 1 415 naujų pastatų, iš jų 1 351 gyvenamajį ir 64 negyvenamuosius pastatus.²⁸

²⁷ Valstybės duomenų agentūra. *Officialiosios statistikos portalas* [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-14]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.

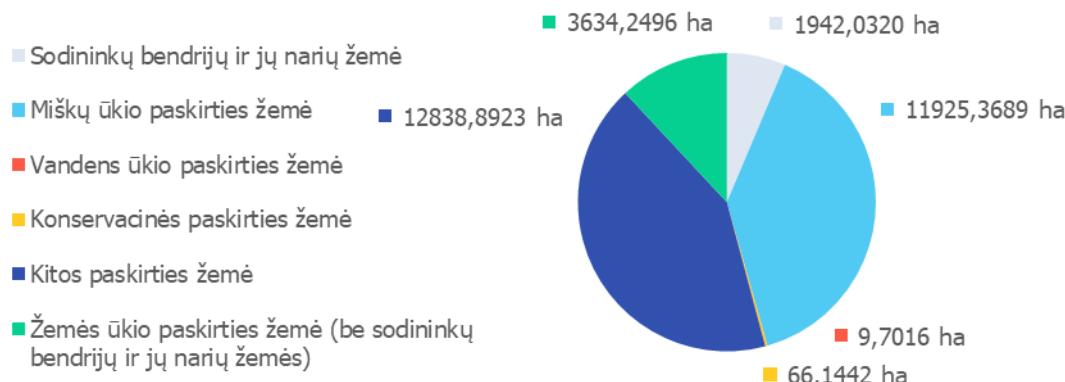
²⁸ Ibid.

2.9. Žemės fondo duomenys

2.9 pav. Nekilnojamojo turto registre iki 2019-01-01, 2020-01-01, 2021-01-01, 2022-01-01 ir iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų skaičius Vilniaus miesto savivaldybėje, Vilniaus apskrityje ir Lietuvos Respublikoje²⁹

Nekilnojamojo turto registre iki 2023 m. sausio 1 d. Vilniaus miesto savivaldybėje įregistruoti 78 197 sklypai, Vilniaus apskrityje – 461 883, visoje šalyje – 2 519 494. Per 2022 m. įregistruotų žemės sklypų skaičius Vilniaus miesto savivaldybėje padidėjo 1,65 proc., Vilniaus apskrityje – 1,77 proc., visoje šalyje – 1,26 proc.

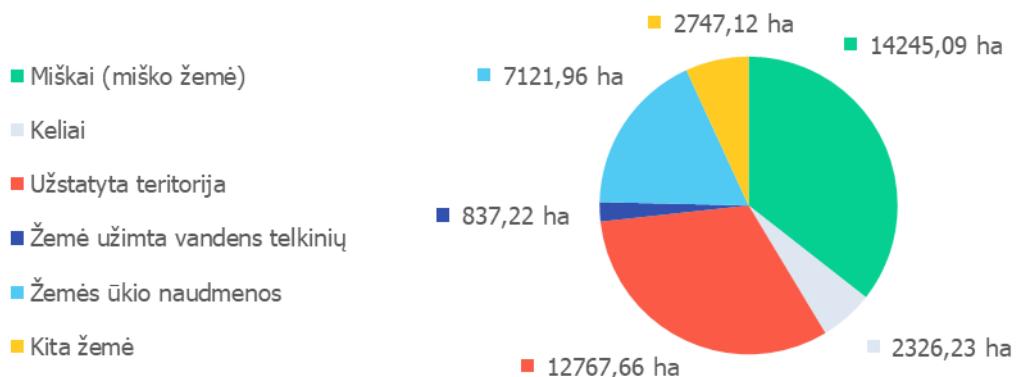

2.10 pav. Nekilnojamojo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų ploto pasiskirstymas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį Vilniaus miesto savivaldybėje³⁰

Nekilnojamojo turto registre iki 2023 m. sausio 1 d. įregistruotų žemės sklypų pasiskirstymas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį Vilniaus miesto savivaldybėje yra: žemės ūkio paskirties (be sodininkų bendrijų ir jų narių žemės) – 3 634,2496 ha, miškų ūkio paskirties – 11 925,3689 ha, kitos paskirties – 12 838,8923 ha, konservacinės paskirties – 66,1442 ha, sodininkų bendrijų ir jų narių žemės – 1 942,0320 ha. Dėl mažo konservacinės paskirties žemės ploto skritulinėje diagramoje jis nėra matomas. Tokiu atveju vadovaujamas tekste po paveikslu pateiktu plotų pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį aprašymu.

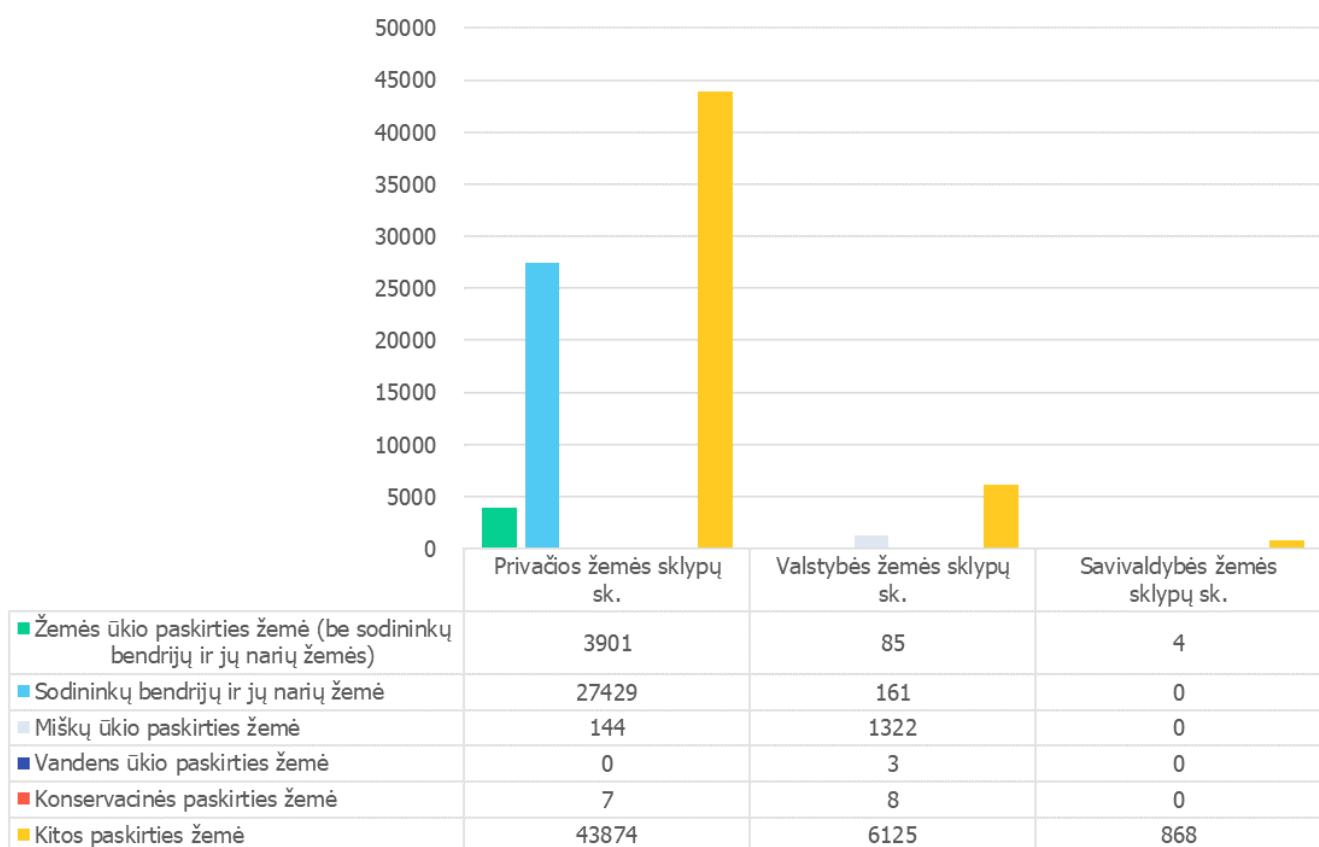
²⁹ Lietuvos Respublikos žemės fondas, 2019–2023 m., Nacionalinė žemės taryba prie aplinkos ministerijos, valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-26]. Prieiga per internetą: <https://www.nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.

³⁰ Ibid.

2.11 pav. Nekilnoamojo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų ploto pasiskirstymas pagal žemės naudmenas Vilniaus miesto savivaldybėje³¹

Nekilnoamojo turto registre iki 2023 m. sausio 1 d. įregistruotų žemės sklypų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas Vilniaus miesto savivaldybėje yra: žemės ūkio naudmenos – 7 121,96 ha, miškai (miško žemė) – 14 245,09 ha, kelai – 2 326,23 ha, užstatyta teritorija – 12 767,66 ha, vandens telkinių užimta žemė – 837,22 ha, kita žemė – 2 747,12 ha.

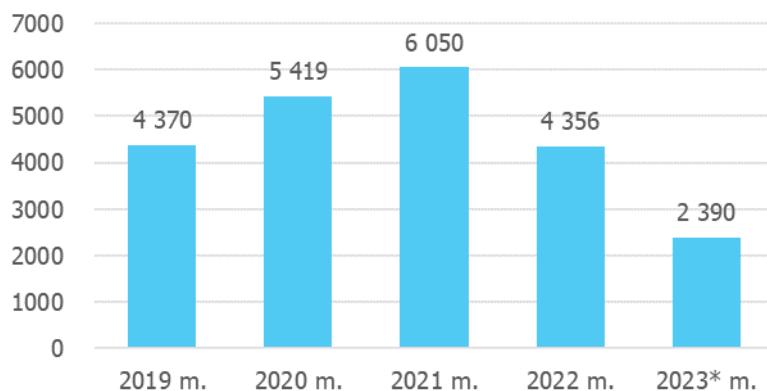
2.12 pav. Nekilnoamojo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų skaičius pagal nuosavybės teises ir žemės paskirtis Vilniaus miesto savivaldybėje³²

³¹ Lietuvos Respublikos žemės fondas, 2023 m., Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras [interaktyvus] [žiūrėta 2023-06-26]. Prieiga per internetą: <https://nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.

³² Ibid.

Nekilnojamojo turto registre iki 2023 m. sausio 1 d. Vilniaus miesto savivaldybėje įregistruoti 75 355 privačios žemės sklypai, 7 704 valstybės žemės sklypai ir 872 savivaldybės žemės sklypai. Dėl mažo atskirų paskirčių nuosavybės teisių žemės sklypų skaičiaus savivaldybėje duomenų atvaizdavimas stupeline diagrama paveiksle yra nepakankamas, t. y. kai kurie duomenų stulpeliai grafike nėra matomi. Tokiu atveju vadovaujamasi lentelėje po grafiku pateiktais skaičiais.

2.10. Statistiniai rinkos duomenys

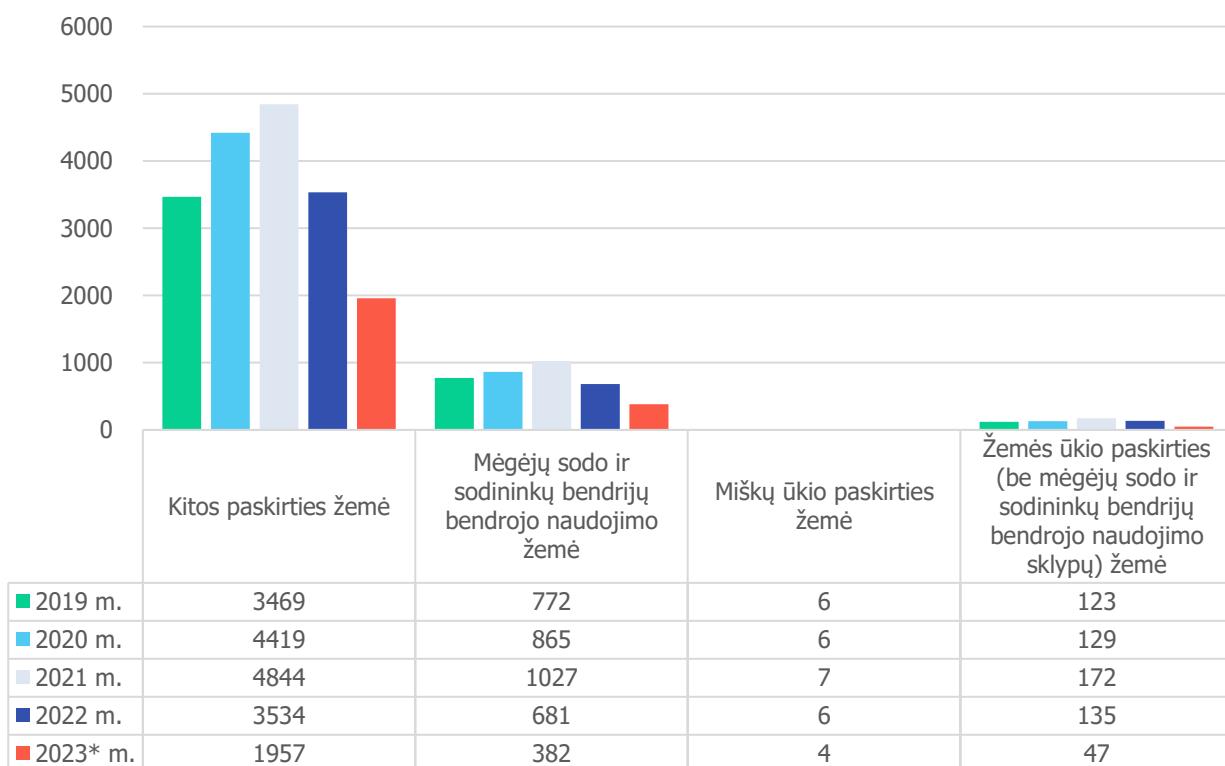

2.13 pav. Parduotų privačių žemės sklypų skaičius 2019–2023* m. Vilniaus miesto savivaldybėje³³

Vilniaus miesto savivaldybėje parduotų privačių žemės sklypų skaičius buvo: 2019 m. – 4 370, 2020 m. – 5 419, 2021 m. – 6 050, 2022 m. – 4 356 ir 2023* m. – 2 390. Sklypų skaičius 2023 m. yra sausio–liepos mén. laikotarpio, todėl nėra lygintinas su ankstesnių visų metų žemės sklypų pardavimais.

³³ Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės duomenys, 2019–2023 m., valstybės įmonė Registrų centras.

*Sklypų skaičius 2023 m. yra sausio–liepos mén. laikotarpio.

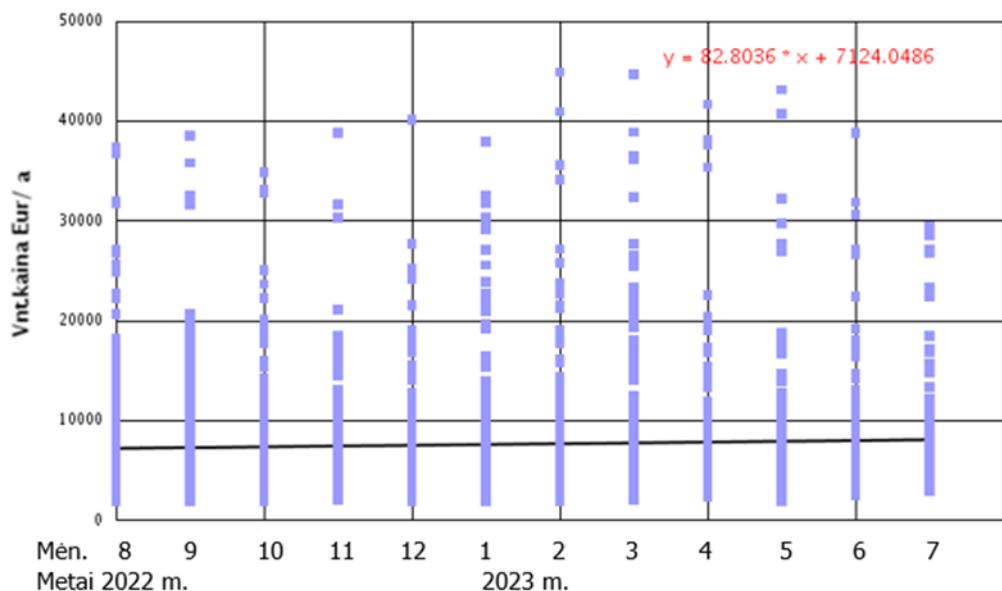

2.14 pav. Parduotų privačių žemės sklypų skaičius Vilniaus miesto savivaldybėje pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (naudojimo būdą) 2019, 2020, 2021, 2022 ir 2023* m.³⁴

Vilniaus miesto savivaldybėje 2019–2023* m. laikotarpiu parduotų privačių žemės sklypų pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (naudojimo būdą) skaičius buvo: 18 223 kitos paskirties sklypai, 3 727 mēgėjų sodo ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai, 29 miškų ūkio paskirties sklypai (dėl mažo miškų ūkio paskirties žemės sklypų pardavimų skaičiaus savivaldybėje duomenų atvaizdavimas stulpeline diagrama paveiksle yra nepakankamas, todėl vadovaujamasi lentelėje po grafiku pateiktais skaičiais), 606 žemės ūkio paskirties (be mēgėjų sodo ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo sklypų) sklypai. Sklypų skaičius 2023 m. yra sausio–liepos laikotarpio, todėl nėra lygintinas su ankstesniu visų metų žemės sklypų pardavimais.

³⁴ Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės duomenys, 2019–2023 m., valstybės įmonė Registrų centras.

*Sklypų skaičius 2023 m. yra sausio–liepos mėn. laikotarpio.

2.15 pav. Vilniaus miesto savivaldybės kitos paskirties sklypų 1 aro kainų pokytis nuo 2022-08-01 iki 2023-07-31

Nuo 2022-08-01 iki 2023-07-31 12 mėnesių kitos paskirties žemės sklypų kainų tendencijos pokytis yra nuo 7 207 Eur/a iki 8 035 Eur/a, t. y. 11,49 proc.

3. MASINIO ŽEMĖS VERTINIMO ATLIKIMAS

3.1. Masinio vertinimo sistema

Masinis žemės vertinimas susideda iš komplekso priemonių, apimančių duomenų apie nekilnojamajį turą (žemę ir statinius) ir jo rinką surinkimą, taikant statistinę analizę, vertinimo modelių sudarymą, skaičiavimo procesų automatizavimą, duomenų ir apskaičiuotų verčių patikrą, rezultatų pateikimą vartotojams. Nurodytos priemonės pagal Turto ir verslo vertinimo metodikos 47 p. sudaro masinio turto vertinimo sistemą su 4 posistemėmis:

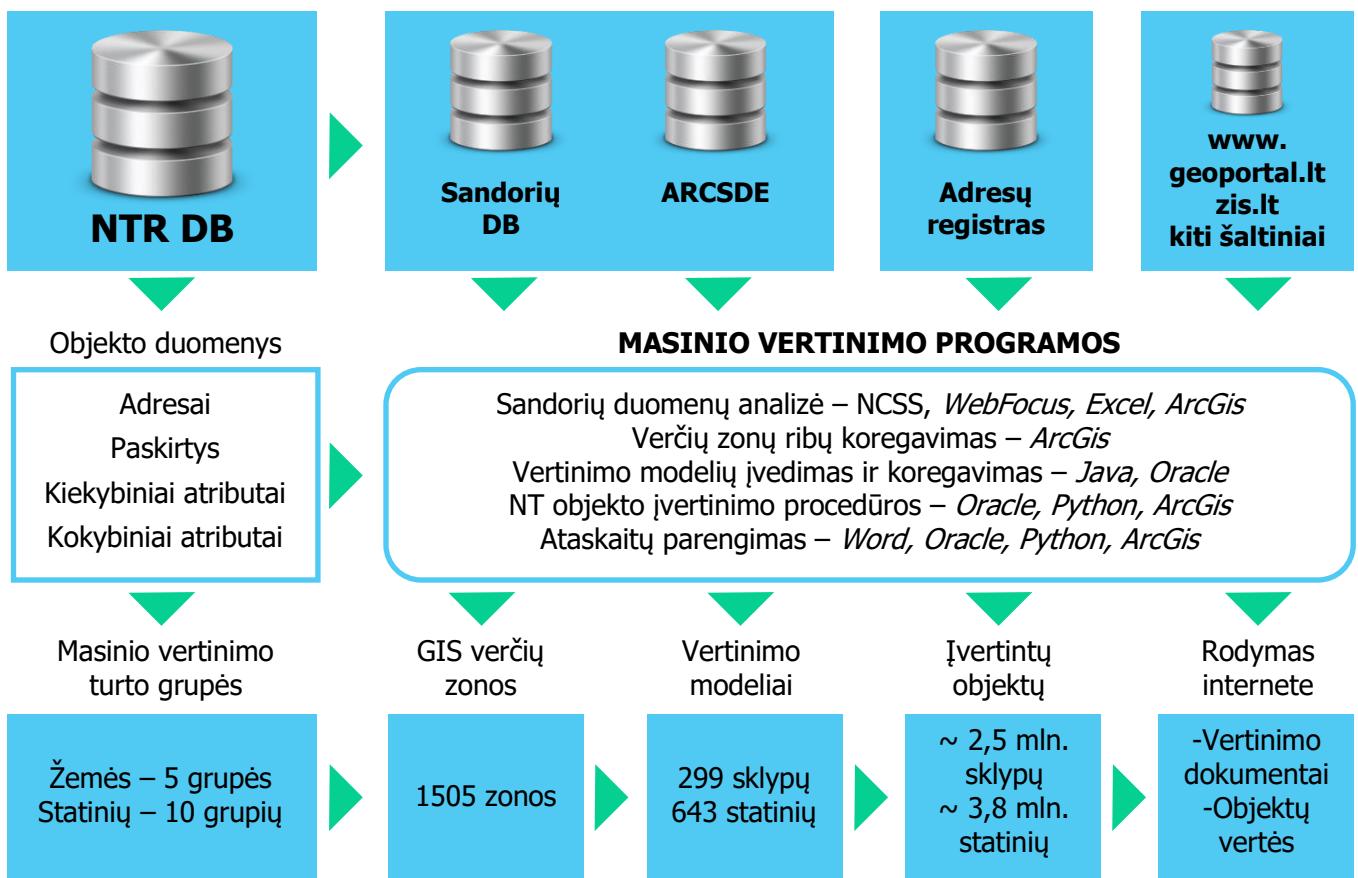
1. *duomenų valdymo*, kuri apima turto vertei nustatyti reikalingos pirminės informacijos surinkimą; vertinant naudojami aktualūs Nekilnojamojo turto kadastro, Nekilnojamojo turto registro ir rinkos duomenys, įrašyti Nekilnojamojo turto registre, taip pat gali būti naudojama kituose šaltiniuose kaupiama ir viešai skelbiama informacija;
2. *duomenų analizės*, kuri apima informacijos atranką ir apdorojimą, santykinių turto vertės rodiklių apskaičiavimą ir analizę, verčių žemėlapių sudarymą; verčių žemėlapiai sudaromi naudojant Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapį, Adresų registro duomenis ir kitus duomenis, kuriais remiantis grafiškai atvaizduojami vertinimo rezultatai ir parodomi rezultato pateikimui svarbūs veiksniai ir rodikliai; žemės sklypams ir statiniams sudaromos bendros verčių zonas;
3. *verčių apskaičiavimo*, kuri apima nekilnojamojo turto vertinimo modelių sudarymą, taikant Tarptautiniuose vertinimo standartuose nurodytus turto vertinimo metodus;
4. *administracinė*, kuri apima nekilnojamojo turto vertinimo modelių sujungimą su Nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenimis, vertinimo rezultatų paruošimą paskelbimui, jų paskelbimą ir pateikimą vartotojams teisės aktų nustatytuose dokumentuose ar interneto svetainėje, verčių koregavimą dėl jų apeliacijų, verčių ir su jomis susijusių duomenų statistinę analizę ir teisės aktuose numatytyų dokumentų, skirtų viešajam interesui užtikrinti (valstybės reikmėms tenkinti), rengimą ir skelbimą.

3.2. Vertinimui panaudotos duomenų bazės ir programas

Masiniam žemės vertinimui panaudotos Nekilnojamojo turto registro, Nekilnojamojo turto sandorių, GIS kadastro žemėlapių, Adresų registro duomenų bazės, interneto puslapio www.geoportal.lt informacija ir atitinkamos programos, skirtos atlikti masinio vertinimo darbus:

1. sandorių duomenų analizę;
2. verčių zonų ribų koregavimą;
3. vertinimo modelių įvedimą ir koregavimą;
4. nekilnojamojo turto objektų įvertinimą;
5. ataskaitų rengimą.

Išvardytų priemonių tarpusavio ryšių schema pateikiama toliau paveiksle.

3.1 pav. Masinio žemės vertinimo informacinių priemonių schema

Atliekant masinį žemės vertinimą, naudojami Nekilnojamomojo turto kadastre ir Nekilnojamomojo turto registre esantys žemės sklypo duomenys, taip pat gali būti naudojama ši papildoma informacija (Masinio žemės vertinimo taisyklių 6 p.):

- Nekilnojamomojo turto kadastro žemėlapio duomenys;
- Bendrojo teritorijų planavimo ir kitų teritorijų planavimo dokumentų, įregistruotų Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre, duomenys;
- Duomenys apie apleistas žemės ūkio naudmenas ir žemės apskaitos duomenys, kaupiami Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Aplinkos ministerijos;
- Duomenys apie saugomos teritorijas ir kiti reikalingi duomenys, kaupiami Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastre;
- Nekilnojamujų kultūros vertybių duomenys, kaupiami Kultūros vertybių registre;
- Duomenys apie teritorijoje esančias komunikacijas, kurios kartu su joms taikomomis apsaugos zonomis, nustatytomis vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, pažymėtos Nekilnojamomojo turto kadastro žemėlapyje ar Žemės informacinėje sistemoje;
- Individualaus žemės vertinimo rinkos vertės;
- Duomenys, apibūdinantys nekilnojamomojo turto rinką ir atskirus jos komponentus;
- Kiti šiame punkte nenurodyti Žemės informacinės sistemos (www.zis.lt) duomenys.

Masinio žemės vertinimo taisyklių 6 p. nurodytus aktualius duomenis šių duomenų tvarkytojai pagal duomenų teikimo sutartis Registrų centriui pateikia skaitmeninė forma (SHP, DWG formatu) kiekvienais kalendoriniaisiais metais, bet ne vėliau kaip iki birželio 1 dienos.

3.3. Vertinimo metodo parinkimas ir jo taikymas

Masiniam žemės vertinimui atliskti taikytas lyginamasis vertinimo metodas. Šio metodo taikymą nulemia Masinio žemės vertinimo taisyklių 5 p.: *Žemės vidutinė rinkos vertė nustatoma lyginamuoju metodu, aprašytu Turto ir verslo vertinimo metodikoje, taikant masinį žemės vertinimą.*

Turto ir verslo vertinimo metodikoje lyginamasis metodas apibrėžiamas kaip *vertinamo turto palyginimas su analogišku arba panašiu turtu, kurių sandorių kainos yra žinomos turto vertintojui. Taikant lyginamaji metodą įvertinami vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto, su kuriuo lyginamas vertinamas turtas, skirtumai ir daromos (jeigu būtina) analogiško arba panašaus turto sandorių kainų pataisos laiko, vienos, kitų sąlygų, išreiškiančių vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto skirtumus, požiūriu.* Turto skirtumus atspindi lyginamieji veiksnių (plotas, paskirtis, naudojimo būdas, žemės naudmenos ir pan.). Darydamas (jeigu būtina) analogiško arba panašaus turto sandorių kainų pataisas, turto vertintojas taiko kiekybinius ir (arba) kokybinius apskaičiavimo modelius. Jeigu nėra informacijos apie sandorių kainas, naudojama informacija apie analogiško arba panašaus turto pasiūlos kainas, turto vertinimo ataskaitoje nurodant naudojamos informacijos šaltinius. Vertinamo objekto rinkos vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$RV = PK + PV,$$

- čia: RV – vertinamo objekto rinkos vertė;
- PK – lyginamo objekto (analogo) pardavimo kaina;
- PV – patikslinimų vertė (ji gali būti ir neigiamai).

Žemės verčių zonose, kuriose nėra arba nepakanka rinkos duomenų, vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklių 20 p., žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modelio rodikliai nustatyti pagal tas pačias sąlygas turinčių kitų žemės verčių zonų žemės rinkos duomenis (pardavimo kainas, žemės ir kito nekilnojamomo turto nuomas kainas) arba taikant kitus žemės rinkos modeliavimo būdus. Tose žemės verčių zonose, kuriose žemės rinkos duomenų trūksta, vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklių 26 p. masinio žemės vertinimo modelio koeficientai nustatyti žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

3.4. Masiniam žemės vertinimui naudojamų rinkos duomenų laikotarpio aptarimas

Atliekant masinį žemės vertinimą verčių zonoms sudaryti ir modeliams parengti, taikant rinkos statistinės analizės būdus, labai svarbi pakankama rinkos duomenų apimtis. Teisės aktai – Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymas ir Masinio žemės vertinimo taisyklys – rinkos duomenų apimčiai išplėsti rekomenduoja naudoti ilgesnio nei vienerių metų laikotarpio (nenurodo maksimalaus laikotarpio) nekilnojamomo turto pardavimo sandorius, o laiko įtaką pardavimo kainoms įvertinti laiko pataisomis.

Neaktyvios rinkos turto grupės arba neaktyvios rinkos vietovėje esančio turto masiniam vertinimui atliskti paprastai didinamas rinkos sandorių laikotarpis, todėl svarbu apibrėžti, kokio maksimalaus laikotarpio rinkos duomenys anksčiau nurodytais atvejais yra naudotini. Iš šių klausimų atsakymą pateikia Tarptautinė turto vertintojų mokesčiams asociacija (angl. *International Association of Assessing Officers*, IAAO), kuri rengia ir leidžia nekilnojamomo turto masinio vertinimo standartus. Asociacijos išleisto Tarptautinio masinio vertinimo ir susijusių mokesčių politikos vadovo (2014 m. sausis) (angl. *Guidance on International Mass Appraisal and Related Tax Policy, January, 2014*) 5.1 skyrius „Rinkos duomenys“, reglamentuojantis nekilnojamomo turto duomenų surinkimą ir apdorojimą, dėl papildomos informacijos nukreipia į metodinį leidinį „Turto vertinimo ir apmokestinimo administravimas“ (angl. *Property Appraisal and Assessment Administration IAAO 1990, chapter 5*), kurio 543 puslapyje nurodoma, kad atliekant nekilnojamomo turto masinį vertinimą, kai taikoma efektyvi laiko pataisos apskaičiavimo technologija, galima naudoti iki penkerių metų laikotarpio rinkos duomenis. Kokio laikotarpio rinkos duomenis taikyti atskiroms turto

grupėms, nusprendžia vertintojas, atsižvelgdamas į kasmetinį turimų duomenų kiekį, rinkos aktyvumą, taip pat laiko pataisos apskaičiavimo būdus.

Tarptautinių standartų nuostatų taikymas Lietuvos nekilnojamojo turto masiniame vertinime yra teisėtas, pagristas Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 5 str. 3 d. 4 p., kuris nurodo, kad turto arba verslo vertė gali būti nustatoma ir pagal kitus Tarptautiniuose vertinimo standartuose ir Europos vertinimo standartuose nustatytus turto arba verslo vertės nustatymo pagrindus.

Vertintojas, vadovaudamas aptartų teisės aktų nuostatomis ir atsižvelgdamas į turimą rinkos duomenų kiekį, masiniam žemės vertinimui naudoja iki penkerių metų laikotarpio rinkos duomenis, nustatęs reikšmingą laiko įtaką, pardavimo kainas koreguoja laiko pataisomis.

3.5. Statistinių rodiklių apibūdinimas

Modeliams sudaryti naudojami patikimi rinkos duomenys. Rinkos duomenų ir jų pagrindu sudarytų masinio vertinimo modelių patikimumui įvertinti naudojami įvairūs statistiniai metodai. Statistiniai rodikliai trumpai apžvelgiami toliau šiame poskyryje.

Aritmetinis vidurkis – reikšmių vidurkis $\bar{S} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n S_i$.

Mediana – sutvarkyto didėjimo tvarka rinkinio vidurinių reikšmių aritmetinis vidurkis, kai rinkinio elementų skaičius lyginis; sutvarkyto didėjimo tvarka rinkinio vidurinė reikšmė, kai rinkinio elementų skaičius nelyginis.

Moda – dažniausiai duomenų aibėje pasikartojuosi reikšmė. Moda yra nevienareikšmis dydis. Ją patogu rasti histograma.

Dispersija – apibūdina elementų galimų reikšmių išsisklaidymo apie vidurkį laipsnį:

$$DX = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})^2.$$

Vidutinis kvadratinis arba standartinis nuokrypis parodo reikšmių (kainų) išsibarstymo apie vidurkį laipsnį. Kuo jis mažesnis, tuo aritmetinis vidurkis geriau atspindi visumą:

$$SX = \sqrt{DX}.$$

Absoliutus (vidutinis) nuokrypis parodo reikšmių nuokrypi nuo vidurkio:

$$AX = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n |S_i - \bar{S}|.$$

Variacijos koeficientas nurodo vidutinės kvadratinės paklaidos (SX) ir vidutinės pardavimo kainos procentinį santykį:

$$CV = \frac{100\% SX}{\bar{S}}.$$

Koreliacinė analizė rodo, kiek yra reikšmingas ryšys tarp dviejų arba daugiau statistiškai vienas su kitu susietų veiksnių. Ji gelbsti priimant sprendimą, ar nagrinėjamas veiksnys, nustatant vertę, yra reikšmingas, ar jį galima nekreipti dėmesio.

Koreliacija (koreliacinis ryšys) – ar yra ryšys tarp požymių, kokia jo kryptis ir stiprumas. Jei dydžiai koreliuoti, tai jie priklausomi, t. y. vieno buvimas (nebuvinas) daro įtaką kitam; kai nepriklausomi – nekoreliuoti.

Koreliacijos koeficientas – parodo nagrinėjamų požymių tiesinę priklausomybę. Koreliacijos koeficiente galimos reikšmės $-1 \leq \rho(S, Z) \leq 1$. Jeigu dviejų kintamujų koreliacijos koeficientas lygus 0, tai tie kintamieji yra statistiškai nepriklausomi. Koreliacijos koeficiente formulė:

$$\rho(S, Z) = \frac{\sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})(Z_i - \bar{Z})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})^2 \sum_{i=1}^n (Z_i - \bar{Z})^2}}.$$

Normalusis pasiskirstymas – „tvarkingas“ (homogeniškas, stochastinis) duomenų pasiskirstymas apie aritmetinį vidurkį, kai atskirų duomenų nukrypimas nuo vidurkio yra atsitiktinis. Normaluji pasiskirstymą aiškiai apibrėžia vidurkis ir standartinis (kvadratinis) nuokrypis.

Regresinė analizė leidžia apibrėžti santykį tarp dviejų vienas nuo kito priklausomų faktorių taip, kad žinant vieno faktoriaus reikšmę, kito faktoriaus reikšmę galima nusakyti su tam tikra tikimybe. Regresinė analizė yra būdas nustatyti funkciją taip, kad atstumų kvadratas nuo funkcijos iki atrinktos duomenų aibės būtų minimalus.

Daugianarė regresijos lygtis – kelių nepriklausomų veiksnių įtakos išraiška lygtimi. Sudarant regresijos lygtį neesminių priežasčių įtaka atmetama, todėl koreliacinis ryšys „virsta“ funkciniu. Regresijos lygtys dažniausia būna tiesinės, parabolinės, hiperbolinės, laipsninės ar rodiklinės.

Stjudento kriterijus (pasiskirstymas) t parodo kintamojo įtaką priklausomam kintamajam lytyje. Kuo Stjudento kriterijus didesnis, tuo svarbesnis lytyje nepriklausomas kintamasis. Pavyzdžiu, kintamasis gali stipriai koreliuoti su pardavimo kaina, bet jis prognozavimui netinkamas. Tą netinkamumą ir parodo Stjudento kriterijus. Stjudento kriterijaus reikšmė pasirinktam pasiklivovimo laipsniui randama lentelėse (pateikiamas statistiniuose vadovėliuose).

Fišerio kriterijus $F = t^2$, kaip ir Stjudento, naudojamas vieno ar kito regresijos kintamojo reikšmingumui nustatyti.

Beta koeficientai išreiškia atskirų kintamuju reikšmingumą vienas kito atžvilgiu; jų ryšį lytyje (juos normuoja).

Modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficientas R^2 nurodo, koks pardavimo kainų pasiskirstymo procentas yra paaškinamas regresijos modeliu. Jis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$R^2 = \frac{\sum (\hat{S}_i - \bar{S})^2}{\sum (S_i - \bar{S})^2},$$

čia \hat{S}_i – modeliu remiantis nustatyta kaina.

R gali turėti reikšmes nuo 0 iki 1. Kai $R = 0$, modeliu jokia pardavimo kainų variacija nepaaškinama. Šiuo atveju kainų vidurkis \bar{S} , taip pat kaip ir regresijos pagal modelį apskaičiuotos kainos, vienodai atspindės visų nagrinėjamų objektų vertes. Kai $R^2 = 1$, visi nukrypimai nuo \bar{S} aprašomi regresijos lygtimi. Tai reiškia, kad modelyje su vienu kintamuoju visi taškai, atitinkantys pardavimo kainas, yra išsidėstę vienoje linijoje.

3.6. Žemės vertinimo modelių sudarymas

3.6.1. Modelių tipai ir jų sudarymo bendros taisyklės

Sudaryti vertinimo modeliai nustato žemės vertei svarbių aplinkybių sąveikos ryšius, imituoją pasiūlos ir paklausos veiksnius. Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 2 str. 5 d. žemės vertinimo modelis apibrėžiamas taip: *žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis – matematinė formulė, taikoma žemės sklypo vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti, atsižvelgiant į Nekilnojamojo turto kadastro duomenis, žemės verčių zonų žemėlapio sprendinius ir žemės rinkos duomenis.*

Atsižvelgiant į Nekilnojamojo turto kadastro duomenis, žemės verčių zonų žemėlapio sprendinius ir žemės rinkos duomenis, sudaromi šių tipų žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modeliai (matematinės formulės) (Masinio žemės vertinimo taisyklių 17 p.):

1. adityviniai modeliai, kurių forma: $S = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_pX_p$;
2. multiplikatyviniai modeliai, kurių forma: $S = b_0 \times X_1^{b_1} \times X_2^{b_2} \times \dots \times X_p^{b_p}$;
3. hibridiniai modeliai, kurių forma: $S = X_1^{b_1} \times X_2^{b_2} \times \dots \times b_i^{x_i} \times \dots \times (X_j^{b_j} + \dots + X_p^{b_p})$,

čia: S – apskaičiuojama vertė,

X_1, X_2, \dots, X_p – nepriklausomi kintamieji,

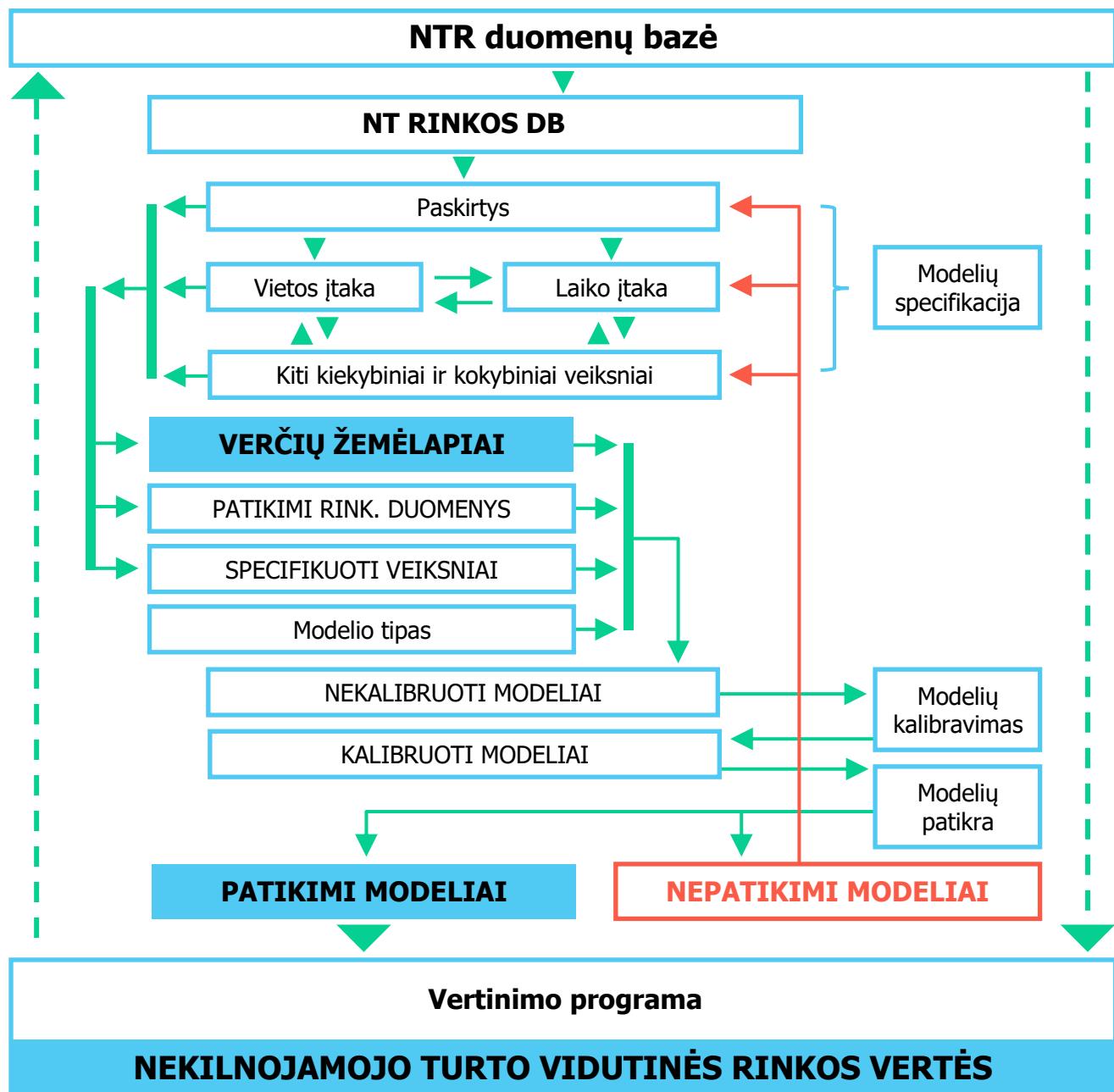
p – nepriklausomų kintamujų skaičius,

b_0 – konstanta,

b_1, b_2, \dots, b_p – nepriklausomų kintamujų koeficientai.

Žemės vertinimo modelių sudarymas susideda iš (modelių sudarymo schema pateikiama toliau paveiksle):

- modelio kintamujų specifikacijos – nekilnojamojo turto vertei poveikį darančių veiksnių (modelio kintamujų) atrinkimo, jų nagrinėjimo ir jų tarpusavio santykių nustatymo);
- modelių kalibravimo – nekilnojamojo turto vertę lemiančių veiksnių poveikio (reikšmingumo) nustatymo, trūkstant rinkos duomenų – veiksnių poveikio nustatymo rinkos modeliavimo ar ekspertiniu vertinimu;
- modelių patikros.

3.2 pav. Žemės vertinimo modelių sudarymo schema

Modelių specifikacijai, kalibravimui ir patikrai taikoma koreliacinė, regresinė analizė, statistiniai patikimumo rodikliai, grafikai, taip pat ir nekilnojamojo turto vertintojų sukaupta individualaus vertinimo patirtis, leidžianti teisingai įvertinti gautus rezultatus.

Taikant koreliacinę analizę nustatoma, ar stebimi kintamieji yra priklausomi, kokia yra ryšio tarp X ir Y tendencija, kokia yra statistinio ryšio forma (tiesinė, kvadratinė, logaritminė, eksponentinė ir t. t.) ir koks yra ryšio stiprumas.

Daugianarė regresinė analizė (DRA) – statistinis nežinomų duomenų, panaudojant žinomą ir prieinamą informaciją, nustatymo būdas. Nekilnojamojo turto vertinime nežinomi duomenys yra nekilnojamojo turto rinkos vertės reikšmės, žinomi ir prieinami – pardavimo kainos ir objektų charakteristikos. DRA pateikia kiekvieno analizuojamo faktoriaus koeficientų reikšmes, kurias įvedus į modelį apskaičiuojamos vertinamų objektų vertės. Modelio kalibravimui panaudota NCSS statistinė programa.

Modelio koeficientų reikšmių ir modeliu apskaičiuotų verčių patikumas patikrinamas grafinėmis priemonėmis ir įvertinant aritmetinio vidurkio, medianos, dispersijos, vidutinio kvadratinio nuokrypio,

standartinio nuokrypio, koreliacijos koeficiente, modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficiente, variacijos koeficiente reikšmes.

Modeliuose nustatyti šie Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastre įrašyti veiksniai (duomenys), turintys įtakos žemės sklypo vidutinei rinkos vertei:

1. vieta;
2. žemės sklypo plotas;
3. žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas;
4. žemės naudmenos;
5. žemės ūkio naudmenų našumo balas, vertinant žemės sklypus, priskirtus žemės ūkio žemės grupei, išskyrus miškų ūkio paskirties ir kitos paskirties žemės sklypus;
6. kiti veiksniai.

Vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklių 23 p. nuostatomis, žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modeliuose neatsižvelgta į žemės vertės padidėjimą ar sumažėjimą dėl šių veiksnų įtakos:

1. žemės sklype esančių naudingųjų iškasenų;
2. žemės sklypui nustatytyų servitutų ir kitų apribojimų, išskyrus atvejus, kai dėl šių apribojimų saugomose teritorijose suformuotos ekologinės apsaugos ar rekreacinės zonas arba rekreacinėse teritorijose nustatoma atskira žemės verčių zona;
3. žemės sklypo naudojimo perspektyvų;
4. žemės sklype esančių statinių ir sodinių;
5. disponavimo žemės sklypais suvaržymų dėl skolos ar kitų priežasčių;
6. vertinamo žemės sklypo ir greta esančių objektų užterštumo arba skleidžiamos taršos, kaimyninių turto vienetų būklės, individualiai įrengtų (neįrengtų) komunikacijų, privažiavimo apsunkinimo (pagerinimo), reljefo ypatumų.

Masinio žemės vertinimo modeliai sudaryti vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklių 18 p., kuriame nurodoma, kad *Taikant Taisyklių 17 punkte nurodytų tipų modelius (arba vieną iš jų) ir statistiniais metodais atliekant žemės ir kito nekilnojamojo turto rinkos sandorių analizę, parengiami šie žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modeliai* (žemės grupės, nurodytos šių taisyklių 15.1–15.5 pap., pateiktos tolesniame ataskaitos poskyryje):

- 18.1. žemės ūkio paskirties žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis, taikomas Taisyklių 15.1 papunktyje nurodytos žemės grupės vertei apskaičiuoti;
- 18.2. mėgėjų sodo žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis, taikomas Taisyklių 15.2 papunktyje nurodytos žemės grupės vertei apskaičiuoti;
- 18.3. gyvenamujų teritorijų žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis, taikomas Taisyklių 15.3 papunktyje nurodytos žemės grupės vertei apskaičiuoti;
- 18.4. komercinės žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis, taikomas Taisyklių 15.4 papunktyje nurodytos žemės grupės vertei apskaičiuoti;
- 18.5. pramonės ir sandėliavimo žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis, taikomas Taisyklių 15.5 papunktyje nurodytos žemės grupės vertei apskaičiuoti.

3.6.2. Masinio žemės vertinimo žemės grupės

Žemės paskirtys ir naudojimo būdai, lemiantys žemės sklypo naudojimo galimybes, yra svarbūs žemės vertingumui. Nurodytų charakteristikų įtraukimas į vertinimo modelį jas jungiant į grupes reglamentuotas Masinio žemės vertinimo taisyklose. Jų 15 p. nurodoma, kad *žemės verčių zonų žemėlapiams ir žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modeliams sudaryti sudėtingas duomenys apie žemės sklypų rinką sugrupuojami į šias žemės grupes:*

15.1. žemės ūkio paskirties žemės sklypai (išskyrus mėgėjų sodų ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypus). Prie šių žemės sklypų priskiriami žemės ūkio, mišku ūkio, vandens ūkio, konservacinių ir kitos paskirties žemės sklypai, kurių naudojimo būdas yra naudingų iškasenų teritorijos, teritorijos krašto apsaugos tikslams, teritorijos valstybės sienos apsaugos tikslams;

15.2. mėgėjų sodo žemės sklypai. Prie šių žemės sklypų priskiriami mėgėjų sodo žemės sklypai ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai;

15.3. gyvenamujų teritorijų žemės sklypai. Prie šių žemės sklypų priskiriami kitos paskirties žemės sklypai, kurių naudojimo būdas yra vienbučių ir dvibučių gyvenamujų pastatų teritorijos, daugiabučių gyvenamujų pastatų ir bendrabučių teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos, bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendro naudojimo) teritorijos, atskirų želdynų teritorijos;

15.4. komercinės žemės sklypai. Prie šių žemės sklypų priskiriami kitos paskirties žemės sklypai, kurių naudojimo būdas yra komercinės paskirties objektų ir rekreacinės teritorijos;

15.5. pramonės ir sandėliavimo žemės sklypai. Prie šių žemės sklypų priskiriami kitos paskirties žemės sklypai, kurių naudojimo būdas yra pramonės ir sandėliavimo objektų, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų, susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių, taip pat atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos.

Masinio žemės vertinimo taisyklių 16 p. paaikinama, kad žemės sklypai, nenurodyti šių taisyklių 15.1–15.5 papunkčiuose, vertinami pagal žemės verčių zonoje vyraujančią žemės grupę, parinktą atsižvelgiant į vertinamo žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ar būdą. Kai žemės sklypas turi kelis žemės naudojimo būdus, pagal kuriuos jis gali būti priskirtas prie kelių skirtingu žemės grupių, pasirenkama viena iš jų, vyraujanti pagal žemės sklypų skaičių vertinamoje žemės verčių zonoje.

Statistika apie masiniam žemės vertinimui naudotus pradinius rinkos duomenis, sugrupuotus pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15 p. nuostatas, laiko įtaka, vietos veiksnio ir kitų kiekybinių ir kokybinių veiksnių įvertinimo paaikinimai pateikiami tolesniuose ataskaitos poskyriuose.

3.6.3. Pradinių žemės rinkos duomenų statistika

Vilniaus mieto savivaldybės teritorijos žemės rinkos analizei, žemės verčių zonų žemėlapių ir žemės vidutinės rinkos vertės nustatymo modelių sudarymui panaudoti Nekilnojamomo turto kadastro duomenys ir Nekilnojamomo turto sandorių bazės duomenys. Pradinių rinkos duomenų statistiniai rodikliai pagal žemės grupes pateikiami toliau lentelėje.

3.1 Lentelė. Pradinių rinkos duomenų statistika

Žemės sklypų be statinių ir su statiniais sandorių skaičius	Aritmetinis vidurkis	Pardavimo kainų Eur 1 aro, žemės ūkio grupės 1 ha statistiniai rodikliai				Žemės sklypų su statiniais sandorių skaičius
		Mediana	Vidutinis kvadratinis nuokrypis	Minimumas, vnt. kaina, Eur	Maksimumas, vnt. kaina, Eur	
<i>Gyvenamujų teritorijų žemės grupės sklypai 2019-01-01 – 2023-08-01 laikotarpiu</i>						
19855	6154	3606	9925	1	417476	9486
<i>Komercinės žemės grupės sklypai 2019-01-01 – 2023-08-01 laikotarpiu</i>						
901	16976	8739	23710	2	229580	216
<i>Mėgėjų sodo žemės grupės sklypai 2019-01-01 – 2023-08-01 laikotarpiu</i>						
3817	4010	3406	2896	1	34698	2803
<i>Pramonės ir sandėliavimo žemės grupės sklypai 2019-01-01 – 2023-08-01 laikotarpiu</i>						
1697	2702	1344	6736	1	122031	205
<i>Žemės ūkio žemės grupės sklypai 2019-01-01 – 2023-08-01 laikotarpiu</i>						
697	200277	103400	279337	5	2601600	29

Pastaba. Miškų ūkio paskirties žemės sklypai yra parduodami su medynais, todėl į rinkos duomenų lentelę néra įtraukti.

Vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklių 13 p., žemės sklypų rinkos duomenys tikrinami pagal statistinio patikimumo kriterijus. Šiuos kriterijus atitinkantys duomenys laikomi patikimais ir naudojami žemės verčių zonomis ir žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modeliams sudaryti. Statistiskai nepatikimi duomenys žemei vertinti nenaudojami.

3.6.4. Laiko pataisa

Sandorių laiko analizė neatskiriamai nuo nustatytos masinio vertinimo datos ir yra labai svarbi, kai naudojami kelerių metų duomenys ir kai nekilnojamomo turto rinka per analizuojamą laikotarpį aktyviai kinta. Masinio žemės vertinimo taisyklėse (21 p.) nurodoma, kad vertinimui naudojant senesnius nei vienerių metų laikotarpiu įvykusius sandorius, pardavimų kainos gali būti koreguojamos laiko pataisa. Vertinimo data yra 2023 m. rugpjūčio 1 d., todėl kainų pataisa dėl laiko yra skaičiuota ir, esant būtinumui, atlikta kainų korekcija šią pataisą prilyginant prie konkretaus sandorio datos.

Laiko pataisai nustatyti gali būti taikomi šie metodai:

1. porinė pardavimų analizė;
2. perpardavimų analizė;
3. pardavimo kainų analizė aproksimuojančia kreive;
4. daugianarė regresinė analizė.

Porinė pardavimų analizė. Atnenkami nekilnojamajam turtui analogiškų objektų pardavimai, atliliki skirtingu metu. Pataisius šių objektų kainas dėl fizinių charakteristikų skirtumų, likę kainų skirtumai priskiriami laiko faktoriaus įtakai. Turint daug lyginamų objektų rinkos duomenų, apimančių kelerių metų sandorius, galima nustatyti vidutinį rinkos keitimosi tempą atskirai kiekvienais metais. Rekomenduojama naudoti medianą, nes ji pašalina ekstremalių reikšmių įtaką. Nustatytais kainų kitimo tempas panaudojamas sandorių kainoms koreguoti nustatytos vertinimo datos požiūriu pagal formulę:

$$KLP = K(1 + rt),$$

čia: KLP – pardavimo kaina, pakoreguota laiko pataisa;
 K – faktinė pardavimo kaina;
 r – mėnesio arba ketvirčio kainų kitimo tempas;
 t – periodų skaičius (mėnesių arba ketvirčių).

Sandorių, įvykusių vėliau negu vertinimo data, kainų koregavimas atliekamas pagal formulę:

$$KLP = K(1 - rt'),$$

čia t' – periodų (mėnesių, ketvirčių) skaičius, praėjęs po vertinimo datos iki sandorio datos.

Perpardavimų analizė. Analizuojamos skirtingu metu įvykusių to paties objekto sandorių kainos. Šis metodas analogiškas poriniams pardavimams metodui, išskyrus privalumą – objektų charakteristikų skirtumų pataisų apskaičiavimas yra minimalus. Trūkumas – mažas skaičius sandorių, ypač tais atvejais, kai būtina nustatyti kiekvienos verčių zonos laiko pataisą atskirai. Dėl duomenų stokos šis metodas sujungiamas su porine pardavimų analize.

Pardavimo kainų tendencijos koeficiente analizė. Naudojant aproksimuojančią kreivę, nustatoma, kaip tam tikru laikotarpiu kito objektų ploto vieneto pardavimo kainos. Tokiai analizei abscisėje atidedami įvykusių sandorių mėnesiai (ketvirčiai), ordinatėje – ploto vieneto kainos. Išsidėščiusius taškus aproksimuojanti kreivė parodo kainų kitimo vidutinį tempą analizuojamu laikotarpiu grafiškai, taip pat ir matematine išraiška.

Daugianarė regresinė analizė (DRA). Taikant DRA, nustatoma kelių nepriklausomų faktorių, tokį kaip objektų fizinių, vietos charakteristikų įtaka priklausomam kintamajam – pardavimo kainai. Pardavimo datą DRA panaudojant kaip vieną iš nepriklausomų kintamujų, gaunama datos veiksnio koeficiente reikšmė. Ji parodo laiko veiksnio įtaką pardavimo kainai.

Vilniaus miesto savivaldybės žemės grupės, kurioms laiko įtakos pataisa 2023-08-01 vertinimui nustatyta reikšminga arba nereikšminga, ir pataisai 2023-08-01 apskaičiuoti naudoti metodai pateikiami toliau lentelėje.

3.2 lentelė. Laiko pataisų pagal žemės grupes nustatymo rezultatai

Žemės grupės pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15 p.	Laiko pataisai nustatyti taikytas metodas	Laiko pataisa reikšminga, nereikšminga
Žemės ūkio paskirties	Pardavimo kainų tendencijos koeficiente analizė	Reikšminga
Mégėjų sodo	Pardavimo kainų tendencijos koeficiente analizė	Reikšminga
Gyvenamujų teritorijų	Pardavimo kainų tendencijos koeficiente analizė	Reikšminga
Komercinės	Pardavimo kainų tendencijos koeficiente analizė	Reikšminga
Pramonės ir sandėliavimo	Pardavimo kainų tendencijos koeficiente analizė	Reikšminga

Reikšminga laiko pataisa nustatyta žemės ūkio, mēgėjų sodo, gyvenamujų teritorijų, komercinės, pramonės ir sandėliavimo žemės grupių sklypams, jų pardavimo kainos 2023-08-01 vertinimui pakoreguotos laiko pataisa.

3.6.5. Žemės verčių zonų žemėlapis

Masiniame žemės vertinime vietos įtaka įvertinama sudarant verčių zonas. Vieta, išreikšta verčių zonomis ir joms nustatytais skaliariniais dydžiais, yra vertinimo modelio vienas iš kintamujų, turinčių svarbią įtaką žemės vertei. Žemės sklypams ir statiniams sudaromos bendros verčių zonas.

Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 2 str. 7 d. žemės verčių zonų žemėlapis apibrėžiamas kaip *žemėlapis, kuriame, atlikus masinį žemės vertinimą, pažymėtos skirtingą vidutinę vertę turinčios zonas (teritorijos), zonų žemės vertės rodikliai ir duomenys, reikalingi atskirų žemės sklypų vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti*.

Nekilnojamomojo turto verčių zona apibrėžiama Nekilnojamomojo turto vertinimo taisykliu³⁵ 3 p.: *nekilnojamomojo turto verčių zona – atliekant sisteminę analizę nustatoma ir ekonominiais veiksniiais bei rinkos sandorių duomenimis grindžiama panašių kainų lygio teritorija, atvaizduojama Nekilnojamomojo turto kadastro žemėlapyje*.

Žemės verčių zonų žemėlapiai sudaryti laikantis Masinio žemės vertinimo taisyklių 14 p. reikalavimų:

14.1. žemės verčių zona turi apimti žemės plotus, kuriuose patikimumo kriterijus atitinkančių žemės sklypų kainų vidurkis pagal žemės grupę nuo gretimos žemės verčių zonos vidutinės rinkos vertės skiriasi daugiau kaip 15 procensty. Žemės sklypų kainų vidurkis nustatomas pagal žemės ir kito nekilnojamomojo turto pirkimo–pardavimo sutartyse, registruotose Nekilnojamomojo turto registre, nurodytas kainas (toliau – kainų vidurkis);

14.2. žemės verčių zona kaimo vietovėje turi būti ne mažesnė kaip vienos kaimo gyvenamosios vietovės arba urbanizuota teritorija, arba žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – rekreacinė teritorija ir

³⁵ Nekilnojamomojo turto vertinimo taisyklys, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Nekilnojamomojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo.“ [žiūrėta 2023-07-03]. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.262736/asr>.

kuriems taikomi žemės naudojimo apribojimai, teritorija (mégėjų sodų teritorija, kaimo centras, valstybės saugoma teritorija, pakrančių apsaugos zonas ir kitos teritorijos, kurių priskyrimas atskiroms žemės verčių zonomis galimas geografinės informacinių sistemų (GIS) priemonėmis);

14.3. žemės verčių zonų ribos derinamos su kadastro vietovių ir blokų ribomis, gyvenamujų vietovių ribomis, mišku masyvų ir valstybinių vandens telkinių pakraščiais ir apsaugos zonų ribomis, teritorijų planavimo dokumentuose suformuotų miestų kvartalų, urbanizuotų teritorijų ar skirtingą teritorijos tvarkymo režimą turinčių teritorijų ribomis;

14.4. žemės verčių zonų ribos neturi padalyti Nekilnojamoho turto kadastro žemėlapyje pažymėtų žemės sklypų, išskyrus žemės sklypus, kuriuose yra inžinerinių statinių, inžinerinių tinklų ir (ar) susisiekimo komunikacijų, vandens telkinių ar hidrotechninių statinių, arba žemės sklypus, kuriuos kerta kaimo ir kartu žemės verčių zonos riba. Šiai atvejai žemės sklypo vidutinė rinkos vertė apskaičiuojama taikant žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modelyje numatytais žemės verčių zonos, į kurią patenka vertinamo žemės sklypo dalis pagal adresą, nurodytą Nekilnojamoho turto registre, vertinimo rodikliai. Jeigu adreso néra, taikomi tos žemės verčių zonos, į kurią patenka didžiausia žemės sklypo dalis, rodikliai.

Siekiant, kad kaimiškos teritorijos suskirstymas į verčių zonas pagal jos vertingumą būtų atliktas tiksliau įvertinančius urbanizuotų teritorijų, sukurtos infrastruktūros, aplinkotvarkos, rekreacijos, užterštumo, reljefo veiksnių įtakos ribas, vertinamas teritorijos zonavimas, atliktas kadastro žemėlapyje įbrėžtų žemės sklypų ribomis, vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2016 m. balandžio 29 d. rašto Nr. 1SD-1297-(10.2.) „Dėl paklausimo nagrinėjimo“ nuostatomis: rengiant naujus masinio vertinimo dokumentus, teritorijos zonavimas atliekamas Nekilnojamoho turto kadastro žemėlapyje pažymėtų žemės sklypų ribomis, o verčių zonų tekstiniai aprašymai naujai parengtuose masinio vertinimo dokumentuose nepateikiami.

Vadovaujantis pateiktomis teisės aktų nuostatomis, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos zonavimas vertingumo požiūriu atliktas Geografinių informacinių sistemų (toliau – GIS) *ArcGIS API for JavaScript* ir *Java* priemonėmis taikant įmonės programuotojų sukurtą taikomąją programą, *ArcGIS 10.6.1. for Desktop* programą, Nekilnojamoho turto kadastro žemėlapio sprendinius, statistiškai patikimus šios savivaldybės žemės rinkos duomenis, atsižvelgta į žemės savininkų, savivaldybių, seniūnijų specialistų pastabas, pasiūlymus ir nurodymus, pateiktus raštu ir viešo masinio žemės vertinimo dokumentų bei verčių aptarimo metu, bendrojo plano sprendinius.

Vilniaus miesto savivaldybėje sudarytos 89 verčių zonas.

57.1 verčių zona – reprezentatyviausios ir brangiausios nekilnojamoho turto požiūriu Vilniaus miesto gatvės: Pilies, Aušros vartų, Vokiečių, Didžioji gatvės, dalis Gedimino pr. Labai aukštos nekilnojamoho turto kainos šiose gatvėse lygiuoja į Europos sostinių nekilnojamoho turto kainas. Atlirk Gedimino prospektą, Katedros ir Rotušės aikščių rekonstrukciją, šioje zonoje koncentruojasi didžiausi pėsčiųjų srautai, čia didžiausias veikiančių prabangių parduotuvų bei potencialių prekybinių, maitinimo patalpų kiekis. Čia veikia daugiausiai įvairių prestižinių drabužių, avalynės, kosmetikos bei aksesuarų parduotuvų, biurus turi nemažai vietinių bei užsienio kompanijų, tame įskurių modernūs restoranai, barai, naktiniai klubai, kazino, viešbučiai, bankai, dauguma administruojančių valstybės įstaigų, maldos namų. Šioje zonoje yra pastatai reprezentuojantys Vilniaus miestą – Aušros Vartų pastatų kompleksas, Vilniaus rotušė, Lietuvos nacionalinė filharmonija, Gedimino pr. 11 yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastatas.

57.2 verčių zona – dalis Vilniaus miesto Senamiesčio – taip pat laikoma elitine ir labai paklausia teritorija (dalies Vilniaus, Dominikonų, Stiklių, Šv. Ignoto ir kt. gatvės), turinčia istorinę ir aukštą nekilnojamoho turto vertę rinkoje. Daugelyje vietų Senamiesčio pastatai restauruoti, siekiant atkurti Senamiesčio istorinę dvasią. Nekilnojamoho turto veiksniai, kurie įtakoja aukštas nekilnojamoho turto kainas šioje verčių zonoje: apribojimai ir reikalavimai išlaikyti Senamiesčio infrastruktūrą ir autentiškumą rekonstruojant senus ir statant naujus pastatus, pastatų reikšmingumas, ribota žemės sklypų pasiūla, lokalizacija (miesto centras). Vis daugiau žmonių investuoja savo lėšas į būstus centre ir Senamiestyje,

turėdami tikslą juos išnuomoti. Taip formuojama nuomas rinka, atitinkanti europinę ir pasaulinę nuomas rinkas, kuri turi geras perspektyvas. Žinomi objektai zonoje: Vilniaus universiteto ir Prezidentūros rūmai, Simono Daukanto aikštė, Radvilų rūmai, žinomi viešbučiai, maitinimo ir laisvalaikio leidimo įstaigos ir kt. Visi aukščiau išvardinti veiksniai lemia aukštą nekilnojamomo turto kainas šioje Senamiesčio verčiu zonoje.

57.3 verčiu zona – Vilniaus miesto Senamiesčio dalis, išsidėsčiusi pagal Vilnelės upės Vingį, kurioje yra Vilniaus miesto ir Lietuvos valstybės simboliai - Vilniaus katedra, Gedimino pilies bokštas, Bernardinų sodas, Trijų kryžių kalnas, Kalnų parkas, Vilniaus gynybinės sienos bastėja. Bokšto, B. Radvilaitės, Subačiaus, Maironio ir kitos populiarios bei perspektyvios nekilnojamomo turto požiūriu Senamiesčio gatvės, autentiškos bei turinčios senas tradicijas, kurių vystymo bei infrastruktūros tendencijos panašios kaip ir 57.2 verčiu zonas. Kadangi šioje teritorijoje fiksuojamos tik šiek tiek žemesnės nekilnojamomo turto rinkos kainos už gretimos 57.1 verčiu zonas, todėl ji išskirta iš atskirų verčiu zonų.

57.4 verčiu zona – pietvakarinė Senamiesčio teritorijos dalis išskirta iš atskirų verčiu zonų, esanti dešinėje Pylimo gatvės pusėje, į kurią jeina Trakų, Arklių, Šiaulių, Karmelijų, Pranciškonų, Rūdininkų ir kitos nedidelės gatvelės, kuriose nekilnojamomo turto kainos – aukštos dėl didelių aprivojimų, keliamų viso Senamiesčio statyboms ir rekonstrukcijai. Šioje Senamiesčio zonoje dominuoja daugiabučiai, rekonstruoti gyvenamieji pastatai, kurių pirmuose aukštuoose įrengtos komercinės, paslaugų, administracinės patalpos, sutelktai nemažai laisvalaikio praleidimo ir maitinimo įstaigų. Žymesni statiniai: Vilniaus Visų Šventųjų bažnyčia, Lietuvos dailės muziejus, Rūdininkų ir Lazdynų Pelėdos skverai ir kt. Kadangi šioje teritorijoje fiksuojamos šiek tiek žemesnės nekilnojamomo turto rinkos kainos už gretimų 57.1 ir 57.2 verčiu zonų, todėl ji išskirta iš atskirų verčiu zonų.

57.5. verčiu zona – tai dalis Naujamiesčio seniūnijos ir nedidelė dalis Senamiesčio seniūnijos teritorijos: Pamėnkalnio, K. Kalinausko, dalis J. Basanavičiaus, Tauro, Vingrių, Mindaugo ir kitos populiarios šioje teritorijoje esančios gatvės, užstatytos iki 1940 metų bei po karo statytais pastatais, iki 6 aukštų gyvenamaisiais namais, kurių pirmuosiuose aukštuoose yra administracinės bei komercinės patalpos. Šioje verčiu zonoje yra ir Tauro kalnas, Reformatų skveras, P. Cvirkos aikštė, VšĮ Centro poliklinika, Mo muziejus, verslo centrai, prekybos centras Mindaugo Maxima. Pastaraisiais metais šioje teritorijoje pastatyti ir statomi nauji daugiabučiai gyvenamieji pastatai. Dėl išplėtotos infrastruktūros, patogios lokalizacijos ši verčiu zona populiarūs, todėl pasižymi aukštomis nekilnojamomo turto kainomis.

57.6 verčiu zona – centrinė miesto dalis. Tai teritorija, išsidėsčiusi pietinėje upės Neris pusėje: Žygimantų, Gedimino prospecko dalis, Lukiskių g. ir aikštė, Gynėjų, Žygimantų, A. Vienuolio ir kitos žinomos bei populiarios gatvės. Šioje zonoje išsidėstę daug komercinių, administracinių, viešbučių objektių bei prieškario ir pokario metais statytų daugiabučių daugiaaukščių gyvenamujų namų. Zona žymi tuo, kad joje yra Lukiskių ir Nepriklausomybės aikštės, LR Seimo rūmai, buvęs (2020 metais iškeltas) Lukiskių kalėjimas, Lietuvos nacionalinis operos ir baletų teatras, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir kt. Nekilnojamomo turto veiksniai, įtakojantys aukštą nekilnojamomo turto kainas šioje zonoje, panašūs kaip ir kitose Senamiesčio verčiu zonose. Dėl šių veiksnių minėta teritorija išskirta iš atskirų verčiu zonų.

57.7 verčiu zona – į rytus nuo Senamiesčio, dešiniajame Vilnios krante išsidėstęs vienas seniausių buvusių Vilniaus priemiesti – Užupis ir dalis: Malūnų, Užupio, Paupio, dalis Krivų ir Aukštaičių gatvių. Užupis – dar nesenai aplieistas ir primirštasis rajonas, o dabar menininkų atrastas ir originaliai renginiai ir tradicijomis besiformuojančios bendruomenės išgarsintas rajonas tapo prestižiniu: čia vyksta įvairūs Užupio festivaliai, įvairūs kultūros renginiai. Pastaruojančiu metu restauruoti ir atnaujinti Užupio namai, istoriniai paminklai, sutvarkyti vidiniai kiemai parodo šiam rajonui didelį dėmesį miesto tiek miesto valdžios, tiek ir verslininkų šiam Vilniaus istoriniams rajonui – paminklui atnaujinti. Šiame rajone iškilo nemažai naujų, šiuolaikiškų pastatų, čia yra populiaroji Užupio angelo skulptūra, Vilniaus Dailės Akademija, Užupio meno inkubatorius. Dabartiniai reikalavimai išlaikyti autentišką šio rajono infrastruktūrą restauruojant ir atstatant senus pastatus, statant naujus namus, kelia ypatingus reikalavimus, ruošiant projektavimo darbus.

Pastaraisiais metais buvusios Vilijos gamyklos teritorijoje pastatytas prestižinis Užupio krantinių gyvenamasis kvartalas, o dabar vietoje gamyklos „Skaiteks“ pastatytas ir toliau statomas kitas Paupio namų gyvenamujų namų kvartalas. Paupys – naujas rajonas istoriniame Vilniaus senamiestyje, vingiuojantis palei Vilnelę, kuris transformuoja senas sostinės vietas į darnias zonas dirbtį ir gyventi. Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje tik šiek tiek žemesnės už miesto centrinės dalies, bet gerokai aukštesnės nei greta esančių verčių zonų, todėl ši teritorija išskirta iš greta esančių į atskirą verčių zoną.

57.8 verčių zona – apimanti Vilniaus Senamiesčio rytinę seniūnijos dalį, besiribojančią su Vilnios upė. Šioje verčių zonoje išsidėsčiusios gatvės – Subačiaus, Paupio, Paplaujos, Manufaktūrų, Kaukysos, Tymo turgelis, Kūdrų parkas. Šioje verčių zonoje ilgą laiką buvo didelės įmonės: AB „Audėjas“ (gobeleno fabrikas), AB „Markučiai“ (betono gamykla). Pastaraisiais metais buvusių gamybinių pastatų Manufaktūrų, Paplaujos, Kaukysos gatvėse išgriauti ir dalis rekonstruoti, juose įrengiant gyvenamąsias patalpas – loftus. Čia pastatyti ir statomi nauji daugiabučiai gyvenamujų namų kompleksai, formuojama visa infrastruktūra. Dėl intensyvių plėtros, patogios lokacijos, puikaus susisiekimo su senamiesčiu nekilnojamasis turtas šioje verčių zonoje tapo paklausus, todėl ir jo kainos tampa panašios į centrinės miesto dalies kainas.

57.9 verčių zona – Markučiai. Tai verčių zona pagrinde – prieškario ir pokario laikais privačiais gyvenamaisiais namais užstatytos teritorijos – dalis Subačiaus, Rasų, Sukilėlių, Pakraščio ir kt. gatvės. Ši miesto teritorija žinoma dėl senų Rasų kapinių. Miestui plečiantis, dėl artumo iki miesto centro, gero susisiekimo ši verčių zona tampa paklausi tiek smulkų komercinių objektų, tiek ir nauju gyvenamujų namų statybai.

57.10 verčių zona – centrinė Naujininkų seniūnijos dalis, iš dviejų pusų (šiaurėje ir vakaruose) apribota geležinkelio linijomis. Šiame rajone vyrauja sovietinės statybos daugiabučiai gyvenamieji namai, bendrabučiai, prieš karą ir pokario metais statyti privatūs mediniai gyvenamieji namai. Yra futbolo stadionas „Vėtra“, senosios Liepkalnio ir neseniai įrengtos Liepynės kapinės. Naujininkų rajonas dėl savo strateginės padėties - randasi tarp strateginių objektų: tarp Vilniaus geležinkelio stoties ir Vilniaus oro uosto, čia nutiestas pietinis Vilniaus miesto aplinkkelis, tapo patrauklus verslo, logistikos objektų statybai, 2013 m. atidarytas prekybos centras IKEA Lietuva, didelis prekybos centras „Nordika“. Šioje teritorijoje ir toliau statomi logistikos ir komerciniai objektais. Dėl išvardintų priežasčių gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje nėra aukštos, o negyvenamosios (verslo, logistikos) paskirties objektų – sparčiai kyla.

57.11 verčių zona – šiaurinė Naujamiesčio seniūnijos dalis, užstatyta prieškario ir pokario laikų daugiabučiais gyvenamaisiais namais ir buvusiais pramoniniais objektais, esančiais Kauno, Algirdo, Vanagėlio ir kt. gatvėse. Šioje verčių zonoje išsidėsčiusi rekonstruota seniausia Vilniaus miesto – Halės turgavietė, Vilniaus geležinkelio ir autobusų stotys, yra keletas mokyklų, daug viešbučių, komercinių, maitinimo įstaigų. Vyrauja pokario metais statyti daugiabučiai gyvenamieji namai, pastaraisiais metais intensyviai statomi nauji daugiabučiai namai. Ši zona visada buvo komerciškai patraukli logistikos, smulkaus verslo vystymui. Dėl artumo miesto centro atžvilgiu bei ribotos žemės sklypų pasiūlos miesto centrinėje dalyje įvairios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje zonoje nuolat kyla, todėl ši teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.12 verčių zona – tai dalis Naujamiesčio seniūnijos teritorijos, išsidėsčiusi J. Basanavičiaus gatvės kairėje, apima A. Vivulskio, Naugarduko, Žemaitės, Vytenio, T. Ševčenkos gatves, centrinę Švitrigailos gatvės dalį. Šioje teritorijoje yra dideli prekybos tinklai „RIMI“ ir „LIDL“, Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas, gėlių turgus ir kt. Pastaraisiais metais šioje zonoje pastatyta daug nauju daugiabučių gyvenamujų pastatų, kurių kainos nuolat kyla. Buvusios sovietinių laikų gamyklos dabar nugriautos arba rekonstruotos, skaidomos, keičiamos jų paskirtis. Dėl išplėtotos infrastruktūros, patogios lokalizacijos– arti miesto centras – ši verčių zona tapo populiariai ir paklausi bei pasižymi aukštomis įvairios paskirties nekilnojamojo turto kainomis.

57.13 verčių zona – pietinė Naujamiesčio seniūnijos teritorijos dalis, apimanti Lazdynų transporto žiedą su aplink jį esančiais komerciniais – administracinių objektais, taip pat nemažomis nekilnojamojo turto kainomis pasižyminčią Gerosios Vilties g., dalį Savanorių prospektu bei Vingio parką. Teritorijoje dominuoja sovietiniai laikais statyti daugiabučiai gyvenamieji pastatai, statomi ir nauji daugiabučiai, yra Vilniaus Gerosios Vilties progimnazija, Vilniaus Jono Basanavičiaus Progimnazija ir Gimnazija, Vilkpėdės ligoninė, Dievo Apvaizdos bažnyčia ir kt. Ši teritorija paklausi tiek naujų daugiabučių, tiek ir komercinių pastatų statybai, todėl pasižymi nemažomis nekilnojamojo turto kainomis, išskirta į atskirą verčių zoną.

57.14 verčių zona – teritorija, esanti Vilniaus miesto centrinėje dalyje, išsidėsčiusi pagal Neries upės vingį, apimanti labai populiaras bei paklausias gatves: A. Goštauto, S. Konarskio, K. Donelaičio, J. Jasinskio, M. K. Čiurlionio bei kitas, užstatytas prieškario ir pokario metais statytais daugiabučiais gyvenamaisiais namais, kurių pirmuosiuose aukštose įrengtos komercinės bei administracinių patalpos. Šioje miesto dalyje įsikūrė LRT pastatų kompleksas, Vilniaus universiteto korpusai, kino kompleksas "Forum Cinemas Vingis", viešbutis Crowne Plaza Vilnius, biurų kompleksas – Verslo trikampis, daug užsienio ambasadų, viešbučių bei kitų administracinių bei komercinių pastatų. Dėl senų tradicijų, žinomumo ši teritorija pasižymi aukštomis visų paskirčių nekilnojamojo turto kainomis.

57.15 verčių zona – vienas iš seniausių Vilniaus miesto gyvenamuų rajonų – Žvėrynas, išsidėstęs Neries upės vingyje, apsuptas miškų. Žvėryno rajonas nuo pokario laikų žinomas kaip gyvenamasis. Šis rajonas su apribojimais (centrinė jo dalis yra saugoma kultūros vertybė) intensyviai urbanizuojamas iki šiol: statomi prabangūs individualūs ir daugiabučiai gyvenamieji namai, verslo objektai, užsienio ambasados, parduotuvės, rekonstruojami mediniai pastatai. Teritorijoje yra Vilniaus Žvėryno gimnazija, Vilniaus kolegija, vaikų darželiai, ir kt. Tai vienas iš prestižiausiai ir brangiausiai Vilniaus miesto gyvenamuų rajonų, pasižymintis labai aukštomis įvairių paskirčių nekilnojamojo turto kainomis.

57.16 verčių zona – šiaurinė Žvėryno bei pietinė Šeškinės seniūnijų dalys, apimanti labai patrauklių tiek gyvenamajai, tiek ir komercinei statybai palankią teritoriją. Šioje zonoje yra buvusio Lietuvos edukologijos universiteto pastatai, Vilniaus Ozo gimnazija, Vilniaus Genio progimnazija, Vilniaus SOS Vaikų kaimas, SEB Arena, Sportima ir Pramogų arena, vieną didžiausių mieste komercinis kompleksas „PLC Panorama“, „Danske“ miestelis, dalis Karoliniškių kraštovaizdžio draustinio, Saltoniškių kapinės. Pastaruoju metu šioje teritorijoje vyksta intensyvios statybos: statomi nauji šiuolaikiški administraciniai, verslo, daugiabučiai gyvenamieji pastatai, įrenginėjama infrastruktūra. Komercinių objektų statyba vyksta T. Narbuto, Saltoniškių, Pieninės gatvėse. Dėl išvardintų veiksnių minėta teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.17 verčių zona – teritorija, besiribojanti su brangiausiomis komerciniu požiūriu Vilniaus miesto 57.18 ir 57.19 verčių zonomis. Šioje verčių zonoje yra dideliais transporto ir žmonių srautais pasižymintišios Žalgirio ir Kalvarijų gatvės. Ši verčių zona apima Šnipiškių seniūnijos teritoriją, kurioje randasi istorinė šios seniūnijos dalis – Skansenas, užstatyta prieškario metais statytais mediniai gyvenamaisiais namais, saugoma valstybės kaip urbanistinė, architektūrinė ir etnokultūrinė vertybė. Šioje verčių zonoje yra keletas prekybos centrų, didžiausias miesto Kalvarijų turgus, muzikinis teatras klubas, autosalonas, Japoniškas sodas „Taku-Soku En“. Plečiantis miesto visuomeniniam – komerciniam centrui Konstitucijos prospektė, greta esančiose Žalgirio, Kernavės, Lvivo, Daugėliškio ir kitose gatvėse pastatyti ir statomi nauji daugiabučiai gyvenamuji namų kvartalai, administraciniai ir verslo objektai, rekonstruojamos gatvės, tiesiami dviračių takai, įrengta viešoji erdvė sportui ir laisvalaikiui „Drakono pieva“. Šioje teritorijoje nekilnojamojo turto kainos aukštos, todėl ji išskirta į atskirą verčių zoną.

57.18 verčių zona – verslo ir komerciniu požiūriu brangiausia Vilniaus miesto zona – visuomeninis centras, sparčiai formuojamas dešiniajame Neries krante, išsidėsčiusi abipus Konstitucijos prospektė, kur praeina didžiausi transporto ir žmonių srautai. Šioje komercinėje verčių zonoje yra administraciniai, verslo, viešbučių, bankų, komerciniai bei pramogų kompleksai. Čia sutelkti didžiausiai Vilniaus miesto verslo centralai: Europa, 3 BURĖS, Quadrum North, Swedbank banko pastatas, K29, Nacionalinė Dailės Galerija, Vilniaus

miesto savivaldybės administracinis pastatas, Vilniaus kooperacijos kolegija, prekybos centrai „Europa“ ir VCUP, viešbučiai: Radisson Blu Lietuva, Best Western ir kiti komerciniai ir paslaugų centrai. Konstitucijos prospektas žymus aukščiausiais pastatais, kurie tapo Vilniaus miesto simboliais, ne tik visoje Lietuvoje, bet ir Pabaltijyje. Ši Vilniaus miesto teritorija pasižymi aukštomi pastatais visų paskirčių nekilnojamojo turto kainomis.

57.19 verčių zona – taip pat labai paklausiai tiek komerciniu tiek ir daugiabučių gyvenamujų pastatų statybai Vilniaus miesto teritorija (Šeimyniškių, Sporto, A. Juozapavičiaus gatvės, dalis Kalvarijų ir Rinktinės gatvės). Teritorija žinoma Sporto rūmais, buvusiui Žalgirio stadionu. Šioje verčių zonoje esančioje Rinktinės gatvėje pastatyti nauji administraciniai, verslo, viešbučių kompleksai, daugiabučiai gyvenamieji namai. Buvusioje Žalgirio stadiono vietoje 2017 metais pastatyti tarptautinio lygio Marriott ir IBIS VILNIUS CENTRE viešbučiai, greta – A klasės verslo pastatai. Dėl ribotos žemės sklypų pasiūlos, gero susiekimo šioje verčių zonoje nekilnojamojo turto kainos vienos aukščiausiu Vilniaus mieste.

57.20 verčių zona – pietinė ir brangiausia Antakalnio seniūnijos dalis, turinti senas tradicijas bei populiarį gyvenamujų namų statybai teritorija, išskirta į atskirą verčių zoną. Pagrindinės gatvės: Antakalnio, L. Sapiegos, Rudens, Pavasario, Vasaros, Mildos užstatytos sovietinių laikų daugiabučiais gyvenamaisiais namais, o atokesnės gatvės – individualiai gyvenamaisiais namais. Šios verčių zonas teritorijos simbolis – Vilniaus Šv. Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija, nemažas teritorijos užima generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, Antakalnio kapinės, Antakalnio šilo miško parkas, L. Sapiegos gatvėje įkurtas inovacijų centras Vilniaus technologijų ir meno centras. Dabar vyksta šios teritorijos sutankinimas: statomi daugiabučiai ir individualūs gyvenamieji namai. Nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje aukštos.

57.21 verčių zona – miškinga, kalvota, besiribojanti su Vilnelės upę, patraukli tiek rekreacijai, tiek gyvenamujų namų statybai teritorija. Šioje verčių zonoje vyrauja Pavilnio regioninio parko miškai, Belmonto miško parkas. Teritorijoje dominuoja individualios namų valdos su anksčiau statytais mažaaukščiais ir naujai rekonstruotais gyvenamaisiais namais, Peteliškių ir dalis Filaretų gatvės užstatytos daugiabučiais gyvenamaisiais namais, yra Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras, Filaretų pradinė mokykla, Vilniaus laidojimo rūmai. Dėl saugomų teritorijų (Pavilnio regioninis parkas) šiose vietose statybos ribojamos, todėl šioje verčių zonoje nekilnojamojo turto kainos nemažos. Dėl vietovės išskirtinumo, ši teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.22 verčių zona – populiarios ir paklausios vietovės – Guriai, Tuputiškės, Žemutinis ir Aukštutinis Pavilnys – Džiaugsmo, Juodojo kelio, Tolimoji, Žemoji, Versmių ir kt. gatvės. Šioje verčių zonoje, išsidėsčiusioje Vilnelės upės vingyje, ribojamos daugiaaukščių pastatų statybos ir rekonstrukcijos (Pavilnio regioninis parkas). Todėl čia dominuoja įvairių statybos metų privatūs mediniai ir plytų mūro gyvenamieji namai, dideli sodų bendrijų masyvai, esantys Aukštutiniame Pavilnyje ir Guriuose. Artumas miesto centro atžvilgiu, neblogas susiekimas, neužterštas oras, rami aplinka, Pavilnio miško parkas sėlygoja nemažas, šioje verčių zonoje esančio gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainas.

57.23 verčių zona – pietinė Naujosios Vilnios seniūnijos dalis, apimanti dalį Pavilnio ir Pūčkorių miško parkų bei prijungtas prie Vilniaus miesto Strielčiukų, Grigaičių, Rokantiškių buvusias kaimų gyvenvietes. Ši teritorija neseniai turėjo ir naują pavadinimą - Signatarų kvartalas. Perspektyvi vienbučių ir sublokotų gyvenamujų namų statybai teritorija: neblogas privažiavimas, neužteršta aplinka, gražios vietovės. Pastaraisiais metais tai intensyviai urbanizuojama teritorija: sparčiai statomi individualių gyvenamujų namų kvartalai Džiaugsmo ir kitose greta esančiose gatvėse, plėtojama teritorijos infrastruktūra. Nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje nemažos. Dėl vystymosi perspektyvų bei sparčios plėtros, ši teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.24 verčių zona – prijungtos prie Vilniaus miesto Nemėžio, Juodojo Kelio gyvenvietės. Šioje buvusioje žemės ūkio paskirties teritorijoje, besiribojančioje su Minsko plentu, dabar sparčiai ruošiami detalieji planai, keičiamas žemės sklypų paskirtis, projektuojami bei statomi komerciniai, logistikos pastatai

šalia Minsko plento automagistralės, atokiau nuo magistralės ir šiuolaikiškų individualių gyvenamujų namų kvartalai, formuojama inžinerinė infrastruktūra. Nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje nemažos.

57.25 verčių zona – apima Ribiškių vietovę, esančią Rasų seniūnijoje. Tai išimtinai kalvota Pavilnio regioninio parko vietovė, kurioje ribojamos statybos. Vietovė žinoma dėl senų Rasų kapinių, taip pat dėl Liepkalnio kalne įrengtų slidinėjimo trasų. Palyginti su kitomis Vilniaus miesto teritorijomis – tai mažai urbanizuota vietovė. Dominuoja senesnės statybos individualios valdos, yra ir naujai pastatyti gyvenamujų namų (Rasų kvartalas) bei sodų bendrijoje „Ribiškės“ sovietiniai laikais pastatyti sodų pastatų. Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje, palyginti su greta esančių verčių zonų kainomis, yra nemažos.

57.26 verčių zona – paklausios ir brangios verslo, logistikos, komercijos teritorijos, kuriose sutelkta daug gamybinių, komercinių, logistikos objektų. Šioje zonoje yra Tarptautinis Vilniaus oro uostas, užimantis didelę šios verčių zonas dalį, prie jo statosi logistikos, verslo, viešbučių pastatai, automobilių stovėjimo aikštelės su gerai išvystyta infrastruktūra, yra Aviacijos mokymo institutas. Verčių zonas pietinėje dalyje, šalia oro uosto teritorijos yra Rodūnių Kelio ir Salininkų sodų bendrijos. Negyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos dėl čia sutelkto pramoninio, gamybinio, komercinio nekilnojamojo turto potencialo – aukštos, o gyvenamujų namų valdų požiūriu ši verčių zona nėra populiarūs ir paklausi. Vilniaus miesto bendrajame plane ši teritorija numatyta logistikos bei verslo objektų statybai.

57.27 verčių zona – prijungtos prie Vilniaus miesto buvusios Vilniaus rajono teritorijos – Pupinės, Salininkų, Kelmijos, Kuzmiškių, Daškūnų, Barkiškių kaimai, – pietinė ir rytinė Vilniaus miesto dalis, besiribojanti su geležinkelio linija ir Vilniaus rajono savivaldybės riba. Šioje verčių zonoje dominuoja įvairių statybos metų individualūs mediniai ir plytų mūro gyvenamieji namai, didelės sodų bendrijos. Rytinėje dalyje vystomas naujų gyvenamujų namų kvartalas. Didelę teritorijos dalį užima žemės ūkio paskirties sklypai, nors reali žemės ūkio veikla čia nevyksta. Dėl mažesnių nekilnojamojo turto kainų, lyginant su gretimomis verčių zonomis, ši Vilniaus miesto teritorijos dalis išskirta į atskirą verčių zoną.

57.28 verčių zona – pietinė ir rytinė Vilniaus miesto dalis, apimanti Salininkų, Eišiškių plento gyvenvietes. Šioje verčių zonoje dominuoja įvairių statybos metų individualūs mediniai ir plytų mūro gyvenamieji namai, didelės sodų bendrijų teritorijos, nemažą teritoriją užima Raistelių miško parkas. Salininkuose yra ir daugiabučių gyvenamujų namų, IKI ir Maxima prekybos centrai, Salininkų gimnazija. Dėl atstumo iki Vilniaus miesto centro, greta esančio pramoninio Kirtimų rajono, Vilniaus oro uosto, – ši teritorija, išskirta į atskirą verčių zoną, gyvenamajai paskirčiai ypatinga paklausa nepasižymi, todėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje nėra aukštos.

57.29 verčių zona – Aukštieji Paneriai, Liudvinavo, Naujakiemio, Kazbėjų gyvenvietės. Ši verčių zona, kaip ir gretimos 57.34 ir 57.35 verčių zonas, – pramoninės, gamybinės teritorijos: Graičiūno, Kirtimų, Žarijų, Lentvario gatvėse sutelkta dauguma tokios paskirties įmonių: veikia UAB „Litbana“, UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“, UAB „Baltic Sofa“, automobilių techninės apžiūros centras Tuvlita, VĮ Regitrapa, Panerių geležinkelio stoties mazgas ir kt. Didelę verčių zonas dalį užima Baltosios Vokės miškai. Individualios namų valdos sutelktos Liudvinavo, Kadugių, Juodšilių gatvėse, kuriose sovietiniai laikais pastatyti mediniai ir plytų mūro individualūs gyvenamieji namai. Negyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos teritorijoje tik šiek tiek žemesnės, nei gretimų 57.34 ir 57.35 pramoninių verčių zonų, gyvenamosios paskirties nekilnojamasis turtas nėra paklausus.

57.30 ir 57.32 verčių zonas – prijungti prie Vilniaus miesto buvę kaimai: Baltosios Vokės, Pagirių, Daniliškių, Bališkių, Kadriškių, Trakų Vokės, Keturiaskės Totorių gyvenvietės, esančios pietvakarinėje Vilniaus miesto Panerių seniūnijos dalyje. Didelę teritorijų dalį užima ir žemės ūkio paskirties žemės sklypai. Tai teritorijos, sovietiniai laikais užstatyti privačiais gyvenamaisiais namais, išskyrus Trakų Vokę, kurioje yra anksčiau pastatyti daugiabučių gyvenamujų namų. Teritorija – palaipsniui urbanizuojama. Miestui plečiantis į pakraščius, nekilnojamojo turto kainos ypač gyvenamosios paskirties, pastaraisiais metais šiose verčių zonose kilo.

57.31 verčių zona – atokiausiai nuo miesto centro nutolusi, mažiausiai urbanizuota Vilniaus miesto teritorija: prijungtos prie Vilniaus miesto Dobrovolės, Guobų, Račkūnų gyvenvietės. Šioje verčių zonoje vyrauja žemės ūkio paskirties žemės sklypai su sovietiniais laikais statytais gyvenamaisiais namais. Dėl nesusiformavusios infrastruktūros bei nemažo atstumo iki miesto centro –nekilnojamomo turto kainos čia vienos žemiausiu mieste.

57.33 verčių zona – Grigiškių seniūnijos teritorija. Tai Grigiškių miestas su aplink jį esančiomis teritorijomis, prijungtas prie Vilniaus miesto savivaldybės. Verčių zona išsidėsčiusi abipus pagrindinės magistralinės Vilniaus gatvės, Neries upės vingyje, besiribojanti su Trakų savivaldybe. Zoną kerta ir Vokės upelis su Grigiškių tvenkiniu. Grigiškių miestas žinomas dėl popieriaus fabriko (dabar AB Grigeo). Gyvenamujų namų valdos šioje teritorijoje didele paklausa nepasižymi: miestas yra aplink pagrindinę LR automagistralę Vilnius – Klaipėda, kuri dalina Grigiškes į dvi dalis. Komercinės ir pramoninės paskirties nekilnojamomo turto kainos šioje verčių zonoje nuolat kilo dėl greta esančioje 57.34 verčių zonoje intensyviai besistatančių komercinių ir logistikos objektų.

57.34 verčių zona – išskirtinai pramoninė, komercinė teritorija, žinoma bei išskirta į atskirą verčių zoną dėl čia esančios Gariūnų turgavietės (Verslo parkas Gariūnai), Gariūnų automobilių turgaus, termofikacinės elektrinės, vandens valymo įrengimų. Šie objektai užima didžiąją dalį šios teritorijos. Individualių namų valdų šioje verčių zonoje beveik nėra. Negyvenamosios paskirties nekilnojamomo turto požiūriu ši verčių zona labai patraukli ir paklausi: Vilniaus – Kauno automagistrale praeina dideli transporto srautai. Šalia šios magistralės pastatyta viena didžiausia Lietuvoje „MAXIMA“ bazė, didžiausia Lietuvoje statybinių medžiagų parduotuvė DEPO, šalia statomi ir pastatyti kiti komerciniai, logistikos objektai.

57.35 ir 57.36 verčių zonas – išskirtinai pramoninės, komercinės, esančios Neries upės vingyje, abipus Savanorių prospektu teritorijos, todėl išskirtos į atskiras verčių zonas. Čia yra pagrindinės sovietiniai laikais pastatyti pramonės įmonės. Šios įmonės dabar rekonstruojamos, skaidomos, keičiamos jų paskirtis, atsirado daugiau komercinių objektų, degalinių. Negyvenamosios paskirties nekilnojamomo turto kainos šioje verčių zonoje aukštos dėl čia sutelktos Vilniaus miesto pramoninio, gamybinio, komercinio turto potencialo bei gero susisiekimo. Individualūs ir daugiabučiai gyvenamieji namai išsidėstę Riovonių, Ūmėdžių, Vaduvos gatvėse. Individualių namų valdų požiūriu rajonas nėra populiarus ir didele paklausa nepasižymi.

57.37 verčių zona – pramoninė, šiaurinė Vilkpédės seniūnijos teritorija, kurios didelę dalį užima geležinkelio depas ir geležinkelio linijos, kuro bazės, sovietiniai laikais pastatyti gamybiniai, administraciniai pastatai, kurie rekonstruojami, keičiamos paskirtis. Šioje verčių zonoje yra ir nemažai veikiančių gamybos įmonių: kuro bazė, Burbiškių ir Moki-veži statybinių medžiagų prekybos centrai, AB „Aliejus“, AB „Vilniaus degalinė“ ir kt. Gyvenamosios paskirties nekilnojamomo turto šioje verčių zonoje mažai. Dėl artumo iki miesto centro, išplėtotos infrastruktūros, gero susisiekimo pramonės, logistikos bei komercinės paskirties nekilnojamasis turtas šioje verčių zonoje paklausus.

57.38 verčių zona – vakarinė Lazdynų seniūnijos dalis, esanti Neries upės dešiniajame krante, apimanti Bukčių ir Buktos miško parkus ir Bukčių bei Lazdynėlių teritorijas, naujai pastatyti daugiabučiai gyvenamujų namų kvartalus. Tai individualiai bei daugiabučiai gyvenamaisiai namai užstatyti ir toliau intensyviai vystoma teritorija. Labai populiarūs ir paklausi gyvenamosios paskirties nekilnojamomo turto požiūriu teritorija, kurioje kainos, ypač gyvenamosios paskirties žemės sklypų, išlieka aukštos. Dėl geros ramos aplinkos, lokalizacijos (upės Neries vingis, šalia esantys miškeliai) ši teritorija tapo populiarūs, paklausi ir brangi, todėl išskirta į atskirą verčių zoną.

57.39, 57.40 ir 57.47 verčių zonas – teritorijos abipus Laisvės prospektu – Lazdynų, Karoliniškių, Viršuliškių, Justiniškių mikrorajonai: sovietmečiu stambiaplokščiais daugiabučiais gyvenamaisiai namai užstatyti teritorijos. Negyvenamosios paskirties objektai, esantys 57.39 verčių zonoje: parodų rūmai Lietuvos parodų ir kongresų centras LITEXPO, Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė, Televizijos bokštas – žinomi visos Lietuvos mastu. Minėtose verčių zonose, tankinant esamas sovietinės statybos

daugiabučių teritorijas, statomi nauji daugiabučiai gyvenamieji namai, renovuojami seni daugiabučiai, komerciniai objektai, administraciniai pastatai (Sodros pastatas ir kt.). Įvairios paskirties nekilnojamojo turto kainos šiose verčių zonose dėl patogaus susisiekimo, susiformavusios infrastruktūros, išlieka nemažos.

57.41 verčių zona – teritorija – buvę Pilaitės, Smalinės ir Gudelių kaimai, esanti tarp Karoliniškių ir Pilaitės seniūnijų, besiribojanti su Vakariniu aplinkkeliu, kurios nemažą pietinę dalį užima Girulių miškas, o šiaurinę – Buvydiškių individualių gyvenamujų namų kvartalas ir Pilaitės sodų bendrijos masyvas, kuriami intensyviai statomi nauji ir rekonstruojami seni gyvenamieji namai. Šalia Pilaitės prospekto pastatytas Valstybės saugumo departamento pastatų kompleksas, yra senų gamybinių pastatų masyvas. Ši teritorija dėl savo strateginės padėties pasižymi geromis vystymosi perspektyvomis.

57.42 verčių zona – Pilaitės seniūnijos pietinė dalis – Tolminkiemio, I. Kanto, Vyduño, Gilužio, Karaliaučiaus gatvės, kuriose vyrauja sovietiniai laikais pastatyti daugiabučiai gyvenamieji namai. Pietinė teritorija – tai prieš 25 metus pastatytas Vilniaus miesto Pilaitės mikrorajonas. Šiaurinė Pilaitės seniūnijos dalis – Naujoji Pilaitė, miesto bendrajame plane numatyta daugiabučių namų kvartalų statybai: šioje verčių zonoje parengti detalūs planai, suprojektuotos gatvės, pastatyti ir dar statomi daugiabučiai namai, nutiestos komunikacijos. Teritorija ypač sparčiai kompleksiškai urbanizuojama. Šios verčių zonas didžiausią teritoriją užima naujų gyvenamujų namų kvartalai. Dėl naujų statybų, neblogų vystymosi perspektyvų nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje aukštėsnių už šalia esančių zonų. Teritorijoje yra Vilniaus Pilaitės gimnazija, Martyno Mažvydo progimnazija, keletas vaikų darželių- lopšelių, Vilniaus Šv. Juozapo bažnyčia yra Gelžės ežeras, aplink kurį formuoja naujų mažaaukščių gyvenamujų namų kvartalai. Dėl neužteršto oro (Pilaitės sen. ir greta jos nėra jmonių, teršiančių aplinką ir orą), susiformavusios infrastruktūros bei gero susisiekimo, gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje išlieka aukštос.

57.43 verčių zona – vakarinė Pilaitės seniūnijos dalis. Tai prie Vilniaus miesto prijungtos buvusios Vilniaus rajono žemės ūkio paskirties sklypų teritorijos – Kriauciūnų ir Platiniškių kaimai. Ši teritorija perspektyvoje numatyta gyvenamajai paskirčiai, todėl palaipsniui urbanizuojama: daromi detalūs planai, keičiamas žemės sklypų paskirtis bei statomi individualūs bei sublokuoti (rytinėje dalyje) gyvenamieji namai. Dėl nepilnai išvystytos infrastruktūros, nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje kol kas žemesnės už greta esančių verčių zonų.

57.44 verčių zona – šiaurinė Pilaitės seniūnijos dalis – Naujoji Pilaitė, kurioje pastatyti ir statomi vienbučių ir dvibučių gyvenamujų namų kvartalai: šioje verčių zonoje parengti detalūs planai, suprojektuotos gatvės, nutiestos ir tiesiamos komunikacijos. Teritorija ypač sparčiai urbanizuojama. Šios verčių zonas beveik visą teritoriją užima naujų individualių gyvenamujų namų kvartalai. Dėl naujų statybų, neblogų vystymosi perspektyvų individualių gyvenamujų namų kainos šioje verčių zonoje aukštėsnių už gretimos Vilniaus rajono verčių zonos.

57.45 verčių zona – teritorija abipus Vakarinio Vilniaus miesto greitkelio, iš vienos pusės besiribojanti su Vilniaus miesto Pašilaičių, Justiniškių, Viršuliškių „miegamaisiais“ mikrorajonais, iš kitos – su Vilniaus rajono Zujūnų, Gineitiškių, Pašilaičių kaimais. Didelę šios verčių zonos dalį užima senų metalinių garažų masyvai, kurie palaipsniui griaunami, atlaisvinant vietoves naujų pastatų statyboms. Zonos vakarinėje dalyje yra Buvydiškių tvenkiniai, šalia kurių statomi naujų gyvenamujų namų kvartalai. Šią teritoriją, išskirtoje į atskirą verčių zoną, kerta Vilniaus miesto Vakarinis aplinkkelis, kuris formuoja NT rinką šiose vietovėse: atokiau nuo kelio statomi individualūs gyvenamieji namai, o šiaurinėje dalyje – ir daugiabučiai gyvenamieji namai, šalia aplinkkelio pradėtos logistikos ir kitų komercinių objektų statybos. Negyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje aukštос.

57.46 verčių zona – prijungta prie Vilniaus miesto buvusi Vilniaus rajono teritorija – Gineitiškių, Tarandės, Pavilionių kaimai, esantys kairėje Ukmergės automagistralės pusėje. Ši teritorija pastaruoju metu buvo intensyviai urbanizuojama: statomi individualūs gyvenamieji namai, plėtojama infrastruktūra.

Vilniaus miestui plečiantis Ukmergės miesto kryptimi, nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje išlieka aukštos.

57.48, 57.51 ir 57.53 verčių zonas – Justiniškių, Šeškinės, Pašilaičių, Fabijoniškių seniūnijų teritorijos, užstatytos išimtinai daugiabučiais gyvenamaisiais namais. Tai sovietiniai laikais susiformavę kvartalai su savo infrastruktūra: mokyklomis, vaikų darželiais, prekybos centrais. Dabar vykstanti tendencija: miesto užstatymo sutankinimas, laisvas teritorijas užstatant naujais statiniais, pasireiškia ir šiuose mikrorajonuose. Kadangi šie gyvenamieji mikrorajonai pastatyti vėliau už Lazdynus, Karoliniškes, Viršuliškes, todėl ir nekilnojamojo turto kainos čia aukštesnės.

57.49 verčių zona – Šeškinė ir dalis Šnipiškių seniūnijos – labai perspektyvi nekilnojamojo turto požiūriu teritorija, kurioje yra didžiausias Pabaltijyje prekybos ir pramogų kompleksas AKROPOLIS Vilnius, komercinis kompleksas „Ozas“, Vichy vandens parkas, greta jo yra sporto arenų kompleksas, Compensa Koncertų salė, verslo pastatai, prabangūs autosalonai. Šios teritorijos užstatytos įvairiai pastatais: pietinė Šnipiškių seniūnijos dalis užstatyta senais mediniais ir pokario statybos plytų mūro privačiais gyvenamaisiais namais, yra ir sovietinės statybos daugiabučių. Šioje verčių zonoje pastatyti ir toliau statomi nauji daugiabučiai gyvenamieji namai. Ši verčių zona pietine riba ribojasi su Žvėryno seniūnija ir su gan aukštomas kainomis pasizymintiomis 57.17 ir 57.50 verčių zonomis.

57.50 verčių zona – Žirmūnų ir Verkių seniūnijų teritorijos, rytine dalimi besiribojančios su Neries upė. Tai teritorijos, užstatytos įvairiai pastatais: Žirmūnuose dominuoja sovietinės statybos daugiabučiai gyvenamieji pastatai. Buvusio karinio šiaurės miestelio vietoje pastatyta daug komercinių, administracinių objektų, naujų daugiabučių gyvenamuju namų. Ši teritorija labai populiarė ir paklausi komercinio nekilnojamojo turto požiūriu: didžiausi Vilniaus miesto prekybos kompleksai BANGINIS Vilnius, Domus Galerija, Ogmios miestas, OUTLET PARK, Medžio centras, BALDŲ ROJUS, sutraukia didelius transporto ir žmonių srautus. Zinos šiaurinėje dalyje yra VVT Autobusų parkas, Lietuvos banko pastatas, verslo pastatuose veikia daug VŠĮ ir kitų įstaigų, buvę Kuro aparatūros gamybiniai pastatai rekonstruojami pritaikant administracinei, komercinei ir gyvenamai paskirčiai. Šių teritorijų urbanizavimas vykdomas labai sparčiai.

57.52 verčių zona – Ukmergės gatvės centrinė dalis, sutraukianti didelius transporto ir žmonių srautus, į atskirą verčių zoną išskirta dėl susiformavusio komercinio ir verslo potencialo. Verčių zonoje yra dideli komerciniai ir paslaugų objektai: prekybos centras Maxima XXX, NORFA, LIDL, BIG, Topo centras, PROMO Cash&Carry, Senukai, „Vokė III“ ir kitos parduotuvės, įvairūs auto salonai ir auto centralai, taip pat gyvenamuju namų kompleksas „Perkūnkiemis“. Vilniaus miestui plečiantis Ukmergės kryptimi, nekilnojamojo turto (verslo ir komercinės paskirties) kainos šioje verčių zonoje yra nemažos.

57.54 ir 57.55 verčių zonas – teritorijos, apimančios Naujakiemio, Baltupių, Jeruzalės rajonus, išsidėščiusios abipus Geležinio Vilko ir Kalvarijų gatvių, šalia kurių yra keletas parduotuvų. Verčių zona 57.55 rytine dalimi ribojasi su Neries upė. Šiose teritorijose pastatyti senesnės statybos daugiabučiai gyvenamieji pastatai, o pastaraisiais metais statomi ir nauji daugiabučiai ir mažabučiai gyvenamieji namai bei kotedžai. Dominuoja įvairaus aukštingumo gyvenamosios paskirties pastatai, Kalvarijų Sodų ir Šeškinės Sodų bendrijų teritorijos užstatomos individualiai gyvenamaisiais namais, yra Socialinės globos įstaiga Pušyno kelias, Vilniaus kunigų seminarija, Trinapolio vienuolynas, nemažą dalį užima Fabijoniškių ir Kalvarijos miškų parkai. Dėl patogaus susisiekimo su miesto centru, išplėtotos infrastruktūros šiose verčių zonose esantis įvairios paskirties nekilnojamasis turtas turi paklausą.

57.56 verčių zona – centrinė Verkių seniūnijos dalis, apimanti Jeruzalę ir pietinę dalį Visorių seniūnijos, išsidėščiusi abipus Geležinio Vilko gatvės. Tai populiarė gyvenamosios paskirties turto požiūriu verčių zona, kurios šiaurinė ir rytinė dalis užstatyta naujesnės statybos daugiabučiais gyvenamaisiais namais ir sovietiniai laikais statytas individualiai gyvenamaisiais namais. Ypač paklausi šios verčių zonos vakarinė dalis: buvusi Visorių sodų bendrijų teritorija ir greta esančios vietovės intensyviai urbanizuojamos (statomi individualūs ir daugiabučiai, sublokoti gyvenamieji namai, plėtojama infrastruktūra). Zinos

pietinėje dalyje abipus Ateities gatvės išsidėstę komerciniai, verslo, autosalonų ir autoservisų pastatai. Šioje teritorijoje dėl didelės paklausos nekilnojamojo turto kainos išlieka nemažos, todėl ji suformuota į atskirą verčių zoną.

57.57 verčių zona – tai perspektyvi ir urbanizuojama teritorija (Bajorai), kurios pietinėje dalyje S. Neries gatvėje pastatytas daugiaubučių gyvenamujų namų kvartalas. Bajorų gyvenvietėje įrengta infrastruktūra: vyrauja prieš 20–25 metus statyti individualūs gyvenamieji namai. Vakarinėje dalyje dar yra žemės ūkio paskirties žemės sklypų, kurių paskirtis sparčiai keičiamas, pritaikant gyvenamajai paskirčiai, įrenginėjamos miesto komunikacijos ir kita infrastruktūra, statomi daugiaubučiai gyvenamieji namai. Rytinę šios teritorijos dalį užima nemaži miškų masyvai. Nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje aukštos.

57.58 verčių zona – teritorija apimanti didelius Bajorų Sodų ir Skersinės sodų bendrijų masyvus, esančius Vilniaus miesto šiaurinėje dalyje: Bajorų, Skersinės ir Vanaginės gyvenvietes, Visorių mišką. Šioje verčių zonoje infrastruktūra plėtojama palaipsniui: ne visos sodų bendrijų gatvės asfaltuotos, vietinės komunikacijos, vyrauja sodų bendrijų pastatai. Bajorų kel. ir Fizikų gatvėse pastatytas didelis daugiaubučių gyvenamujų namų kvartalas, kuris plečiamas ir toliau. Teritorija žymi tuo, kad pietinėje dalyje Mokslininkų, Akademijos gatvėse pastatytas mokslo ir technologijų parkas (Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutas, įsikūrė UAB „ALTECHNA“, BOD Group, UAB „Viltechmeda“, UAB „Baltic Amadeus“ ir kt. įmonės), yra įvairios paskirties paslaugų ir administracinių pastatų. Komercinis ir verslo paskirties nekilnojamasis turtas pasižymi aukštomis kainomis, o gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje šiek tiek žemesnės už greta esančių 57.57 ir 57.56 verčių zonų, todėl ši teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.59 verčių zona – Santariškių teritorija Vilniaus miesto šiaurinėje dalyje, visoje Lietuvoje žinoma dėl čia sukaupto gydymo įstaigų potencialo: Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų korpusai, Nacionalinis vėžio institutas, Vilniaus universiteto vaikų ligoninė, VUL Infekcinių ligų centras ir kt. Teritorijos infrastruktūra pritaikyta šių gydymo įstaigų aptarnavimui: įrengtos poilsio žalios zonas, pastatyti automobilių stovėjimo aikštelės. Rytinėje dalyje veikia farmacijos įmonės UAB „Teva Baltisc“ ir UAB „Valentis“. Šiaurinėje dalyje pastatytas Santariškių daugiaubučių ir individualių gyvenamujų namų kvartalas, pasižymintis aukštomis kainomis. Didelę zonas dalį užima Verkių miškas.

57.60 verčių zona – teritorija apima buvusius Dvariškių, Vanaginės, Didžiųjų Gulbinų kaimus, dalis buvusių kaimo teritorijų sovietiniais laikais užstatytiems individualiaiems gyvenamaisiems namams, yra Gulbinėlų Sodų bendrijos sklypų, rytine dalimi teka Riešės upelis. Šiaurinėje ir centrinėje dalyje suprojektuoti ir statomi ištisi naujų individualių gyvenamujų namų kvartalai. Pastaraisiais metais teritorija, parengus detaliuosius planus, tapo paklausi naujų individualių ir sublokuotų gyvenamujų namų statybai.

57.61 verčių zona – šiauriausia Vilniaus miesto zona, labiausiai nutolusi nuo miesto centro, apimanti Sakališkių, Naujanerių, Pagubės, Birelių kaimus, prijungtus prie Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos. Apie pusę šios teritorijos užima sodų bendrijų masyvai su sovietiniais metais statytais sodų tipo pastatais, kitą dalį – miškų masyvai bei pastaraisiais metais statomi sublokuotų bei individualių gyvenamujų namų kvartalai. Šios zonas teritorijoje yra Gulbinų ir Balsių ežerai – populiarūs vilniečių tarpe. Dėl nemažo atstumo iki miesto centro, nepilnai įrengtos infrastruktūros nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje žemesnės už gretimos 57.62 verčių zonos.

57.62 verčių zona – Neries upės vingyje esantis Balsių privačių gyvenamujų namų kvartalas ir šalia jo esančios Kryžiokų, Ožkinių, Babinių sodų bendrijų teritorijos. Vietovė vilniečiams žinoma dėl Žaliųjų ežerų paplūdimių. Ši verčių zona apima Ožkinių, Naujuų Verkių, Kryžiokų, Verkių Riešės vietoves, kurios užstatyti naujais ir senesniais vieno - dviejų aukštų plytų mūro bei mediniai privačiaiems gyvenamaisiems namais, 2013 m. pastatyta nauja Vilniaus Balsių pagrindinė mokykla, 2020 m. Balsių pradinė mokykla. Pramonės ir verslo paskirties objektų šioje verčių zonoje nėra, yra keletas maisto produktų prekybos centrų, smulkų parduotuvų, 2017 metais pastatytas didelis IKI prekybos centras ŽALIAS. Kadangi šiose

teritorijoje nutiesti miesto inžineriniai tinklai, asfaltuoti keliai, nekilnojamojo turto kainos šioje zonoje, palyginti su greta esančių, – nemažos.

57.63 verčių zona – didelė Nauujų Verkių teritorija šiaurinėje Vilniaus miesto dalyje (Popieriaus, Verkių, Ožkinių, Žaliųjų Ežerų gatvės), besiribojanti su Neries upe. Tai mažai urbanizuota, saugoma teritorija (Verkių regioninis parkas). Didesnę dalį šios teritorijos užima Verkių miškų masyvai, yra keletas nedidelių ezerų, Verknės ir Turniškių upeliai su tvenkiniais, Neries vingyje yra Verkių sodų bendrija. Teritorija žinoma dėl čia esančių Verkių rūmų, Gamtos tyrimų centro Botanikos instituto, senų tradicijų restorano „Vandens malūnas“. Dėl neužterštos, miškingos ir vaizdingos aplinkos, ribojamų statybų nekilnojamasis turtas šioje Vilniaus miesto dalyje turi nemažą paklausą ir kainą, todėl minėta teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.64 ir 57.65 verčių zonas – tai šiaurinėje Vilniaus miesto dalyje esančios didelės teritorijos, apimančios Antavilių, Karačiūnų, Liepynės, Vismaliukų, Šilo ir kitas gyvenvietes. Šiose verčių zonose yra Antavilių, Balžio, Juodžio ežerai, dominuoja miškų masyvai, šalia Neries upės išsidėstę paklausūs Laurų sodų bendrijų masyvai. Antaviliai žinomi Antavilių pensionatu. Tai rekreacinės Vilniaus miesto teritorijos, vasaros metu prie Antavilio, Balžio ežerų bei Neries upės sutraukiančios daug Vilniaus miesto gyventojų. Atskiro namų valdos Antaviliuose užstatytos senais ir naujesniais gyvenamaisiais namais, kurių kainos dėl atstumo iki miesto centro bei dėl nepilnai įrengtos infrastruktūros mažesnės už gretimos 57.66 verčių zonas nekilnojamojo turto kainas.

57.66 verčių zona – Veržuvų, Baniškių, Kairėnų, Šilėnų gyvenvietės. Šioje verčių zonoje, kaip ir greta esančiose, dominuoja miškų masyvai bei Vinciūniškių, Vismaliukų, Veržuvos sodų bendrijos, kurios užstatytos senesnės ir naujos statybos individualiai gyvenamaisiais namais, pavienės individualios valdos išsibarsčiusios visoje teritorijoje. Vismaliukuose, buvusios karinės bazės teritorijoje kuriamas VŠĮ Šiaurės miestelio technologijų parkas, yra Kairėnų kapinės. Neužterštas oras, rami aplinka, geras susisiekimas sąlygoja nemažas šios verčių zonas gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainas.

57.67 verčių zona – vienos seniausios Vilniaus miesto sodų bendrijos: Gvazdikų Sodų, Smėlynės, Gelvadiškių, Rudausų ir Turniškių Sodų, apsuptyos miškų, išsidėsčiusios Neries upės vingyje, abipus Nemenčinės plento. Šiu sodų bendrijų sklypuose dominuoja gyvenamieji namai, kurių kainos dėl lokalizacijos ir ramios aplinkos – nemažos. Kitos paskirties nekilnojamojo turto šioje verčių zonoje nėra.

57.68 verčių zona – prestižinės Valakampių ir Turniškių vietovės. Dėl neužteršto miesto oro, ramios aplinkos (iš vienos pusės juosia upė Neris, iš kitų – miškai), senų tradicijų, sukurtos infrastruktūros, šiose vietovėse esančių vyriausybinių rezidencijų, rajonas laikomas vienu prestižiškiausių ir brangiausių Vilniaus mieste. Šiame rajone esantis nekilnojamasis turtas pasižymi ypač aukštomis kainomis, todėl čia statomi prabangūs gyvenamieji namai, ambasadorių rezidencijos, privačios klinikos. Minėta teritorija išskirta į atskirą verčių zoną dėl aukštų NT kainų.

57.69 verčių zona – šiaurinė Antakalnio gatvės dalis (nuo Šilo tilto iki Žirgo gatvės.) bei Šveicarijos miško parkas. Šioje verčių zonoje yra Vilniaus miesto klinikinės ligoninės pastatų kompleksas, Antakalnio poliklinika, Nacionalinis kraujo centras, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija, Vilniaus troleibusų parkas, komerciniai ir administraciniai pastatai pagrinde yra Antakalnio gatvėje, daugiabučiai gyvenamieji namai pastatyti abipus Antakalnio gatvės ir gretimose gatvėse. Atokesnės gatvės užstatytos senesnės statybos individualiai gyvenamaisiais namais. Pastaruojančiu metu Žolyno, Šilo gatvėse statomi nauji pavieniai daugiabučiai bei individualūs gyvenamieji namai – vyksta rajono sutankinimas. Šalia Nemenčinės plento, buvusioje Lietuvos Kino studijos teritorijoje pastatytas daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas Antakalnio terasos, prekybos centras IKI, Lietuvos valstybės centrinis archyvas. Dėl Antakalnio tradicijų ir infrastruktūros, artumo miesto centro atžvilgiu nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje aukštos.

57.70 verčių zona – šioje verčių zonoje išimtinai dominuoja Mileišiškių, Pragiedruliuų bei Viršupio sodų bendrijų masyvai, kuriuose pastaraisiais metais statomi individualūs gyvenamieji namai. Dėl nepilnai

įšplėtotos infrastruktūros, sutankintų statybų (vyrauja apie 6 a sodo sklypai), nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje šiek tiek žemesnės už greta esančių teritorijų.

57.71 verčių zona – Sapieginės miškai, Rokantiškės. Šiose miškingose miesto teritorijose (Šilo, Viršupio, Žolyno gatvėse) dominuoja pavienės ypač paklausios individualios gyvenamujų namų valdos, yra didelis augalų centras. Dėl saugomų teritorijų (Pavilnio regioninis parkas) šiose vietose naujos statybos ribojamos, todėl dėl ramios aplinkos, artumo miesto centro atžvilgiu šioje verčių zonoje nekilnojamojo turto kainos yra nemažos.

57.72 ir 57.73 verčių zonas – Dvarčionių, Pupojų, Kairėnų individualių gyvenamujų namų kvartalai ir dideli Rokantiškių, Pupojų, Juodvarnių sodų bendrijų masyvai. 57.72 verčių zonoje yra buvusios Dvarčionių keramikos gamyklos pastatų kompleksas, kuris dabar skaidomas pritaikant kitoms paskirtims. Dvarčionių centre yra keletas sovietiniai laikais statytų daugiabučių gyvenamujų pastatų, aplink - senų ir naujų individualių gyvenamujų namų kvartalai. Iš šią verčių zoną patenka Rokantiškių kapinės. Iš rytus nuo Dvarčionių 57.73 verčių zonoje yra Kairėnų gyvenvietė (kita jos dalis priklauso Vilniaus rajono savivaldybei) – palyginti naujas individualių gyvenamujų namų kvartalas, į kurį iki šiol nenutiesti visi miesto inžineriniai tinklai. Ši teritorija žinoma Vilniaus universiteto žirgynu ir botanikos sodu, kuriame yra išlikę Kairėnų dvaro pastatai. Dėl nepilnai išplėtotos infrastruktūros nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonose, palyginti su gretimomis 57.67 ir 57.68 verčių zonomis – neaukštos.

57.74 ir 57.76 verčių zonas – centrinė Naujosios Vilnios seniūnijos dalis, kurioje sutelkta nemaža sovietiniai laikais statytų pramonės įmonių, kurios rekonstruojamos, po rekonstrukcijų kuriasi naujos logistikos, verslo įmonės. Šiame rajone yra didelis geležinkelio transporto mazgas, Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė, administracinių, komercinių pastatai, jvairias paslaugas teikiančios įmonės. Tai jvairialypės teritorijos – šiaurinėje dalyje dominuoja Ateities, Uosių, Šiaurės sodų bendrijų masyvai, centrinėje – verslo įmonės bei sovietiniai laikais statyti privatūs ir daugiabučiai gyvenamieji namai. 57.74 ir 57.76 verčių zonas skiria geležinkelio linijos ir Vilnios upė. Dėl anksčiau išvardintų aplinkybių šis rajonas nelabai populiarus, o tuo pačiu ir nekilnojamojo turto kainos nėra aukštos.

57.75 verčių zona – prie Vilniaus miesto prijungtos teritorijos – rytinė Naujosios Vilnios seniūnijos dalis: Karklėnų, Dievoiškių, Egliškių gyvenvietės. Verčių zoną kerta geležinkelis, Vilnios upė, yra Viktoriškių miškas. Pramonės ir verslo įmonės kuriasi abipus Pramonės gatvės, buvusiouse gamyklu pastatuose. Tai lėtai urbanizuojama teritorija: statomi individualūs gyvenamieji namai, vystomas šiaurinėje dalyje esančios Arimų ir Eglinės sodų bendrijų teritorijos. Nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje žemesnės už gretimų 57.74 ir 57.76 verčių zonų.

57.77 verčių zona – teritorija, išsidėsčiusi aplink naują transporto mazgą – viaduką Pilaitės pr. ir Vakarinio aplinkkelio sankirtoje, Viršuliškių ir Justiniškių seniūnijų teritorija. Šioje teritorijoje išsidėstę aukštynbiniai, daugiaaukščiai (administracinių, verslo bei gyvenamosios paskirties) pastatai, didžiausias Lietuvoje komercinis kompleksas OUTLET PARK, čia stūkso vienas aukščiausiai Vilniaus miesto pastatų – Bendras ESO ir „Lietuvos dujų tiekimo“ klientų aptarnavimo centras, UAB „Tuvlita“ ir Ainava pastatų kompleksai, ATEA techninis centras, Lietuvos kelių policija, Greitosios medicinos pagalbos centras, Tarptautinė teisės ir verslo aukštostoji mokykla, jvairūs autoservisai, Spaudos rūmai, Vilniaus troleibusų parko teritorija, naujai pastatytuose ir statomuose verslo pastatuose kuriasi stambių įmonių atstovybės. Įrengtas Vakarinis Vilniaus aplinkkelis bei autotransporto viadukas sudaro geras susisiekimo galimybes su visais Vilniaus miesto rajonais. Dėl išvardintų veiksnių, aukštų komercinio turto kainų ši nedidelė teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.78 verčių zona – teritorija abipus Nemenčinės plento gatvės: Nugalėtojų, Aukštagirio, Lauksargio, Lakštingalų ir kt gatvės, užstatytos senais ir prabangiais naujais individualiais gyvenamaisiais namais. Abipus Nemenčinės plento statomi komerciniai pastatai, yra Baltijos- Amerikos Klinika, privati mokykla. Dėl neužteršto miesto oro, ramios miškingos aplinkos, ribojamų naujų statybų, sukurtos

infrastruktūros, rajonas laikomas vienu iš brangiausių Vilniaus mieste. Šiame rajone esantis gyvenamosios paskirties nekilnojamasis turtas pasižymi aukštomis kainomis.

57.79 verčių zona – vienas naujesnių, ant Neries upės kranto, Antavilių miške, buvusioje vaikų stovykloje pastatytas prestižinis 37 individualių gyvenamujų namų „Laurų“ kvartalas. Tai pilnai suformuotas, uždaras, saugomas kvartalas, kuriame įrengta vientisa infrastruktūra. Žemės sklypai – nemažo ploto (iki 30 arų), gyvenamieji namai – prabangūs. Šioje teritorijoje yra tik gyvenamosios paskirties pastatai – vienbučiai individualūs gyvenamieji namai. Išvardinti veiksniai salygoja labai aukštas nekilnojamojo turto kainas šioje vietovėje.

57.80 verčių zona – naujai užstatyta Vilniaus miesto rytinė teritorija, besiribojanti su Pavilnio regioniniu parku, šalia Minsko pl. automagistralės - naujų individualių ir sublokuotų gyvenamujų namų kvartalas – Kalnėnai. Šis labai sparčiai besiplečiantis kvartalas labai patrauklus gyvenamujų namų statybai dėl suformuotos infrastruktūros (miesto komunikacijos, asfaltuotos gatvės), šalia esančio Pavilnio parko, artumo ir gero susisiekimo su miesto centru. Didelę (29 ha) šios verčių zonos dalį užima ir krašto apsaugos paskirties žemės sklypas, plėtros planuose numatytais urbanizuoti (gyvenamujų namų statybai). Kalnėnų kvartalas pasižymi aukštomis nekilnojamojo turto kainomis.

57.81 verčių zona – išskirtinė, valstybės saugoma tiek aplinkosauginiu, tiek ir kultūriu požiūriu teritorija, išsidėsčiusi Vilnios upės vingyje, apsupty Belmonto ir Pūčkorių miško parkų. Šioje teritorijoje yra tik 16 individualių namų valdų su anksčiau statytais bei rekonstruotais mažaaukščiais gyvenamaisiais namais, išsiskirančiais iš aplinkinių teritorijų didelėmis kainomis; čia atstatytas populiarus pramogų ir poilsio centras Belmontas, kompleksas "Belmonto kriokliai" su Belmonto tvenkiniais. Teritorija populiarai ir žinoma ir dėl čia esančio Pūčkorių dvaro ir Pūčkorių atodangos, Pūčkorių piliakalnio ir pažintinio tako. Dėl saugomų teritorijų (Pavilnio regioninis parkas) šiose vietose statybos smarkiai ribojamos. Dėl vietovės išskirtinumo, aukštų nekilnojamojo turto kainų ši teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

57.82 verčių zona – teritorija išskirta iš aplinkinių vietovių dėl 2013 m. įrengto daugiabučių (3 –jų) aukštų gyvenamujų namų kvartalo „Venecija“ Burbiškių gatvėje. Šiuo metu baigiamas statyti išskirtinio dizaino gyvenamujų namų kvartalas Miško ardati. Šie patrauklūs mažaaukščių gyvenamujų namų kvartalai, pastatyti Burbiškių miške, iš greta esančių teritorijų išsiskiria pilnai suformuota infrastruktūra: įrengtos visos inžinerinės komunikacijos, kvartalai aptverti, saugomi. Šalia Eišiškių plento pastatyta ir keletas naujų daugiaaukščių gyvenamujų pastatų. Dėl netoli ese nutiesto aplinkkelio geras susisiekimas su Vilniaus miesto centru bei kitais mikrorajonais. Todėl, ši nedidelė teritorija nekilnojamo turto kainomis žymiai išsiskirianti iš gretimų, suformuota kaip atskira verčių zona.

57.83 verčių zona – vietovė vadinama Saulėtekio, Pylimėlių vardais, apimanti miesto plėtros plane numatyta suformuoti Vilniaus miesto mokslo centrą – su dabar esančiais Vilniaus Universiteto ir Vilniaus Gedimino technikos universitetų fakultetų bei bendrabučių kompleksais. Šioje verčių zonoje yra Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parkas. Pylimėliuose toliau statomi privačių ir daugiabučių sublokuotų gyvenamujų namų kvartalai, plėtojama infrastruktūra. Nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje aukštos ir tokia tendencija turėtų išlikti ateityje.

57.84. verčių zona – šiaurinėje Vilniaus miesto savivaldybės dalyje Mažujių Gulbinų gyvenvietė, prieš kelionika metų prijungta prie Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos, išsidėsčiusi Gulbino ežero pakrantėje, Verkių regioninio parko teritorijoje. Ši rekreacinė vietovė į atskirą verčių zoną išskirta dėl savo lokacijos ir specifikos: miške ant ežero kranto buvusioje vaikų stovykloje įrengti prabangūs poilsio pastatai su ypač gerai išvystyta infrastruktūra (gerai prižiūrima, tvarkoma ir saugoma teritorijai). Pastatai – poilsio paskirties – pasižymi bei išsiskiria ypač aukštomis kainomis. Šios verčių zonos nemažą dalį užima miškai, pietinėje dalyje (Padvarės, Piju gatvėse) pastatyti naujų individualių gyvenamujų namų kvartalai su pilnai išvystyta infrastruktūra. Ši verčių zona dėl patogios ir ramios lokacijos pasižymi nemažomis gyv. paskirties nekilnojamojo turto kainomis.

57.85 verčių zona – teritorija, išsidėsčiusi abipus Liepkalnio gatvės ir Minsko plento. Vilniaus miesto bendrajame plane ši zona numatyta verslo objektų statybai ir plėtrai. Ši teritorija dėl šalia esančio pietinio aplinkkelio, Vilniaus tarptautinio oro uosto, netoli esančio geležinkelio, požeminio tunelio Minsko pl. ir Liepkalnio gatvių sankirtoje ypač palanki logistikos, komercijos, verslo plėtrai. Šioje verčių zonoje yra nemažai komercinės, pramonės ir logistikos įmonių: dideli prekybos centrai Maxima ir Norfa, VĮ Kelių priežiūra, UAB „Autodujos“, UAB „Barduva Group“, UAB „Tvora“, daug autopaslaugas ir kitas paslaugas teikiančių įmonių. Gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas šioje verčių zonoje didele paklausa nepasižymi, o verslo ir logistikos – pasižymi aukštomas kainomis.

57.86 verčių zona – į rytus nuo Senamiesčio, dešiniajame Vilnios krante esanti Užupio rajono rytinė dalis, dalis T. Kosciuškos, Krivių, Filaretų, Polocko gatvių, kertančių Olandų gatvę. Pastaruoju metu restauruoti ir atnaujinti rytinio Užupio namai, sutvarkyti vidiniai kiemai. Verčių zonas pietinėje dalyje yra seniausios Vilniaus miesto Bernardinų kapinės. Šiame rajone iškilo nemažai naujų, šiuolaikiškų daugiabučių gyvenamujų pastatų, yra Nacionalinė Čiurlionio menų mokykla, B. Dvarionio dešimtmetė muzikos mokykla, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Vilniaus Užupio gimnazija, Vilniaus Petro Vileišio progimnazija. Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šioje verčių zonoje tik šiek tiek žemesnės už miesto centrinės dalies, bet aukštesnės nei greta esančių verčių zonų, todėl ši teritorija išskirta iš greta esančių į atskirą verčių zoną.

57.87 verčių zona – teritorija, išsidėsčiusi abipus Liepkalnio gatvės, labiausiai į pietus nutolusi Vilniaus miesto teritorija. Vilniaus miesto bendrajame plane šios teritorijos numatytos verslo objektų statybai ir plėtrai. Ši teritorija dėl šalia esančio pietinio aplinkkelio, Vilniaus tarptautinio oro uosto, netoli esančio geležinkelio ypač palanki logistikos, komercijos, verslo plėtrai. Šioje verčių zonoje steigiasi ir statosi nemažai komercinės, pramonės ir logistikos įmonių: VĮ Kelių priežiūra, UAB „Autodujos“, UAB „Barduva Group“, UAB „Tvora“, didžiausias Lietuvoje Girteka Logistics centras, Lietuvos pašto pastatai, daug auto paslaugas, baldų gamybos, logistikos ir kitas paslaugas teikiančių įmonių. Gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas šioje verčių zonoje didele paklausa nepasižymi, o verslo ir logistikos – pasižymi aukštomas kainomis. Dėl rekonstruoto Minsko pl., Liepkalnio ir Žirnių gatvės transporto mazgo – pastatyto tunelio, ženkliai padidinusio intensyvius transporto srautus visomis kryptimis, - ši verčių zona tapo paklausui verslo požiūriu.

57.88 verčių zona – pietinė Vilniaus miesto teritorija, žinoma kaip Užusienis. Tai - individualiai gyvenamaisiais namais užstatyti teritorijos: Užusienio gatvėje dominuoja prieš 20-30 metų statyti gyvenamieji namai, o kitose naujai suformuotose gatvėse sparčiai vystomi nauji individualių gyvenamujų namų kvartalai. Centrinėje verčių zonas dalyje yra didelio ploto gyvenamujų teritorijų paskirties žemės sklypų, kuriuose, atlikus detaliuosius planavimus, ateityje bus suformuoti žemės sklypai gyvenamujų namų statybai. Ši verčių zona, apsupta miškų, besiribojanti su intensyvaus eismo Eišiškių plentu.

57.89 verčių zona tai pietinė Žirmūnų seniūnijos dalis – užstatyta sovietiniai laikais statytais daugiabučiais gyvenamaisiais namais, nusprendus tankinti šią teritoriją, vietomis įsiterpė naujos statybos daugiabučiai gyvenamieji namai. Šioje verčių zonoje yra, prekybos centras IKI Minskas, Lietuvos Respublikos Generalinės Prokuratūros pastatas, Tuskulėnų rimties parkas su Baltojo dvarelio ekspozicija ir kolumbariumu, šalia dvaro bus statomas lengvosios atletikos maniežas. Ši verčių zona apima taip vadinančią „Žirmūnų trikampio“ teritoriją, kurioje planuojamas pirmas kompleksinis didelio kvartalo erdviių sutvarkymas Vilniaus miesto moderniojoje istorijoje. Igyvendinus šį projektą, Žirmūnų, Minties ir Tuskulėnų gatvių teritorijoje bus įrengti nauji pėsčiųjų ir dviračių takai, sporto aikštėlė, skveras su poilsio zona, vaikų žaidimų ir sporto aikštėlėmis, bus atnaujintos apšvietimo, vaizdo stebėjimo bei paviršinių lietaus nuotekų sistemos, eismo reguliavimas. Ši teritorija pasižymi aukštomas nekilnojamojo turto kainomis, todėl ji išskirta į atskirą verčių zoną.

GIS taikomojoje programe suformavus verčių zonas ir vadovaujantis teminių žemėlapių rengimo reikalavimais, numatytais Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatyme, parengus skaitmeninį žemės verčių zonų žemėlapį, žemės sklypams miestuose ir kaimiškose teritorijose pagal jų vietą, taikant vertinimo programą, kadastro žemėlapje automatizuotai parenkama verčių zona ir zonos vertingumo rodikliai, numatyti vertinimo modelyje. GIS priemonių naudojimas sudaro sąlygas teisingai priskirti verčių zonų reikšmingumo rodiklius žemės sklypams, kurie naujai registruojami kadastro žemėlapje, taip pat panaikinamos neteisingai suteiktų adresų klaidos.

Dėl verčių zonų ribų nustatymo žemės sklypų ribomis ir sklypų vietas identifikavimo pagal jų koordinates bei adresus kadastro žemėlapje GIS priemonėmis verčių zonas tiksliai aprašyti tekstu sudėtinga ir netikslinga, nes tekstinis aprašymas tampa nereikalingas sklypo geografinei vietai identifikuoti. Dėl aukščiau išdėstyty aplinkybių masinio žemės vertinimo ataskaitose verčių zonų tekstiniai aprašymai nepateikiami.

Savivaldybės teritorijos žemės verčių zonų žemėlapis pateikiamas vertinimo ataskaitos 4 priede, detaliau su šiuo dokumentu susipažinti, pasirinkus savivaldybę ir vertinimą, galima Masinio vertinimo paieškoje <https://www.registracentras.lt/ntr/vertinimas/masinis/masvert.php>. Atlirkti galiojančių žemės verčių zonų paiešką galima interneto puslapyje www.regia.lt/zemelapis/. Nurodytame puslapyje verčių zonų paieška atliekama savivaldybių sąraše pažymint norimą savivaldybę, temų sąraše pažymint laukus – *verčių zonos; sklypai*, paieškos laukuose įvedant žemės sklypo unikalų numerį arba jo adresą. Žemės verčių žemėlapje pateikiamas tikslios verčių zonų ribos ir zonų numeriai, žemės kadastro žemėlapio žemės sklypai, gatvių ir kita vietas informacija.

3.6.6. Rekreacnio naudojimo koeficientas K_r

Masinio žemės vertinimo taisyklių 26 p. nurodoma, kad *žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modeliai, nurodyti Taisyklių 18 punkte, gali būti tikslinami taikant rinkos duomenų analize pagrįstus koeficientus ir pataisas*. Koeficientai (pataisos) leidžia detaliau ir tiksliau įvertinti žemės sklypų charakteristikas, kurių įtaka bendrame rinkos duomenų kontekste statistinės analizės priemonėmis ne visada nustatoma kaip reikšminga.

Rekreacnio naudojimo koeficientas K_r taikomas apskaičiuojant žemės ūkio paskirties žemės sklypų, kurių naudojimo būdas yra *rekreacnio naudojimo žemės sklypai*, vidutinę rinkos vertę ar vandens ūkio paskirties žemės sklypų, kurių naudojimo būdas yra *rekreacioniai vandens telkiniai*. Koeficientas K_r žemės verčių zonai nustatomas pagal šią formulę (Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.1 pap.):

$$K_r = Re1/VRV1,$$

čia: *Re1 – žemės ūkio paskirties žemės sklypų, parduotų rekreacionėse teritorijoje per paskutinius 12 mėnesių, 1 hektaro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;*

VRV1 – žemės ūkio paskirties žemės sklypų, esančių nerekreacionėse teritorijoje, 12 paskutinių mėnesių 1 hektaro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose, apskaičiuota pagal žemės ūkio paskirties žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modelį.

Tose žemės verčių zonose, kuriose žemės rinkos duomenų trūksta, koeficientas K_r nustatomas žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Vilniaus miesto teritorijos, pasižyminčios rekreaciniems savybėmis ir išsiskiriančios aukštesniu žemės sklypų pardavimo kainų lygiu, žemės verčių zonų žemėlapje yra išskirtos į didesnio vertingumo žemės verčių zonas. Tokiu būdu mieste yra įvertintos žemės ūkio paskirties žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *rekreacnio naudojimo žemės sklypai*, ir vandens ūkio paskirties žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *rekreacioniai vandens telkiniai*, rekreacinių savybės. Vadovaudamas šia aplinkybe, taip pat ir dėl tokios žemės rinkos duomenų trūkumo, vertintojas daro išvadą, kad žemės ūkio ir vandens ūkio paskirčių žemės sklypai, kurių naudojimo būdai – *rekreacnio naudojimo žemės sklypai* ir *rekreacioniai vandens*

telkiniai, mieste, yra pakankamai įvertinti verčių zonomis, ir rekreacinės įtakos koeficientų nenustato ir netaiko.

3.6.7. Konservacinės paskirties koeficientas K_k

Konservacinės paskirties koeficientas K_k taikomas konservacinės paskirties žemės sklypų, vertinamų žemės ūkio žemės grupės modeliu, vertei patikslinti. Koeficientas K_k nustatomas pagal šią formulę (Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.2 pap.):

$$K_k = Kons1/VRV1,$$

čia: Kons1 – konservacinės paskirties žemės sklypų 1 hektaro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

VRV1 – žemės ūkio paskirties žemės sklypų 1 hektaro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Tose žemės verčių zonose, kuriose žemės rinkos duomenų trūksta, koeficientas K_k nustatomas žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Masinio žemės vertinimo dokumentų viešo svarstymo metu fiksuojamos žemės savininkų pastabos, kad konservacinės paskirties žemė, kurią sudaro žemės sklypai, kurių naudojimo būdas – *gamtinį rezervatą ir kultūros paveldo objekty* žemės, dėl žemės naudojimo suvaržymų yra mažiau paklausūs rinkoje nei žemės ūkio ir vandens ūkio paskirčių žemės sklypai, todėl jų vertė yra mažesnė. Atlikus papildomą rinkos analizę, nustatyta, kad Lietuvoje per pastaruju 5 metų laikotarpį yra įregistruoti 95 konservacinės paskirties žemės sklypų pardavimai, iš jų 27 sandoriai, kai žemės sklypas parduotas su statiniais (pirkimo-pardavimo sutartyse nuo 2 iki 22 objektų), 52 sandoriai neatitinka rinkos sąlygų, nes sandorio tipas – pirkimas iš valstybės. Įvykusiu sandorių 1 ha kainų statistika néra patikima ir néra naudotina kainų skirtumo koeficientui tarp žemės ūkio ir konservacinės paskirčių žemės sklypų apskaičiuoti ir pagrasti. Atsižvelgiant į šią aplinkybę, konservacinės paskirties žemės vertės skirtumo koeficientas nustatytas atlikus Registrų centro atestuotų ir praktinę turto vertinimo patirtį turinčių nekilnojamomo turto vertintojų apklausą. Apibendrinant jų išsakytais argumentus ir nuomonės, ekspertiniu būdu nustatytas konservacinės paskirties žemės koeficientas K_k yra lygus 0,80. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.8. Mažesnių kaip 4 arai žemės sklypų koeficientas K_4

Nesutvarkytose, žemėtvarkos požiūriu probleminėse teritorijose atskirais atvejais savivaldybė formuoja mažesnius kaip 4 arų žemės sklypus. Tokie sklypai néra paklausūs dėl statybų suvaržymo, todėl juos įsigyti gali būti suinteresuoti tik besiribojančių žemės sklypų savininkai ar naudotojai. Dėl tokų žemės sklypų panaudojimo suvaržymų ir paklausos ribotumo jų rinkos vertė yra mažesnė, lyginant su didesnio nei 4 arų dydžio žemės sklypais.

Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.3 pap. nurodoma, *kad koeficientas K_4 taikomas mažesniems kaip 4 arų Taisyklių 15.3 papunktyje nurodytiems žemės sklypams. Koeficientas K_4 nustatomas pagal šią formulę* (Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.3 pap.):

$$K_4 = 4 a1/VRV1,$$

čia: 4 a1 – žemės sklypų, nurodytų Taisyklių 15.3 papunktyje, mažesnių kaip 4 arai, 1 aro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

VRV1 – žemės sklypų, nurodytų Taisyklių 15.3 papunktyje, 4 arų ir didesnio ploto, 1 aro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Šiaulių m. sav.	44.7	1	1	Kita	48015	0,1067	4500		
Šiaulių m. sav.	44.7	1	1	Kita	45000	0,1162	3873		
Koeficientas K ₄ (koeficientų K ₄ zon aritmetinis vidurkis)								0,71	

Žemės sklypų, kurių plotas yra mažesnis nei 4 arai, 1 aro kainų skirtumui nustatyti atlikta mažesnių kaip 4 arai ir didesnių kaip 4 arai sklypų kainų lyginamoji analizė. Palyginimui parinkti rinkoje parduoti sklypų, panašūs pagal jų vietą (išsidėstę toje pačioje verčių zonoje), paskirtį ir naudojimo būdą, pardavimo datą. Kainų analizei panaudoti tik žemės sklypų be statinių, ir kai pardavimas vyko tik vieno sklypo, sandoriai. Lygintinų sklypų pardavimai užfiksuoti Kauno miesto 15.14, 15.20, 15.28, 15.33, 15.36 ir Šiaulių miesto 44.7 verčių zonose. Jose nustatyti kainų skirtumų koeficientai su skaiciavimų sekomis yra pateikiami 3.3 lentelės 9 ir 10 skiltyse.

Siekiant objektyvaus ir pagristo rezultato, pirmiausia apskaičiuoti atskirose verčių zonose įvykusiu sandorių 1 aro kainų aritmetiniai vidurkiai, skaiciavimai pateikiami lentelės 9 stulpelyje. Kainų vidurkių santykiniai skirtumai pagal zonas K₄ zon apskaičiuoti lentelės 10 stulpelyje pagal formulę:

$$K_4 \text{ zon} = 9 \text{ skilties verčių zonoje } <4a \text{ sklypų kainų vidurkis}/9 \text{ skilties verčių zonoje } >4a \text{ sklypų kainų vidurkis.}$$

Apskaičiuotų koeficientų K₄ zon reikšmės verčių zonose svyruoja 0,68–0,75 intervale. Galutinė koeficiente reikšmė nustatyta apskaičiavus 3.4 lentelės 10 stulpelio koeficientų aritmetinį vidurkį. Apskaičiuotas K₄ koeficientas 0,71 pateikiamas lentelės 10 stulpelio paskutinėje eilutėje.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos mažesnių kaip 4 arai žemės sklypų vertės korekcijai koeficiente K₄ reikšmės nustatymas yra sudėtingas dėl labai mažo ploto žemės sklypų rinkos duomenų trūkumo. Atsižvelgiant į tai, kad mažesnių kaip 4 arai žemės sklypų užstatymo suvaržymai Vilniaus mieto savivaldybės teritorijoje yra panašūs kaip savivaldybėse, kurių duomenys panaudoti koeficiente apskaičiavimui, kad taikant koeficientą žemės vertė sumazinama proporcingai jos nustatytais vertei iki pataisos taikymo, darytina išvada, kad Kauno ir Šiaulių miestuose žemės sklypams nustatytas K₄ koeficientas 0,71 pagrįstai taikytinas ir Vilniaus miesto savivaldybės žemės sklypams vertinti.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos gyvenamujų teritorijų žemės grupės, apibrėžtos Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.3 pap., mažesniems kaip 4 arai žemės sklypams vertinti modelyje taikomas vertę mažinantis koeficientas K₄ 0,71. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.9. Miškų pataisa MP

Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.4 pap. nurodoma, kad miškų pataisa MP apskaičiuojama šių taisyklių 15.1 pap. nurodytiems žemės sklypams – *miškų ūkio, žemės ūkio, vandens ūkio, konservaciniés paskirties, kitos paskirties naudojimo būdų – naudingųjų iškasenų teritorijos, teritorijos krašto apsaugos tikslams, teritorijos valstybės sienos apsaugos tikslams, kuriuose fiksuojama žemės naudmena – miškas*. Pataisa MP nustatoma pagal šią formulę:

$$MP = -VRV1 \times \bar{Z}_{miško} \times (1 - KMŪ1/VRV1),$$

čia: VRV1 – žemės ūkio paskirties žemės sklypų be miško žemės 1 hektaro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose;

KMŪ1 – miškų ūkio paskirties žemės sklypų, kuriuose iškirstas miškas, 1 hektaro pirkimo-pardavimo kainos vertinamose žemės verčių zonose;

Žmiško – miško plotas, nurodytas žemės sklypo duomenyse, jrašytuose Nekilnojamajo turto registre.

Pataisos reikšmė nustatoma analizuojant miškų ūkio paskirties žemės sklypų, kuriuose iškirsti medynai, pardavimo kainas, o tose žemės verčių zonose, kuriose žemės rinkos duomenų trūksta, ši pataisos reikšmė nustatoma žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Kai sklypo 1 ha vertė (Vbaz1), apskaičiuota pagal modelio formulę nepritaikius pataisų koeficientų ir neatsižvelgus į pataisas gaunama Vbaz1<= 1854 Eur, tai MP apskaičiuojama taip:

$$MP = -\bar{Z}_{miško} \times Vbaz1 \times 0,75.$$

Kai sklypo 1 ha vertė gaunama Vbaz1>1854 Eur, tai MP apskaičiuojama taip:

$$MP = -\bar{Z}_{miško} \times Vbaz1 \times ((Vbaz1 \times 0,995 - 463) / Vbaz1),$$

čia $\bar{Z}_{miško}$ – sklypo plotas miškų ūkio paskirties sklypuose, kituose sklypuose – miško sklypo dalis, kuri kadastriniuose duomenyse nurodoma kaip *miško plotas*.

Pataisos taikymas apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.10. Žemės našumo balo pataisa NBP

Žemės ūkio paskirties žemės sklypų vertė priklauso nuo buvimo vietas, sklypo dydžio, formos, reljefo, susiekimo patogumo, infrastruktūros išvystymo ir kitų veiksnių, taip pat nuo dirvožemio derlingumo. Žemės derlingumą apibūdina žemės našumo balas. Didesnio našumo balo žemėje, taikant standartines agrotechnines priemones, išauginami didesni derliai, tokios žemės savininkai gauna didesnę naudą. Lietuvos teritorijoje žemės našumas kinta nuo 10 iki 70 balų. Rinkos dalyviai, pirkdami sklypus žemės ūkio veiklai, atsižvelgia į žemės našumo balą, todėl aukšto derlingumo Lietuvos teritorijose fiksuojamos aukštėsnės žemės sklypų rinkos kainos, lyginant su teritorijomis, kuriose žemės našumo balas žemesnis. Atliekant masinį žemės vertinimą, našumo balo įtaka įvertinama sudarant verčių zonas. Didesnėse, ypač sudėtingo reljefo verčių zonose, esant dideliems sklypų našumo balų skirtumams, verčių zonomis našumo balas įvertinamas nepakankamai. Siekiant tikslesnio žemės ūkio paskirties žemės sklypų įvertinimo, vertės apskaičiavimo modeliuose įtraukta žemės našumo balo pataisa. Našumo balo pataisa – vertinamo žemės ūkio paskirties žemės sklypo vertės padidėjimas arba sumažėjimas, apskaičiuojamas atsižvelgiant į skirtumą tarp to žemės sklypo našumo balo ir modeliu sudaryti panaudotų žemės sklypų našumo balų vidurkio.

Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.5 pap. nurodoma, kad *žemės našumo balo pataisa NBP taikoma žemės sklypams, priskirtiems šių taisyklių 15.1 papunktyje nurodytai žemės grupei, išskyrus miškų ūkio ir kitos paskirties žemės sklypus ir žemės sklypus, kuriuose yra šios Nekilnojamomojo turto kadastro įrašytos žemės naudmenos: miško žemė, pelkės, nenaudojama, pažeista žemė. Pataisa NBP nustatoma pagal šią formulę:*

$$NBP = Knb \times (\bar{Z}_{NB} - NB_{const}) \times VRV1,$$

čia: Knb – našumo balo koeficientas;

\bar{Z}_{NB} – žemės sklypo našumo balas;

NB_{const} – žemės ūkio paskirties žemės sklypų, kurių kainų pagrindu sudarytas verčių zonas žemės ūkio paskirties žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nustatymo modelis, vyraujantis našumo balas (balų vidurkis);

VRV1 – žemės sklypo vidutinė rinkos vertė, neatsižvelgiant į Taisyklių 26.4 papunktyje nurodytą pataisą.

Pataisos reikšmė nustatoma iš žemės sklypų rinkos duomenų, o jeigu šių duomenų trūksta, – žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Pataisa NBP netaikoma miestuose ar miesteliuose esantiems žemės sklypams, kurių pardavimo kainos néra pagrįstos iš žemės ūkio veiklos gaunama nauda.

Masinio žemės vertinimo modeliuose vertės koregavimas našumo balo pataisa atliktas išskiriant žemės naudmenas – miško žemę, pelkę, nenaudojamą, pažeistą žemę, pagal formulę:

$$NBP = Knb \times (\check{ZNB} - NB_{const}) \times VRV1 \times (\check{ZBpl} - \check{Znenaudojama} - \check{Zmiško}),$$

čia: \check{ZBpl} – žemės sklypo plotas ha;

$\check{Znenaudojama}$ – sklypo naudmenos ha: pelkė, nenaudojama, pažeista žemė;

$\check{Zmiško}$ – sklypo naudmena, miškas, ha.

Knb – našumo balo koeficientas, išreikšiantis žemės sklypo vertės pokytį pasikeitus žemės našumui 1 balu. Knb gali kisti 0,005–0,04 intervale.

Pataisos taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

Tais atvejais, kai verčių zona apima dalį miesto ir dalį priemiestinės kaimiškos teritorijos arba tik priemiestinę kompaktišką teritoriją, arba tik miestelį, vertintojas, atsižvelgdamas į toje teritorijoje vyraujantį, o kartu ir geriausią žemės panaudojimą, nusprenčia, ar tokioje verčių zonoje žemės ūkio paskirties žemės sklypų vertei turi įtakos žemės derlingumas. Nustačius, kad tokioje verčių zonoje vyraujanti žemės sklypų paskirtis *kita* ir kad geriausias panaudojimas *kitai* paskirčiai, našumo balo pataisa nėra taikoma.

Vilniaus miesto savivaldybės žemės ūkio paskirties žemės pardavimo kainos atitinka Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.5 pap. nuostata, kad *našumo balo pataisa (NBP) netaijoma miestuose ar miesteliuose esantiems žemės sklypams, kurių pardavimo kainos nėra pagrįstos iš žemės ūkio veiklos gaunama nauda*, todėl tokiai žemei vertinti šioje savivaldybėje našumo balo pataisa nėra taikoma.

3.6.11. Bendro naudojimo teritorijos koeficientas K_{BN}

Pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.3 pap., žemės sklypai, kurių naudojimo būdai – *vienbučių ir dvibuciu gyvenamujų pastatų teritorijos, daugiabuciu gyvenamujų pastatų ir bendrabuciu teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos, bendrojo naudojimo (miestu, miesteliu ir kaimu ar savivaldybiu bendrojo naudojimo) teritorijos ir atskirujų želdynų teritorijos*, atliekant masinį vertinimą, sugrupuojami į gyvenamujų teritorijų žemės grupę. Analizuojant nurodytos grupės žemės 1 aro pardavimo kainas nustatyta, kad žemės sklypai, kurių naudojimo būdas – *bendrojo naudojimo (miestu, miesteliu ir kaimu ar savivaldybiu bendrojo naudojimo) teritorijos*, lyginant su žemės sklypais, kurių naudojimo būdas – *vienbučių ir dvibuciu gyvenamujų pastatų teritorijos*, rinkoje parduodami mažesnėmis kainomis. Nurodytai aplinkybei įvertinti Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.6 pap. numatytas bendro naudojimo (miestu, miesteliu ir kaimu ar savivaldybiu bendro naudojimo) teritorijos koeficientas K_{BN} . Šiame papunktyje nurodoma, kad *bendro naudojimo (miestu, miesteliu ir kaimu ar savivaldybiu bendro naudojimo) teritorijos koeficientas K_{BN} taikomas žemės sklypams, kurių paskirtis – kita, naudojimo būdas – bendrojo naudojimo (miestu, miesteliu ir kaimu ar savivaldybiu bendrojo naudojimo) teritorijos*. *Koeficientas K_{BN} nustatomas pagal formulę:*

$$K_{BN} = BN1 / VRV1,$$

čia: $BN1$ – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *bendrojo naudojimo (miestu, miesteliu ir kaimu ar savivaldybiu bendrojo naudojimo) teritorijos*, 1 aro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

$VRV1$ – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *vienbučių ir dvibuciu gyvenamujų pastatų teritorijos*, 1 aro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Jeigu žemės rinkos duomenų trūksta, koeficientas K_{BN} nustatomas žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Vertintojas, siekdamas atsižvelgti į bendrojo naudojimo teritorijų žemės kainų skirtumus lyginant su vienbučių ir dvibuciu gyvenamujų pastatų teritorijų žemės kainomis, nustatė kainų skirtumo koeficientą K_{BN} . Koeficiente nustatymui naudoti rinkos duomenys ir koeficiente apskaičiavimas pateikiami toliau lentelėje.

3.4 lentelė. Koeficiente K_{BN} skaičiavimas

Savivaldybė	Verčių zonos Nr.	Dokumento pavadinimas	Objektų skaičius sutartyje	Žemės sklypo paskirtis (naudojimo būdas)	1 aro kaina, Eur (BN1)	1 aro VRV verčių zonoje, Eur (VRV1)	Koeficientas (6 vidurkis / 7)
1	2	3	4	5	6	7	8
Kauno m.	15.33	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1214		
Kauno m.	15.33	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	992	2244	0,63
Kauno m.	15.33	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	2056		
<i>1 aro kainų vidurkis verčių zonoje:</i>						1421	
Klaipėdos m.	20.22	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	4875		
Klaipėdos m.	20.22	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	2900	6221	0,62
<i>1 aro kainų vidurkis verčių zonoje:</i>						3888	
Palangos m.	30.3	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	11617		
Palangos m.	30.3	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	16412		
Palangos m.	30.3	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	13858	20378	0,63
Palangos m.	30.3	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	11990		
Palangos m.	30.3	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	10000		
<i>1 aro kainų vidurkis verčių zonoje:</i>						12775	
Palangos m.	30.8	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	2907		
Palangos m.	30.8	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	2518		
Palangos m.	30.8	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	4167	4981	0,59
Palangos m.	30.8	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	2684		

Palangos m.	30.8	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	2500		
<i>1 aro kainų vidurkis verčių zonoje:</i>							2955
Palangos m.	30.12	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	414		
Palangos m.	30.12	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	728	966	0,59
<i>1 aro kainų vidurkis verčių zonoje:</i>							571
Palangos m.	30.15	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	2999		
Palangos m.	30.15	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	3097	5407	0,56
<i>1 aro kainų vidurkis verčių zonoje:</i>							3048
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1147		
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1000		
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1205		
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1409		
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1018	1904	0,60
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1173		
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1093		
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1083		
Palangos m.	30.9	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (bendr. naudojimo ter.)	1163		
<i>1 aro kainų vidurkis verčių zonoje:</i>							1143
Koefficientas K_{BN} (8 stulpelio koeficientų aritmetinis vidurkis):							
0,60							

Žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos*, pardavimo kainų ir verčių santykiai BN1/VRV1, apskaičiuoti lentelės 8 stulpelyje, rodo, kad tokie žemės sklypai rinkoje parduodami nuo 37 iki 44 proc. mažesnėmis kainomis lyginant su žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *vienbučių ir dvibučių gyvenamujų pastatų teritorijos*, nustatytomis vidutinėmis rinkos vertėmis. Siekiant objektyvaus įvertinimo, galutinė koeficiente reikšmė nustatyta apskaičiuojant 8 stulpelio koeficientų aritmetinį vidurkį, gauta reikšmė 0,60 pateikiama lentelės 8 stulpelio paskutinėje eilutėje.

Vadovaujantis atlikta sandorių kainų analize, apskaičiuojant žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos*, vertę, taikomas *gyvenamujų teritorijų žemės grupės* vertinimo modelis, pakoreguotas K_{BN} koeficientu 0,60. Tokiu

atveju, kai įregistruoti keli (du arba trys) nurodyti žemės sklypo naudojimo būdai – *bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos, atskirų želdynų teritorijos*, koeficientas K_{BN} taikomas vieną kartą, t. y. netaikoma šiuo koeficientu sandauga vienam, antram ir trečiam būdams atskirai. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.12. Kitos paskirties žemės rekreacinės teritorijos koeficientas $K_{r\ kita}$

Pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.4 pap., *kitos paskirties žemės sklypai*, kurių naudojimo būdai yra *komercinės paskirties objekty teritorijos ir rekreacinės teritorijos*, atliekant masinį žemės vertinimą, sugrupuojami į komercinės žemės grupę. Paprastai žemės sklypai, kurių naudojimo būdas – *rekreacinės teritorijos*, yra mažiau vertingi dėl jiems taikomų papildomų užstatymo sąlygų, privalomų architektūros, statinių apdailos, ekologijos reikalavimų, dažnai tokiems sklypams numatomu pravažiavimo ar praėjimo servitutų, viešo patekimo. Dėl nurodytų aplinkybių žemės sklypai, kurių naudojimo būdas – *rekreacinės teritorijos*, yra mažiau paklausūs rinkoje nei *komercinės paskirties objekty teritorijų* naudojimo būdo žemės sklypai, todėl jų vertė yra mažesnė. Tokiems sklypams įvertinti Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.7 pap. numatytais rekreacinis koeficientas $K_{r\ kita}$. Koeficientas $K_{r\ kita}$ nustatomas pagal formulę:

$$K_{r\ kita} = Rekr1/VRV1,$$

čia: $Rekr1$ – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *rekreacinės teritorijos*, 1 aro kainų vidurkis verčią zonoje;

$VRV1$ – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *komercinės paskirties objekty teritorijos*, 1 aro vidutinė rinkos vertė verčią zonoje.

Jeigu žemės rinkos duomenų trūksta, koeficientas $K_{r\ kita}$ nustatomas žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Rekreacių teritorijų naudojimo būdo žemės sklypų vertę mažinantis koeficientas $K_{r\ kita}$ nustatytas atlikus žemės rinkos duomenų analizę. Sandorių duomenys ir koeficiente apskaičiavimas pateikiami toliau lentelėje.

3.5 lentelė. Koeficiente $K_{r\ kita}$ apskaičiavimas

Savivaldybė	Verčių zonos Nr.	Dokumento pavadinimas	Objektų sk. sutartyje	Kitos paskirties žemės naudojimo būdas	1 a kaina, Eur (Rekr1)	1 a VRV, Eur (VRV1)	Koeficientas (6/7)
1	2	3	4	5	6	7	8
Alytaus r. sav.	2.27	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	91	–	
Alytaus r. sav.	2.27	–	–		–	105	0,87
Druskininkų sav.	7.15	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	279	–	
Druskininkų sav.	7.15	–	–		–	310	0,90
Elektrėnų sav.	8.1	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties	1286	–	
Elektrėnų sav.	8.1	–	–		–	1500	0,86

				obj. teritorijos			
Elektrėnų sav.	8.18	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	187	–	
Elektrėnų sav.	8.18	–	–		–	218	0,86
Kauno r. sav.	16.1	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	3497	–	
Kauno r. sav.	16.1	–	–		–	3824	0,91
Kėdainių r. sav.	19.16	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	136	–	
Kėdainių r. sav.	19.16	–	–		–	146	0,94
Klaipėdos r. sav.	21.2	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	3635	–	
Klaipėdos r. sav.	21.2	–	–		–	4195	0,87
Molėtų r. sav.	27.12	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	130	–	
Molėtų r. sav.	27.12	–	–		–	143	0,91
Molėtų r. sav.	27.17	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	133	–	
Molėtų r. sav.	27.17	–	–		–	143	0,93
Molėtų r. sav.	27.19	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	125	–	
Molėtų r. sav.	27.19	–	–		–	141	0,89
Molėtų r. sav.	27.9	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	164	–	
Molėtų r. sav.	27.9	–	–		–	180	0,91
Šiaulių r. sav.	45.11	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos Komerc. paskirties obj. teritorijos	680	–	
Šiaulių r. sav.	45.11	–	–		–	802	0,85
Ukmergės r. sav.	53.24	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos	120	–	0,86

Ukmergės r. sav.	53.24	–	–	Komerc. paskirties obj. teritorijos	–	139
Ukmergės r. sav.	53.29	Pirk.–pard. sutartis	1	Rekreacinės teritorijos	246	–
Ukmergės r. sav.	53.29	–	–	Komerc. paskirties obj. teritorijos	–	262
Koeficientas K_r kita (8 stulpelio koeficientų aritmetinis vidurkis):						0,89

Lentelės 6 stulpelyje pateikiamas žemės sklypų, esančių vienos požiūriu panašiose teritorijose – toje pačioje verčių zonoje, kurių naudojimo būdas – *rekreacinės teritorijos*, sandorių 1 aro kainos, 7 stulpelyje – sklypų 1 aro VRV, apskaičiuotos pagal komercinės žemės grupės modelio formulę. Kainų skirtumų koeficientai apskaičiuoti 6 stulpelyje nurodytas kainas dalinant iš 7 stulpelyje pateiktų verčių, skaičiavimų rezultatai pateikiami lentelės 8 stulpelyje. Apskaičiuotų koeficientų reikšmės verčių zonose svyruoja 0,85–0,94 intervale. Galutinė koeficiente K_r kita reikšmė nustatyta apskaičiavus 8 stulpelio koeficientų aritmetinį vidurkį. Apskaičiuotas K_r kita koeficientas 0,89 pateikiamas lentelės 8 stulpelio paskutinėje eilutėje.

Komercinės paskirties grupės modeliu vertinant žemės sklypus, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *rekreacinės teritorijos*, taikomas vertė mažinantis K_r kita koeficientas 0,89. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.13. Bendrojo plano sprendinių koeficientas K_{BP}

Nekilnojamoho turto rinkos analizė rodo, kad vienas iš svarbių žemės vertės veiksnių yra planuojančios ir dokumentais reglamentuotas teritorijos naudojimas. Žemės naudojimo galimybes nustato savivaldybių teritorijų bendrieji planai.

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 2 str. 1 d. bendrasis planas apibrėžiamas taip: *bendrasis planas – teritorijų kompleksinio planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenj ir uždavinjus nustatoma planuojančios teritorijos erdinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai*.

Bendrojo plano sprendiniai ypač svarbūs priemiesčių žemės ūkio paskirties žemei, kurios efektyvesnis ir paklausesnis naudojimas gyvenamiesiems, komerciniams ir pramoniniams statiniams statyti yra draudžiamas. Teritorijoje, kuriose bendrojo plano sprendiniai numato žemės ūkio paskirties žemės keitimą – naudojimą *kitai* paskirčiai, žemės sklypų paklausa ir vertė yra didesnė. Nurodytai aplinkybei įvertinti žemės ūkio paskirties žemės sklypams Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.8 pap. numatytais vietovės lygmens bendrojo plano ar savivaldybės lygmens bendrojo plano sprendinių koeficientas K_{BP} . Koeficientas K_{BP} nustatomas pagal formulę:

$$K_{BP} = BP1/VRV1,$$

čia: *BP1* – teritorijoje, kuriose vietovės lygmens bendrojo plano ar savivaldybės lygmens bendrojo plano sprendiniai numato galimybę keisti žemės ūkio paskirties žemės sklypų paskirtį, žemės sklypų 1 hektaro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

VRV1 – žemės ūkio paskirties žemės sklypų 1 hektaro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Jeigu žemės rinkos duomenų trūksta, koeficientas K_{BP} nustatomas žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.8 pap., žemės ūkio paskirties žemės vertinimui panaudoti Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 metų birželio 2 d. sprendimu Nr. 1-972, sprendiniai skaitmeniniu *shape* (sluoksnio) formatu. Analizuojant žemės ūkio paskirties žemės rinkos duomenis, nustatyta, kad žemės verčių zonose bei verčių zonų dalyse, kuriose bendrojo plano sprendiniai numato žemės naudojimą paskirčiai – *kita*, žemės sklypai yra parduodami už didesnę ploto vieneto – 1 ha kainą, lyginant su sklypais, išsidėsčiusiais teritorijoje, kurioje bendruoju planu nėra numatyta galimybė keisti žemės paskirtį. Tokiomis teritorijomis įvertinti, vadovaujantis bendrojo plano sprendiniais, taikomas koeficientas K_{BP} , apskaičiuotas dalinant žemės sklypų, parduotų verčių zonose ar jų dalyse, kuriose numatomas paskirties keitimas, pardavimo kainas iš žemės sklypų, kurių paskirties keitimas nėra numatytas, vidutinių rinkos verčių, apskaičiuotų pagal vertinimo modelius.

Koeficiente K_{BP} apskaičiavimas pateikiamas toliau lentelėje, apskaičiuotas koeficientas – lentelės paskutinėje skiltyje.

3.6 lentelė. Koeficiente K_{BP} apskaičiavimas

Verčių zona	1 ha kaina, Eur (BP1)	1 ha VRV, Eur (VRV1)	Koeficientas K_{BP} (2/3)
	2	3	4
1	80000		
57.32	75500		
57.32	72100	59206	1,28
1 ha vidurkis:	75867		
57.46	220800		
57.46	166700	141803	1,28
57.46	155734		
1 ha vidurkis:	181078		
57.57	277900		
57.57	262300	204078	1,23
57.57	212500		
1 ha vidurkis:	250900		
57.60	203000		
57.60	194000		
57.60	184000		
57.60	153400	138957	1,24
57.60	152100		
57.60	145700		
1 ha vidurkis:	172033		
57.75	64500		
57.75	64200	51083	1,21
57.75	56679		
1 ha vidurkis:	61793		
57.87	80400		
57.87	78900		
57.87	76500		
57.87	75100		
57.87	71700	57719	1,26
57.87	62500		
57.87	62000		
1 ha vidurkis:	72443		
K_{BP} (4 skilties koeficientų vidurkis):			1,25

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos žemės ūkio žemės grupės, apibrėžtos Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.1 pap., žemės sklypams, patenkantiems į teritorijas, kuriose bendrojo plano

sprendiniai numato žemės ūkio paskirties žemės keitimą, vertinti modelyje taikomas vertę didinantis K_{BP} koeficientas 1,25. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.14. Daugiabučių gyvenamujų pastatų koeficientas K_d

Žemės rinkoje, ypač didžiuosiuose miestuose, žemės sklypai, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *daugiabučių gyvenamujų pastatų ir bendrabučių teritorijos*, parduodami daug didesnėmis kainomis negu žemės sklypai, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *vienbučių ir dvibučių gyvenamujų pastatų teritorijos*. Nurodytos aplinkybės jvertinimą numato Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.9 pap.: *žemės sklypams, kurių paskirtis – kita, naudojimo būdas – daugiabučių gyvenamujų pastatų ir bendrabučių teritorijos, jvertinti taikomas daugiabučių gyvenamujų pastatų koeficientas K_d nustatomas pagal formulę:*

$$K_d = DG1/VRV1,$$

čia: DG1 – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *daugiabučių gyvenamujų pastatų ir bendrabučių teritorijos*, 1 aro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

VRV1 – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – *vienbučių ir dvibučių gyvenamujų pastatų teritorijos*, 1 aro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Jeigu žemės rinkos duomenų trūksta, koeficientas K_d nustatomas žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Vadovaujantis aukščiau pateikta Masinio žemės vertinimo taisyklių nuostata, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos verčių zonose, kuriose yra įregistruoti žemės sklypai, kurių naudojimo būdas – *daugiabučių gyvenamujų pastatų ir bendrabučių teritorijos*, atlikta žemės rinkos duomenų analizė ir nustatytais žemės sklypų vertę koreguojantis K_d koeficientas 1,80. Koeficiente K_d apskaičiavimas pateikiamas toliau lentelėje, apskaičiuotas koeficientas – lentelės paskutinėje skiltyje.

3.7 lentelė. Koeficiente K_d apskaičiavimas

Verčių zonas Nr.	1 a kaina, Eur (DG1)	1 a VRV, Eur (VRV1)	Koeficientas K_d (2/3)
1	2	3	4
57.1	26053		
	14548		
	13987		
	12021		
	10814		
	9995		
1a vidurkis:	14570	8150	1,79
57.13	32412		
	32208		
	19896		
	18765		
	18000		
	17477		
	14000		
1a vidurkis:	21823	12056	1,81
57.14	71003		
	47264		
	46055		
	37154		

1a vidurkis:	50369	28062	1,79
	82371		
57.15	54998		
	54811		
1a vidurkis:	64060	35656	1,80
	71380		
57.17	62013		
	56877		
	46393		
	41268		
	38660		
1a vidurkis:	52765	29385	1,80
	50999		
57.20	50426		
	46468		
	44236		
	38706		
	33682		
1a vidurkis:	44086	24520	1,80
	9572		
57.24	7196		
	6979		
	6690		
	5424		
	5278		
	5099		
1a vidurkis:	6606	3671	1,80
	32587		
57.38	19756		
	17895		
	15933		
1a vidurkis:	21543	12056	1,79
	15788		
57.42	11924		
	10208		
	9991		
	8102		
	7698		
	6528		
1a vidurkis:	10034	5570	1,80
	11542		
57.44	10345		
	9805		
	9259		
	8078		
	7323		
	6381		
1a vidurkis:	8962	4983	1,80

	16727		
57.45	14800		
	11033		
1a vidurkis:	14187	7859	1,81
	15564		
57.46	11605		
	8903		
	7948		
1a vidurkis:	11005	6100	1,80
	31862		
57.47	26573		
	21946		
	18555		
	16642		
	15500		
1a vidurkis:	21846	12141	1,80
	67156		
57.5	57877		
	52389		
	45682		
	44076		
1a vidurkis:	53436	29864	1,79
	52343		
57.50	43924		
	43317		
	41427		
	38307		
	32181		
1a vidurkis:	41916	23216	1,81
	15339		
57.58	12289		
	10564		
	9911		
	8523		
1a vidurkis:	11325	6301	1,80
	8967		
57.60	8790		
	6514		
	5083		
1a vidurkis:	7339	4071	1,80
	16279		
57.64	5471		
	3909		
1a vidurkis:	8553	4748	1,80
	42143		
57.69	36435		
	29928		
1a vidurkis:	36169	20035	1,81

	13647		
	8338		
	8078		
57.72	7906		
	7713		
	6000		
	5871		
1a vidurkis:	8222	4593	1,79
	9948		
	9051		
57.76	8621		
	8228		
	5917		
	2504		
	1927		
1a vidurkis:	6600	3656	1,81
57.77	48400		
	42498		
1a vidurkis:	45449	25383	1,79
	46472		
	43797		
57.78	40856		
	39944		
	37369		
	37303		
	36798		
	34453		
1a vidurkis:	39624	21989	1,80
57.8	53705		
	25503		
1a vidurkis:	39604	21989	1,80
	18828		
57.80	17847		
	16617		
	13846		
1a vidurkis:	16785	9314	1,80
	79137		
57.86	74580		
	53799		
1a vidurkis:	69172	38328	1,80
Koeficientas K _d (4 skilties koeficientų vidurkis):			1,80

Nustatant žemės sklypų, kurių naudojimo būdas *daugiabučių gyvenamujų pastatų ir bendrabučių teritorijos*, vidutinę rinkos vertę, koeficientas K_d dauginamas iš vidutinės rinkos vertės, apskaičiuotos *gyvenamujų teritorijų žemės grupės* modeliu. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.15. Pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės koeficientas K_n

Atliekant žemės ūkio paskirties žemės sklypų sandorių analizę, nustatyta, kad žemės sklypų, kuriuose yra pelkių, nenaudojamos ir pažeistos žemės, 1 ha pardavimo kaina yra mažesnė lyginant su 1 ha pardavimo kaina žemės sklypų, kuriuose tokios žemės néra. Sandorio pusės, sulygdomas dėl kainos, įvertina pelkes, pažeistą ir nenaudojamą žemę, kaip riboto naudojimo sklypo dalį, dėl to kaina yra sumažinama. Nurodytos aplinkybės įvertinimą numato Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.10 pap.: *žemės ūkio paskirties žemės sklypų naudmenoms, kurias sudaro pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės plotai, įvertinami taikant pelkių, pažeistos ir nenaudojamas žemės koeficientą K_n. Koeficientas K_n nustatomas pagal formulę:*

$$K_n = \frac{\text{Nenaud1}}{\text{VRV1}}$$

čia: Nenaud1 – žemės ūkio paskirties žemės sklypų, kuriuose yra pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės, 1 aro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

VRV1 – žemės ūkio paskirties žemės sklypų, kuriuose néra pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės, 1 aro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Jeigu žemės rinkos duomenų trūksta, koeficientas K_n nustatomas žemės sklypų ekspertiniu vertinimu.

Vadovaujantis pateikta Masinio žemės vertinimo taisyklių nuostata, atlikta rinkoje parduotų žemės ūkio paskirties sklypų su pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės plotais sandorių kainų analizę, porinio lyginimo būdu nustatytas žemės sklypų vertę koreguojantis koeficientas K_n. Žemės ūkio žemės rinkos duomenys ir koeficiente K_n apskaičiavimas pateikiami toliau lentelėje.

3.8 lentelė. Koeficiente K_n apskaičiavimas

Porinami objektai	Savivaldybė	Verčių zonas Nr.	Objekto skaičius sutartyje	Pelkės plotas ha	Žemės sklypo paskirtis	Sandorio suma, Eur	Įsigytas plotas ha	1 ha kaina Eur	Kainų santykis
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Kupiškio r. sav.	23.17	1	1,59	Žemės ūkio	720	1,59	453	
1-1	Kupiškio r. sav.	23.17	1	–	Žemės ūkio	3250	1,52	2138	0,21
2	Biržų r. sav.	6.15	1	0,90	Žemės ūkio	811	0,90	901	
2-1	Biržų r. sav.	6.15	1	–	Žemės ūkio	4320	0,9299	4646	0,19
3	Vilkaviškio r. sav.	56.12	1	7,13	Žemės ūkio	7000	7,13	982	
3-1	Vilkaviškio r. sav.	56.12	1	–	Žemės ūkio	43000	7,93	5422	0,18
4	Telšių r. sav.	51.3	1	0,4904	Žemės ūkio	200	0,4904	408	
4-1	Telšių r. sav.	51.3	1	–	Žemės ūkio	500	0,2477	2019	0,20
4-2	Telšių r. sav.	51.3	1	–	Žemės ūkio	7000	3,2908	2127	0,19
4-3	Telšių r. sav.	51.3	1	–	Žemės ūkio	6000	3,02	1987	0,21
5	Trakų r. sav.	52.12	1	0,6962	Žemės ūkio	1000	0,6962	1436	
5-1	Trakų r. sav.	52.12	1	–	Žemės ūkio	4000	0,6069	6591	0,22
5-2	Trakų r. sav.	52.12	1	–	Žemės ūkio	2500	0,3156	7921	0,18
5-3	Trakų r. sav.	52.12	1	–	Žemės ūkio	22000	3,1060	7083	0,20

6	Kazlų Rūdos sav.	17,6	1	0,42	Žemės ūkio Žemės ūkio	210	0,42	500
6-1	Kazlų Rūdos sav.	17,6	1	-	Žemės ūkio	1500	0,60	2500
Koefficientas K_n (10 skilties duomenų aritmetinis vidurkis):								0,20

Lentelės 2–9 skiltyse pateikiama informacija apie rinkoje parduotų žemės sklypų vietą, sandorio objektų skaičių, sklypų įsigytą plotą ha, pelkių užimamą plotą ha, žemės paskirtį, sandorio kainą Eur, ir 1 ha kainą Eur. Lentelės eilutėse pateikiami pagal žemės ūkio paskirties žemės vertei įtaką darančių charakteristikų panašumą sugrupuoti žemės sklypų sandoriai, turintys tarpusavyje vieną skirtumą – *pelkės* plotą. Kainos skirtumas dėl pelkių užimamo ploto, lyginant su žemės ūkio naudmenų užimamuoju žemės sklypo ploto kaina, nustatytas žemės sklypų, pažymėtu numeriais 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 (žr. lentelės 1 stulpelį), su pelkėmis 1 ha kainą dalinant iš kainos atitinkamai panašių sklypų, pažymėtu numeriais 1-1, 2-1, 3-1, 4-1, 4-2, 4-3, 5-1, 5-2, 5-3 ir 6-2, kurių plote nėra pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės. Porinio lyginimo metodu apskaičiuoti kainų santykio koeficientai, pateikti lentelės 10 stulpelyje, yra 0,18–0,22 intervale. Siekiant objektyvaus rezultato apskaičiuotas šių koeficientų vidurkis 0,20, kuris pateiktas lentelės paskutinėje eilutėje.

Žemės sklypų pardavimų su žemės naudmena – *pažeista, nenaudojama žemė* Nekilnojamomojo turto registro sandorių duomenų bazėje nėra pakankamai įregistruota, todėl nustatyti tokios žemės įtaką žemės sklypo pardavimo kainai nėra galimybės. Atsižvelgiant į tai, kad pelkės, pažeistos ir nenaudojamos žemės naudojimas žemės ūkio veikloje yra panašus efektyvumo požiūriu, visoms šioms žemės naudmenoms įvertinti pagrįstai naudotinas vienodo dydžio koeficientas K_n 0,20.

Pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės vertė sudaro 20 proc. žemės ūkio paskirties žemės sklypo ploto vertės. Kadangi žemės sklypų pardavimų su tokiomis naudmenomis Lietuvos žemės rinkoje yra užfiksuota nedaug, ir atsižvelgiant į tai, kad tokios žemės naudojimo efektyvumas yra analogiškas visiems žemės ūkio paskirties sklypams šalies teritorijoje, nustatytas vertė mažinantis koeficientas K_n 0,20 yra pagrįstai taikytinos visos šalies žemės ūkio paskirties žemės (išskyrus mégėjų sodo ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypus) pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės vertinimui. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.16. Žemės sklypo užstatymo koeficientas K_u

Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.11 pap. numato užstatymo koeficiente K_u taikymą vertinant žemės sklypus, užstatytus statiniais. Koeficientas K_u nustatomas pagal formulę:

$$K_u = Užst1/VRV1,$$

čia: $Užst1$ – žemės sklypų, užstatytų statiniais, 1 aro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

$VRV1$ – žemės sklypų, neužstatytų statiniais, 1 aro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Koeficiente K_u reikšmė nustatoma iš žemės sklypų ir statinių rinkos duomenų, o jeigu šių duomenų trūksta, – ekspertiniu vertinimu.

Turto vertintojas, atsižvelgdamas į turto savininkų pastabas dėl statiniaių užstatytų žemės sklypų vertės sumažinimo, atliko papildomą neužstatytų žemės sklypų ir užstatytų statinių žemės sklypų bei namų valdų (žemės sklypų su statiniais) pardavimo kainų analizę. Turimi rinkos duomenys dėl nekilnojamomojo turto vertę suponuojančių turto charakteristikų (vietos, paskirties, dydžio, kitų kiekybinių ir kokybinių) įvairovės neleidžia daryti vienareikšmiškos išvados dėl žemės sklypo užstatymo aplinkybės daromos įtakos sklypų kainoms. Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas, Turto

ir verslo vertinimo metodika ir Masinio žemės vertinimo taisykliés nepateikia metodinių rekomendacijų, kaip įvertinti užstatymo aplinkybę, todėl buvo atlikta nekilnojamojo turto atestuotų vertintojų, turinčių praktinę turto vertinimo patirtį, apklausa. Apklausos metu surinktus duomenis apibendrinus, gautos tokios Koeficiente K_u reikšmės ir taikymo sąlygos: apskaičiuojant žemės sklypų žemės grupių – *gyvenamujų teritorijų, komercinės, pramonės ir sandėliavimo, mėgėjų sodo*, kurių Nekilnojamojo turto registre nurodomas plotas – *užstatyta teritorija*, vidutinę rinkos vertę, taikyti užstatymo koeficientą K_u 0,95, o sklypų miestų savivaldybių teritorijoje – K_u 0,90, ir kai sklype esančio didžiausio ploto pastato aukštų skaičius yra 4 ir didesnis, šio pastato statybos baigtumas 95 proc. ir didesnis, o sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 1 ir mažesnis už 1,5 ($=>1$ iki $<1,5$), taikyti K_u 0,85, kai sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 1,5 ir mažesnis už 3 ($=>1,5$ iki <3), taikyti K_u 0,8, kai sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 3 ir mažesnis už 5 ($=>3$ iki <5), taikyti K_u 0,7, ir kai sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 5 ($=>5$), taikyti K_u 0,6. Koeficiente taikymo sąlygos detaliau pateikiamas toliau lentelėje.

3.9 lentelė. Koeficiente K_u taikymo sąlygos ir reikšmės

Nr.	Sąlygos pavadinimas	Sąlygos įvertinimas, apibrėžimas	Koeficientas K_u
1	2	3	4
Sąlyga 1	Žemės grupė	Gyvenamujų teritorijų, komercinės, pramonės ir sandėliavimo, mėgėjų sodo	Vilniaus m. savivaldybėje $K_u = 0,9$
Sąlyga 2	Sklypo užstatyta teritorija, įregistruota Nekilnojamojo turto registre	$\neq 0$	
	K_u prie papildomų sąlygų:		
Sąlyga 3	Didžiausio ploto pastato sklype	Aukštų skaičius $=>4$	
Sąlyga 4	Didžiausio ploto pastato sklype baigtumas	95–100 proc.	Prie 1–5 sąlygų: $K_u = 0,85$ $K_u = 0,8$ $K_u = 0,7$ $K_u = 0,6$
Sąlyga 5	Užstatymo intensyvumas (sklype esančių visų pastatų bendruju plotų suma kv. m / žemės sklypo plotas kv. m)	$=>1$ iki $<1,5$ $=>1,5$ iki <3 $=>3$ iki <5 $=>5$	

Koeficiente taikymas žemės sklypų vertinimo programoje, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.11 pap. numato užstatymo koeficiente K_u taikymą vertinant žemės sklypus, užstatytus statiniais. Koeficientas K_u nustatomas pagal formulę:

$$K_u = Užst1/VRV1,$$

čia: $Užst1$ – žemės sklypų, užstatytų statiniais, 1 aro kainų vidurkis vertinamose žemės verčių zonose;

$VRV1$ – žemės sklypų, neužstatytų statiniais, 1 aro vidutinė rinkos vertė vertinamose žemės verčių zonose.

Koeficiente K_u reikšmė nustatoma iš žemės sklypų ir statinių rinkos duomenų, o jeigu šių duomenų trūksta, – ekspertiniu vertinimu.

Turto vertintojas, atsižvelgdamas į turto savininkų pastabas dėl statiniaių užstatytų žemės sklypų vertės sumažinimo, atliko papildomą neužstatytų žemės sklypų ir užstatytų statinių žemės sklypų bei namų valdų (žemės sklypų su statiniais) pardavimo kainų analizę.

Turimi rinkos duomenys dėl nekilnojamojo turto vertę suponuojančių turto charakteristikų (vietos, paskirties, dydžio, kitų kiekybinių ir kokybinių) įvairovės neleidžia daryti vienareikšmiškos išvados dėl

žemės sklypo užstatymo aplinkybės daromos įtakos sklypų kainoms. Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas, Turto ir verslo vertinimo metodika ir Masinio žemės vertinimo taisyklos nepateikia metodinių rekomendacijų, kaip būtina įvertinti užstatymo aplinkybę, todėl buvo atlikta nekilnojamojo turto atestuotų vertintojų, turinčių praktinę turto vertinimo patirtį, apklausa. Apklausos metu surinktus duomenis apibendrinus, gautos tokios Koeficiente K_u reikšmės ir taikymo sąlygos: apskaičiuojant žemės sklypų žemės grupių – *gyvenamųjų teritorijų, komercinės, pramonės ir sandėliavimo, mégėjų sodo*, kurių Nekilnojamojo turto registre nurodomas plotas *užstatyta teritorija*, vidutinę rinkos vertę, taikyti užstatymo koeficientą $K_u = 0,95$, o sklypų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje – $K_u = 0,90$, ir kai sklype esančio didžiausio ploto pastato aukštų skaičius yra 4 ir didesnis, šio pastato statybos baigtumas 95 proc. ir didesnis, o sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 1 ir mažesnis už 1,5 ($=>1$ iki $<1,5$), taikyti $K_u 0,85$, kai sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 1,5 ir mažesnis už 3 ($=>1,5$ iki <3), taikyti $K_u 0,8$, kai sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 3 ir mažesnis už 5 ($=>3$ iki <5), taikyti $K_u 0,7$, ir kai sklypo užstatymo intensyvumas lygus arba didesnis už 5 ($=>5$), taikyti $K_u 0,6$. Koeficiente taikymo sąlygos detaliau pateikiamos toliau lentelėje.

3.10 lentelė. Koeficiente K_u taikymo sąlygos ir reikšmės

Nr.	Sąlygos pavadinimas	Sąlygos įvertinimas, apibrėžimas	Koeficientas K_u
1	2	3	4
Sąlyga 1	Žemės grupė	Gyvenamųjų teritorijų, komercinės, pramonės ir sandėliavimo, mégėjų sodo	Vilniaus m. sav. $K_u = 0,9$
Sąlyga 2	Sklypo užstatyta teritorija, įregistruota Nekilnojamojo turto registre	$\neq 0$	
	K_u prie papildomų sąlygų:		Prie 1–5 sąlygų: $K_u = 0,85$ $K_u = 0,8$ $K_u = 0,7$ $K_u = 0,6$
Sąlyga 3	Didžiausio ploto pastato sklype	Aukštų skaičius $=>4$	
Sąlyga 4	Didžiausio ploto pastato sklype baigtumas	95–100 proc.	
Sąlyga 5	Užstatymo intensyvumas (sklype esančių visų pastatų bendrujų plotų suma kv. m / žemės sklypo plotas kv. m)	$=>1$ iki $<1,5$ $=>1,5$ iki <3 $=>3$ iki <5 $=>5$	

Koeficiente taikymas žemės sklypų vertinimo programoje, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.17. Visuomeninės paskirties teritorijų įvertinimas

Pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.3 pap., žemės naudojimo būdų – *vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijų, daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijų, visuomeninės paskirties teritorijų, bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijų ir atskirų želdynų teritorijų* žemės sklypų, atliekant masinį žemės vertinimą, sugrupuojami į gyvenamųjų teritorijų žemės grupę. Vertintojas, atsižvelgdamas į žemės savininkų pastabas dėl gyvenamųjų teritorijų žemės grupės modeliu nustatomą per aukštų vidutinių rinkos verčių visuomeninės paskirties teritorijų žemės sklypams, kuriems taikomi individualaus naudojimo ir statybos suvaržymai, atliko nurodytos žemės rinkos papildomą tyrimą. Rinkos duomenys ir koeficiente apskaičiavimas pateikiami toliau lentelėje.

3.11 lentelė. Visuomeninės paskirties teritorijų žemės kainų skirtumo apskaičiavimas

Savivaldybė	Verčių zonos Nr.	Dokumento pavadinimas	Objektų skaičius sutartyje	Žemės sklypo paskirtis (naudojimo būdas)	1 aro kaina, Eur (VPT1)	1 aro VRV verčių zonoje, Eur (VRV1)	Koeficientas (6 vidurkis / 7)
1	2	3	4	5	6	7	8
Palangos m. sav.	30.11	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	1301		
Palangos m. sav.	30.11	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	750	1680	0,55
Palangos m. sav.	30.11	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	715		
				<i>1 aro kainų aritmetinis vidurkis verčių zonoje:</i>	922		
Vilniaus m. sav.	57.39	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	8061		
Vilniaus m. sav.	57.39	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	7002	13415	0,56
				<i>1 aro kainų aritmetinis vidurkis verčių zonoje:</i>	7532		
Palangos m. sav.	30.3	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	4359	7396	0,59
				<i>1 aro kainų aritmetinis vidurkis verčių zonoje:</i>	4359		
Šiaulių m. sav.	44.28	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	1099	1705	0,64
				<i>1 aro kainų aritmetinis vidurkis verčių zonoje:</i>	1099		
Tauragės r. sav.	50.1.4	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	712		
Tauragės r. sav.	50.1.4	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	712	1081	0,66
				<i>1 aro kainų aritmetinis vidurkis verčių zonoje:</i>	712		
Vilniaus r. sav.	58.88	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	1733		
Vilniaus r. sav.	58.88	Pirk.–pard. sutartis	1	Kita (visuomeninės pask. teritorijos)	1753	3006	0,58
				<i>1 aro kainų aritmetinis vidurkis verčių zonoje:</i>	1743		
				Koeficientas (8 skilties koeficientų aritmetinis vidurkis):	0,60		

Rinkos tyrimais nustatyta, kad žemės sklypai, kurių naudojimo būdas – visuomeninės paskirties teritorijos, lyginant su žemės sklypais, kurių naudojimo būdas – vienbučių ir dvibučių gyvenamujų pastatų teritorijos, rinkoje parduodami nuo 34 iki 45 proc. mažesnėmis kainomis, kainų skirtumų apskaičiavimai pagal formulę VPT1/VRV1 pateikiami lentelės 8 skiltyje. Formulės trumpiniai:

VPT1 – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – visuomeninės paskirties teritorijos, 1 aro kaina;

VRV1 – žemės sklypų, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdas – vienbučių ir dvibučių gyvenamujų pastatų teritorijos, 1 aro vidutinė rinkos vertė, apskaičiuota pagal modelio formulę.

Galutinė koeficiente reikšmė nustatyta apskaičiavus 8 stulpelio koeficientų aritmetinį vidurkį, gauta reikšmė 0,60 pateikiama lentelės 8 stulpelio paskutinėje eilutėje.

Apskaičiuojant žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – visuomeninės paskirties teritorijos, vertę, taikomas gyvenamujų teritorijų žemės grupės vertinimo modelis, gautą vertę koreguojant koeficientu 0,60.

Nustatytas vertės skirtumas 0,60 yra analogiškas *bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijų* naudojimo būdo žemės vertės skirtumui, nustatytam 3.6.11 poskyryje, todėl vertinimo modelyje šie abu žemės naudojimo būdai žymimi vienu simboliu K_{BN} ir įvertinami vienu koeficientu 0,60, kai turi bent vieną iš nurodytų naudojimo būdų, taip pat jeigu įregistruoti abu anksčiau nurodyti žemės sklypo naudojimo būdai. Šis koeficientas taikomas kaip vienetinis, t. y. netaikoma šių koeficientų sandauga vienam būdui ir atskirai kitam būdui. Koeficiente taikymas apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.18. Atskirų želdynų teritorijų įvertinimas

Pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.3 pap., žemės sklypai, kurių naudojimo būdai – *vienbučių ir dvibučių gyvenamuju pastatų teritorijos, daugiabučių gyvenamuju pastatų ir bendrabučių teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos, bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos ir atskirų želdynų teritorijos*, atliekant masinį žemės vertinimą, sugrupuojami į gyvenamuju teritorijų žemės grupę ir vertinami vienu modeliu. Vertintojas, atsižvelgdamas į žemės savininkų pastabas dėl nurodytos grupės modeliu nustatomu per aukštų vidutinių rinkos verčių *atskirų želdynų teritorijų žemės sklypams*, skirtiems atskiriesiems rekreacinės, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės bei apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams įrengti, ir kuriems taikomi želdinių išsaugojimo reikalavimai bei statybos suvaržymai, atliko papildomą nurodytos žemės rinkos analizę. Tokios žemės pardavimo sandorių Lietuvoje sudaroma nedaug, pardavimo kainos dėl vienos, žemės naudojimo galimybių įvairovės gerokai skiriasi, todėl kainų skirtumo nustatymas statistiniu, taip pat ir porinio lyginimo būdu, naudojant tik tokios žemės sandorius, yra neįmanomas. Siekiant objektyvaus įvertinimo, atskirų želdynų teritorijų žemės sklypų vertės analizę atlikta atestuotų ir vertinimo praktinę patirtį turinčių turto vertinėjų apklausos būdu, nustatyta, kad tokios žemės vertė galėtų būti apie 40 proc. mažesnė lyginant su gyvenamuju teritorijų žemės grupės vertinimo modeliu nustatoma gyvenamuju teritorijų žemės verte. Vertintojas, atsižvelgdamas į *atskirų želdynų teritorijų* naudojimo būdo žemės sklypų panaudojimo suvaržymų panašumus į *bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijų* ir *visuomeninės paskirties teritorijų* naudojimo būdų žemę, kurios vertės skirtumai, remiantis rinkos duomenimis, nustatyti ataskaitos 3.6.11 ir 3.6.17 poskyriuose, ir kad ekspertiniu vertinimo būdu nustatytas skirtumo koeficientas 0,60 yra analogiškas nurodytų žemės naudojimo būdų sklypų vertės skirtumo koeficientui, daro išvadą, kad koeficientas 0,60 yra pakankamai pagristas ir taikytinas *atskirų želdynų teritorijų* naudojimo būdo žemės sklypams vertinti gyvenamuju teritorijų grupės žemės vertinimo modeliu.

Apskaičiuojant *atskirų želdynų teritorijų* naudojimo būdo žemės sklypų vertę, taikomas gyvenamuju teritorijų žemės grupės vertinimo modelis, gautą vertę koreguojant koeficientu 0,60. Nustatytas koeficientas 0,60 yra analogiškas *bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijų* ir *visuomeninės paskirties teritorijų* naudojimo būdų žemės sklypams, todėl vertinimo modelyje anksčiau nurodyti trys žemės naudojimo būdai įvertinami vienu K_{BN} koeficientu 0,60. Įregistruavus visus tris arba du aukščiau nurodytus žemės sklypo naudojimo būdus, šis koeficientas taikomas kaip vienetinis, t. y. netaikoma šių koeficientų sandauga vienam, antram ir trečiam būdams atskirai. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.19. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių koeficientas Ktink

Pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.5 pap., žemės sklypai, kurių paskirtis – *kita*, naudojimo būdai – *pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos bei susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos*, yra vertinami pramonės ir

sandėliavimo žemės grupės vertinimo modeliu. Nurodytos žemės grupės sklypai, kurių naudojimo būdas – *susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos*, yra skirti susisiekimo komunikacijoms, inžineriniams tinklams, vandenvietėms, taip pat saulės šviesos energijos elektrinėms esamose vandenvietėse bei esamų nuotekų valyklų statiniams. Dėl užstatymo suvaržymų, neužtikrintos kapitalo grąžos per tokį sklypą ir statinių juose nuomą, jie yra mažiau paklausūs ir mažesnės vertės lyginant juos su pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoms skirtais žemės sklypais, kurių sandoriais remiantis yra sudarytas vertinimo modelis. Atlikus papildomą žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos*, vertės analizę atestuotų ir vertinimo praktinę patirtį turinčių turto vertintojų ir turto ekspertų apklausos būdu, nustatyta, kad šio naudojimo būdo žemės vertė galėtų būti apie 40 proc. mažesnė, lyginant su *pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų* naudojimo būdo žemės sklypais.

Taip pat buvo atlakta *susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijų* naudojimo būdo žemės rinkos duomenų analizė. Išprastai šio naudojimo būdo žemės sklypai yra parduodami nedidelėmis dalimis kartu su vienbučių ir dvibučių pastatų teritorijų žemės sklypais, o sandorių, kai atskirai parduodamas visas žemės sklypas, yra sudaroma mažai ir jų pardavimo kainos dėl vienos vienos skiriasi. Sandorių duomenys ir koeficiente apskaičiavimas pateikiama toliau lentelėje.

3.12 lentelė. Žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos, rinkos kainų skirtumų skaičiavimas

Savivaldybė	Verčių zonos Nr.	Dokumento pavadinimas	Obj. sk. sutartyje	Žemės sklypo paskirtis (naudojimo būdas)	Įsigytas sklypo plotas, ha	1 a kaina, Eur	Koeficientas K (kainų santykis)
1	2	3	4	5	6	7	8
Vilniaus m. sav.	57.87	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Susiseik. ir inžiner. tinklų korid. teritorijos)	1,0299	485	
Vilniaus m. sav.	57.87	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	1,1989	751	0,65
Kauno m. sav.	15.28	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Susiseik. ir inžiner. tinklų korid. teritorijos)	0,0707	1980	
Kauno m. sav.	15.28	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,0949	3319	0,60
Vilniaus r. sav.	58.92	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Susiseik. ir inžiner. tinklų korid. teritorijos)	0,0271	1845	
Vilniaus r. sav.	58.92	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,0158	2930	0,63

Šiaulių m. sav.	44.26	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Susiseik. ir inžiner. tinklų korid. teritorijos) Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,132	985
Šiaulių m. sav.	44.26	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,148	1561
Klaipėdos r. sav.	21.5	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Susiseik. ir inžiner. tinklų korid. teritorijos) Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,2871	697
Klaipėdos r. sav.	21.5	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,28	1036
Kauno r. sav.	16.5	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Susiseik. ir inžiner. tinklų korid. teritorijos) Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,8163	999
Kauno r. sav.	16.5	Pirkimo–pardavimo sutartis	1	Kita (Pramonės ir sandėliav. obj. teritorijos)	0,8361	1700
Koeficientas Ktink (8 stulpelio koeficientų aritmetinis vidurkis):						0,63

Lentelėje pateikiama skirtingų naudojimo būdų (*susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijų* bei *pramonės ir sandėliavimo objektyų teritorijų*) žemės sklypų 1 aro kainų lyginamoji analizė. Porinami žemės sklypai parduoti be statinių, pirkimo–pardavimo sutartimi parduotas tik vienas objektas, sklypai panašūs pagal jų vietą – išsidėstę toje pačioje verčių zonoje, paskirtį, įsigytą plotą ir kitas charakteristikas, tačiau skiriasi pagal vieną charakteristiką – naudojimo būdą. Kainų santykiniai skirtumai apskaičiuoti pagal formulę:

$$K = \text{Kita (susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos)} / \text{Kita (pramonės ir sandėliavimo objektyų teritorijos)},$$

čia: *Kita (susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos)* – žemės naudojimo būdo – *susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos*, žemės 1 aro kaina;

Kita (pramonės ir sandėliavimo objektyų teritorijos) – žemės naudojimo būdo – *pramonės ir sandėliavimo objektyų teritorijos*, žemės 1 aro kaina.

Kainų santykiniai skirtumai – koeficientai K, nurodyti 8 lentelės stulpelyje, yra intervale 0,59–0,67. Galutinė koeficiente Ktink reikšmė nustatyta apskaičiavus šių koeficientų aritmetinį vidurkį, apskaičiuotas koeficientas Ktink 0,63 pateikiamas lentelės paskutinėje skiltyje.

Vertintojas, vadovaudamas aplinkybe, kad rinkos duomenų pagrindu nustatytas koeficiente Ktink dydis 0,63 yra labiau patikimas ir pagrįstas, nei ekspertiniu būdu nustatytas 0,60, doro išvadą, kad žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos*, vertė yra 37 proc. mažesnė lyginant su *pramonės ir sandėliavimo objektyų teritorijų* naudojimo būdo žemės sklypų verte. Vertinimo modelyje tokiemis sklypams taikomas koeficientas Ktink 0,63.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje nustatyti kitos paskirties žemės sklypams, kurių naudojimo būdas – *susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos*, taikomą koeficientą Ktink yra sudėtinga dėl rinkos duomenų trūkumo. Atsižvelgiant į tai, kad tokį žemės sklypų naudojimas bei užstatymo sąlygos Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje yra panašūs kaip teritorijose, kuriose atlikta rinkos duomenų analizė ir nustatyti kainų santykiai, ir kad taikant koeficientą žemės vertę sumažinama proporcingai jos iki šios pataisos taikymo nustatytais vertei, darytina išvada, kad nustatytas koeficientas 0,63 pagrįstai taikytinas ir Vilniaus miesto savivaldybės žemės sklypams vertinti.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos pramonės ir sandėliavimo žemės grupės, apibrėžtos Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.5 pap., sklypams, kurių naudojimo būdas – *susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos*, vertinti modelyje taikomas vertę mažinantis koeficientas Ktink 0,63. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.20. Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa

Elektros tinklų apsaugos zonas reglamentuotos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 str. ir šio įstatymo III skyriaus ketvirtajame skirsnyje – *elektros tinklų apsaugos zonos ir jose taikomas specialiosios žemės naudojimo sąlygos*. Šio skirsnio 24 ir 25 str., nustatantys elektros tinklų apsaugos zonų dydį ir joms taikomas specialiasias žemės naudojimo sąlygas, pateikiami toliau.

24 straipsnis. Elektros tinklų apsaugos zonų dydis.

1. Oro linijos apsaugos zona – išilgai oro linijos esanti žemės juosta, kurios ribos nustatomos matuojant horizontalų atstumą į abi puses nuo kraštinių oro linijos laidų, ir oro erdvė virš šios juostos. Oro linijos apsaugos zonos ribos nustatomos atsižvelgus į šių linijų įtampą:

- 1) iki 1 kV įtampos oro linijoms – po 2 metrus;*
- 2) 6 ir 10 kV įtampos oro linijoms – po 10 metry;*
- 3) 35 kV įtampos oro linijoms – po 15 metry;*
- 4) 110 kV įtampos oro linijoms – po 20 metry;*
- 5) 330 ir 400 kV įtampos oro linijoms – po 30 metry;*
- 6) 750 kV įtampos oro linijoms – po 40 metry.*

2. Oro kabelių linijos apsaugos zona – išilgai oro kabelių linijos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2 metrus į abi puses nuo kraštinių kabelių, ir oro erdvė virš šios juostos.

3. Požeminių kabelių linijos apsaugos zona – išilgai požeminių kabelių linijos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po vieną metrą į abi puses nuo šios linijos, vanduo virš jos ir žemė po šia juosta.

4. Oro linijos apsaugos zona ir oro kabelių linijos apsaugos zona išilgai šių linijų ir kabelių sankirtos su vandens telkiniais (upėmis, kanalais, ežerais ir kitaip vandens telkiniais) – oro erdvė virš vandens telkinių paviršiaus, matuojant horizontalų atstumą nuo kraštinių laidų ar kabelių: laivybiniam vandens telkiniam – 100 metrų atstumu, nelaivybiniam vandens telkiniam – atstumais, nustatytais šio straipsnio 1 ir 2 dalyse.

5. Povandeninių kabelių linijų apsaugos zona – žemės (dugno) juosta išilgai povandeninės kabelių linijos, kurios ribos yra po 100 metrų į abi puses nuo šios linijos kabelių inžinerinio statinio išorinių ribų (jeigu kabelių inžinerinio statinio nėra, – nuo šios linijos kraštinių kabelių), ir vanduo virš šios juostos.

6. Transformatorių pastotės, skirstyklos, srovės keitimo stoties apsaugos zona atitinkamai sutampa su transformatorių pastotės, skirstyklos ir srovės keitimo stoties statiniais ir įrenginiaių užstatyta teritorija ir oro erdvė virš jos. Uždarų transformatorių pastočių apsaugos zonas nenustatomos.

7. Transformatorinės ar skirstomojo punkto apsaugos zona yra 5 metrų plotio žemės juosta aplink transformatorinę ar skirstomąjį punktą ir oro erdvė virš šios juostos. Integruotų į pastatą transformatorinių apsaugos zonos nenustatomos.

25 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos elektros tinklų apsaugos zonose.

1. Elektros tinklų apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti gyvenamosios, kultūros, mokslo, gydymo, maitinimo, paslaugų, prekybos, administracinių, viešbučių, transporto, sporto paskirties pastatus 110 kV ir aukštesnės jėtampos oro linijų apsaugos zonose;

2) statyti ir (ar) irengti stadionus, sporto, žaidimų aikštėles, turgavietes, pavojingų medžiagų talpyklas ir saugyklas, sėvartynus, viešojo transporto stoteles;

3) statyti ir (ar) irengti visų rūšių transporto priemonių ir (ar) mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikštėles oro linijų apsaugos zonose;

4) organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu;

5) gadinti, užtverti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie elektros tinklų;

6) laidytis aitvarus ir skraidymo aparatų sportinius modelius, skraidyti bet kokio tipo skraidymo aparatais žemiau kaip 30 metrų virš aukščiausio oro linijos laidų, išskyrus elektros tinklų naudotojų naudojamus elektros tinklų priežiūrai skirtus skraidymo aparatus;

7) stovėti visų rūšių transporto priemonėms ir (ar) mechanizmams po oro linijų laidais 330 kV ir aukštesnės jėtampos oro linijų apsaugos zonose;

8) barstyti iš lėktuvų ir kitų skraidymo aparatų trąšas ir chemikalus ant 35 kV ir aukštesnės jėtampos oro linijų, transformatorių pastočių, skirstyklių ir srovės keitimo stočių;

9) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus, irengti bei naudoti laužavietes, kepsnines, turistines virykles, laikinąsių lauko pirtis ir kitus atvirus arba uždarus ugnies šaltinius, taip pat bet kokius aukštos temperatūros, galinčius sukelti ugnį, irenginius, išskyrus atvejų, nurodytą šio straipsnio 2 dalies 8 punkte;

10) sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus skirtas elektros tinklų statybos darbams vykdysti.

2. Elektros tinklų apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar Lietuvos Respublikos energetikos ministro nustatyta tvarka negavus elektros tinklų savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) statyti statinius ir (ar) irengti irenginius, išskyrus statinius ir irenginius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

2) keisti pastato (patalpos, patalpu) ar inžinerinio statinio paskirtį;

3) rekonstruoti, griauti statinius ar išardyti irenginius;

4) irengti gyvūnų laikymo aikštėles, vielinės užtvaras ir metalinės tvoras;

5) atlikti jvairius kasybos, dugno gilinimo, žemės kasimo (lyginimo), sprogdinimo, melioravimo, užtvindymo darbus;

6) sodinti, auginti arba kirsti želdinius (išskyrus krūmus ir žolinius augalus);

7) mechanizuotai laistyti žemės ūkio kultūras;

8) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti;

9) irengti visų rūšių transporto priemonių ir kitų mechanizmų stovėjimo aikštėles požeminių kabelių linijų apsaugos zonose;

10) dirbti smūginiiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais požeminių kabelių linijų apsaugos zonose;

11) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) požeminių ir povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose;

12) nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais dugnų siekiančiais įrankiais povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose;

13) jvažiuoti transporto priemonėms ir kitiems mechanizmams, kurių aukštis su kroviniu arba be jo yra daugiau kaip 4,5 metro nuo kelio (žemės) paviršiaus oro linijų ir oro kabelių linijų apsaugos zonoje.

3. Elektros tinklų savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis elektros tinklų techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

Registru centras, reaguodamas į žemės savininkų pastabas dėl žemės sklypų vertės sumažinimo 6 kV ir aukštesnės jėtamosios elektros tinklų apsaugos zonose ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme numatytais žemės naudojimo draudimais, atliko papildomus darbus. GIS priemonėmis žemės kadastro ūkėlapje kiekvienam žemės sklypui nustatė elektros tinklų – 6, 10, 35, 110, 330, 400 ir 750 kV elektros linijų (oro linijų, oro kabelių linijų ir požeminių kabelių linijų), transformatorių pastočių, skirstyklų, srovės keitimo stočių, transformatorinių ar skirstomujų punktų apsaugos zonų užimamus plotus. Atlikus į apsaugos zonas patenkančių ir nepatenkančių žemės sklypų pardavimo kainų analizę, nustatytas elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisos koeficientas. Žemės sklypų kadastro duomenys, jų pardavimo kainos ir vertės pataisos koeficientų apskaičiavimas pateikiami toliau lentelėje.

3.13 lentelė. Koeficiente Kelektr. lin apskaičiavimas

Sklypų Nr.	Savivaldybė	Verčių zonas Nr.	Objektų skaičius sutartyje	Elektros tinklų apsaugos zonos plotas, ha	Žemės sklypo paskirtis	Sandorio kaina, Eur	Įsigytas plotas, ha	1 aro kaina, Eur	Kainų santykis
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Vilniaus r.	58.1	1	0,2575	Kita	10000	0,2575	388	
1-1	Vilniaus r.	58.1	1	-	Kita	12000	0,1184	1014	0,38
1-2	Vilniaus r.	58.1	1	-	Kita	23000	0,1370	1679	0,23
2	Vilniaus r.	58.90	1	0,4437	Kita	12000	0,4495	267	
2-1	Vilniaus r.	58.90	1	-	Kita	25500	0,3000	850	0,31
2-2	Vilniaus r.	58.90	1	-	Kita	19500	0,1632	1195	0,22
2-3	Vilniaus r.	58.90	1	-	Kita	16500	0,2073	796	0,34
2-4	Vilniaus r.	58.90	1	-	Kita	23000	0,1881	1223	0,22
3	Kelmės r.	18.1.2	1	0,0774	Kita	3000	0,0774	388	
3-1	Kelmės r.	18.1.2	1	-	Kita	10000	0,1002	998	0,39

Gyvenamujų teritorijų žemės 10 skilties kainų santykio aritmetinis vidurkis: 0,30

Sklypų Nr.	Savivaldybė	Verčių zonas Nr.	Objektų skaičius sutartyje	Elektros tinklų apsaugos zonos plotas, ha	Žemės sklypo paskirtis	Sandorio suma, Eur	Įsigytas plotas, ha	1 ha kaina, Eur	Kainų santykis
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	Joniškio r.	11.9	1	0,0555	Žemės ūkio	240	0,0555	4324	
4-1	Joniškio r.	11.9	1	-	Žemės ūkio	1500	0,25	6000	0,72
4-2	Joniškio r.	11.9	1	-	Žemės ūkio	1100	0,18	6111	0,71
4-3	Joniškio r.	11.9	1	-	Žemės ūkio	1440	0,24	6000	0,72
5	Alytaus r.	2.3	1	0,2426	Žemės ūkio	720	0,2426	2968	
5-1	Alytaus r.	2.3	1	-	Žemės ūkio	4500	1,0375	4337	0,68
6	Kretingos r.	22.8	1	0,2	Žemės ūkio	644	0,2	3220	
6-1	Kretingos r.	22.8	1	-	Žemės ūkio	3775	0,84	4494	0,72
6-2	Kretingos r.	22.8	1	-	Žemės ūkio	10000	2,12	4717	0,68

7	Šiaulių r.	45.26	1	0,327	Žemės ūkio žemės	700	0,327	2141
7-1	Šiaulių r.	45.26	1	-	ūkio žemės	2500	0,8195	3051
7-2	Šiaulių r.	45.26	1	-	ūkio žemės	2895	0,95	3047
7-3	Šiaulių r.	45.26	1	-	ūkio žemės	3000	0,98	3061
Žemės ūkio paskirties žemės 10 skilties kainų santykio aritmetinis vidurkis:								0,70

Lentelės 2–9 skiltyse pateikiama informacija apie rinkoje parduotų žemės sklypų vietą, sandorio objektų skaičių, elektros tinklų apsaugos zonų užimamą žemės sklypo plotą, žemės paskirtį, sandorio sumą, išsigytą sklypo plotą ir 1 ha kainą. Lentelės eilutėse pateikiami pagal žemės sklypų vertei įtaką darančių charakteristikų panašumą sugrupuoti sklypų, turintys tarpusavyje vieną skirtumą – *elektros tinklų apsaugos zonas* plotą.

Kainos skirtumas dėl *elektros tinklų apsaugos zonas* užimamo ploto, lyginant su žemės sklypų be apsaugos zonas kaina, nustatytais žemės paskirties – *kita*, naudojimo būdo – *vienbučių ir dvibucčių gyvenamujų pastatų teritorijos*, sklypų, pažymėtu numeriais 1, 2 ir 3 (žr. lentelės 1 stulpelį) su *elektros tinklų apsaugos zonas* užimamu plotu 1 aro kainą dalinant iš atitinkamai panašių sklypų, pažymėtu numeriais 1-1, 1-2; 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, ir 3-1, kurių ploste nėra *elektros tinklų apsaugos zonas* žemės, kainos. Žemės ūkio paskirties žemės sklypų pažymėtu numeriais 4, 5, 6 ir 7 (žr. lentelės 1 stulpelį) su *elektros tinklų apsaugos zonas* užimamu plotu 1 ha kainą dalinant iš atitinkamai panašių sklypų, pažymėtu numeriais 4-1, 4-2, 4-3; 5-1; 6-1, 6-2, ir 7-1, 7-2, 7-3, kurių ploste nėra *elektros tinklų apsaugos zonas* žemės, kainos. Porinio lyginimo metodu apskaičiuoti *vienbučių ir dvibucčių gyvenamujų pastatų teritorijos* žemės sklypų kainų santykio koeficientai, pateikti lentelės 10 stulpelyje, svyruoja 0,22–0,39 intervale. Siekiant objektyvaus rezultato apskaičiuotas šių koeficientų aritmetinis vidurkis 0,30. Porinio lyginimo metodu apskaičiuoti žemės ūkio paskirties žemės sklypų kainų santykio koeficientai, pateikti lentelės 10 stulpelyje, svyruoja 0,68–0,72 intervale. Siekiant objektyvaus rezultato apskaičiuotas šių koeficientų aritmetinis vidurkis 0,70.

Mégėjų sodo, komercinės, pramonės ir sandėliavimo žemės grupių sklypams apskaičiuoti koeficientus Kelektr. lin. nėra galimybės dėl sklypų su elektros tinklų apsaugos zonomis rinkos duomenų trūkumo arba dėl užfiksotų pardavimo kainų prieštaringumo. Atsižvelgiant į tai, Kelektr. lin. pataisa nustatyta atliskus atestuotų ir praktinę turto vertinimo patirtį turinčių nekilnojamomo turto vertintojų apklausą. Apibendrinant jų išsakyta nuomonę ir argumentus, ekspertiniu būdu nustatyti tokie Kelektr. lin. koeficientai: mégėjų sodo žemės grupei – 0,30; komercinės žemės grupei – 0,30; pramonės ir sandėliavimo žemės grupei – 0,30.

Gyvenamujų teritorijų, mégėjų sodo, komercinės, pramonės ir sandėliavimo žemės grupių modeliu vertinant žemės sklypus žemės sklypo plotui, patenkančiam į elektros tinklų apsaugos zonas, nustatytas vertė patikslinantis koeficientas Kelektr. lin. 0,30.

Žemės ūkio paskirties žemės grupės modeliu vertinant žemės sklypus žemės sklypo plotui, patenkančiam į elektros tinklų apsaugos zonas, nustatytas vertė patikslinantis koeficientas Kelektr. lin. 0,70.

Žemės sklypo vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo modelio struktūroje Kelektr. lin. taikomas taip:

$$VRV = VRV1 \times (\bar{Z}Bpl - \bar{Z}elektr. lin. \times (1 - Kelektr. lin.)),$$

čia: VRV – žemės sklypo vidutinė rinkos vertė Eur;

VRV1 – žemės sklypo ploto vieneto vertė pagal modelį, neatsižvelgus į elektros tinklų, magistralinių dujotiekiių ir naftotiekiių (produktotiekiių), natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės

teritorijų apsaugos zonų draudimus, reglamentuotus Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, žemės ūkio grupės žemės sklypams – ir jų vertės pataisas;

ŽBpl – žemės sklypo plotas, žemės ūkio grupės – hektarais, kitų grupių – arais;

Želektr. lin. – žemės sklypo elektros tinklų – 6 kV ir aukštesnės įtampos linijų (oro linijų, oro kabelių linijų ir požeminių kabelių linijų), transformatorių pastočių, skirstyklų, srovės keitimo stočių, transformatorinių ar skirstomųjų punktų apsaugos zonų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, plotas, nesikertantis su magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų plotu;

Kelektr. lin. – elektros tinklų – 6 kV ir aukštesnės įtampos linijų (oro linijų, oro kabelių linijų ir požeminių kabelių linijų), transformatorių pastočių, skirstyklų, srovės keitimo stočių, transformatorinių ar skirstomųjų punktų apsaugos zonų koeficientas.

Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

Masinio žemės vertinimo programe žemės sklypų vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti elektros tinklų apsaugos zonų plotai nustatomi naudojant Nekilnojamomo turto registre įregistruotų ir kadastro žemėlapyje nustatyti SŽNS – specialiujų žemės naudojimo sąlygų teritorijų erdvinius duomenis.

Nekilnojamomo turto registre įregistruotiems žemės sklypams nustatyti apsaugos zonų plotų apskaičiavimas atliekamas GIS priemonėmis, „sukertant“ kadastro žemėlapio žemės sklypų ribų erdvinius duomenis su SŽNS duomenų pagrindu nustatytomis apsaugos zonų ribomis. Apsaugos zonų žemės sklype plotai apskaičiuojami 1 kvadratinio metro tikslumu. Naujai formuojamiems žemės sklypams nustatyti apsaugos zonų plotų apskaičiavimas atliekamas analogiskai, kaip nurodyta aukščiau, tik „sukirtimui“ naudojamos formuojamo sklypo ribų posūkio taškų koordinatės.

Persidengiant skirtingoms apsaugos zonom, joms įvertinti plotas žemės sklype apskaičiuojamas vadovaujantis tokį zonų perimetro koordinatėmis, t. y. persidengiantys plotai nėra sumuojami, o apskaitomi kaip vienasluoksnė projekcija.

Masiniam žemės vertinimui sklypų apsaugos zonų plotai apskaičiuojami vieną kartą per metus, pagal pirmiau aprašytu SŽNS duomenų būklę rugpjūčio 1 d., ir tokie naudojami žemės vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti nuo sausio 1 d. visus metus iki naujo masinio žemės vertinimo dokumentų patvirtinimo. SŽNS duomenys saugomi ir atnaujinami pagal LR specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatyme numatyta tvarką. Erdvinė informacija viešai prieinama REGIA – regionų geoinformacinių aplinkos paslaugos interneto puslapyje <https://www.regia.lt/map/regia2>.

3.6.21. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų žemės vertės pataisa

Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonas reglamentuotos Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 str. ir šio įstatymo III skyriaus penktajame skirsnyje – *magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonas ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos*. Šio skirsnio 27, 28 str., nustatantys apsaugos zonų dydį ir joms taikomas specialiasios žemės naudojimo sąlygas, pateikiami toliau.

27 straipsnis. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų dydis

1. *Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdyno apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus i abi puses nuo vamzdyno ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos ir po ja.*

2. *Apsaugos zona talpyklos kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti – 50 metrų pločio žemės juosta aplink talpyklą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.*

3. *Kitų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) įrenginių ir statinių (stocią, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnozavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona*

– žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvérimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.

28 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonose

1. Magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti pastatus, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytus atvejus;

2) statyti ir (ar) įrengti sporto, žaidimų aikštėles, stadionus, turgavietes, lauko teatrus ir kitus viešam susibūrimui skirtus inžinerinius statinius ir įrenginius;

3) statyti ir (ar) įrengti degalines, pavojingų medžiagų talpyklas, saugyklas ir sąvartynus;

4) statyti ir (ar) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir (ar) mechanizmų sustojimo vietas, stovėjimo ir saugojimo aikštėles, taip pat tiesi kelius ir geležinkelį kelius išilgai vamzdyno trasos, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytus atvejus;

5) įrengti turistines stovyklavietes, taip pat statyti ir (ar) įrengti bei laikyti vagonėlius, kilnojamuosius namelius, kemperius, palapines ir medžioklės bokštelius;

6) 3 metrų atstumu į abi puses nuo vamzdyno išorinės sienelės lygiagrečiai su magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų) vamzdynu tiesi kitus inžinerinius tinklus, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytus atvejus;

7) 6 metrų atstumu į abi puses nuo vamzdyno ašies, taip pat 6 metrų atstumu aplink talpyklą kondensatui laikyti ir dujomis iš jo pašalinti ir (arba) šio įstatymo 27 straipsnio 3 dalyje nurodytu kitų magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų) įrenginių aptvérimą sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;

8) sandėliuoti bet kokias medžiagas (išskyrus pašarus, energetikos ministro nustatyta tvarka gavus magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) savininko ar valdytojo pritarimą ir medžiagas, skirtas magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų) statybos darbams). Šis reikalavimas negalioja magistralinių dujotiekų, įgilintų ne mažiau kaip 20 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose;

9) pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai), chemines medžiagas, kurios gali pakenkti magistraliniams dujotiekui ar naftotiekui (produktotiekui), atliekas;

10) gadinti, užverti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų);

11) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus, įrengti ir naudoti laužavietes, kepsnines, turistines virykles, laikinas lauko pirtis ir kitus atvirus arba uždarus ugnies šaltinius, taip pat bet kokius aukštos temperatūros, galinčius sukelti ugnį, įrenginius, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 15 punkte nurodytą atvejį;

12) ardyti vamzdyno pakrančių tvirtinimus, vandens pralaidas, žemės ir kitus įrenginius, saugančius magistralinį dujotiekį ar naftotiekį (produktotiekį) nuo pažeidimų;

13) organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu;

14) nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkiniių dugnų siekiančiais įrankiais. Šis reikalavimas negalioja magistralinių dujotiekų, įgilintų ne mažiau kaip 20 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose;

15) sustoti visų rūšių transporto priemonėms ir (ar) mechanizmams magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) apsaugos zonų susikirtimuose su valstybinės reikšmės keliais, išvažinėti žemę, suformuojant vėžes (provėžas), važiuoti esamomis vėžėmis (provėžomis) bet kokiomis transporto priemonėmis ir jų junginiais. Šis reikalavimas netaikomas, kai magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) savininkas ar valdytojas atlieka magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) eksploatacijos, remonto ar statybos darbus ir kai priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos atlieka gaisrų gesinimo ar kitus žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus arba pasirengimą šiemis darbams;

16) medžiojant naudoti šaunamuosius ginklus, kai magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) trasa eina virš žemės paviršiaus ir (ar) yra įrengta perpumpavimo stotis.

2. Magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus šių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) statyti statinius ir (ar) iрengti iрenginius, išskyrus statinius ir iрenginius, kurių statyba (iрengimas) draudžiama (draudžiamas) pagal šio straipsnio 1 dalį;
- 2) statant valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą – statyti pastatus;
- 3) rekonstruoti, griauti statinius ar išardyt iрenginius, keisti pastato (patalpos, patalpu) ar inžinerinio statinio paskirtį;
- 4) statant valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą – statyti ir (ar) iрengti transporto priemonių sostojimo vietas, transporto priemonių ar kitų mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikštėles, taip pat tiesti kelius ir geležinkelijų kelius išilgai vamzdyno trasos;
- 5) 3 metrų atstumu į abi puses nuo vamzdyno išorinės sienelės lygiagrečiai su magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų) vamzdynu tiesti drenažo vamzdžius;
- 6) naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes, vykdyti vandens telkinijų gilinimo ir valymo darbus;
- 7) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių, iškasų iрengimu ir grunto bandinių émimu;
- 8) krautti į stirtas šieną, šiaudus, šakas, medieną;
- 9) priskirti žemę mėgėjų sodo teritorijoms;
- 10) skirti žuvininkystės plotus, pramoniniu būdu žvejoti ir gaudyti vandens gyvūnus;
- 11) kapoti ir pjaustyti ledą vandens telkiniuose;
- 12) vykdyti žemės melioravimo, drékinimo ir sausinimo, kasybos, užtvindymo darbus;
- 13) vykdyti žemės darbus ar požeminius darbus didesniame kaip 0,3 metro gylyje;
- 14) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį);
- 15) naudoti ugnį ir atliliki ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti;
- 16) dirbtis smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais;
- 17) vykdyti sprogdinimo darbus;
- 18) statyti ir eksplloatuoti uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą;
- 19) kirsti ir (ar) kapoti želdinius (išskyrus žolinius augalus);
- 20) būti aptvertu magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų) iрenginių teritorijoje;
- 21) važiuoti krovinių transpo rto priemonėmis, jų junginiais ir kitais mechanizmais neįrengus kelio.

3. Magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų) techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti draudimai netaikomi magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio), kurio atžvilgiu nustatyta magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zona, savininkui tiek, kiek tai reikalinga magistralinių dujotiekų ar naftotiekų (produktotiekų) statybai, rekonstravimui, remontui, modernizavimui, naudojimui, techninei priežiūrai, eksplloatavimui, apsaugai ir (ar) kitoms magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) savininkui įstatymais priskirtoms funkcijoms vykdyti.

Registrų centras, reaguodamas į žemės savininkų pastabas dėl žemės sklypų vertės sumažinimo magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonose, atliko papildomus darbus. Kadastro žemėlapyje kiekvienam žemės sklypui GIS priemonėmis nustatyti apsaugos zonų užimami plotai bei atlikta sklypų su tokiomis apsaugos zonomis sandorių paiešką Nekilnojamomo turto registro sandorių duomenų bazėje. Atsižvelgiant į tai, kad Nekilnojamomo turto registro sandorių duomenų bazėje per

pastaruosius penkerius metus nebuvo užfiksuota žemės sklypų su magistralinių dujotiekiių ir naftotiekiių (produktotiekiių) apsaugos zonomis pardavimų, žemės vertės skirtumo dėl apsaugos zonų koeficientas nustatytas atlikus Registrų centro atestuotą ir praktinę turto vertinimo patirtį turinčių nekilnojamomo turto vertintojų apklausą. Apklausos metu vertintojai, atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 27 ir 28 str. numatytais sąlygas, išsakė savo nuomonę ir argumentus dėl gyvenamujų teritorijų, mėgėjų sodo, komercinės, pramonės ir sandėliavimo, žemės ūkio paskirties sklypų grupių vertės mažinimo koeficientų. Apibendrinus vertintojų ekspertinio vertinimo būdu pateiktus duomenis, žemės ūkio paskirties sklypų grupės žemės sklypams nustatytas magistralinių dujotiekiių ir naftotiekiių (produktotiekiių) apsaugos zonų koeficientas Kduj. naf. 0,70, kitų žemės grupių sklypams – Kduj. naf. 0,30.

Ekspertiniu būdu nustatyti tokie Kduj. naf. koeficientai:

- gyvenamujų teritorijų žemės grupei – 0,30;
- mėgėjų sodo žemės grupei – 0,30;
- komercinės žemės grupei – 0,30;
- pramonės ir sandėliavimo žemės grupei – 0,30;
- žemės ūkio paskirties žemės grupei – 0,70.

Žemės sklypo vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo modelio struktūroje Kduj. naf. taikomas taip:

$$VRV = VRV1 \times (\bar{Z}_{Bpl} - \bar{Z}_{dju. naf.} \times (1 - Kdju. naf.)),$$

čia: VRV – žemės sklypo vidutinė rinkos vertė Eur;

VRV1 – žemės sklypo ploto vieneto vertė pagal modelį, neatsižvelgus į elektros tinklų, magistralinių dujotiekiių ir naftotiekiių (produktotiekiių), natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų draudimus, reglamentuotus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, žemės ūkio grupės sklypams – ir į vertės pataisas;

\bar{Z}_{Bpl} – žemės sklypo plotas, žemės ūkio grupės – hektarais, kitų grupių – arais;

$\bar{Z}_{dju. naf.}$ – magistralinių dujotiekiių ir naftotiekiių (produktotiekiių) apsaugos zonų plotas;

$Kdju. naf.$ – magistralinių dujotiekiių ir naftotiekiių (produktotiekiių) apsaugos zonų koeficientas.

Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

Masinio žemės vertinimo programoje žemės sklypų vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti Magistralinių dujotiekiių ir naftotiekiių (produktotiekiių) apsaugos zonų plotai nustatomi naudojant Nekilnojamamo turto registre įregistruotų ir kadastro žemėlapyje pažymėtų nustatyti SŽNS teritorijų erdvinius duomenis ir SŽNS_DR10LT Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 specialiųjų žemės naudojimo sąlygų erdvinių duomenų rinkinį, kuriame saugoma informacija apie objektams nustatytas specialiasias žemės naudojimo sąlygas ir apsaugos zonų plotus.

Nekilnojamamo turto registre įregistruotiems žemės sklypams nustatyti apsaugos zonų plotų apskaičiavimas atliekamas GIS priemonėmis „sukertant“ kadastro žemėlapio žemės sklypų ribų erdvinius duomenis su Nekilnojamamo turto registre įregistruotų SŽNS teritorijų ir Žemės informacinės sistemos (toliau – ŽIS) SŽNS_DR10LT duomenų pagrindu nustatyti apsaugos zonų ribomis. Apsaugos zonų žemės sklype plotai skaičiuojami 1 kvadratinio metro tikslumu. Naujai formuojamiems žemės sklypams nustatyti apsaugos zonų plotų apskaičiavimas atliekamas analogiškai, kaip nurodyta aukščiau, tik „sukirtimui“ naudojamos formuojamo sklypo ribų posūkio taškų koordinatės.

Persidengiant skirtingoms apsaugos zonomis, joms įvertinti plotas žemės sklype apskaičiuojamas vadovaujantis tokiai zonų perimetro koordinatėmis, t. y. persidengiantys plotai nėra sumuojami, o apskaitomi kaip vienasluoksnė projekcija.

Masiniam žemės vertinimui sklypų apsaugos zonų plotai apskaičiuojami vieną kartą per metus, pagal Nekilnojamamo turto registre įregistruotų SŽNS teritorijų ir ŽIS SŽNS_DR10LT duomenų būklę

rugpjūčio 1 d., ir tokie naudojami žemės vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti nuo sausio 1 d. visus metus iki naujo masinio žemės vertinimo dokumentų patvirtinimo.

SŽNS duomenys saugomi ir atnaujinami pagal LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme numatyta tvarką. Erdvinė informacija viešai prieinama REGIA – regionų geoinformacinės aplinkos paslaugos interneto puslapyje <https://www.regia.lt/map/regia2>.

3.6.22. Natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grēsmės teritorijų apsaugos zonų žemės vertės pataisa

Registrų centras, reaguodamas į žemės savininkų pastabas dėl žemės ūkio paskirties žemės sklypų vertės sumažinimo natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grēsmės teritorijoje, atliko šioms teritorijoms taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, jų grafinių duomenų ir žemės rinkos analizę.

pievos ir ganyklos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 str. 23 p.: *natūralios pievos ir ganyklos – neariami, nesausinami, neperséjami žolynai, kuriuose vyrauja natūralūs laukiniai augalai, saugotini dėl jų svarbos žemės ūkio naudmenų plotų biologinei įvairovei*. Tokioms zonombs taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos šio įstatymo VI skyriaus ketvirtojo skirsnio 96 str. – *natūralias pievas ir ganyklas draudžiama suarti, sausinti arba kitaip keisti jų žolynų būklę ir sudėtį, užsodinti želdiniais ar jveisti mišką*.

Potvynių grēsmės teritorijos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos apibrėžtos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 str. 4 d.: *didelės tikimybės potvynis – 10 procentų pasikartojimo tikimybės potvynis, kai, remiantis hidrologiniais skaičiavimais, tokią pat charakteristiką potvynis gali pasikartoti vieną kartą per dešimt metų*, 2 str. 16 d.: *mažos tikimybės potvynis – 0,1 procento pasikartojimo tikimybės potvynis, kai, remiantis hidrologiniais skaičiavimais, tokią pat charakteristiką potvynis gali pasikartoti vieną kartą per tūkstantį metų*, 2 str. 53 d.: *vidutinės tikimybės potvynis – 1 procento pasikartojimo tikimybės potvynis, kai, remiantis hidrologiniais skaičiavimais, tokią pat charakteristiką potvynis gali pasikartoti vieną kartą per šimtą metų*; ir VI skyriaus dešimtojo skirsnio 103 ir 104 str.:

103 straipsnis. Potvynių grēsmės teritorijos.

Potvynių grēsmės teritorijas sudaro:

1) didelės tikimybės potvynių grēsmės teritorijos – teritorijos, kurios gali būti užliejamos didelės tikimybės potvynių;

2) vidutinės tikimybės potvynių grēsmės teritorijos – teritorijos, kurios gali būti užliejamos vidutinės tikimybės potvynių;

3) mažos tikimybės potvynių grēsmės teritorijos – teritorijos, kurios gali būti užliejamos mažos tikimybės potvynių.

104 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos potvynių grēsmės teritorijoje.

1. Didelės tikimybės potvynių grēsmės teritorijoje draudžiama:

1) įrengti gyvulių laikymo, srutų ir mėšlo sandėliavimo vietas, tirštojo mėšlo rietuves;

2) statyti statinius ir įrengti įrenginius, išskyrus sodybos statinius esamose sodybose, hidrotechninius statinius, inžinerinius tinklus ir susisiekimo komunikacijas, aplinkos tyrimų ir stebėjimų įrenginius, kai jie apsaugoti nuo potvynių.

2. Vidutinės tikimybės potvynių grēsmės teritorijoje draudžiama:

1) statyti gamybos ir pramonės, kitos (fermų) paskirties pastatus; sandėliavimo paskirties pastatus, jeigu juose laikomas pavojingos medžiagos;

2) statyti gyvenamuosius ir visuomeninės paskirties pastatus, išskyrus atvejus, kai jie apsaugoti nuo potvynių.

3. Mažos tikimybės potvynių grēsmės teritorijoje draudžiama:

- 1) statyti gamybos ir pramonės, kitos (fermy) paskirties pastatus, kuriuose vykdomai veiklai Aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka būtinas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas;
 2) statyti sandėliavimo paskirties pastatus, jeigu juose laikomos pavojingos medžiagos.

Atlikus natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grēsmės teritorijų apsaugos zonų grafinių duomenų analizę, nustatyta, kad teritorijos, kurioms nustatyta 10 proc. pasikartojimo tikimybės potvynių grēsmė, yra labiausiai aktualios žemės ūkio veiklos patiriamų nuostolių požiūriu, todėl turi būti įvertintos koeficientu, nustatytu remiantis tokiose teritorijose registruojamų žemės ūkio paskirties žemės sklypų kainomis. Nustačius, kad 10 proc. pasikartojimo tikimybės potvynių grēsmės teritorijų kontūrai daugeliu dauguma atvejų apima natūralių pievų ir ganyklų specialiuų žemės naudojimo sąlygų zonas, abiejų šių zonų grafiniai duomenys vertės pataisos koeficientui taikyti yra sujungti į vieną GIS sluoksnį, kadastro žemėlapje GIS priemonėmis „sukirtimo“ būdu žemės sklypams nustatyti specialiuų žemės naudojimo sąlygų taikymo plotai.

Natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grēsmės teritorijų apsaugos zonų žemės vertės pataisos koeficientas Kpot apskaičiuotas dalinant žemės ūkio paskirties žemės sklypų, parduotų natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grēsmės teritorijų apsaugos zonose, 1 ha pardavimo kinas iš žemės ūkio paskirties žemės sklypų, parduotų ne apsaugos zonose, 1 ha pardavimo kainų. Atsižvelgiant į tai, kad Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje įvykusią žemės sklypų, patenkančią į natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grēsmės teritorijų apsaugos zonas, sandorių skaičius yra nedidelis, rinkos duomenų analizė kartu buvo atlikta ir greta esančiose panašiose Elektrėnų, Šalčininkų r., Širvintų r., Švenčionų r., Trakų r., Ukmergės r. ir Vilniaus r. savivaldybėse. Koeficiente Kpot apskaičiavimas pateikiamas toliau lentelėje.

3.14 lentelė. Koeficiente Kpot apskaičiavimas

Savivaldybė	Verčių zonos Nr.	Žemės sklypo paskirtis	Sklypas patenka į natūralių pievų, ganyklų ir potvynių grēsmės teritorijas	1 ha kaina, Eur	1 ha kainų vidurkis pagal 4 stulpelio požymį	Koeficientas (6 stulpelio vidurkių santykis)
1	2	3	4	5	6	7
Elektrėnų sav.	8.4	Žemės ūkio	Taip	30471	30471	
Elektrėnų sav.	8.4	Žemės ūkio	Ne	58333		0,51
Elektrėnų sav.	8.4	Žemės ūkio	Ne	60000	59167	
Šalčininkų r. sav.	43.20	Žemės ūkio	Taip	826		
Šalčininkų r. sav.	43.20	Žemės ūkio	Taip	2415	1621	
Šalčininkų r. sav.	43.20	Žemės ūkio	Ne	3093		0,52
Šalčininkų r. sav.	43.20	Žemės ūkio	Ne	3098	3094	
Šalčininkų r. sav.	43.20	Žemės ūkio	Ne	3090		
Šalčininkų r. sav.	43.22	Žemės ūkio	Taip	2444	2444	
Šalčininkų r. sav.	43.22	Žemės ūkio	Ne	3000		0,58
Šalčininkų r. sav.	43.22	Žemės ūkio	Ne	5435	4218	
Šalčininkų r. sav.	43.23	Žemės ūkio	Taip	1438	1438	
Šalčininkų r. sav.	43.23	Žemės ūkio	Ne	2698		0,51
Šalčininkų r. sav.	43.23	Žemės ūkio	Ne	2927	2813	
Šalčininkų r. sav.	43.26	Žemės ūkio	Taip	1126	1126	
Šalčininkų r. sav.	43.26	Žemės ūkio	Ne	2097	2097	0,54
Širvintų r. sav.	48.15	Žemės ūkio	Taip	8333	8333	
Širvintų r. sav.	48.15	Žemės ūkio	Ne	16015	16015	0,52
Širvintų r. sav.	48.20	Žemės ūkio	Taip	4250	4250	
Širvintų r. sav.	48.20	Žemės ūkio	Ne	8526	8526	0,50
Širvintų r. sav.	48.21	Žemės ūkio	Taip	2884	2884	0,52

Širvintų r. sav.	48.21	Žemės ūkio	Ne	5593	5593
Švenčionių r. sav.	49.31	Žemės ūkio	Taip	1323	1323
Švenčionių r. sav.	49.31	Žemės ūkio	Ne	2427	
Švenčionių r. sav.	49.31	Žemės ūkio	Ne	2469	
Švenčionių r. sav.	49.31	Žemės ūkio	Ne	2522	2480 0,53
Švenčionių r. sav.	49.31	Žemės ūkio	Ne	2500	
Švenčionių r. sav.	49.32	Žemės ūkio	Taip	5184	5184
Švenčionių r. sav.	49.32	Žemės ūkio	Ne	8796	9833 0,53
Švenčionių r. sav.	49.32	Žemės ūkio	Ne	10870	
Trakų r. sav.	52.14	Žemės ūkio	Taip	2568	2568
Trakų r. sav.	52.14	Žemės ūkio	Ne	5128	5128 0,50
Trakų r. sav.	52.20	Žemės ūkio	Taip	1680	1680
Trakų r. sav.	52.20	Žemės ūkio	Ne	3172	3196 0,53
Trakų r. sav.	52.20	Žemės ūkio	Ne	3220	
Ukmergės r. sav.	53.17	Žemės ūkio	Taip	1940	1940
Ukmergės r. sav.	53.17	Žemės ūkio	Ne	3700	3700 0,52
Ukmergės r. sav.	53.31	Žemės ūkio	Taip	1111	1111
Ukmergės r. sav.	53.31	Žemės ūkio	Ne	2111	2082 0,53
Ukmergės r. sav.	53.31	Žemės ūkio	Ne	2052	
Vilniaus r. sav.	58.3	Žemės ūkio	Taip	3636	28620
Vilniaus r. sav.	58.3	Žemės ūkio	Taip	18587	0,49
Vilniaus r. sav.	58.3	Žemės ūkio	Taip	63636	58423
Vilniaus r. sav.	58.3	Žemės ūkio	Ne	58423	
Vilniaus r. sav.	58.45	Žemės ūkio	Taip	18293	18293
Vilniaus r. sav.	58.45	Žemės ūkio	Ne	32468	32468 0,56
Vilniaus r. sav.	58.54	Žemės ūkio	Taip	12563	12563
Vilniaus r. sav.	58.54	Žemės ūkio	Ne	26154	26154 0,48
Vilniaus r. sav.	58.54	Žemės ūkio	Ne	26154	
Vilniaus r. sav.	58.55	Žemės ūkio	Taip	1571	1571
Vilniaus r. sav.	58.55	Žemės ūkio	Ne	2991	
Vilniaus r. sav.	58.55	Žemės ūkio	Ne	3000	3007 0,52
Vilniaus r. sav.	58.55	Žemės ūkio	Ne	3031	
Vilniaus r. sav.	58.59	Žemės ūkio	Taip	10629	10629
Vilniaus r. sav.	58.59	Žemės ūkio	Ne	19000	19000 0,56
Vilniaus r. sav.	58.59	Žemės ūkio	Ne	24352	
Vilniaus r. sav.	58.61	Žemės ūkio	Taip	4828	4828
Vilniaus r. sav.	58.61	Žemės ūkio	Ne	8571	8571 0,56
Vilniaus r. sav.	58.61	Žemės ūkio	Ne	11000	
Vilniaus r. sav.	58.68	Žemės ūkio	Taip	30737	30737
Vilniaus r. sav.	58.68	Žemės ūkio	Ne	55385	55385 0,55
Vilniaus r. sav.	58.72	Žemės ūkio	Taip	1006	1006
Vilniaus r. sav.	58.72	Žemės ūkio	Ne	2000	2000 0,50
Vilniaus r. sav.	58.89	Žemės ūkio	Taip	26376	26376
Vilniaus r. sav.	58.89	Žemės ūkio	Ne	52066	52066 0,51
Koeficientas Kpot (7 stulpelio koeficientų aritmetinis vidurkis):					0,52

Sandorių duomenų analizės metu nustatyta, kad žemės sklypai, patenkantys į natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonas, lyginant su žemės sklypais, nepatenkančiais į šias apsaugos zonas, rinkoje parduodami nuo 48 iki 58 proc. mažesnėmis kainomis, kainų skirtumų apskaičiavimai pateikiami lentelės 7 stulpelyje. Galutinė koeficiente Kpot reikšmė nustatyta apskaičiavus

7 stulpelio koeficientų aritmetinį vidurkį, apskaičiuota Kpot reikšmę 0,52 pateikiama lentelės 7 stulpelio paskutinėje eilutėje.

Vilniaus miesto savivaldybės žemės ūkio paskirties žemės grupės sklypams vertinti nustatytais natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų žemės vertės pataisos koeficientas Kpot yra lygus 0,52.

Žemės sklypo vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo modelyje Kpot taikomas taip:

$$VRV = VRV1 \times (\bar{Z}_{Bpl} - PotPl_RKS \times (1 - Kpot)),$$

čia: VRV – žemės sklypo vidutinė rinkos vertė Eur;

VRV1 – žemės sklypo ploto vieneto vertė pagal modelį, neatsižvelgus į elektros tinklų, magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų), natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų draudimus, reglamentuotus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, žemės ūkio grupės sklypams – ir į vertės pataisą;

\bar{Z}_{Bpl} – žemės sklypo plotas, ha;

PotPl_RKS – žemės ūkio paskirties žemės grupės sklypo natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų plotas, nesikertantis su žemės sklypo 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų apsaugos zonų plotu ir nesikertantis su magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonų plotu;

Kpot – natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų žemės vertės pataisos koeficientas.

Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

Masinio žemės vertinimo programoje žemės sklypų vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti naudojami natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų grafiniai duomenys yra saugomi, atnaujinami ir apsaugos zonų plotų apskaičiavimai atliekami pagal tvarką, pateiktą šios ataskaitos 3.6.20 poskyryje *Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*.

3.6.23. Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų koeficientas K_{BN}

Pagal Masinio žemės vertinimo taisyklių 15.2 pap., žemės sklypai, kurių naudojimo būdai – *mégėjų sodo* ir *sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo*, vertinami vienu mēgėjų sodo žemės sklypų grupės modeliu. Vertintojas, atsižvelgdamas į žemės savininkų pastabas dėl nurodytos grupės modeliu nustatomų per aukštą vidutinių rinkos verčių *sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypams*, skirtiems sodininkų bendrijoms priklausantiems bendrojo naudojimo statiniams ir įrenginiams statyti bei eksploatuoti, taip pat rekreacijai ir kitoms bendroms reikmėms, atliko papildomą žemės rinkos tyrimą. Nustatyta, kad sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų pardavimo sandorių Lietuvoje sudaroma nedaug, pardavimo kainos dėl vietos įvairovės gerokai skiriasi, todėl kainų skirtumo nustatymas statistiniu ir porinio lyginimo būdais, naudojant tik tokios žemės sandorius, yra neįmanomas. Siekiant objektyvaus sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų įvertinimo, tokų sklypų vertės analizė atlikta atestuotų ir vertinimo praktinę patirtį turinčių turto vertintojų ir turto ekspertų apklausos būdu. Apibendrinant jų išsakyta nuomonę ir argumentus, nustatyta, kad tokios žemės vertė galėtų būti apie 30 proc. mažesnė lyginant su mēgėjų sodo žemės sklypų grupės vertinimo modeliu nustatoma mēgėjų sodo žemės sklypų verte. Tokiu būdu nurodytam žemės naudojimo būdo žemės vertinimui taikomas K_{BN} koeficientas 0,70.

Žemės sklypų, kurių naudojimo būdas – *sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai*, vertė apskaičiuojama pagal mēgėjų sodo žemės sklypų grupės vertinimo modelį, vertę koreguojant koeficientu K_{BN} 0,70. Koeficiente taikymas, apskaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.24. Rinkos modeliavimas

Žemės rinkos modeliavimas – procesas, kai atliekant nekilnojamojo turto rinkos analizę nustatoma žemės vertės ir rinkos veiksnių priklausomybė, kuri taikoma nejvertintos žemės grupės žemės vidutinės rinkos vertės parametrams nustatyti.

Masiniame žemės vertinime rinkos modeliavimo būdas taikomas vidutinei rinkos vertei nustatyti ir pagrasti toms žemės grupėms (paskirtims) ir tose verčių zonose, kuriose vertinamos grupės (paskirties) objektų nebuvo parduota (arba pardavimai neatitinka patikimumo kriterijų) ir jų pirkimo–pardavimo rinkos kainos nėra žinomos. Modeliavimo būdu paprastai nustatoma priklausomybė tarp žemės sklypų vertės ir žemės (kito turto) nuomas kainų, tarp skirtinį žemės grupių (žemės paskirčių, naudojimo būdų) sklypų verčių (kainų), tarp atskirų zonų, nuo atstumo iki traukos centrų. Rinkos modeliavimui gali būti naudojamos ir individualaus vertinimo vertės. Vertinant šiuo būdu verčių tikslumas ir pagrįstumas tiesiogiai priklauso nuo surinktos informacijos teisingumo ir objektyvumo.

Analizuojant Vilniaus miesto savivaldybės nekilnojamojo turto nuomas rinką, nustatyta, kad pasiūla nėra didelė, nuomas rašytinės sutartys sudaromos retai, be to, sutartyse nurodoma nuomas kaina gerokai skiriasi nuo rinkoje siūlomo išnuomoti nekilnojamojo turto nuomas kainų, todėl, vertintojų nuomone, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos žemės įvertinimui tokios kainos nenaudotinos. Dėl nurodytų aplinkybių neaktyvios rinkos verčių zonose žemės įvertinimui taikytas žemės verčių tarp skirtinį paskirčių priklausomybės modeliavimo būdas.

Taikant šį būdą modeliuojama, kad verčių (kainų) skirtumas tarp skirtinį žemės naudojimo būdų aktyvios rinkos teritorijoje yra panašus (analogiškas) į neaktyvios rinkos teritorijų tarp tokų pat naudojimo būdų verčių (kainų) skirtumą. Taigi, nustačius bent vienoje (keliose) verčių zonoje tokią priklausomybę tarp gyvenamųjų teritorijų žemės sklypų grupės ir komercinės žemės ar pramonės ir sandėliavimo žemės grupės, ar žemės ūkio paskirties žemės grupės, galima šią priklausomybę naudoti kitų verčių zonų, kuriose rinkos duomenų trūksta, verčių nustatymui.

Vilniaus miesto savivaldybės verčių zonose, nurodytose 3.15 lentelėje, komercinės žemės grupės, pramonės ir sandėliavimo bei žemės ūkio paskirties grupių žemės sklypų pardavimo kainų per pastaruosius penkerius metus nėra pakankamai įregistruota (turimų kainų skliauda yra didelė, kainų skirtumai nėra paaiškinami Nekilnojamojo turto registre įregistruotų žemės sklypų charakteristikų skirtumais, kainos neatitinka patikimumo kriterijų), todėl nurodytose verčių zonose nurodytoms turto grupėms vertinimo modelio vietas įtakos koeficientų skaliariniai dydžiai Zon_SKL apskaičiuoti modeliavimo būdu taikant priklausomybės koeficientus Kprikl. Koeficiente Kprikl. nustatymui panaudoti duomenys (vidutinės rinkos vertės) ir atliliki skaičiavimai pateikti toliau lentelėje.

3.15 lentelė. Priklasomybės koeficiente tarp skirtinį žemės grupių žemės verčių apskaičiavimas

Verčių zonas Nr.	Komercinės žemės grupės sklypų 1 aro vidutinės rinkos vertės, Eur (VRV1)	Gyvenamųjų teritorijų žemės 1 aro vidutinės rinkos vertės, Eur (VRV2)	Koeficientas Kprikl. (2/3)
1	2	3	4
57.55	16971	17033	
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.22, 57.67, 57.73, 57.80 ir 57.81 koeficientas Kprikl. yra:			1,00
57.68	29334	28943	1,01
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.59, 57.70 ir 57.71 koeficientas Kprikl. yra:			
57.62	6060	5868	1,03
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.25 koeficientas Kprikl. yra:			
57.14	29334	28083	1,04
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.8, 57.23 ir 57.43 koeficientas Kprikl. yra:			

57.1	58874	55060	1,07
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.2, 57.3, 57.4 koeficientas Kprikl. yra:			
57.63	7904	7289	1,08
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.61 ir 57.64 koeficientas Kprikl. yra:			
57.20	27049	24537	1,10
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.88 koeficientas Kprikl. yra:			
57.15	42193	35689	1,18
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.38 koeficientas Kprikl. yra:			
57.54	20500	17055	1,20
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.27 koeficientas Kprikl. yra:			
57.66	6060	4960	1,22
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.65 koeficientas Kprikl. yra:			
57.19	45174	35970	1,26
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.74 ir 57.78 koeficientas Kprikl. yra:			
57.40	16971	13142	1,29
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.30 koeficientas Kprikl. yra:			
57.46	7904	6094	1,30
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.21 koeficientas Kprikl. yra:			
57.72	6060	4589	1,32
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.35, 57.82 koeficientas Kprikl. yra:			
57.77	34683	25398	1,37
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.24 koeficientas Kprikl. yra:			
57.17	43014	29406	1,46
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.36, 57.75 koeficientas Kprikl. yra:			
57.49	27049	17959	1,51
Komercinės žemės verčių zonai Nr. 57.31 koeficientas Kprikl. yra:			
57.29	2808	1734	1,62
Komercinės žemės verčių zonomi Nr. 57.31 ir 57.33 koeficientas Kprikl. yra:			
Verčių zonos Nr.	Pramonės ir sandėliavimo žemės grupės sklypų 1 aro vidutinės rinkos vertės, Eur (VRV1)	Gyvenamujų teritorijų žemės sklypų 1 aro r vidutinės inkos vertės, Eur (VRV2)	Koeficientas Kprikl. (2/3)
1	2	3	4
57.21	10329	17020	0,61
Pramonės ir sandėliavimo žemės verčių zonomi 57.15 ir 57.86 koeficientas Kprikl. yra:			
57.8	15461	21985	0,70
Pramonės ir sandėliavimo žemės verčių zonomi 57.1-57.7, 57.18 ir 57.19 koeficientas Kprikl. yra:			
57.26	3296	3537	0,93
Pramonės ir sandėliavimo žemės verčių zonai 57.10 koeficientas Kprikl. yra:			
Verčių zonos Nr.	Žemės ūkio paskirties žemės grupės sklypų 1 aro vidutinės rinkos vertės, Eur (VRV1)	Gyvenamujų teritorijų žemės sklypų 1 aro vidutinės rinkos vertės, Eur (VRV2)	Koeficientas Kprikl. (2/3)
1	2	3	4
57.80	1479	9315	0,16
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomi 57.53, 57.54, 57.63, 57.71, 57.77 ir 57.84 koeficientas Kprikl. yra:			
57.33	592	3479	0,17
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomi 57.25 ir 57.48 koeficientas Kprikl. yra:			
57.27	366	1982	0,18
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomi 57.21 ir 57.26 koeficientas Kprikl. yra:			
57.56	2757	14300	0,19
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomi 57.64 ir 57.73 koeficientas Kprikl. yra:			
57.43	688	3373	0,20
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomi 57.40, 57.47, 57.51 ir 57.79 koeficientas Kprikl. yra:			

57.52	3039	14282	0,21
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonai 57.50 koeficientas Kprikl. yra:			
57.29	380	1737	0,22
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonai 57.28 koeficientas Kprikl. yra:			
57.46	1418	6098	0,23
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomis 57.10, 57.34, 57.35 ir 57.36 koeficientas Kprikl. yra:			
57.44	1214	4983	0,24
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonai 57.49 koeficientas Kprikl. yra:			
57.87	577	2289	0,25
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomis 57.68 ir 57.69 koeficientas Kprikl. yra:			
57.57	2041	7882	0,26
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomis 57.1 – 57.4, 57.7, 57.11 – 57.16, 57.20, 57.22, 57.37 – 57.39, 57.78, 57.85 ir 57.86 koeficientas Kprikl. yra:			
57.23	1454	4864	0,30
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonomis 57.5, 57.6, 57.8, 57.9, 57.17, 57.18, 57.19 ir 57.89 koeficientas Kprikl. yra:			
57.42	1752	5570	0,31
Žemės ūkio paskirties žemės verčių zonai 57.58 koeficientas Kprikl. yra:			

Koeficientai Kprikl. nustatyti pagal formule:

$$Kprikl. = VRV1/VRV2,$$

čia: VRV1 – komercinės žemės grupės, pramonės ir sandėliavimo žemės grupės, žemės ūkio paskirties žemės grupės žemės sklypų 1 aro vidutinės rinkos vertės pakankamo aktyvumo verčių zonoje;
VRV2 –gyvenamujų teritorijų žemės grupės sklypų 1 aro vidutinės rinkos vertės.

Taikant koeficientą Kprikl. verčių zonose apskaičiuojamos neaktyvios rinkos turto grupės žemės ploto vieneto VRV pagal formule:

$$Ploto\ vieneto\ VRV = Kprikl \times VRV2.$$

Vilniaus miesto savivaldybės verčių zonų vietas įtakos koeficientų skaliariniai dydžiai Zon_SKL žemės paskirčių grupei apskaičiuoti tos žemės paskirčių grupės kiekvienos verčių zonas vertes dalinant iš vertės, nustatytos vienoje pasirinktoje verčių zonoje. Koeficientų skaliariniai dydžiai, taikomi vertinimo modelyje, grafine išraiška pateikiami vertinimo ataskaitos 1 priedo grafiike *Verčių zonų Zona_SKL reikšmės*. Koeficientų taikymas, skaičiuojant žemės sklypų vidutines rinkos vertes vertinimo programa, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

3.6.25. Ekspertinis vertinimas

Nekilnojamojo turto ekspertinis vertinimas apibrėžtas Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 3 p. taip: *nekilnojamojo turto ekspertinis vertinimas – nekilnojamojo turto vertinimas, kai remiantis atskirų nekilnojamojo turto vienetų vertinimo patirtimi ir analize nustatomi vertinimo koeficientai, rodikliai ir kiti santykiniai lyginamieji dydžiai, leidžiantys jvertinti panašias savybes turintį turtą*.³⁶

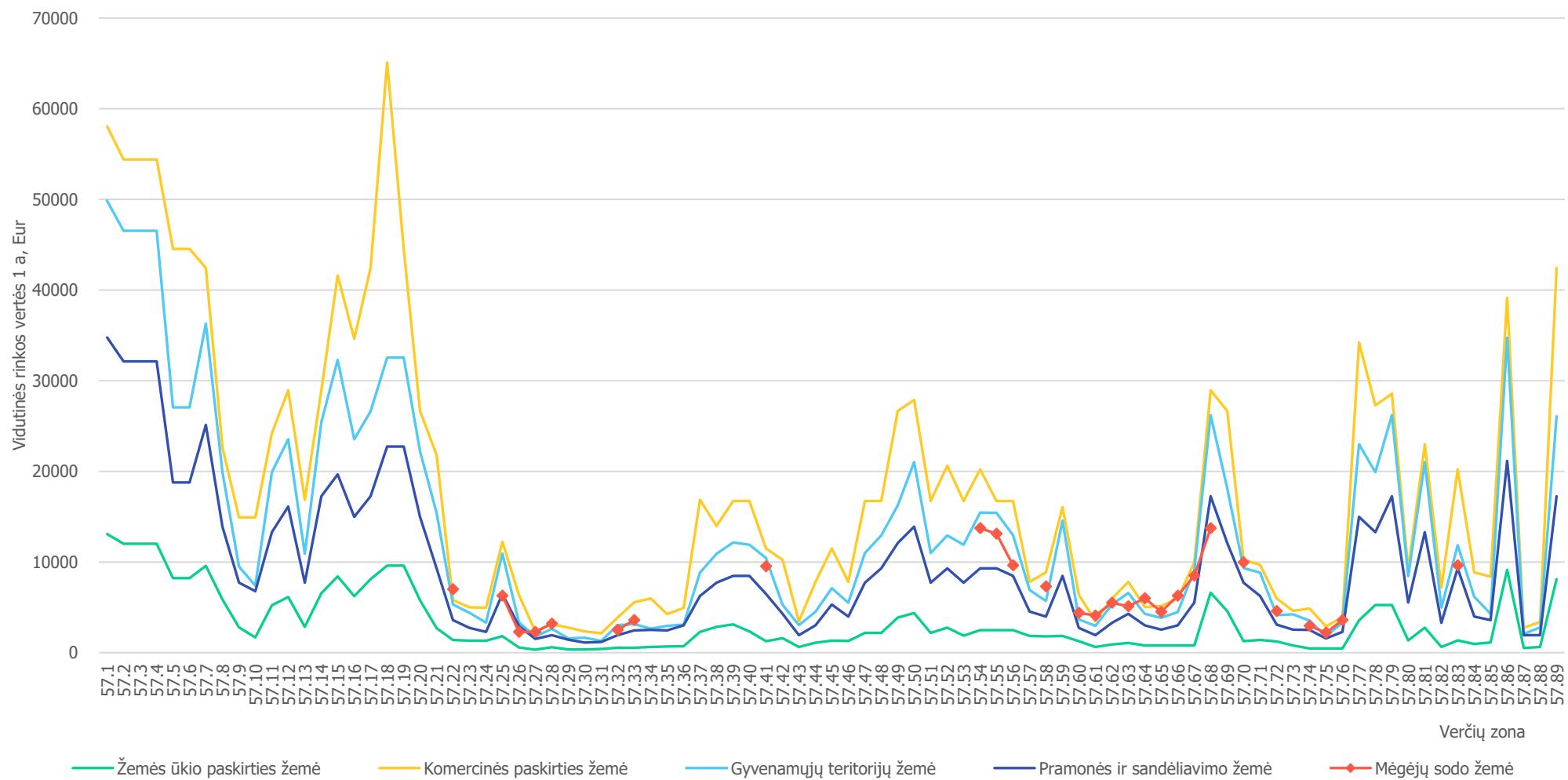
Robertas J. Gloudemanas, vienas iš knygos *Property Appraisal and Assessment Administration* autorų, pateikia tokį ekspertinio vertinimo apibrėžimą: *ekspertinis vertinimas – tai toks vertinimo metodas, kurio metu vertinimo ekspertai nustato vertinimo koeficientus, rodiklius ir standartus (palyginamuosius rodiklius) remdamiesi atskirų turto vienetų vertinimo patirtimi ir analize, dažnai esant nepakankamam rinkos duomenų kiekiui. Šis metodas paprastai taikomas tais atvejais, kai trūksta rinkos duomenų, kad būtų galima taikyti lyginamaji arba pajamų metodą.*

³⁶ Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklys, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo.“

Masinių žemės vertinimo taisyklių 26.1–26.12 pap. yra nurodyti ekspertinio vertinimo taikymo atvejai. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos masiniame žemės vertinime ekspertinio vertinimo taikymas yra aprašytas šios ataskaitos ankstesniuose papunkčiuose.

3.6.26. Modelių patikra

Sudarius vertinimo modelį ir nustačius jo koeficientų reikšmes, statistinėmis ir grafinėmis priemonėmis tikrinamas modelio patikumas. Jis įvertinamas pagal aritmetinio vidurkio, medianos, dispersijos, vidutinio kvadratinio nuokrypio, standartinio nuokrypio, koreliacijos koeficiente, modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficiente, variacijos koeficiente, verčių ir kainų santykio reikšmes. Statistinių rodiklių paažkinimas pateikiamas šios ataskaitos 3.5 poskyryje. Grafinė modelių patikra pateikiama toliau paveiksle.

3.3 pav. Vilniaus miesto savivaldybės žemės vertinimo modelių vertikali-horizontali patikra

Grafiko horizontalioje ašyje atidėtos verčių zonas, vertikaloje ašyje – verčių zonas vidutinės 1 a vertės, apskaičiuotos pagal parengtus modelius vertinimo dieną – 2023 m. rugpjūčio 1 d. Gauta kreivė rodo vidutinės rinkos vertės kaitą teritoriniu, taip pat ir atskirų žemės paskirčių grupių požiūriu.

Paveiksle matome, kad visų kreivių kaita, išskyrus verčių zonas 57.22, 57.27, 57.28, 57.33, 57.58, 57.60, 57.61 57.62, 57.64, 57.65. 57.66, 57.70, 57.72, 57.75 ir 57.76, turi panašias tendencijas, galima daryti išvadą, kad vertinimo modeliai sudaryti teisingai. Susikertančią kreivių zonose atlikta modelio patikimumo patikra, nustatytos išskirtinės sąlygos ir rinkos aplinkybės, lėmusios verčių skirtumus, aptartos toliau.

Mégėjų sodo žemės grupės žemės vertės kreivių susikirtimo taškuose, 57.22, 57.27, 57.28, 57.33, 57.58, 57.60, 57.61 57.62, 57.64, 57.65. 57.66, 57.70, 57.72, 57.75 ir 57.76 verčių zonose, yra didesnės už gyvenamuų teritorijų žemės grupės žemės vertes dėl šių aplinkybių: sodo masyvo sklypų kompaktiško išsidėstymo, sukurtos infrastruktūros (jvestos komunikacijos, nutiesti kelai), nedidelio sklypų ploto ir jų priežiūros. Nurodytomis aplinkybėmis nepasižymi greta sodų masyvo esančių vietovių *kitos (naudojimo būdas – gyvenamosios teritorijos)* paskirties žemės sklypai, todėl jų pardavimo kainos ir nustatytos vertės yra mažesnės už sodo sklypų vertes.

Žemės vertinimo modeliai atitinka rinkos konjunktūrą 57.22, 57.27, 57.28, 57.33, 57.58, 57.60, 57.61 57.62, 57.64, 57.65. 57.66, 57.70, 57.72, 57.75 ir 57.76 verčių zonose, yra sudaryti teisingai. Vilniaus miesto savivaldybės patikrinti ir atitinkantys žemės rinkos konjunktūrą vertinimo modeliai pateikiami vertinimo ataskaitos 1 priede *Vertinimo modeliai*.

4. ŽEMĖS VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS APSKAIČIAVIMAS

Žemės sklypų vidutinė rinkos vertė apvalinama Masinio žemės vertinimo taisyklių 31 p. nustatyta tvarka:

Apskaičiuojant žemės sklypo vidutinę rinkos vertę, apvalinama pagal skaičių apvalinimo taisykles (jeigu skaitmuo po paskutinio reikšminio skaitmens yra 5 arba didesnis, prie paskutinio reikšminio skaitmens pridedamas 1, jeigu skaitmuo po paskutinio reikšminio skaitmens yra mažesnis negu 5, paskutinis reikšminis skaitmuo lieka nepakitus), tokiu tikslumu:

1. iki 1 000 eurų – sveikais skaičiais (pvz., 544,20 apvalinama į 544);
2. nuo 1 000 eurų iki 10 000 eurų – dešimtimis (pvz., 8 294 apvalinama į 8 290);
3. nuo 10 000 eurų iki 100 000 eurų – šimtais (pvz., 95 296 apvalinama į 95 300);
4. nuo daugiau kaip 100 000 eurų – tūkstančiais (pvz., 775 294 apvalinama į 775 000).

4.1. Žemės vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys

Žemės sklypo vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys:

1. žemės verčių žemėlapis;
2. vertės apskaičiavimo modelis;
3. verčių žemėlapio zonas, kurioje yra vertinamas objektas, numeris;
4. sklypo adresas;
5. sklypo paskirtis;
6. sklypo naudojimo būdas;
7. sklypo bendras plotas;
8. sklypo pelkės, pažeistos, nenaudojamos žemės plotas;
9. sklypo miško plotas;
10. žemės ūkio naudmenų našumo balas;
11. sklypo vietas bendrojo plano sprendiniai;
12. sklypą kertančios elektros linijos apsaugos zonas plotas, nesikertantis su šio poskyrio 13–18 p. nurodytų zonų plotais;
13. sklypą kertančios 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros oro kabelių linijos apsaugos zonas plotas, nesikertantis su šio poskyrio 12, 14–18 p. nurodytų zonų plotais;
14. sklypą kertančios 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros požeminių kabelių linijos apsaugos zonas plotas, nesikertantis su šio poskyrio 12, 13, 15–18 p. nurodytų zonų plotais;
15. sklypą kertančios transformatorių pastočių, skirstyklų, srovės keitimo stočių apsaugos zonas plotas, nesikertantis su šio poskyrio 12–14, 16–18 p. nurodytų zonų plotais;
16. sklypą kertančios transformatorinės ar skirstomojo punkto apsaugos zonas plotas, nesikertantis su šio poskyrio 12–15, 17, 18 p. nurodytų zonų plotais;
17. sklypą kertančios magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonas plotas, nesikertantis su šio poskyrio 12–16 ir 18 p. nurodytų zonų plotais;
18. sklypą kertančios natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonas plotas;
19. sklypo užstatyta teritorija;
20. didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičius;
21. didžiausio ploto pastato statybos baigtumas;
22. sklype esančių visų pastatų bendrų plotų suma;
23. kiti, nurodyti vertinimo modelyje.

Duomenų ir jų naudojimo žemės sklypo vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti paaškinimai pateikiami toliau šioje ataskaitoje.

Žemės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas pagal vertinimo modelyje nustatyta algoritmą vertinimo programe, taip pat ir interneto priemonėmis, yra automatizuotas.

4.1 lentelė. Vertinimo modeliuose naudojami atributų trumpiniai ir jų paaiškinimai

Trumpinių paaiškinimas:	
VRV	žemės sklypo vidutinė rinkos vertė
Zonos Nr.	verčių zonos numeris žemės verčių žemėlapyje
ŽBpl (ŽBpl_RKS; ŽBpl_RKL)	žemės sklypo plotas, žemės ūkio grupės hektarais, kitų grupių – arais
ŽBpl_SKF	žemės sklypo ploto vertinimo skaliarinis dydis, išreikštas funkcija
Zona_SKL	verčių zonos koeficientas
K ₄	gyvenamujų teritorijų žemės sklypų, mažesnių kaip 4 arai, vertinimo koeficientas
ŽBpl_BIN	gyvenamujų teritorijų žemės sklypų, mažesnių kaip 4 arai, koeficiente laipsnio rodiklis
Kbn	bendro naudojimo teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos, atskirų želdynų teritorijos, sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų vertinimo koeficientas
Kbn_BIN	bendro naudojimo teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos, atskirų želdynų teritorijos, sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų koeficiente laipsnio rodiklis
Kd	daugiabučių pastatų vertinimo koeficientas
Kd_BIN	daugiabučių pastatų koeficiente laipsnio rodiklis
Kr kita	komercinės žemės grupės rekreacinės teritorijos vertinimo koeficientas
Naub_BIN	komercinės žemės grupės rekreacinės teritorijos koeficiente Kr kita laipsnio rodiklis
Ku	žemės sklypų gyvenamujų teritorijų, komercinės, mėgėjų sodo, pramonės ir sandėliavimo žemės grupių užstatymo vertinimo koeficientas, kurio reikšmingumas priklauso nuo savivaldybės, sklype esančio didžiausio ploto statinio aukštų skaičiaus, šio statinio statybos baigtumo ir sklypo užstatymo intensyvumo
Kk	konservacinių paskirties žemės vertinimo koeficientas
Pask_BIN	konservacinių paskirties koeficiente laipsnio rodiklis
Kbp	bendrojo plano sprendinių vertinimo koeficientas
Kbp_BIN	bendrojo plano sprendinių koeficiente laipsnio rodiklis
Kr	žemės ūkio ir vandens ūkio paskirties žemės rekreacinės teritorijos vertinimo koeficientas 3 ha plotui
Ktink	susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių žemės vertinimo koeficientas
Ktink_BIN	susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorių koeficiente laipsnio rodiklis
RP	žemės ūkio ir vandens ūkio paskirties žemės rekreacino naudojimo vertinimo pataisa
NBP	žemės našumo balo vertinimo pataisa
NP	nenaudojamos, pelkių ir pažeistos žemės vertinimo pataisa
MP	miško žemės vertinimo pataisa
Vbaz	vertė, apskaičiuota pagal modelio formulę, netaikant pataisu
Vbaz1	1 ha vertė, apskaičiuota pagal modelio formulę, netaikant pataisu
ŽNB	žemės sklypo našumo balas
NBconst	modelio sudarymui naudotų sklypų našumo balų verčių zonoje vidurkis
Knb	našumo balo koeficientas
Žnenaudojama	žemės ūkio paskirties nenaudojamos, pelkių, pažeistos žemės plotų suma
Kn	žemės ūkio paskirties nenaudojamos, pelkių, pažeistos žemės vertinimo koeficientas
Žmiško	miško plotas, įregistruotas Nekilnojamomo turto registre
Želektr. lin.	žemės sklypų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų elektros tinklų apsaugos zonų: 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros linijų (elektros oro linijų; elektros oro kabelių linijų; elektros požeminių kabelių linijų); transformatorių pastočių, skirtystykų, srovės keitimo stočių; transformatorinių ar skirstomųjų punktų, – plotas, jų persidengimo atveju sudarantis žemės sklype vienasluoksnę projekciją ir nesikertantis su Žduj. naf. ir PotPl_RKS plotais

Žduj. naf.	žemės sklypo specialiųjų žemės naudojimo sąlygų magistralinių dujotiekijų ir naftotiekijų (produktotiekijų) apsaugos zonų plotas, nesikertantis su Želektr. lin. ir PotPl_RKS plotais
PotPl_RKS	žemės ūkio paskirties žemės grupės žemės sklypo natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, plotas, nesikertantis su Želektr. lin. ir Žduj. naf. plotais
Kpot	natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, žemės vertinimo koeficientas
Ženklai	× arba * daugybos; ^ kėlimo laipsniu; + sudėties; - atimties; / dalybos; = lygybės

Prie vertinamo atributo sutrumpinto pavadinimo pridedami kintamojo tipo trumpiniai: BIN – binaras, SKL – skaliaras, SKF – skaliariniai dydžiai, išreikšti funkcija, RKS – reikšmė, RKL – rodiklis.

Žemės vidutinėms rinkos vertėms apskaičiuoti reikalingi duomenys – žemės verčių zonų žemėlapiai, bendrojo plano sprendinių žemėlapis, vertinimo modeliai, pataisų koeficientai yra pateikiami šioje ataskaitoje ir jos prieduose. REGIA – regionų geoinformacinės aplinkos paslaugos interneto puslapyje <http://www.regia.lt/zemelapis/>, atlikus žemės vidutinių rinkos verčių užklausą pagal sklypo unikalų numerį, pateikiamos žemės verčių zonų žemėlapių ribos su žemės sklypų ribomis, bendrojo plano sprendiniai ir žemės sklypams nustatyti apsaugos zonų plotai.

Nekilnojamomo turto registre neįregistruoto, bet teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte suprojektuoto žemės sklypo vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti pagal atitinkamą Masinio žemės vertinimo taisyklių 18 p. nurodytą žemės sklypo vidutinės rinkos vertės nustatymo modelį naudojami žemės sklypo kadastro duomenys, nurodyti teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte, ir kiti Nekilnojamomo turto kadastro žemėlapyje ar ŽIS GIS priemonėmis nustatyti plotai, numatyti vertinimo modelyje.

4.2. Žemės vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas

Žemės vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas:

1. Pagal vertinamo žemės sklypo paskirtį (būdą), įrašytą Nekilnojamomo turto registro išraše, nustatoma žemės grupė (žr. 4.1 paveiksle, B rodyklė).
2. Pagal žemės grupę parenkamas žemės sklypų vertinimo modelis (paveiksle B rodyklė). Žemės grupių modeliai pateikiami Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo dokumentų 1 priede *Vertinimo modeliai*.
3. Pagal žemės sklypo adresą verčių žemėlapyje nustatoma žemės sklypo vieta, fiksuojamas verčių zonos numeris (paveiksle A rodyklė).
4. Pagal sklypo charakteristikas parenkami koeficientai (paveiksle D ir E rodyklės).
5. I modelio formulę įrašomos reikšmės – pagal verčių zonos numerį nustatomos vienos reikšmingumo skaičius (paveiksle C rodyklė), kiti formulėje nurodyti dydžiai parenkami pagal sklypo charakteristikas (paveiksle D rodyklė), apskaičiuojama vertė.
6. Apskaičiuota vertė koreguojama pataisomis ir koeficientais (paveiksle E rodyklė), taip gaunama žemės sklypo vidutinė rinkos vertė (paveiksle F rodyklė).
7. Apskaičiuota vertė apvalinama pagal 4 skyriaus 1-oje pastraipoje aprašytas taisykles.

Žemės sklypo vidutinės rinkos vertės (VRV) apskaičiavimo bendra formulė yra:

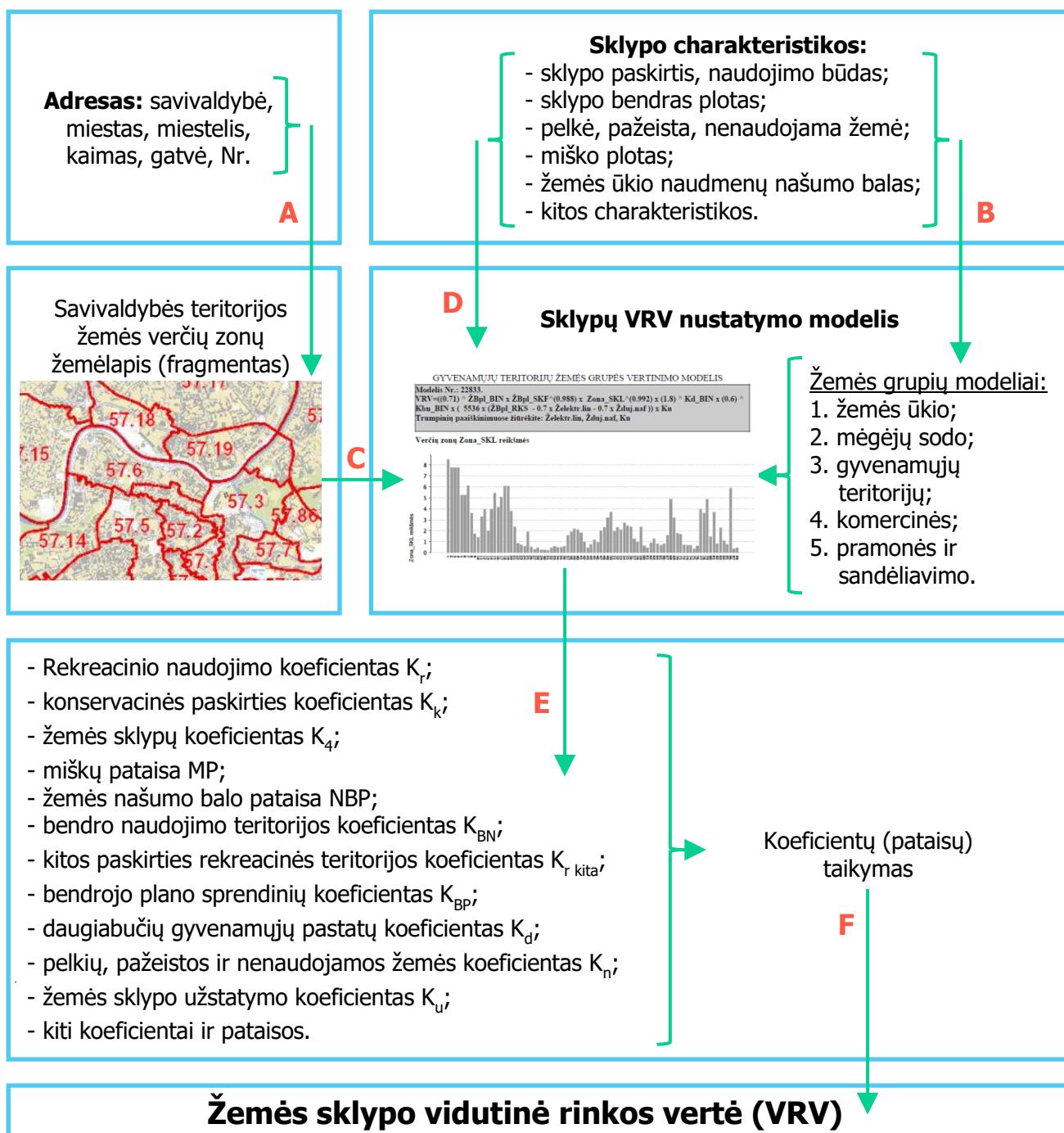
$$VRV = V \times K \pm P,$$

čia: V – vertė, apskaičiuota pagal modelio formulę neatsižvelgus į pataisas;

K – pataisų koeficientai;

P – pataisos, gali būti su pliuso arba su minuso ženklu.

DUOMENYS APIE ŽEMĖS SKLYPĄ

Žemės sklypo vidutinė rinkos vertė (VRV)

4.1 pav. Žemės sklypo vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų schema

4.3. Žemės vidutinių rinkos verčių apskaičiavimo pavyzdžiai

Visų žemės grupių vertinimo modeliuose (formulėse) žemės sklypų plotai įrašomi arais (a), žemės ūkio grupės – hektarais (ha).

1 pavyzdys. Žemės ūkio paskirties žemės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas.

Duomenys apie žemės sklypą:

- adresas: Vilniaus m. sav., Salotės k.;

- verčių zonas, kurioje yra vertinamas sklypas, numeris: 57.42;
- paskirtis: žemės ūkio;
- naudojimo būdas: kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai;
- žemės sklypo bendras plotas – 7,95 ha;
- naudingas plotas – 7,1 ha (bazinis plotas, gautas sudėjus ariamos, sodų, pievų ir ganyklų, kelių, užstatytos, vandenų, medžių ir krūmų želdinių plotus, nurodytus žemės sklypo registro išraše);
- nenaudingas plotas – 0,25 ha (plotas, gautas sudėjus pelkių, pažeistos ir nenaudojamos žemės plotus, nurodytus žemės sklypo registro išraše);
- miško plotas – 0,6 ha, nurodytas registro išraše;
- sklypo vietas bendrojo plano sprendiniai – néra;
- sklypą kertančiu 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų – oro linijų; oro kabelių linijų; požeminių kabelių linijų; transformatorių pastočių, skirstyklų, srovės keitimo stocių; transformatorinių ar skirstomujų punktų, – apsaugos zonų plotas – 0,5 ha, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.20 poskyryje *Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*;
- sklypą kertančios *magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonos* plotas – 0 ha, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.21 poskyryje *Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonos žemės vertės pataisa*;
- sklypą kertančios natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonos plotas – 0,1 ha, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.22 poskyryje *Natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*.

Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo ataskaitos 1 priede *Vertinimo modeliai* parinktas *žemės ūkio paskirties žemės grupės* vertinimo modelis pateikiamas toliau.

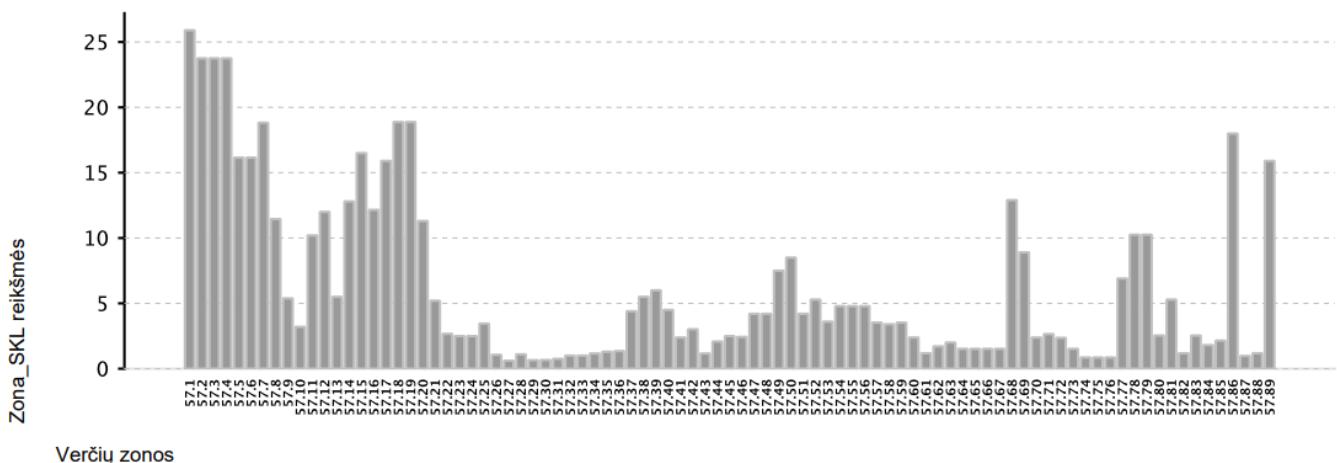
Modelis Nr.: 24784.

$VRV = \check{Z}Bpl_SKF^{(0.999)} \times Zona_SKL^{(0.982)} \times (0.8)^{Pask_BIN} \times (1.25)^{Kbp_BIN} \times (59208 x (\check{Z}Bpl_RKS - 0.48 x PotPl_RKS - 0.3 x \check{Z}elektr.lin - 0.3 x \check{Z}duj.naf)) + RP + NBP - NP - MP$

Trumpinių paaiškinimai pateikti žemiau lentelėje

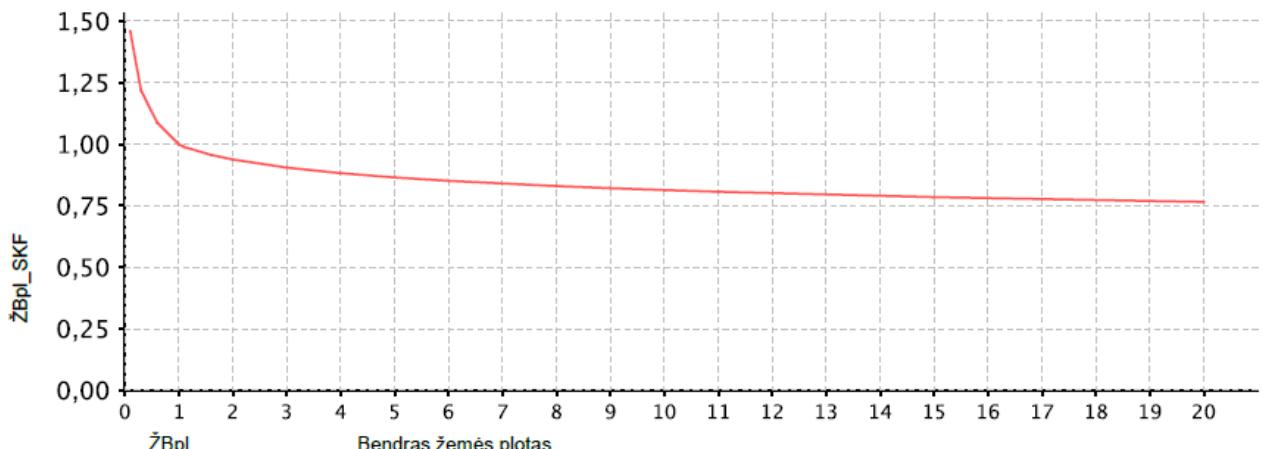
Pastaba: sklypų vertės pataisos pateiktos vertinimo ataskaitos 3 priede

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Paskirtis	Laipsnis: Pask_BIN	Pagrindas: 0.8
Konservacinié	1.0	
Bendrojo plano sprendinys	Laipsnis: Kbp_BIN	Pagrindas: 1.25
1-1	1.0	
Bendras žemés plotas	ŽBpl_SKF	Laipsnis: 0.999

4.2 pav. Žemés ūkio žemés grupés vertinimo modelio išstrauka

Apskaičiuojama Vbaz (bazine sklypo vertė be pataisų): į modelį įrašomos reikšmės – ŽBpl_RKS = 7,95 ha, tada ŽBpl_SKF = 0,83 (gaunamas iš grafiko funkcijos); žemė ne konservaciniés paskirties Pask_BIN = 0; pagal žemés sklypo adresą žemés verčių zoną žemėlapyje sklypas yra 57.42 verčių zonoje – Zona_SKL = 3,019. Atliekami aritmetiniai veiksmai:

$$Vbaz = 0,83^{0,999} \times 3,019^{0,982} \times 0,80^0 \times 1,25^0 \times 59\ 208 \times (7,95 - 0,48 \times 0,1 - 0,3 \times 0,5 - 0,3 \times 0) = 1\ 127\ 661 \text{ Eur.}$$

Skaičiuojama Vbaz1 (bazine 1 ha vertė be pataisų):

$$Vbaz1 = 1\ 127\ 661 \text{ Eur} / 7,95 \text{ ha} = 141\ 844 \text{ Eur.}$$

Apskaičiuojamos žemés sklypo pataisos miško ir nenaudingam plotui, rekreaciniam veiksniai ir žemės našumo balui. Pataisu apskaičiavimo formulés pateikiamas Vilniaus miesto savivaldybés masinio vertinimo ataskaitos 3 priede *Verčių pataisos ir rekreacioniai koeficientai*, išstrauka pateikiama toliau.

Pataisos RP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – rekreacino naudojimo; paskirtis – vandens ūkio, naudojimo būdas – rekreacioniai vandens telkiniai
ŽBpl <= 3 ha	$RP = (Kr - 1) \times VRV_RP$, čia VRV_RP – žemės sklypo vertė su NBP, NP ir MP pataisomis
ŽBpl > 3 ha	$RP = (Kr - 1) \times VRV_RP1 \times 3$, čia VRV_RP1 – žemės sklypo 1 ha vertė su NBP, NP ir MP
Taikymo sąlygos:	paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdai: rekreacino naudojimo + kiti žemės ūkio paskirties sklypai, specializuotų ūkių žemės sklypai ir kiti; paskirtis – vandens ūkio, naudojimo būdai: rekreacioniai vandens telkiniai + bendro naudojimo vandens telkiniai, ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai ir kiti
ŽBpl <= 6 ha	$RP = (Kr - 1) \times (VRV_RP/2)$
ŽBpl > 6 ha	$RP = (Kr - 1) \times VRV_RP1 \times 3$
Pataisos NBP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	paskirtis – žemės ūkio, išskyrius žemės naudmenas: nenaudojama, pelkės, pažeista, $NBP = Knb \times (\bar{ZNB} - NBconst) \times Vbaz1 \times (\bar{ZBpl} - \bar{Znenaudojama} - \bar{Zmiško})$
Pataisos NP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	paskirtis – žemės ūkio, žemės naudmenos: nenaudojama, pelkės, pažeista $NP = (1 - Kn) \times Vbaz1 \times \bar{Znenaudojama}$
Pataisos MP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	žemės naudmena – miško žemė
Vbaz1 <= 1854 Eur	$MP = \bar{Zmiško} \times Vbaz1 \times 0,75$
Vbaz1 > 1854 Eur	$MP = \bar{Zmiško} \times Vbaz1 \times ((Vbaz1 \times 0,995 - 463)/Vbaz1)$

4.3 pav. Žemės ūkio žemės grupės sklypų vertinimo modelio pataisos

Našumo balo pataisos NBP apskaičiavimas.

Masinio žemės vertinimo taisyklių 26.5 pap. nurodoma, kad NBP netaikoma miestuose ar miesteliuose esantiems žemės sklypams, kurių pardavimo kainos nėra pagrįstos iš žemės ūkio veiklos gaunama nauda. Vilniaus miesto savivaldybės žemės ūkio paskirties žemės pardavimo kainos atitinka Masinio žemės vertinimo taisyklių nurodyto punkto nuostatą, našumo balo koeficientas Knb nėra nustatyta, tokios žemės vertinimui šioje savivaldybėje našumo balo pataisa nėra taikoma.

Nenaudojamos, pelkės ir pažeistos žemės pataisos NP apskaičiavimas.

NP apskaičiuojama pagal formulę:

$$NP = (1 - K_n) \times Vbaz1 \times \bar{Znenaudojama}.$$

$K_n = 0,2$ (K_n 0,2 nustatymas pateikiamas ataskaitos 3.6.15 pap. *Pelkų, pažeistos ir nenaudojamos žemės koeficientas K_n .*).

Nenaudojamos, pelkės ir pažeistos žemės sklype yra 0,25 ha. Atliekami skaičiavimai:

$$NP = (1 - 0,2) \times 141\ 844 \times 0,25 = 28\ 369 \text{ Eur.}$$

Miško žemės pataisos MP apskaičiavimas.

MP apskaičiuojama pagal formulę:

$$MP = \bar{Zmiško} \times Vbaz1 \times ((Vbaz1 \times 0,995 - 463)/Vbaz1).$$

Miško žemės sklype yra 0,6 ha.

$$MP = 0,6 \times 141\ 844 \times ((141\ 844 \times 0,995 - 463)/141\ 844) = 84\ 403 \text{ Eur.}$$

Apskaičiuotomis pataisomis koreguojama Vbaz ir gaunama vidutinė rinkos vertė (VRV):

$$VRV = 1\ 127\ 661 - 28\ 369 - 84\ 403 = 1\ 014\ 889 \text{ Eur.}$$

$$VRV \approx 1\ 015\ 000 \text{ Eur.}$$

Išvada. Vilniaus m. sav., Salotės k. esančio 7,95 ha bendro ploto žemės ūkio paskirties žemės sklypo vidutinė rinkos vertė (be medynų VRV) yra 1 015 000 Eur.

2 pavyzdys. Miškų ūkio paskirties (be miško medynų tūrio vertės) žemės sklypų ir miškų žemės (be miško medynų tūrio vertės) žemės ūkio paskirties žemės sklypuose vertės apskaičiavimas.

Duomenys apie žemės sklypą:

- adresas: Vilnius, Balžio g.;
- verčių zonas, kurioje yra vertinamas sklypas, numeris: 57.65;
- paskirtis – miškų ūkio;
- naudojimo būdas – ūkiniai miškų sklypai;
- žemės sklypo bendras plotas – 2,46 ha;
- sklypą kertančiu 6 kV ir aukštėsnės įtampos elektros tinklų – oro linijų; oro kabelių linijų; požeminių kabelių linijų; transformatorių pastočių, skirstyklų, srovės keitimo stočių; transformatorinių ar skirstomujų punktų, – apsaugos zonų plotas – 0,0 ha, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.20 poskyryje *Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*;
- sklypą kertančios magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonos plotas – 0,0 ha, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.21 poskyryje *Magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonos žemės vertės pataisa*;
- sklypą kertančios natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonos plotas – 0,0 ha, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.22 poskyryje *Natūralių pievų ir ganyklų bei potvynių grėsmės teritorijų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*.

Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo ataskaitos 1 priede parinktas *žemės ūkio paskirties žemės grupės* vertinimo modelis pateikiamas 4.2 paveikslė.

Į modelį įrašomos reikšmės: pagal žemės sklypo adresą žemės verčių zonų žemėlapje sklypas yra 57.65 verčių zonoje (Vilnius, Balžio g.– Zona_SKL = 1,519, ŽBpl_SKF = 0,921, ŽBpl_RKS = 2,46 ha.)

Atliekami aritmetiniai veiksmai ir apskaičiuojama bazine vertė (Vbaz):

$$Vbaz = 0,921^0,999 \times 1,519^0,982 \times 0,80^0 \times 1,25^0 \times 59\ 208 \times 2,46 = 202\ 256 \text{ Eur.}$$

Pastaba. Apskaičiuojant miškų ūkio paskirties žemės vidutinę rinkos vertę žemės našumo balo pataisa miško plotui neskaičiuojama.

Apskaičiuojama bazine 1 ha vertė (Vbaz1):

$$Vbaz1 = 202\ 256 / 2,46 = 82\ 218 \text{ Eur.}$$

Miško žemės pataisos MP apskaičiavimas.

Miško žemės vertės pataisai apskaičiuoti taikoma formulė pateikiama Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo dokumentų 3 priede *Verčių pataisos ir rekreacinių koeficientai*, ištrauka pateikiama toliau.

Pataisos MP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	žemės naudmena – miško žemė
Vbaz1 \leq 1854 Eur	$MP = \bar{Z}_{miško} \times Vbaz1 \times 0,75$
Vbaz1 $>$ 1854 Eur	$MP = \bar{Z}_{miško} \times Vbaz1 \times ((Vbaz1 \times 0,995 - 463) / Vbaz1)$

4.4 pav. *Žemės ūkio žemės grupės vertinimo modelio miško pataisa*

Tais atvejais, kai miško žemės bazine 1 ha vertė didesnė nei 1 854 Eur, šiuo atveju $82\ 218 > 1\ 854$ Eur, pataisa apskaičiuojama taip:

Pataisos MP apskaičiavimas:

$$MP = 2,46 \times 82\ 218 \times ((82\ 218 \times 0,995 - 463) / 82\ 218) = 200\ 106 \text{ Eur.}$$

Apskaičiuota pataisa koreguojama Vbаз ir gaunama vidutinė rinkos vertė (VRV):

$$\text{VRV} = 202\ 256 - 200\ 106 = 2\ 150 \text{ Eur.}$$

$$\text{VRV} \approx 2\ 150 \text{ Eur.}$$

Išvada. Vilniuje, Balžio g., esančio 2,46 ha bendro ploto miškų ūkio paskirties žemės sklypo vidutinė rinkos vertė (be miško medynų tūrio vertės) yra 2 150 Eur.

3 pavyzdys. Gyvenamujų teritorijų žemės grupės vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas.

Duomenys apie žemės sklypą:

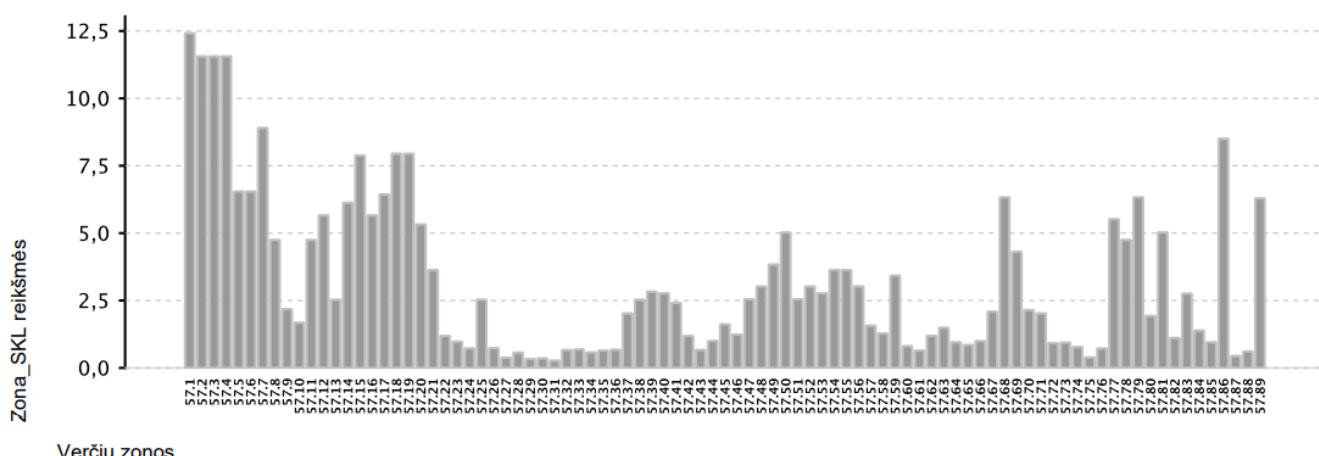
- adresas – Vilnius, Kalnėnų g.;
- verčių zonas, kurioje yra vertinamas sklypas, numeris: 57.80;
- paskirtis – kita;
- naudojimo būdas – vienbučių ir dvibučių gyvenamujų pastatų teritorijos;
- sklypo bendras plotas – 11 a;
- sklypo užstatyta teritorija – 2 a;
- sklypą kertančių 6 kV ir aukštėsnės jėtamos elektros tinklų – oro linijų; oro kabelių linijų; požeminių kabelių linijų; transformatorių pastočių, skirstyklių, srovės keitimo stočių; transformatorinių ar skirstomujų punktų, – apsaugos zonų plotas – 0,5 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.20 poskyryje *Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*;
- sklypą kertančios *magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų)* apsaugos zonos plotas – 0,0 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.21 poskyryje *Magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų)* apsaugos zonos žemės vertės pataisa;
- didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičius – 4;
- didžiausio ploto pastato statybos baigtumas – 100 proc.;
- sklype esančių visų pastatų bendrujų plotų suma – 310 kv. m.

Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo dokumentų 1 priede *Vertinimo modeliai* parinktas *gyvenamujų teritorijų žemės grupės* vertinimo modelis pateikiamas 4.5 paveiksle.

Modelis Nr.: 24783.

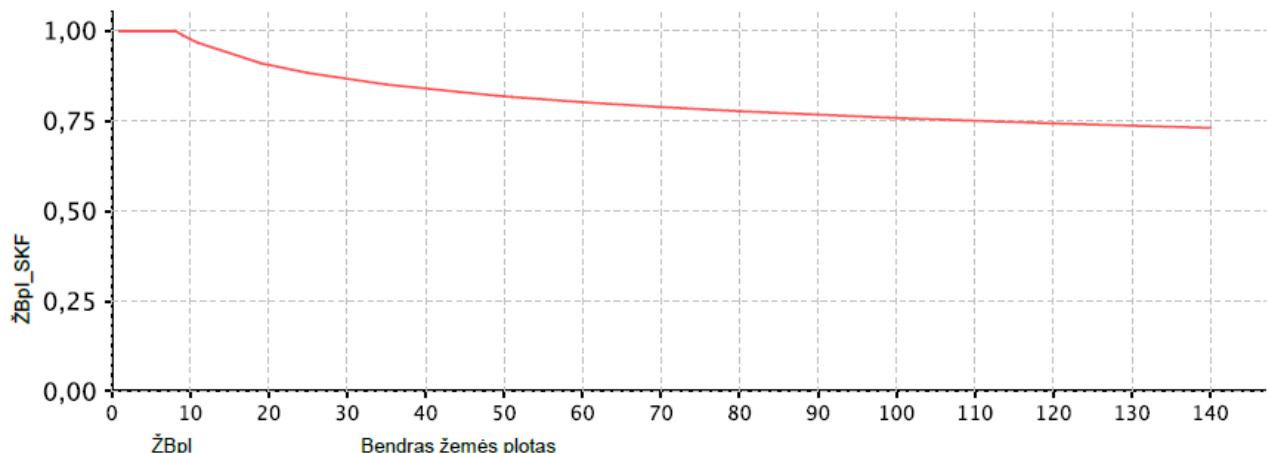
$\text{VRV} = (0.71)^{\wedge} \text{ŽBpl_BIN} \times \text{ŽBpl_SKF}^{\wedge}(0.988) \times \text{Zona_SKL}^{\wedge}(0.954) \times (1.8)^{\wedge} \text{Kd_BIN} \times (0.6)^{\wedge} \text{Kbn_BIN} \times (4979 \times (\text{ŽBpl_RKS} - 0.7 \times \text{Želektr.lin} - 0.7 \times \text{Žduj.naf})) \times \text{Ku}$
 Trumpinių paaiškinimai pateikti žemiau lentelėje

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Bendras žemės plotas	Laipsnis: ŽBpl_BIN	Pagrindas: 0.71
,000001-3,9999999	1.0	4-1000000 0.0
Daugiabučių pastatų teritorija	Laipsnis: Kd_BIN	Pagrindas: 1.8
Daugiaaukštę teritorija	1.0	
Bendro naudojimo teritorija	Laipsnis: Kbn_BIN	Pagrindas: 0.6
Bendro naudojimo teritorija	1.0	
Bendras žemės plotas	ŽBpl_SKF	Laipsnis: 0.988

4.5 pav. Gyvenamųjų teritorijų žemės grupės vertinimo modelio išstrauka

4.5 paveiksle pateiktame modelyje pagal sklypo charakteristikas parenkamos reikšmės:

- pagal sklypo plotą > 4 a parenkama kintamojo ŽBpl_BIN reikšmė = 0 koeficientui 0,71;
- pagal sklypo plotą apskaičiuojamas ŽBpl_SKF = 0,966;
- pagal sklypo vietą kadastro žemėlapyje nustatomas verčių zonas Nr. – 57.80, nustatyti verčių zonai parenkamas Zona_SKL = 1,928;
- naudojimo būdui – *daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos*, parenkama kintamojo Kd_BIN reikšmė = 0 koeficientui 1,8;
- naudojimo būdui – *bendro naudojimo teritorija*, parenkama kintamojo Kbn_BIN reikšmė = 0 koeficientui 0,6.

Užstatymo koeficiente K_u (šio koeficiente komponentų paaiškinimai pateikiami šios ataskaitos 3.6.16 pap. *Žemės sklypo užstatymo koeficientas*, toliau paveiksle pateikiama anksčiau nurodyto papunkčio lentelė su K_u taikymo sąlygomis ir reikšmėmis) reikšmingumui nustatyti apskaičiuojamas žemės sklypo užstatymo intensyvumas: sklype esančių visų pastatų plotų suma kv. m / žemės sklypo plotas kv. m) = $310/1100 = 0,28$. K_u reikšmė = 0,9 nustatyta pagal tolėlei pateiktas 1, 2, 3, 4 ir 5 sąlygas, atitinkančias vertinamą žemės sklypą.

Nr.		Sąlygos pavadinimas	Sąlygos įvertinimas, apibrėžimas	Koeficientas K_u
1	2	3	4	
Sąlyga 1	Žemės grupė	Gyvenamųjų teritorijų, komercinės, pramonės ir sandėliavimo, mėgėjų sodo		Vilniaus m. savivaldybėje $K_u = 0,9$
Sąlyga 2	Sklypo užstatyta teritorija, įregistruotas Nekilnojamomo turto registre	$\neq 0$		
	K_u prie papildomų sąlygų:			
Sąlyga 3	Didžiausio ploto pastato sklype	Aukštų skaičius =>4		
Sąlyga 4	Didžiausio ploto pastato sklype baigtumas	95–100 proc.	Prie 1–5 sąlygų: $K_u = 0,85$ $K_u = 0,8$ $K_u = 0,7$ $K_u = 0,6$	
Sąlyga 5	Užstatymo intensyvumas (sklype esančių visų pastatų bendrujų plotų suma kv. m / žemės sklypo plotas kv. m)	=>1 iki <1,5 =>1,5 iki <3 =>3 iki <5 =>5		

4.6 pav. Koeficiente K_u taikymo sąlygos ir reikšmės

Kintamasis ŽBpl_RKS yra lygus žemės sklypo plotui 11 a.

Želektr. lin. = 0,5 a, 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų apsaugos zonų plotas, nesikertantis su magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų plotu;

Žduj. naf.= 0,0 a, žemės sklypo magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų plotas.

Formulėje $VRV=((0,71)^{\wedge} \text{ŽBpl_BIN} \times \text{ŽBpl_SKF}^{\wedge}(0,988) \times \text{Zona_SKL}^{\wedge}(0,954) \times (1,8)^{\wedge} \text{Kd_BIN} \times (0,6)^{\wedge} \text{Kbn_BIN} \times (4\ 979 \times (\text{ŽBpl_RKS} - 0,7 \times \text{Želektr.lin} - 0,7 \times \text{Žduj.naf})) \times \text{Ku})$ įrašius kintamujų reikšmes ir atlikus aritmetinius veiksmus gaunama sklypo vidutinė rinkos vertė.

$VRV = 0,71^{\wedge}0 \times 0,966^{\wedge}0,988 \times 1,928^{\wedge}0,954 \times 1,8^{\wedge}0 \times 0,60^{\wedge}0 \times 4\ 979 \times (11 - 0,7 \times 0,5 - 0,7 \times 0) \times 0,9 = 86\ 275$ Eur.

$VRV \approx 86\ 300$ Eur.

Išvada. Vilniuje, Kalnėnų g. esančio 11 arų bendro ploto kitos paskirties, naudojimo būdo – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos, užstatyto statiniais žemės sklypo vidutinė rinkos vertė yra 86 300 Eur.

4 pavyzdys. Mėgėjų sodo žemės grupės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas.

Duomenys apie žemės sklypą:

- adresas – Vilnius, Laurų Sodų 2-oji g.;
- verčių zonas, kurioje yra vertinamas sklypas, numeris: 57.64;
- paskirtis – žemės ūkio;
- naudojimo būdas – mėgėjų sodo žemės sklypai;
- žemės sklypo bendras plotas – 6 a;
- sklypo užstatyta teritorija – 0,9 a;
- sklypą kertančių 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų – oro linijų; oro kabelių linijų; požemininių kabelių linijų; transformatorių pastočių, skirstyklių, srovės keitimo stociai;

transformatorinių ar skirstomujų punktų, – apsaugos zonų plotas – 0,2 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.20 poskyryje *Elektros tinklų apsaugos zony žemės vertės pataisa*;

- sklypą kertančios *magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonas* plotas – 0,0 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.21 poskyryje *Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonas žemės vertės pataisa*;
- didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičius – 2;
- didžiausio ploto pastato statybos baigtumas – 100 proc.;
- sklype esančių visų pastatų bendrujų plotų suma – 140 kv. m.

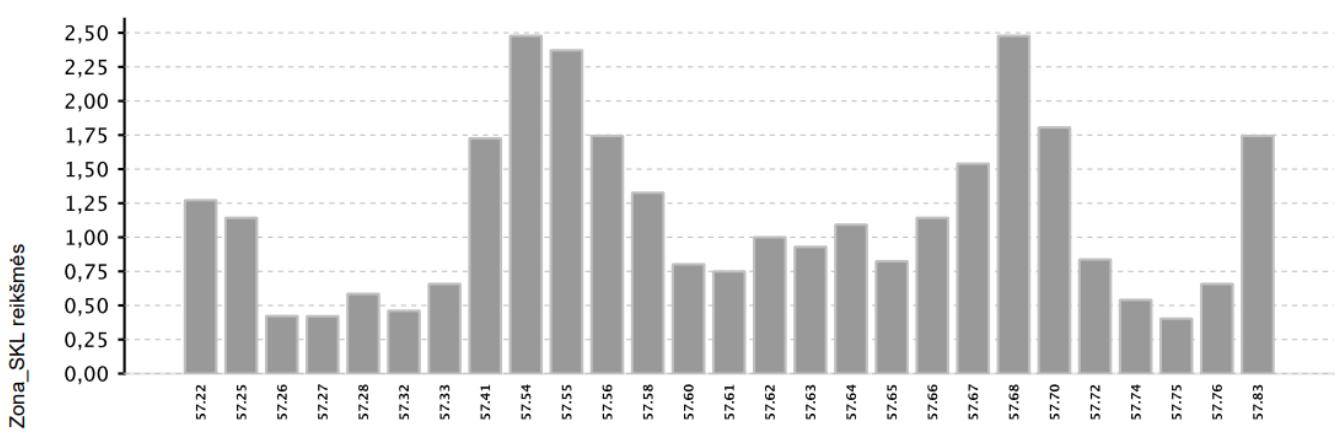
Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo ataskaitos 1 priede *Vertinimo modeliai* parinktas *mégėjų sodo žemės grupės* vertinimo modelis pateikiamas 4.7 paveiksle.

Modelis Nr.: 24782.

$\text{VRV} = \dot{\text{Z}}\text{Bpl_SKF}^{(0.954)} \times \text{Zona_SKL}^{(1.009)} \times (0.7)^{\wedge} \text{Kbn_BIN} \times (\text{5496} \times (\dot{\text{Z}}\text{Bpl_RKS} - 0.7 \times \dot{\text{Z}}\text{elektr.lin} - 0.7 \times \dot{\text{Z}}\text{duj.naf})) \times \text{Ku}$

Trumpinių paaiškinimai pateikti žemiau lentelėje

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

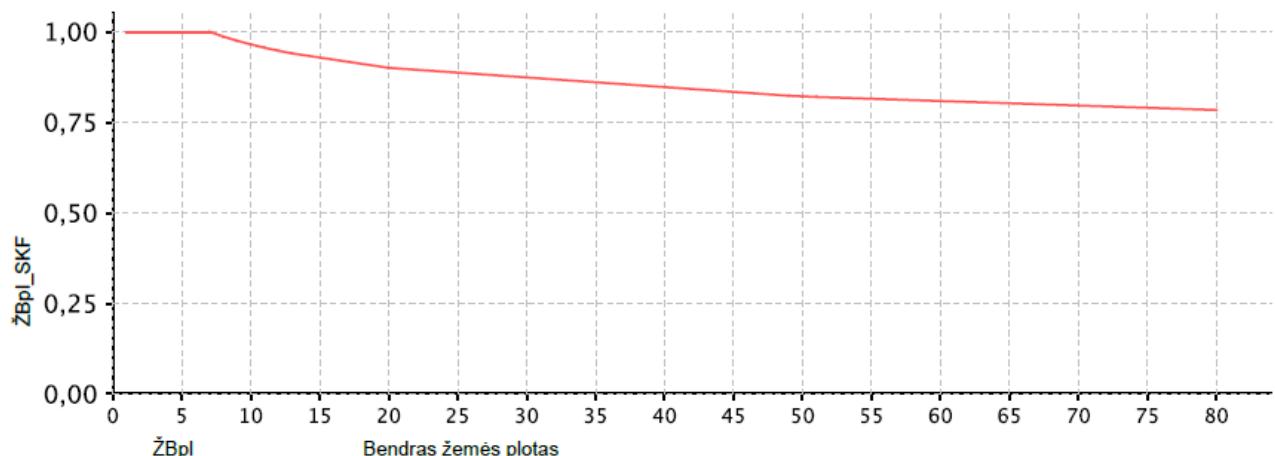
Verčių zonas

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Bendro naudojimo teritorija Laipsnis: Kbn_BIN Pagrindas: 0.7

Bendro naudojimo teritorija 1.0

Bendras žemės plotas ŽBpl_SKF Laipsnis: 0.954

4.7 pav. Mégėjų sodo žemės grupės vertinimo modelio išstrauka

Pagal sklypo plotą apskaičiuojamas ŽBpl_SKF = 1,00.

Pagal sklypo vietą kadastro žemėlapyje nustatomas verčių zonas Nr. – 57.64, nustatyti verčių zonai parenkamas Zona_SKL = 1,093.

Naudojimo būdui – *bendro naudojimo teritorija*, parenkama kintamojo Kbn_BIN reikšmė = 0 koeficientui 0,7.

Atsižvelgus į didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičių – 2 ir šios ataskaitos 4.6 pav. *Koeficiente Ku taikymo sąlygos ir reikšmés* 3 sąlygą – didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičius => 4 (sklype esančio pastato aukštų skaičius – 2), nustytas 1 ir 2 sąlygas atitinkantis koeficientas Ku lygus 0,9.

Kintamasis ŽBpl_RKS yra lygus žemės sklypo plotui 6 a.

Želektr. lin. = 0,2 a, 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų apsaugos zonų plotas, nesikertantis su magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų plotu.

Žduj. naf.= 0 a, žemės sklypo specialiųjų žemės naudojimo sąlygų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų plotas.

Formulėje VRV= ($\check{Z}Bpl_SKF^{(0,954)} \times Zona_SKL^{(1,009)} \times (0,7)^{Kbn_BIN} \times (5\ 496 \times (\check{Z}Bpl_RKS - 0,7 \times \text{Želektr.lin} - 0,7 \times \text{Žduj.naf})) \times Ku$) jrašius kintamuju reikšmes ir atlikus matematinius veiksmus apskaičiuojama sklypo vidutinė rinkos vertė.

$$\begin{aligned} VRV &= 1,00^{0,954} \times 1,093^{1,009} \times 0,7^0 \times 5\ 496 \times (6 - 0,7 \times 0,2 - 0,7 \times 0) \times 0,9 = 31\ 707 \text{ Eur.} \\ VRV &\approx 31\ 700 \text{ Eur.} \end{aligned}$$

Išvada. Vilniuje, Laurų Sodų 2-oji g. esančio 6 arų bendro ploto žemės ūkio paskirties, naudojimo būdo – *mégėjų sodo*, užstatyto statiniais žemės sklypo vidutinė rinkos vertė yra 31 700 Eur.

5 pavyzdys. Pramonės ir sandėliavimo žemės grupės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas.

Duomenys apie žemės sklypą:

- adresas – Vilnius, Gariūnų g.;
- verčių zonas, kurioje yra vertinamas sklypas, numeris: 57.34;
- paskirtis – kita;
- naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo teritorijos;
- žemės sklypo bendras plotas – 30 a;
- sklypo užstatyta teritorija – 9 a;
- sklypą kertančių 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų – oro linijų; oro kabelių linijų; požeminių kabelių linijų; transformatorių pastočių, skirstyklių, srovės keitimo stočių; transformatorinių ar skirstomujų punktų, – apsaugos zonų plotas – 2 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.20 poskyryje *Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*;
- sklypą kertančios *magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonos* plotas – 0,0 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.21 poskyryje *Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonos žemės vertės pataisa*;
- didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičius – 1;
- didžiausio ploto pastato statybos baigtumas – 100 proc.;
- sklype esančių visų pastatų bendrujų plotų suma – 820 kv. m.

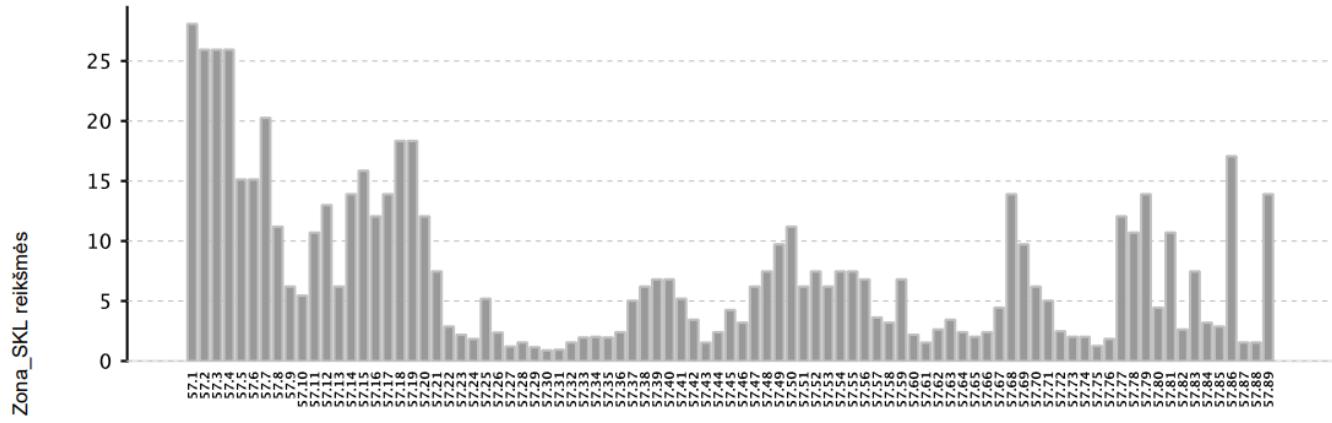
Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo ataskaitos 1 priede *Vertinimo modeliai* parinktas *pramonės ir sandėliavimo žemės grupės* vertinimo modelis pateiktas 4.8 paveiksle.

Modelis Nr.: 24786.

VRV= $\check{Z}Bpl_SKF^{(1.015)} \times Zona_SKL^{(0.996)} \times (0.63)^Ktink_BIN \times (1395 \times (\check{Z}Bpl_RKS - 0.7 \times \check{Z}elektr.lin - 0.7 \times \check{Z}duj.naf)) \times Ku$

Trumpinių paaikinimai pateikiti žemiau lentelėje

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

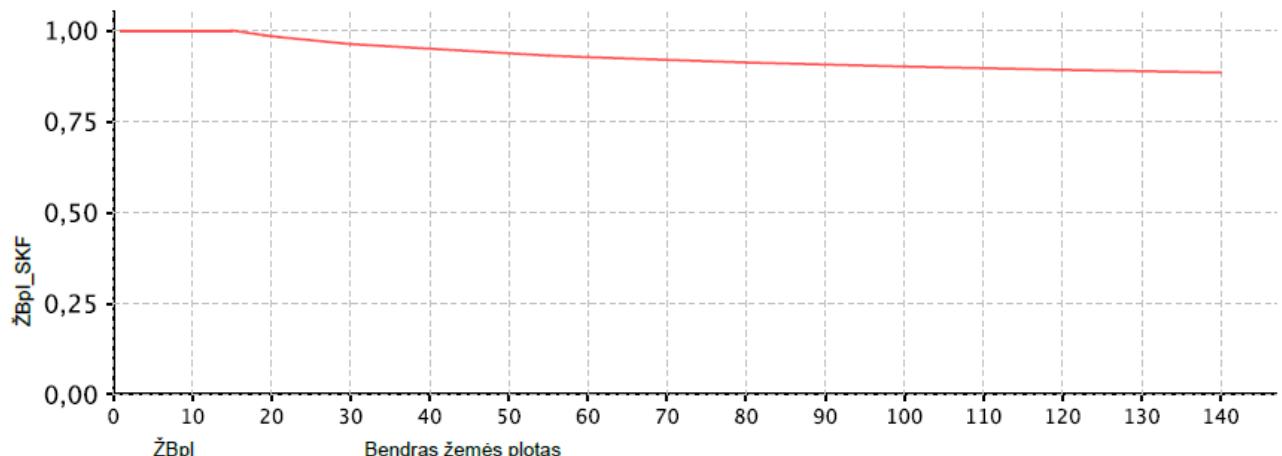
Verčių zonas

Modelio kintamųjų taikymo salygos ir reikšmės:

Inžinerinių tinklų koridorius	Laipsnis: Ktink_BIN	Pagrindas: 0.63
-------------------------------	---------------------	-----------------

Inžinerinių tinklų koridorius	1.0
-------------------------------	-----

Bendras žemės plotas	ŽBpl_SKF	Laipsnis: 1.015
----------------------	----------	-----------------

4.8 pav. Pramonės ir sandėliavimo žemės grupės vertinimo modelio ištaka

Pagal sklypo plotą apskaičiuojamas ŽBpl_SKF = 0,963.

Pagal sklypo vietą kadastro žemėlapyje nustatomas verčių zonos Nr. – 57.34, nustatytais verčių zonai parenkamas Zona_SKL = 2,014.

Naudojimo būdui – susiseikimo ir inžinerinių tinklų koridorų, parenkama kintamojo Ktink_BIN reikšmė = 0 koeficientui 0,63.

Atsižvelgus į didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičių – 1 ir šios ataskaitos 4.6 pav. Koefficiente K_u taikymo salygos ir reikšmės 3 salygą – didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičių $= > 4$ (sklype esančio pastato aukštų skaičius – 1), nustatytas 1 ir 2 salygas atitinkantis koeficientas K_u lygus 0,9.

Kintamasis ŽBpl_RKS yra lygus žemės sklypo plotui 30 a.

Želektr. lin. = 2 a, 6 kV ir aukštesnės jėtampos elektros tinklų apsaugos zonų plotas, nesikertantis su magistralinių dujotiekijų ir naftotiekijų (produktotiekijų) apsaugos zonų plotu.

Žduj. naf.= 0,0 a, žemės sklypo specialiųjų žemės naudojimo sąlygų magistralinių dujotiekijų ir naftotiekijų (produktotiekijų) apsaugos zonų plotas.

Formulėje $VRV = (\check{Z}_{Bpl_SKF}^{(1,015)} \times Zona_SKL^{(0,996)} \times (0,63)^{Ktink_BIN} \times (1\ 395 \times (\check{Z}_{Bpl_RKS} - 0,7 \times \check{Z}_{elektr.lin} - 0,7 \times \check{Z}_{duj.naf})) \times Ku)$ išrašius kintamujų reikšmes ir atlikus aritmetinius veiksmus apskaičiuojama sklypo vidutinė rinkos vertė.

$$VRV = 0,963^{1,015} \times 2,014^{0,996} \times 0,63^0 \times 1\ 395 \times (30 - 0,7 \times 2 - 0,7 \times 0) \times 0,9 = 69\ 408 \text{ Eur.}$$

$$VRV \approx 69\ 400 \text{ Eur.}$$

Išvada. Vilniuje, Gariūnų g. esančio 30 arų bendro ploto kitos paskirties, naudojimo būdo – *pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos*, užstatyto statiniais žemės sklypo vidutinė rinkos vertė yra 69 400 Eur.

6 pavyzdys. Komercinės žemės grupės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas.

Duomenys apie žemės sklypą:

- adresas – Vilnius, Ukmurgės g.;
- verčių zonas, kurioje yra vertinamas sklypas, numeris: 57.52;
- paskirtis – kita;
- naudojimo būdas – komercinės paskirties objektų teritorijos;
- žemės sklypo bendras plotas – 15 a;
- sklypo užstatyta teritorija – 1,9 a;
- sklypą kertančių 6 kV ir aukštesnės jėtampos elektros tinklų – oro linijų; oro kabelių linijų; požemininių kabelių linijų; transformatorių pastočių, skirstyklių, srovės keitimo stočių; transformatorinių ar skirstomujų punktų, – apsaugos zonų plotas – 1 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.20 poskyryje *Elektros tinklų apsaugos zonų žemės vertės pataisa*;
- sklypą kertančios *magistralinių dujotiekijų ir naftotiekijų (produktotiekijų) apsaugos zonos* plotas – 0 a, apskaičiuotas pagal tvarką, aprašytą 3.6.21 poskyryje *Magistralinių dujotiekijų ir naftotiekijų (produktotiekijų) apsaugos zonos žemės vertės pataisa*;
- didžiausio ploto pastato aukštų skaičius – 3;
- didžiausio ploto pastato statybos baigtumas – 100 proc.;
- sklype esančių visų pastatų bendrujų plotų suma – 520 kv. m.

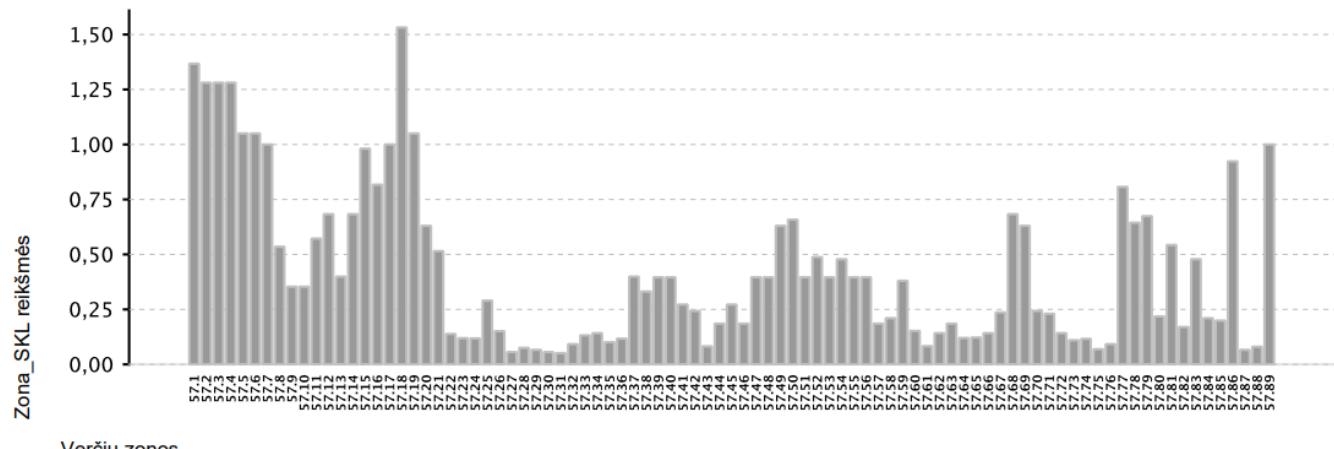
Vilniaus miesto savivaldybės masinio vertinimo ataskaitos 1 priede *Vertinimo modeliai* parinktas *komercinės žemės grupės žemės vertinimo modelis* pateikiamas 4.9 paveiksle.

Modelis Nr.: 24785.

VRV= $\check{Z}_{Bpl_SKF}^{(0.998)} \times Zona_SKL^{(1.004)} \times (0.89)^{Naub_BIN} \times (43014 \times (\check{Z}_{Bpl_RKS} - 0.7 \times \check{Z}_{elektr.lin} - 0.7 \times \check{Z}_{duj.naf})) \times Ku$

Trumpinių paaiškinimai pateikti žemiau lentelėje

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Naudojimo būdas

Laipsnis: Naub_BIN

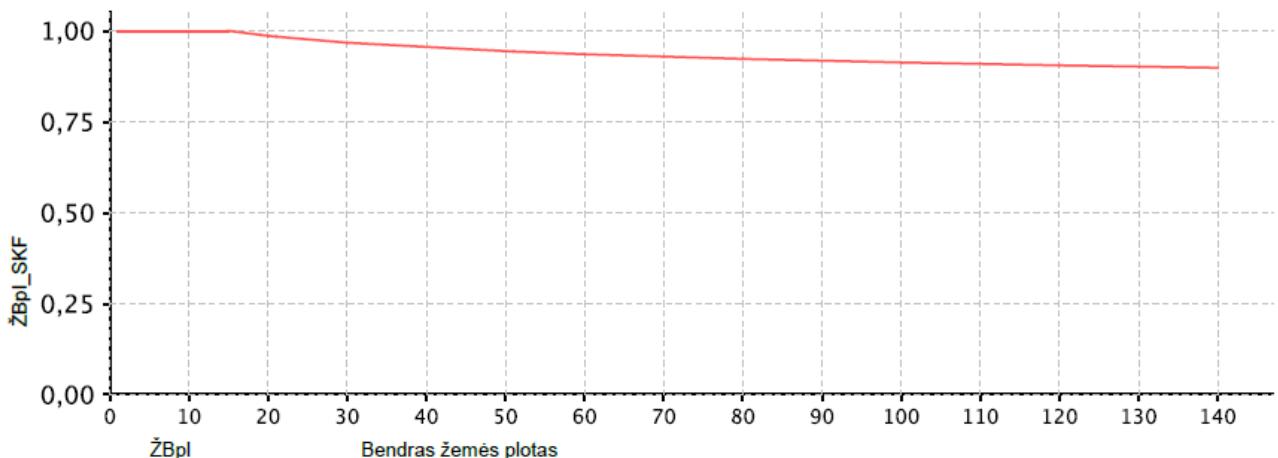
Pagrindas: 0.89

Rekreacinių teritorijos	1.0
-------------------------	-----

Bendras žemės plotas

\check{Z}_{Bpl_SKF}

Laipsnis: 0.998

4.9 pav. Komercinės žemės grupės vertinimo modelio ištakė

Pagal sklypo plotą apskaičiuojamas $\check{Z}_{Bpl_SKF} = 1,00$.

Pagal sklypo vietą kadastro žemėlapyje nustatomas verčių zonos Nr. – 57.52, nustatytais verčių zonai parenkamas Zona_SKL = 0,488.

Naudojimo būdui – *rekreacinių teritorijos*, parenkama kintamojo Naub_BIN reikšmė = 0 koeficientui 0,89.

Atsižvelgus į didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičių – 3 ir šios ataskaitos 4.6 pav. Koefficiente K_u taikymo sąlygos ir reikšmės 3 sąlygą – didžiausio ploto pastato sklype aukštų skaičių =>4 (sklype esančio pastato aukštų skaičius – 3), nustatytas 1 ir 2 sąlygas atitinkantis koeficientas K_u lygus 0,9.

Kintamasis \check{Z}_{Bpl_RKS} yra lygus žemės sklypo plotui 15 a.

Želektr. lin. = 1,0 a, 6 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų apsaugos zonų plotas, nesikertantis su magistralinių dujotiekijų ir naftotiekijų (produktotiekijų) apsaugos zonų plotu.

Žduj. naf.= 0,0 a, žemės sklypo specialiųjų žemės naudojimo sąlygų magistralinių dujotiekijų ir naftotiekijų (produktotiekijų) apsaugos zonų plotas.

Formulėje VRV= $(\check{Z}Bpl_SKF^{(0,998)} \times Zona_SKL^{(1,004)} \times (0,89)^{Naub_BIN} \times (43\ 014 \times (\check{Z}Bpl_RKS - 0,7 \times \check{Z}elektr.lin - 0,7 \times \check{Z}duj.naf)) \times Ku)$ jrašius kintamujų reikšmes ir atlikus aritmetinius veiksmus apskaičiuojama sklypo vidutinė rinkos vertė.

$VRV = 1,00^{0,998} \times 0,488^{1,004} \times 0,89^0 \times 43\ 014 \times (15 - 0,7 \times 1 - 0,7 \times 0) \times 0,9 = 269\ 378$ Eur.

$VRV \approx 269\ 000$ Eur.

Išvada. Vilniuje, Ukmergės g. esančio 15 a bendro ploto kitos paskirties, naudojimo būdo – komercinės paskirties objekty teritorijos, užstatyto statiniais žemės sklypo vidutinė rinkos vertė yra 269 000 Eur.

5. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Žemės vidutinės rinkos vertės apskaičiuojamos vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymu patvirtintais Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos masinio žemės vertinimo dokumentais, kurie yra skelbiami Registru centro interneto puslapyje <http://www.registracentras.lt/ntr/vertinimas/masinis/masvert.php> ir Teisės aktų registre <https://www.e-tar.lt>. Masinio žemės vertinimo dokumentų pagrindu apskaičiuotos vidutinės rinkos vertės, paieškos lauke įvedus žemės sklypo unikalų numerį, skelbiamos Registru centro interneto puslapyje <https://www.registracentras.lt/masvert/paieska-obj> ir Regionų geoinformacinės aplinkos paslaugos (REGIA) interneto puslapyje <http://www.regia.lt/zemelapis/>. Nurodytos vertės įsigalioja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo nustatyta tvarka ir terminais.

2012 m. nustatytos žemės sklypų vidutinės rinkos vertės nuo 2013 m. sausio 1 d., 2017 m. nustatytos nuo 2018 m. sausio 1 d. ir 2022 m. nustatytos nuo 2023 m. sausio 1 d. naudojamos žemės mokesčiams apskaičiuoti. Žemės vidutinės rinkos vertės žemės mokesčiams apskaičiuojamos vadovaujantis žemės mokesčio objekto apibrėžimu, pateikiamu Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 4 str.: *mokesčio objektas yra fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausanti Lietuvos Respublikoje esanti privati žemė, išskyrus miško žemę ir žemės ūkio paskirties žemę, kurioje įveistas miškas Lietuvos Respublikos įstatymu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.* Vadovaujantis nurodyta nuostata, žemės sklypų vidutinės rinkos vertės žemės mokesčiui apskaičiuojamos pagal žemės vertinimo modelius, kuriuose įrašomas žemės sklypo plotas be žemės sklypo naudmenos – miško žemės ploto, įrašyto Nekilnojamomojo turto kadastre. Žemės vidutinės rinkos vertės žemės mokesčiams, paieškos lauke įvedus žemės sklypo unikalų numerį, skelbiamos Registru centro interneto puslapyje <https://www.registracentras.lt/masvert/paieska-un>. Mokesčių administratoriui vertintojas – Registru centras – teikia žemės sklypų Nekilnojamomojo turto registro ir Nekilnojamomojo turto kadastro duomenis ir žemės sklypų vidutines rinkos vertes žemės mokesčiui vertintojo ir centrinio mokesčių administratoriaus sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

Registru tvarkymo direktorius

Kazys Maksvytis

Turto registru tvarkymo tarnybos

Veronika Valentinavičienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės vadovė,
nekilnojamomojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo
Nr. A 000050)

Turto registru tvarkymo tarnybos

Miglė Jakubkienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus

1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomojo turto vertintojo
asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000382)

Turto registru tvarkymo tarnybos

Aušra Baronaitė-Deveikienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus

1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomojo turto vertintojo
asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo
Nr. A 001603)

Turto registru tvarkymo tarnybos

Mindaugas Vrubliauskas

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus

1 grupės specialistas vertinimui, nekilnojamomojo turto
vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimo
Nr. A 000230)

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamojo turto vertintojo
asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo
Nr. 000024)

Vaida Mačiolė

6. LITERATŪROS SĀRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymas.
8. Masinio žemės vertinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“.
9. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“.
10. Nekilnojamojo turto registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“.
11. Žemės įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“.
12. Turto ir verslo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“.
13. Tarptautiniai vertinimo standartai (TVS), įsigalioja 2022 m. sausio 31 d. Tarptautinė vertinimo standartų taryba, IVSC. Prieiga per internetą:
[https://avnt.lrv.lt/uploads/avnt/documents/files/TVS%20%C4%AFsigalioja%202022%20sausio%2031%20\(2\).pdf](https://avnt.lrv.lt/uploads/avnt/documents/files/TVS%20%C4%AFsigalioja%202022%20sausio%2031%20(2).pdf).
14. European Valuation Standards (EVS), The European Group of Valuers' Associations, 2020. Prieiga per internetą:
https://tegova.org/static/72fa037473e198cbd428e465158bcfdb/a6048c931cdc93_TEGOVA_EVS_2020_digital.pdf.
15. Lietuvos Respublikos žemės fondas 2019 m. sausio 1 d., Vilnius: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Valstybės žemės fondas, 2019. Prieiga per internetą:
<https://www.nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.
16. Lietuvos Respublikos žemės fondas 2020 m. sausio 1 d., Vilnius: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Valstybės žemės fondas, 2020. Prieiga per internetą:
<https://www.nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.
17. Lietuvos Respublikos žemės fondas 2021 m. sausio 1 d., Vilnius: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Valstybės žemės fondas, 2021. Prieiga per internetą:
<https://www.nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.
18. Lietuvos Respublikos žemės fondas 2022 m. sausio 1 d., Vilnius: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Valstybės žemės fondas, 2022. Prieiga per internetą:
<https://www.nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.
19. Lietuvos Respublikos žemės fondas 2023 m. sausio 1 d., Vilnius: Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras, 2023. Prieiga per internetą:
<https://www.nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas>.
20. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės duomenys, 2023 m. Valstybės įmonė Registru centrasis.

21. Valstybės duomenų agentūra. Officialiosios statistikos portalas. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt>.
22. Lietuvos ekonomikos apžvalga, 2023 m. kovas. Lietuvos bankas. Prieiga per internetą: https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/40652_bef09070406c0b0353504d25bb9d2dfa.pdf.
23. Lietuvos stabilumo 2023 metų programa, 2023 m. balandžio 28 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Prieiga per internetą: https://commission.europa.eu/system/files/2023-04/2023_Lithuania_SP_lt.pdf.
24. NCSS statistinė programa ir jos panaudojimas masiniam vertinimui. Valstybės įmonės Registru centro ir Ward R. D. seminaro medžiaga. Valstybės įmonė Registru centras. Vilnius, 2009.
25. Eckert, Joseph K., R. Gloudemans, R. Almy, Ed. Property appraisal and assessment administration, Chicago: International Association of Assessing Officers, 1990.
26. Gloudemans, Robert J. Mass Appraisal of Real Property. Chicago: International Association of Assessing Officers, 1999.
27. Ward, Richard D. Seminario medžiaga: NCSS statistinė programa ir jos panaudojimas masiniam vertinimui, 2012.
28. Woolery, A. Property Tax Principles and Practice. Taiwan: Land Reform Training Institute in association with the Lincoln Institute of Land Policy in Taoyuan, 1989.
29. Youngman, J. M. and Malme, J. H. An international survey of taxes on land and buildings. Boston: Kluwer Law and Taxation Publishers, 1994.
30. Benvenuti, A. The Value of Real Estate between Building and Land. 2007.
31. Gloudemans, Robert J. An Empirical Analysis of the Incidence of Location on Land and Building Values. Prepared Under a David C. Lincoln Fellowship in Land Value Taxation for Lincoln Institute of Land Policy Cambridge, Massachusetts, 2001.
32. Edited by Mark R. Linne, MAI, SPA with Michelle M. Thomson, PhD. Visual Valuation. Implementing Valuation Modeling and Geographic Information Solutions. Appraisal Institute, 550 West Van Buren, Chicago, 2010.
33. Tumelionis, A. Nekilnojamoji turto rinkos modeliavimas neaktyvios rinkos teritorijoje, Turto vertinimo teorijos ir praktikos apybraižos 2010/2011. Vilnius, 2011.
34. Standard on Mass Appraisal of Real Property, International Association of Assessing Officers, 2017.
35. Standard on Automated Valuation Models (AVMs), International Association of Assessing Officers, 2018.
36. Mass Appraisal and Multiple Regression Analysis for Income Properties The Winnipeg Experience, International Property Tax Institute, 2006.
37. Kane, M. Steven, Linne, Mark R., Johnson, Jeffrey A. Practical Applications in Appraisal Valuation Modeling. Chicago: Appraisal Institute, 2004.
38. Fisher, Jeffrey D., Martin, Robert S. Income property appraisal. Real Estate Education Company, 1994.

7. PRIEDAI

Siekiant didesnės dokumentų raiškos ataskaita ir jos priedai Registrų centro interneto puslapyje <https://www.registrucentras.lt/ntr/vertinimas/masinis/masvert.php> yra pateikiami atskiromis bylomis, surandami paieškos lauke *Masinio vertinimo dokumentų paieška*, pasirinkus atitinkamą savivaldybę ir vertinimo įsigaliojimo metus.

2024 m. masinis vertinimas

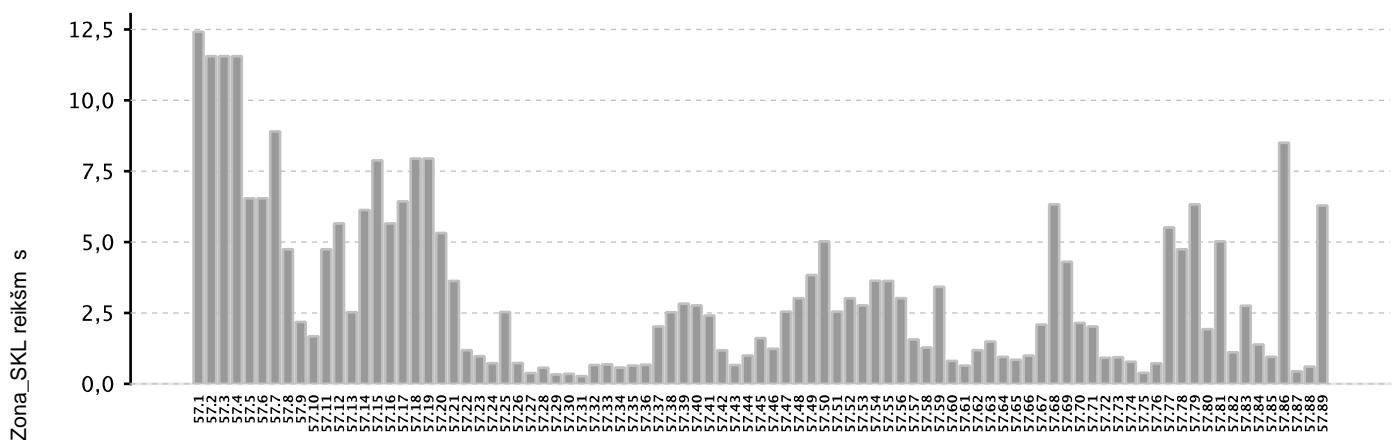
GYVENAM J TERITORIJ ŽEMĖS GRUPĖS VERTINIMO MODELIS

Modelis Nr.: 24783.

VRV=(0.71) \wedge ŽBpl_BIN \times ŽBpl_SKF^(0.988) \times Zona_SKL^(0.954) \times (1.8) \wedge Kd_BIN \times (0.6) \wedge Kbn_BIN \times (4979 \times (ŽBpl_RKS - 0.7 \times Želektr.lin - 0.7 \times Žduj.naf)) \times Ku

Trumpinių paaiškinimai pateikti žemiau lentelėje

Verės i zonos Zona_SKL reikšmės

Verės i zonas

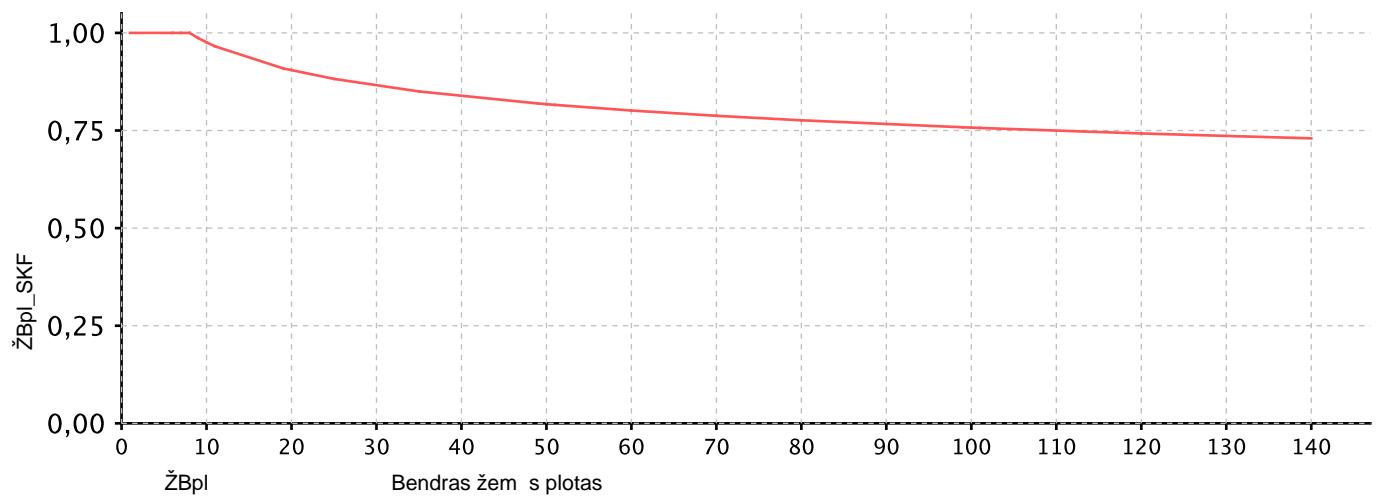
Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Bendras žemės plotas	Laipsnis: ŽBpl_BIN	Pagrindas: 0.71
,000001-3,9999999	1.0	4-1000000 0.0
Daugiau nei pastatų teritorija	Laipsnis: Kd_BIN	Pagrindas: 1.8
Daugiau nei pastatų teritorija	1.0	
Bendro naudojimo teritorija	Laipsnis: Kbn_BIN	Pagrindas: 0.6
Bendro naudojimo teritorija	1.0	

Bendras žem s plotas

ŽBpl_SKF

Laipsnis: 0.988

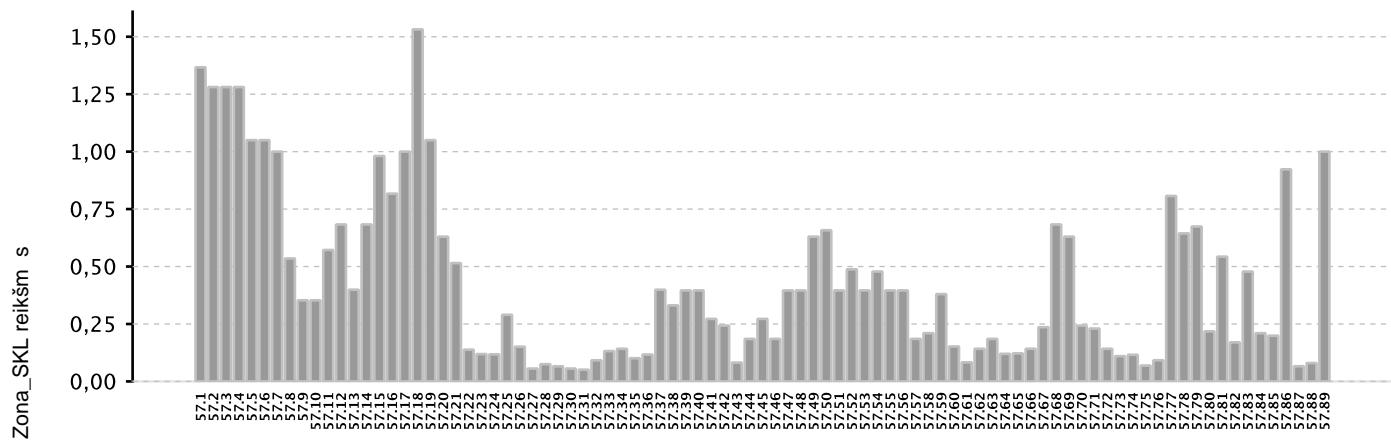
KOMERCIN S ŽEM S GRUP S VERTINIMO MODELIS

Modelis Nr.: 24785.

VRV=ŽBpl_SKF^(0.998) x Zona_SKL^(1.004) x (0.89) [^] Naub_BIN x (43014 x (ŽBpl_RKS - 0.7 x Želektr.lin - 0.7 x Žduj.naf)) x Ku

Trumpini paaškinimai pateikti žemiau lentel je

Ver i zon Zona_SKL reikšm s

Ver i zonas

Modelio kintam j taikymo s lygos ir reikšm s:

Naudojimo b das

Laipsnis: Naub_BIN

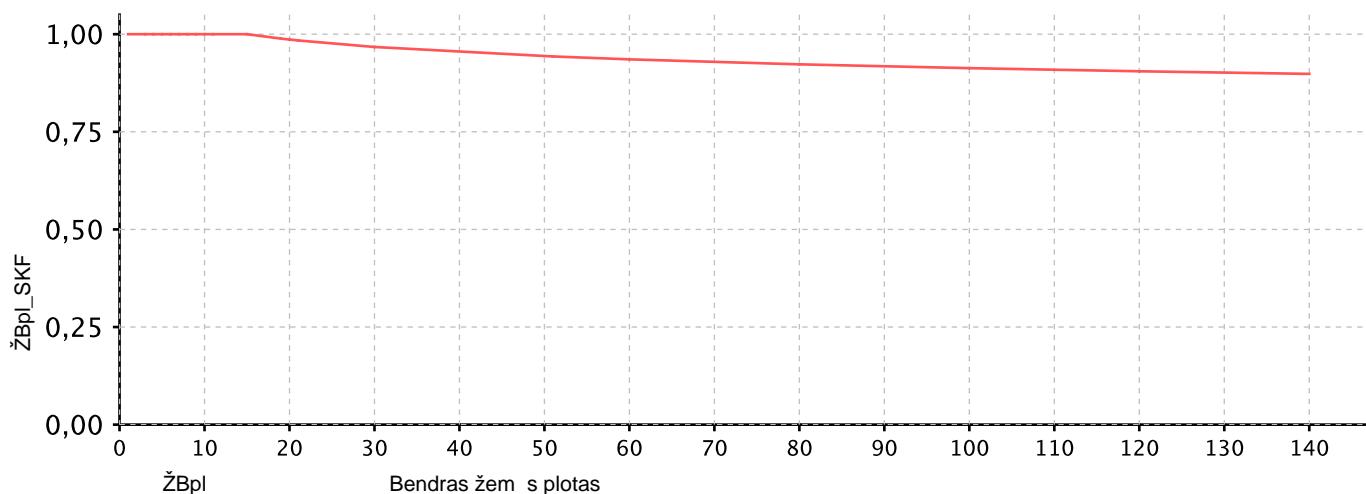
Pagrindas: 0.89

Rekreacin s teritorijos	1.0
-------------------------	-----

Bendras žem s plotas

ŽBpl_SKF

Laipsnis: 0.998

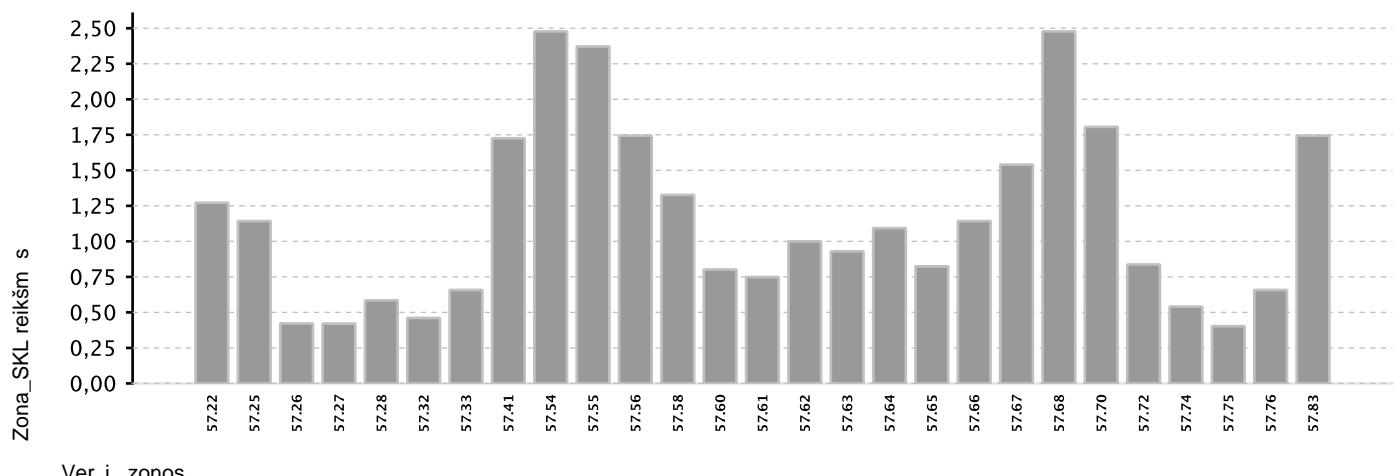
M G J SODO ŽEM S GRUP S VERTINIMO MODELIS

Modelis Nr.: 24782.

VRV= $\check{Z}Bpl_SKF^{(0.954)} \times Zona_SKL^{(1.009)} \times (0.7)^{Kbn_BIN} \times (5496 \times (\check{Z}Bpl_RKS - 0.7 \times \check{Z}elektr.lin - 0.7 \times \check{Z}duj.naf)) \times Ku$

Trumpini paaiskinimai pateiki žemiau lentel je

Ver i zon Zona_SKL reikšm s

Ver i zonas

Modelio kintam j taikymo s lygos ir reikšm s:

Bendro naudojimo teritorija

Laipsnis: Kbn_BIN

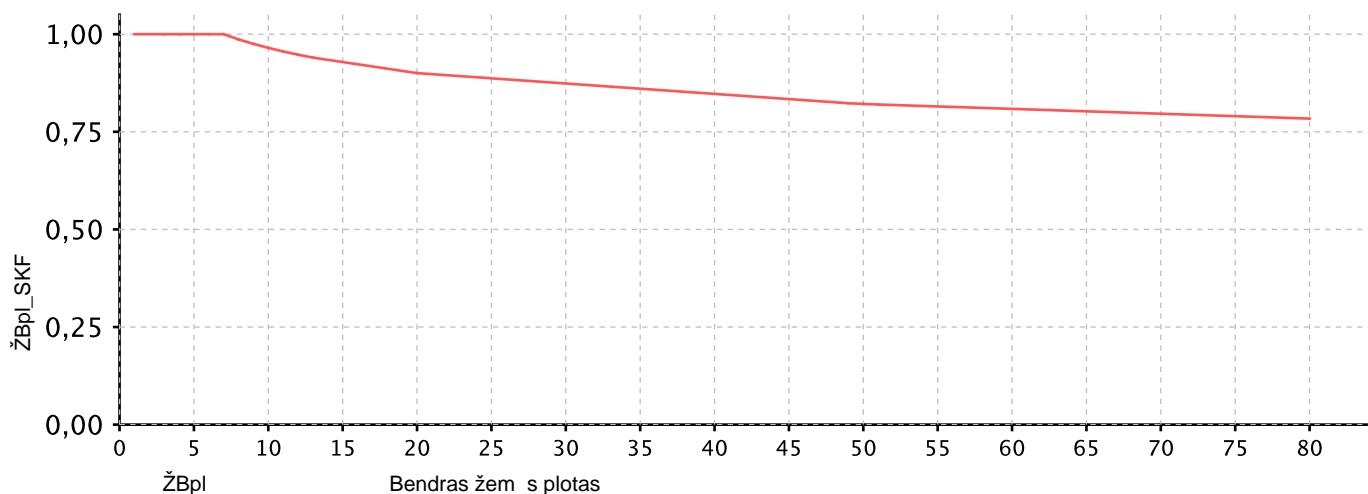
Pagrindas: 0.7

Bendro naudojimo teritorija	1.0
-----------------------------	-----

Bendras žem s plotas

ŽBpl_SKF

Laipsnis: 0.954

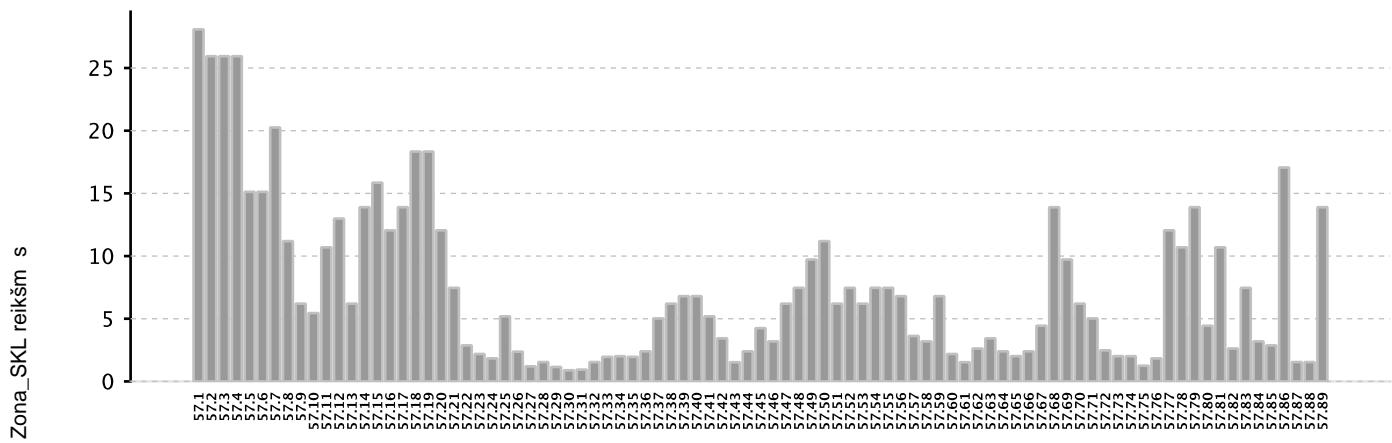
PRAMON S IR SAND LIAVIMO ŽEM S GRUP S VERTINIMO MODELIS

Modelis Nr.: 24786.

$VRV = \check{Z}Bpl_SKF^{(1.015)} \times Zona_SKL^{(0.996)} \times (0.63)^{\wedge} Ktink_BIN \times (1395 \times (\check{Z}Bpl_RKS - 0.7 \times \check{Z}elektr.lin - 0.7 \times \check{Z}duj.naf)) \times Ku$

Trumpini paaškinimai pateikti žemiau lentel je

Ver i zon Zona_SKL reikšm s

Ver i zonas

Modelio kintam j taikymo s lygos ir reikšm s:

Inžinerini tinkl koridorius

Laipsnis: Ktink_BIN

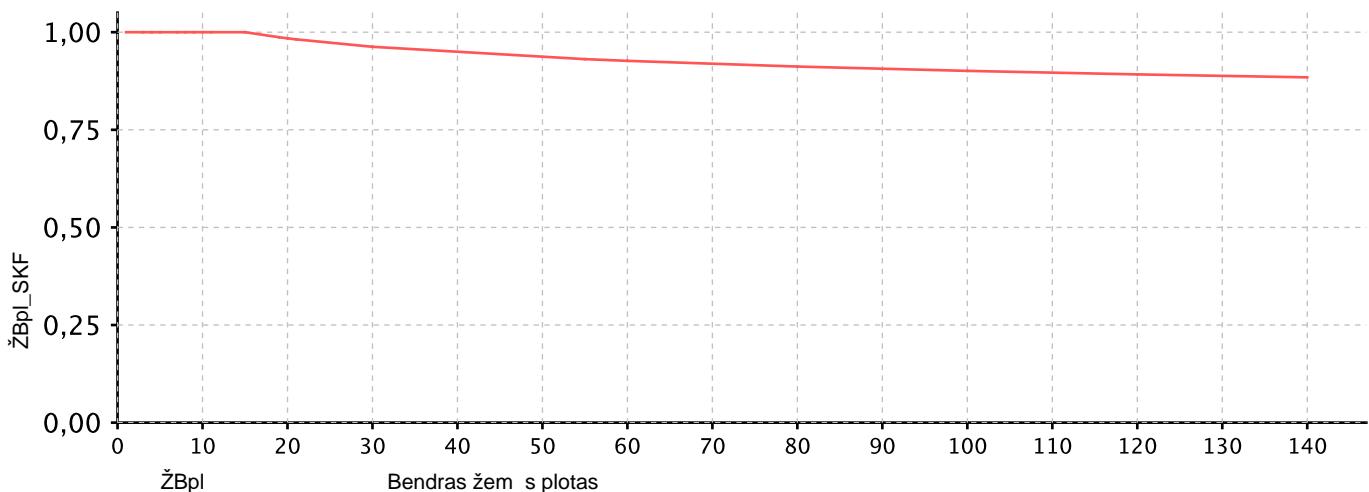
Pagrindas: 0.63

Inžinerini tinkl koridorius	1.0
-----------------------------	-----

Bendras žem s plotas

$\check{Z}Bpl_SKF$

Laipsnis: 1.015

ŽEM S KIO ŽEM S GRUP S VERTINIMO MODELIS

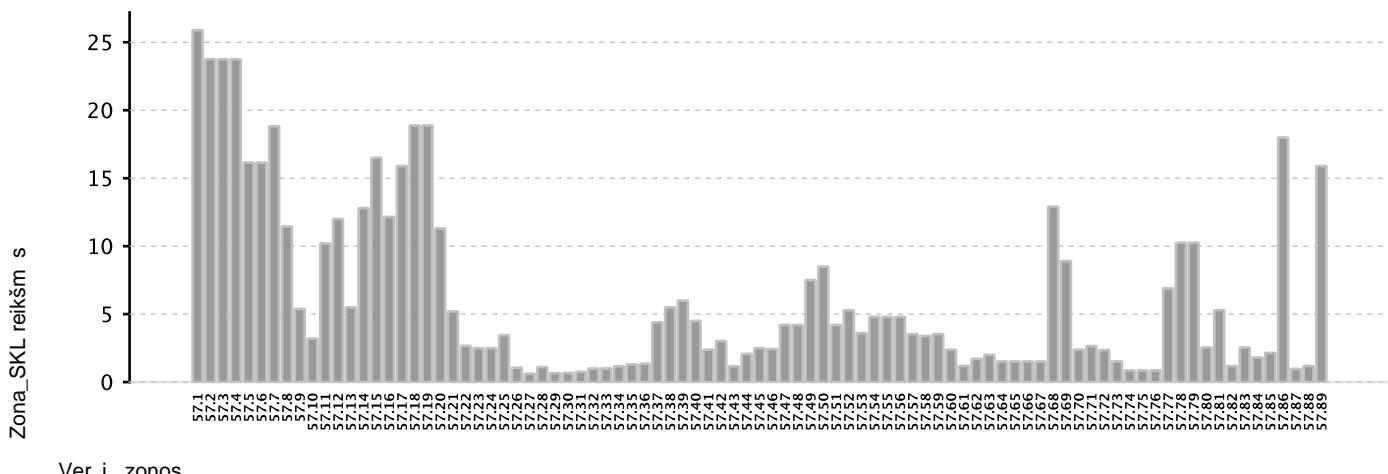
Modelis Nr.: 24784.

VRV=ŽBpl_SKF^(0.999) x Zona_SKL^(0.982) x (0.8) ^(1.25) x Kbp_BIN x (59208
x (ŽBpl_RKS - 0.48 x PotPl_RKS - 0.3 x Želektr.lin - 0.3 x Žduj.naf)) + RP + NBP - NP - MP

Trumpini paaiskinimai pateiki žemiau lentel je

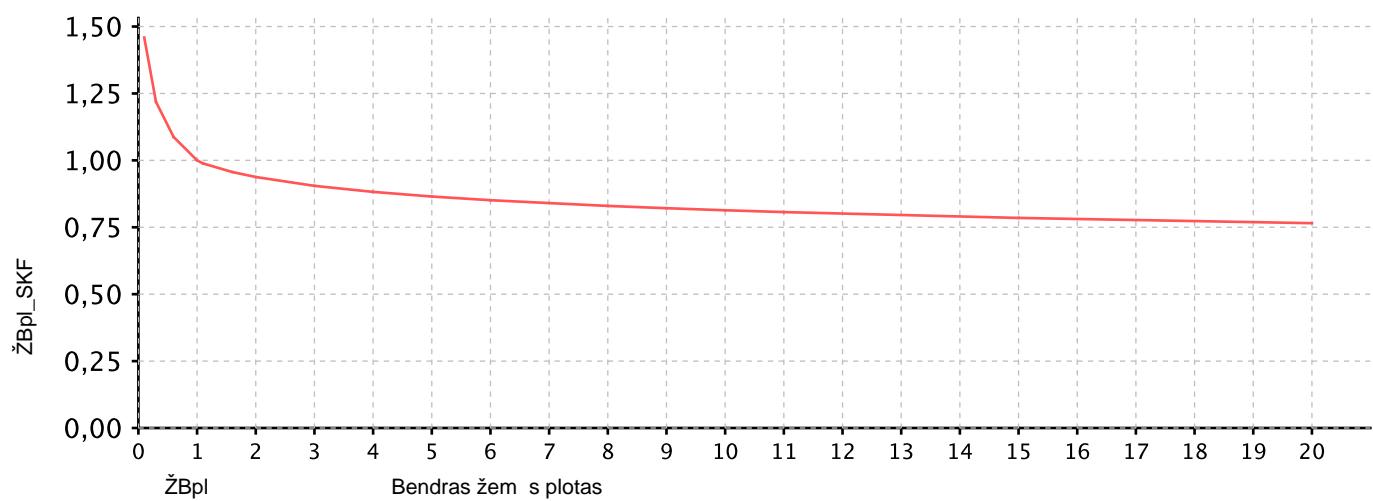
Pastaba: sklyp vert s pataisos pateiktos vertinimo ataskaitos 3 priede

Ver i zon Zona_SKL reikšm s

Modelio kintam j taikymo s lygos ir reikšm s:

Paskirtis	Laipsnis: Pask_BIN	Pagrindas: 0.8
Konservacin	1.0	
Bendrojo plano sprendinys	Laipsnis: Kbp_BIN	Pagrindas: 1.25
1-1	1.0	
Bendras žem s plotas	ŽBpl_SKF	Laipsnis: 0.999

Trumpini paaiškinimas:

VRV	-žem s sklypo vidutin rinkos vert
Zonos Nr.	-ver i zonas numeris žem s ver i žem lapyje
ŽBpl (ŽBpl_RKS; ŽBpl_RKL)	-žem s sklypo plotas, žem s kio grup s ha, kit grupi - arais
ŽBpl_SKF	-žem s sklypo ploto vertinimo skaliarinis dydis, išreikštas funkcija
Zona_SKL	-ver i zonas koeficientas
K4	-gyvenam j teritorij žem s sklyp , mažesni kaip 4 arai, vertinimo koeficientas
ŽBpl_BIN	-gyvenam j teritorij žem s sklyp , mažesni kaip 4 arai, koeficiente laipsnio rodiklis
Kbn	-bendro naudojimo teritorijos, visuomenin s paskirties teritorijos, atskir j želdyn teritorijos, sodinink bendrij bendrojo naudojimo žem s sklyp vertinimo koeficientas
Kbn_BIN	-bendro naudojimo, visuomenin s paskirties, atskir j želdyn teritorij , sodinink bendrij bendrojo naudojimo žem s sklyp koeficiente laipsnio rodiklis
Kd	-daugiaub i pastat vertinimo koeficientas
Kd_BIN	-daugiaub i pastat koeficiente laipsnio rodiklis
Kr kita	-komercin s žem s grup s rekreacin s teritorijos vertinimo koeficientas
Naub_BIN	-komercin s žem s grup s rekreacin s teritorijos koeficiente Kr kita laipsnio rodiklis
Ku	-žem s sklyp gyvenam j teritorij , komercin s, m g j sodo, pramon s ir sand liavimo žem s grupi užstatymo vertinimo koeficientas, kurio reikšmingumas priklauso nuo savivaldyb s, sklype esan io didžiausio ploto statinio aukšt skai iaus, šio statinio statybos baigtumo ir sklypo užstatymo intensyvumo
Kk	-konservacini s paskirties žem s vertinimo koeficientas
Pask_BIN	-konservacini s paskirties koeficiente laipsnio rodiklis
Kbp	-bendrojo plano sprendini vertinimo koeficientas
Kbp_BIN	-bendrojo plano sprendini koeficiente laipsnio rodiklis
Kr	-žem s kio ir vandens kio paskirties žem s rekreacin s teritorijos vertinimo koeficientas 3 ha plotui
Ktink	-susisiekimo ir inžinerini tinkl koridori žem s vertinimo koeficientas
Ktink_BIN	-susisiekimo ir inžinerini tinkl koridori koeficiente laipsnio rodiklis
RP	- žem s kio ir vandens kio paskirties žem s rekreacino naudojimo vertinimo pataisa
NBP	-žem s našumo balo vertinimo pataisa
NP	-nenaudojamos, pelki s ir pažeistos žem s vertinimo pataisa
MP	-miško žem s vertinimo pataisa
Vbaz	-vert , apskai iuota pagal modelio formul , netaikant patais
Vbaz1	-1 ha vert , apskai iuota pagal modelio formul , netaikant patais
ŽNB	-žem s sklypo našumo balas
NBconst	-modelio sudarymui naudot sklyp našumo bal ver i zonoje vidurkis
Knb	-našumo balo koeficientas
Žnenaudojama	-žem s kio paskirties nenaudojamos, pelki , pažeistos žem s plot suma
Kn	-žem s kio paskirties nenaudojamos, pelki , pažeistos žem s vertinimo koeficientas
Žmiško	-miško plotas, registruotas NTR
Želektr.lin	-žem s sklypo speciali j žem s naudojimo s lyg elektros tinkl apsaugos zon : 6 kV ir aukštesn s tampos elektros linij (elektros oro linij ; elektros oro kabeli linij ; elektros požemini kabeli linij); transformatori pasto i , skirstykl , srov s keitim sto i ; transformatorini ar skirstom j punkt , - plotas, j persidengimo atveju sudarantis žem s sklype vienasluoksn projekcij , ir nesikertantis su Žduj.naf ir PotPL_RKS plotais
Žduj.naf	-žem s sklypo speciali j žem s naudojimo s lyg magistralini dujotieki ir naftotieki (produktotieki) apsaugos zon plotas, nesikertantis su Želektr.lin ir PotPL_RKS plotais
PotPL_RKS	-žem s kio paskirties žem s grup s žem s sklypo nat rali piev ir ganykl ir potvyni gr sm s teritorij , kuriose taikomas specialiosios žem s naudojimo s lygos, plotas, nesikertantis su Želektr.lin ir Žduj.naf plotais
Ženkrai	×(*) daugybos; ^ k limo laipsniu; + sud ties; - atimties

2024 m. masinis vertinimas

**KITOS PASKIRTIES ŽEMĖS SKLYPŲ SKAIČIUS VERŠIŲ ZONOSE PAGAL
PASKIRIŲ GRUPES**

Veršių zonos Nr.	Gyvenamųjų teritorijų grupės sklypų skaičius	Komercinių paskirties grupės sklypų skaičius	Pramonės ir sandaliavimo grupės sklypų skaičius
57.1	27	43	0
57.2	63	13	1
57.3	62	4	1
57.4	46	7	1
57.5	135	21	5
57.6	102	14	3
57.7	81	4	4
57.8	85	4	10
57.9	695	6	9
57.10	531	44	17
57.11	162	56	13
57.12	86	96	8
57.13	94	21	24
57.14	183	14	6
57.15	678	39	11
57.16	308	37	10
57.17	330	52	25
57.18	8	34	17
57.19	56	19	5
57.20	415	9	11
57.21	365	6	4
57.22	848	3	19
57.23	1933	3	67
57.24	598	16	65
57.25	245	12	6
57.26	208	64	119
57.27	527	41	94
57.28	594	49	23
57.29	476	19	156
57.30	1765	8	99
57.31	481	13	102
57.32	2871	25	330
57.33	952	32	86
57.34	124	28	72
57.35	207	16	33
57.36	183	29	77
57.37	15	34	22
57.38	554	11	13
57.39	231	23	32

Ver i zonas Nr.	Gyvenam j teritorij grup s sklyp skai ius	Komercin s paskirties grup s sklyp skai ius	Pramon s ir sand liavimo grup s sklyp skai ius
57.40	51	23	11
57.41	209	14	9
57.42	527	40	97
57.43	572	9	120
57.44	1559	31	213
57.45	223	51	43
57.46	1237	25	127
57.47	55	24	12
57.48	37	18	23
57.49	318	18	14
57.50	141	78	26
57.51	33	12	16
57.52	21	98	38
57.53	176	16	11
57.54	458	16	7
57.55	168	5	4
57.56	844	26	17
57.57	527	18	47
57.58	344	16	14
57.59	290	2	15
57.60	1697	27	486
57.61	788	10	132
57.62	1188	5	29
57.63	184	0	10
57.64	49	0	0
57.65	164	5	9
57.66	349	2	5
57.67	89	1	6
57.68	276	15	4
57.69	434	15	20
57.70	95	0	0
57.71	89	3	0
57.72	1031	15	101
57.73	838	9	83
57.74	1494	21	29
57.75	865	6	56
57.76	562	33	22
57.77	26	45	13
57.78	483	20	6
57.79	13	0	0
57.80	974	12	126
57.81	16	3	0
57.82	106	1	3
57.83	262	7	6
57.84	134	4	12
57.85	61	24	47
57.86	181	4	9
57.87	82	60	188
57.88	803	28	9
57.89	100	11	8

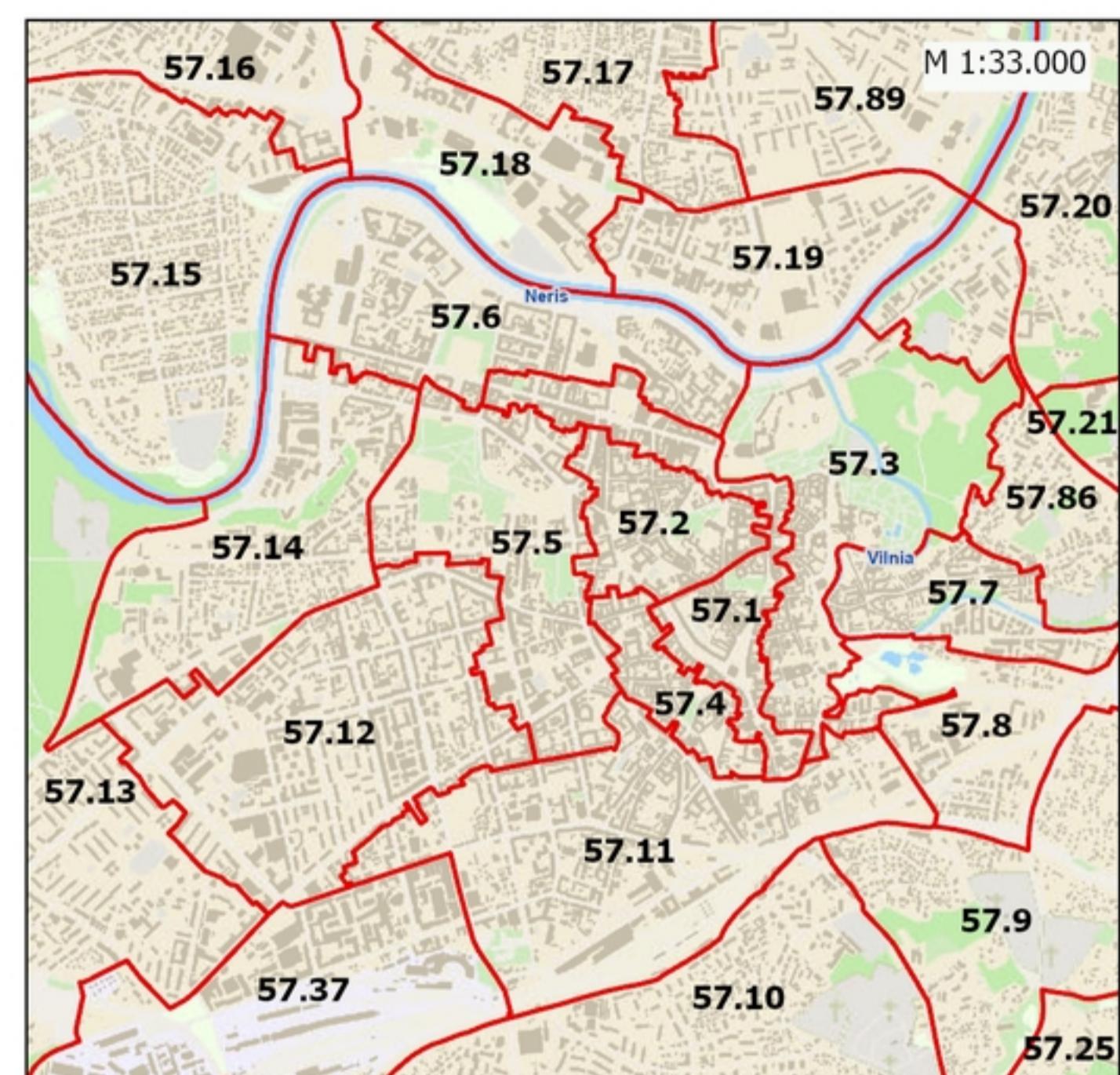
Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos
masinio žemės vertinimo ataskaitos
3 priedas

2024 m. masinis vertinimas

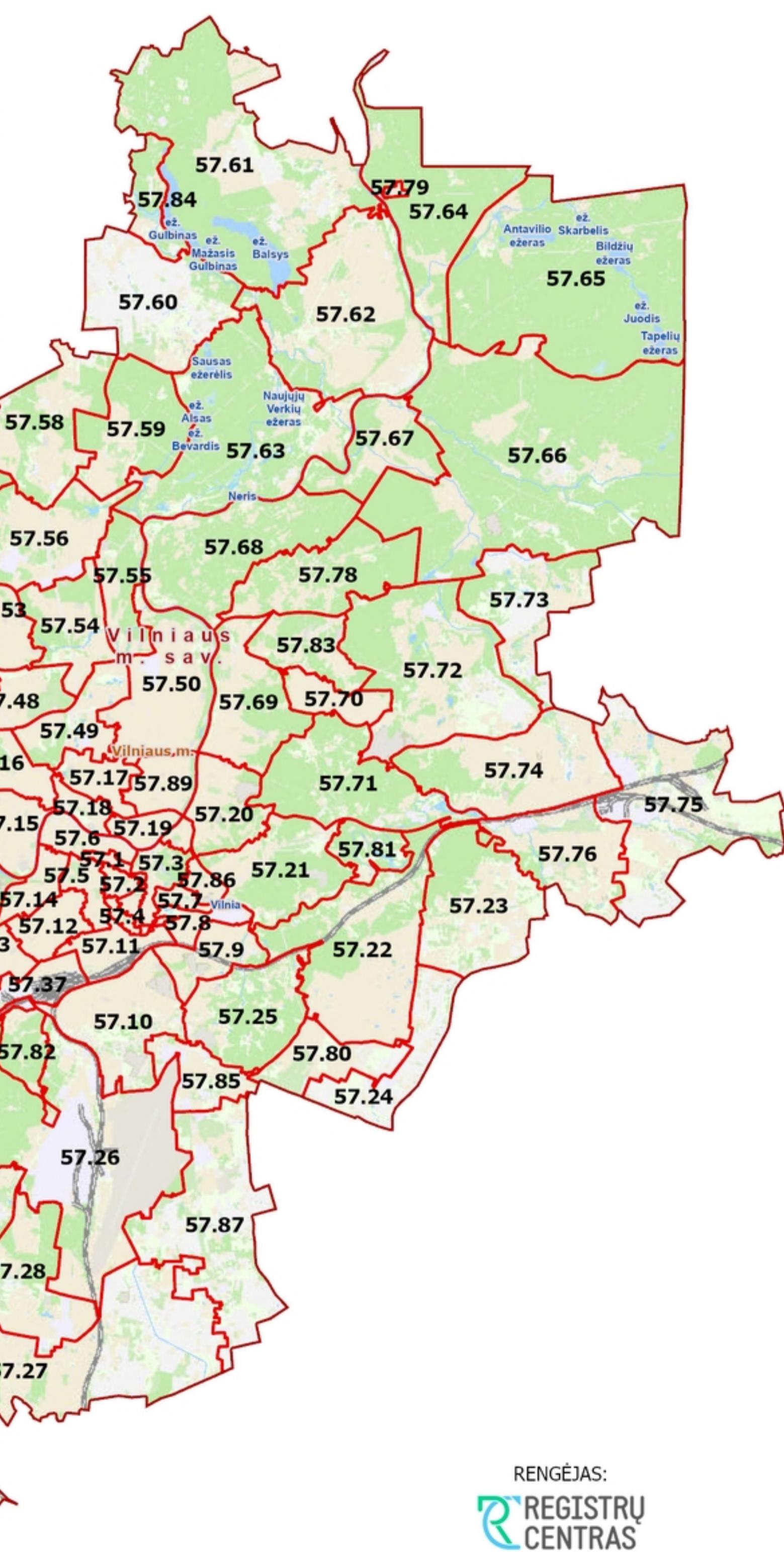
ŽEMĖS ŪKIO ŽEMĖS GRUPĖS VERČIŲ PATAISOS

Pataisos RP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – rekreaciniu naudojimu; paskirtis – vandens ūkio, naudojimo būdas – rekreacioniai vandens telkiniai
ŽBpl <= 3 ha	$RP = (Kr - 1) \times VRV_RP$, čia VRV_RP – žemės sklypo vertė su NBP, NP ir MP pataisomis
ŽBpl > 3 ha	$RP = (Kr - 1) \times VRV_RP_1 \times 3$, čia VRV_RP1 – žemės sklypo 1 ha vertė su NBP, NP ir MP pataisomis
Taikymo sąlygos:	paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdai: rekreacioniu naudojimu + kiti žemės ūkio paskirties sklypai, specializuotų ūkių žemės sklypai ir kiti; paskirtis – vandens ūkio, naudojimo būdai: rekreacioniai vandens telkiniai + bendro naudojimo vandens telkiniai, ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai ir kiti
ŽBpl <= 6 ha	$RP = (Kr - 1) \times (VRV_RP / 2)$
ŽBpl > 6 ha	$RP = (Kr - 1) \times VRV_RP_1 \times 3$
Pataisos NBP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	paskirtis – žemės ūkio, išskyrus žemės naudmenas: nenaudojama, pelkės, pažeista, miško žemė
	$NBP = Knb \times (\bar{ZNB} - NB_{const}) \times Vbaz1 \times (\bar{ZBpl} - \bar{Znenaudojama} - \bar{Zmiško})$
Pataisos NP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	paskirtis - žemės ūkio, žemės naudmenos: nenaudojama, pelkės, pažeista
	$NP = (1 - Kn) \times Vbaz1 \times \bar{Znenaudojama}$
Pataisos MP apskaičiavimas:	
Taikymo sąlygos:	žemės naudmena – miško žemė
Vbaz1 <= 1854 Eur	$MP = \bar{Zmiško} \times Vbaz1 \times 0,75$
Vbaz1 > 1854 Eur	$MP = \bar{Zmiško} \times Vbaz1 \times ((Vbaz1 \times 0,995 - 463) / Vbaz1)$

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto verčių zonų žemėlapis

M 1:103.000

Sutartiniai ženklai

- Savivaldybės riba
- Verčių zonos riba

17.3 Verčių zonos numeris

RENGĖJAS:
REGISTRU
CENTRAS

Nekilnojamojo turto verčių žemėlapio sudarymui
panaudotas topografinis pagrindas GRPK, 2023

Sudarymo data: 2023 m. rugpjūčio 1 d.

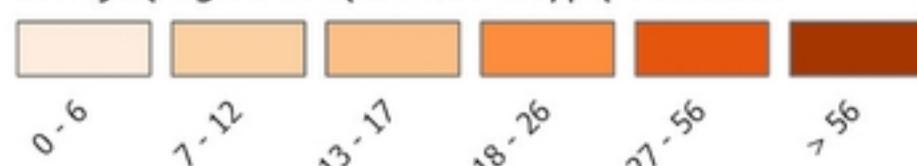
Žemės sklypų 2019-01-01–2023-08-01 sandoriai Vilniaus miesto savivaldybėje

Sutartiniai ženklai

▲ Parduoti sklypai

Rinkos aktyvumas zonoje procentais

zonoje įregistruotų žemės sklypų skaičiaus

■ Verčių zonas riba

17.3 Verčių zonas numeris

□ Gyvenamosios vietovės riba

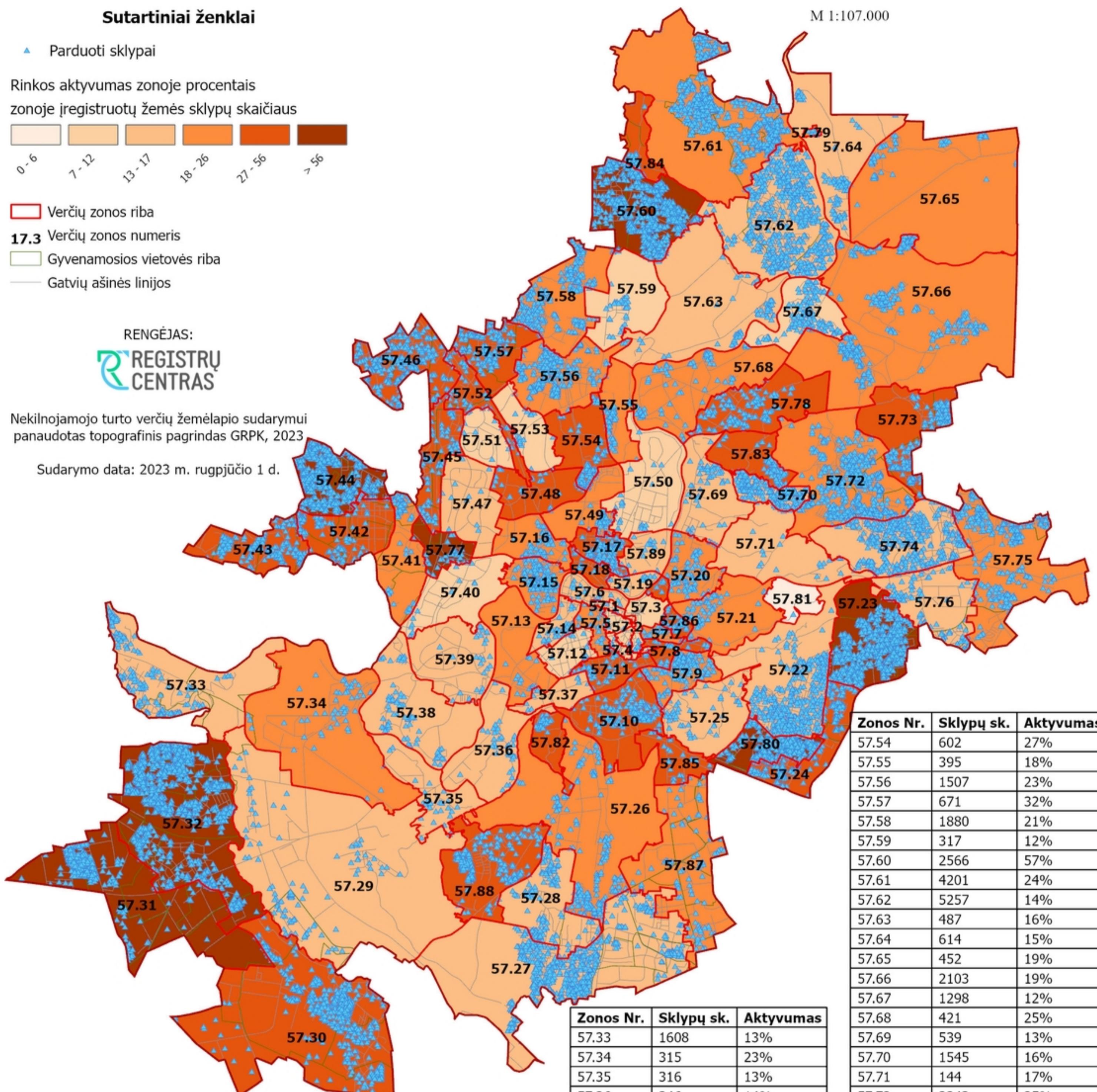
— Gatvių ašinės linijos

RENGĖJAS:

Nekilnojamojo turto verčių žemėlapio sudarymui
panaudotos topografinių pagrindų GRPK, 2023

Sudarymo data: 2023 m. rugpjūčio 1 d.

Zonos Nr.	Sklypų sk.	Aktyvumas
57.1	128	9%
57.2	104	8%
57.3	92	11%
57.4	61	8%
57.5	205	18%
57.6	155	13%
57.7	95	22%
57.8	100	31%
57.9	723	23%
57.10	640	37%
57.11	263	33%
57.12	239	9%
57.13	168	18%
57.14	240	15%
57.15	759	26%
57.16	391	19%

Zonos Nr.	Sklypų sk.	Aktyvumas
57.17	437	42%
57.18	68	40%
57.19	95	16%
57.20	479	26%
57.21	397	20%
57.22	3538	14%
57.23	2043	64%
57.24	822	33%
57.25	414	15%
57.26	1577	19%
57.27	3798	17%
57.28	1211	16%
57.29	1027	15%
57.30	2729	30%
57.31	887	75%
57.32	3981	58%

Zonos Nr.	Sklypų sk.	Aktyvumas
57.33	1608	13%
57.34	315	23%
57.35	316	13%
57.36	346	14%
57.37	93	16%
57.38	662	16%
57.39	361	17%
57.40	147	10%
57.41	482	24%
57.42	742	31%
57.43	992	27%
57.44	1981	68%
57.45	363	45%
57.46	1573	37%
57.47	166	16%
57.48	152	28%
57.49	372	18%
57.50	313	9%
57.51	97	7%
57.52	211	27%
57.53	250	12%

Vilniaus miesto teritorijos struktūra pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį

M 1:109.000

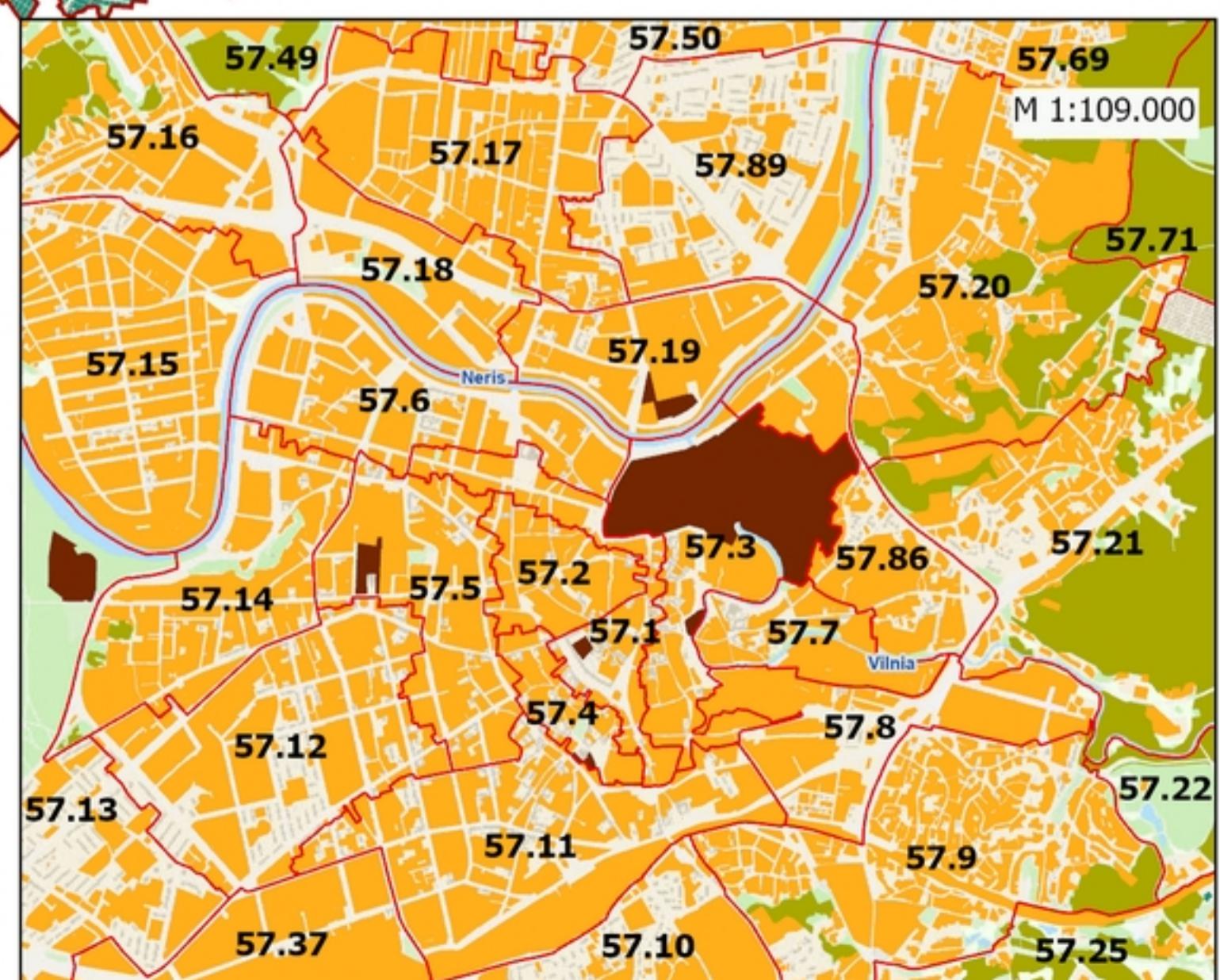
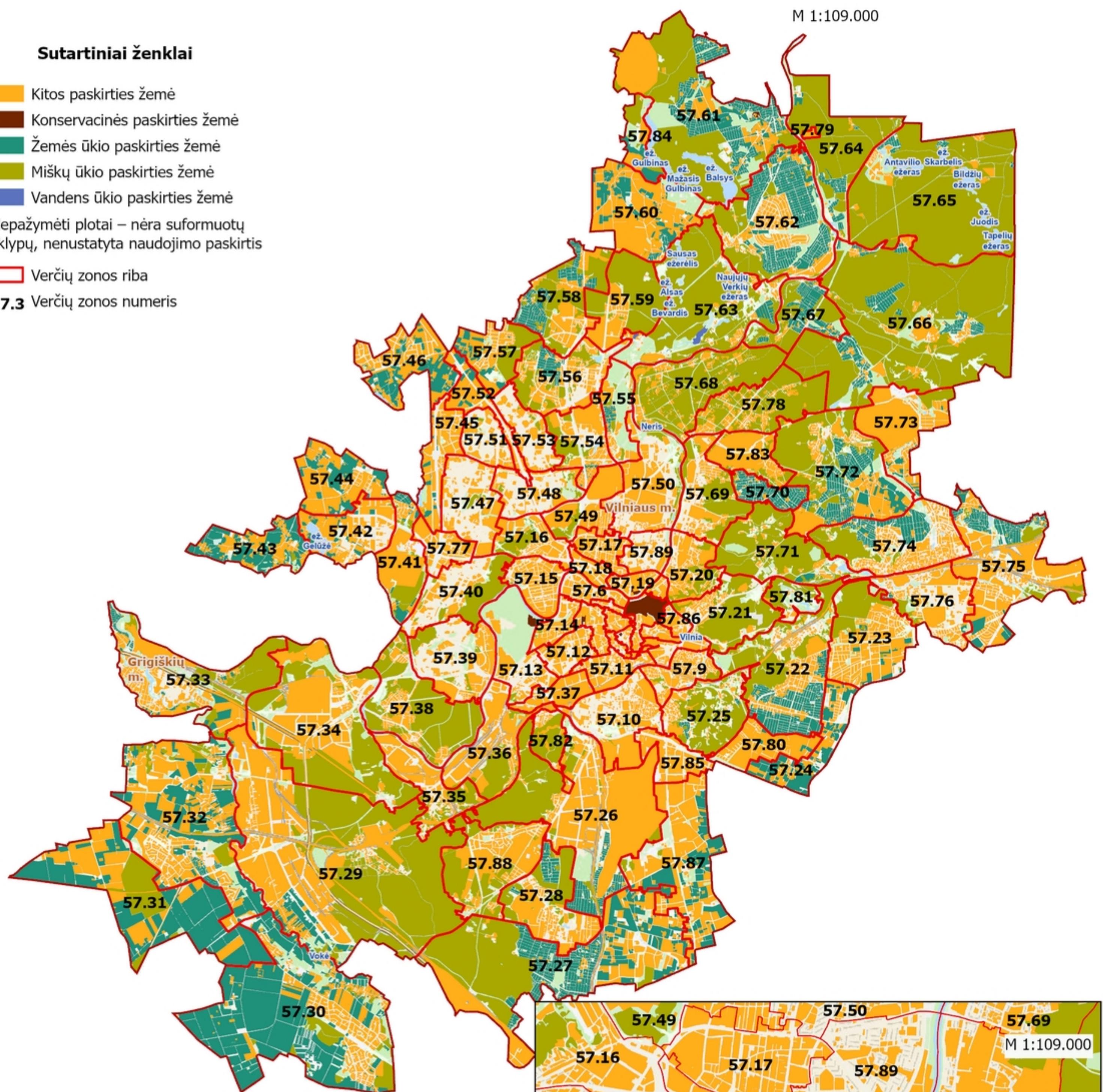
Sutartiniai ženklai

- Kitos paskirties žemė
- Konservacinių paskirties žemė
- Žemės ūkio paskirties žemė
- Miškų ūkio paskirties žemė
- Vandens ūkio paskirties žemė

Nepažymėti plotai – nėra suformuotų sklypų, nenustatyta naudojimo paskirtis

Verčių zonos riba

17.3 Verčių zonos numeris

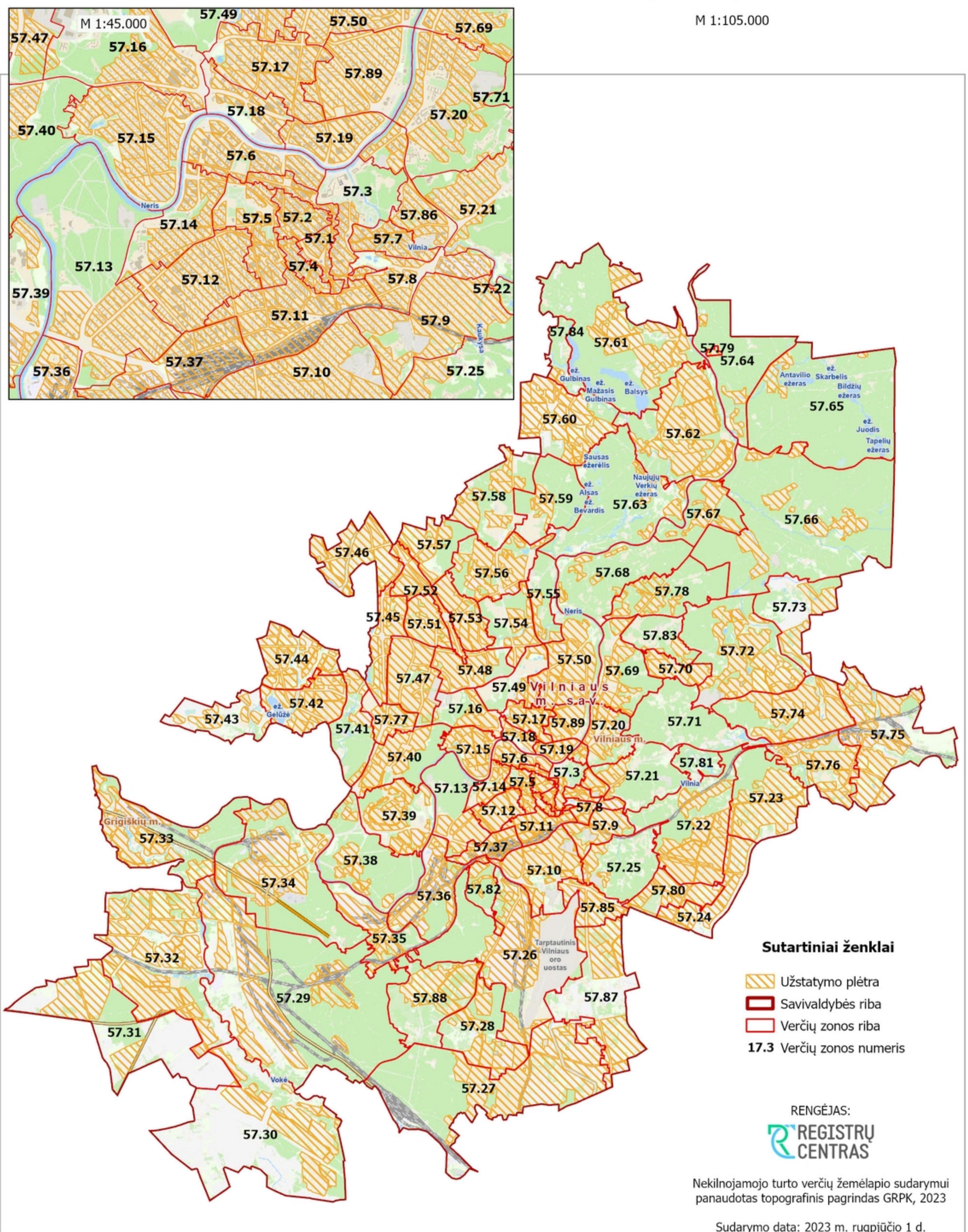

RENGĖJAS:
REGISTRŲ
CENTRAS

Nekilnojamojo turto verčių žemėlapio sudarymui
panaudotas topografinis pagrindas GRPK, 2023

Sudarymo data: 2023 m. rugpjūčio 1 d.

Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano teritorijų, kuriose numatomas žemės panaudojimas paskirčiai „Kita“ - taikomas koeficientas BPlan, žemėlapis

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos
masinio žemės vertinimo ataskaitos
8 priedas

ATASKAITOS DERINIMO IR VIEŠO SVARSTYMO DOKUMENTAI

**SKELBIMO APIE 2023 M. ŽEMĖS IR STATINIŲ MASINIO VERTINIMO DOKUMENTŲ VIEŠĄ
SVARSTYMĄ ELEKTRĒNU, ŠALČININKŲ R., ŠIRVINTŲ R., ŠVENČIONIŲ R., TRAKŲ R.,
UKMERGĖS R., VILNIAUS M. IR VILNIAUS R. SAVIVALDYBĖSE TEKSTAS**

Valstybės įmonė Registrų centras

organizuoją žemės ir statinių masinio vertinimo dokumentų viešą svarstymą

Valstybės įmonė Registrų centras, vykdyma jai pavestas funkcijas, atliko žemės ir statinių masinį vertinimą bei parengė naujas žemės ir statinių masinio vertinimo ataskaitas. Informuojame, kad žemės ir statinių masinio vertinimo dokumentų viešas svarstymas vyks š. m. rugsėjo 18-29 d. Masinio vertinimo dokumentai ir projektinės vidutinės rinkos vertės viešo svarstymo metu bus skelbiami Registrų centro interneto svetainėje www.registrorucentras.lt/p/460.

Elektrėnu, Šalčininkų r., Širvintų r., Švenčionių r., Trakų r., Ukmergės r., Vilniaus m. ir Vilniaus r. savivaldybių žemės ir statinių masinio vertinimo dokumentų viešas aptarimas vyks š. m. rugsėjo 18-22 d. 8–12 val.

ir rugsėjo 25-29 d. 12–16 val. Registrų centro Vilniaus padalinyje (V. Kudirkos g. 18-3, Vilnius), 228 kabinete.

Kviečiame dalyvauti ir pareikšti savo pastabas bei pasiūlymus.

Valstybės įmonė Registrų centras

**SPAUDOS LEIDINIŲ, KURIUOSE BUVO PASKELBTA APIE NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO
VERTINIMO DOKUMENTŲ VIEŠĄ SVARSTYMA, SĄRAŠAS**

Leidinio pavadinimas	Savivaldybė	Paskelbimo data
Alio Jonava	Jonavos r. sav.	2023-08-25
Alio, Raseiniai	Raseinių r. sav.	2023-08-24
Alytaus naujienos	Alytaus m., r. sav.	2023-08-24
Anykšta	Anykščių r. sav.	2023-08-22
Auksinė varpa	Pakruojo r. sav.	2023-08-23
Banga	Klaipėdos r. sav.	2023-08-23
Darbas	Pasvalio r. sav.	2023-08-24
Draugas	Šakių r. sav.	2023-08-25
Druskonis	Druskininkų sav.	2023-08-26
Elektrėnų žinios	Elektrėnų sav.	2023-08-25
Etaplius	Šiaulių m., r. sav.	2023-08-25
Gimtasis Rokiškis	Rokiškio r. sav.	2023-08-22
Gyvenimas	Biržtono sav., Prienų r. sav.	2023-08-23
Kaišiadorių aidai	Kaišiadorių r. sav.	2023-08-22
Kauno diena	Kauno m., r. sav.	2023-08-22
Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	2023-08-22
Kupiškėnų mintys	Kupiškio r. sav.	2023-08-22
Laizdijų žvaigždė	Lazdijų r. sav.	2023-08-25
Merkio kraštas	Varėnos r. sav.	2023-08-22
Mūsų Ignalina	Ignalinos r. sav.	2023-08-22
Mūsų žodis	Skuodo r. sav.	2023-08-22
Pajūrio naujienos	Kretingos r. sav., Neringos sav.	2023-08-22
Palangos tiltas	Palangos m. sav.	2023-08-25
Panevėžio balsas	Panevėžio m., r. sav.	2023-08-26
Plungė	Plungės r. sav., Rietavo sav.	2023-08-22
Radviliškio naujienos	Radviliškio r. sav.	2023-08-24
Rinkos aikštė	Kėdainių r. sav.	2023-08-22
Santaka	Vilkaviškio r. sav.	2023-08-22

Santarvė	Mažeikių r. sav.	2023-08-22
Sidabrė	Joniškio r. sav.	2023-08-22
Sostinė	Vilniaus m., r. sav.	2023-08-26
Suvalkietis	Kalvarijos sav., Kazlų Rūdos sav., Marijampolės sav.	2023-08-23
Šalčia	Šalčininkų r. sav.	2023-08-25
Šiaulių kraštas	Šiaulių r. sav., Kelmės r. sav.	2023-08-22
Šiaurės rytai	Biržų r. sav.	2023-08-22
Šilalės artojas	Šilalės r. sav.	2023-08-22
Šilokarčema	Pagėgių sav.	2023-08-22
Šilutės naujienos	Šilutės r. sav.	2023-08-24
Širvintų kraštas	Širvintų r. sav.	2023-08-25
Švenčionių kraštas	Švenčionių r. sav.	2023-08-26
Šviesa	Jurbarko r. sav.	2023-08-22
Tauragės kurjeris	Tauragės r. sav.	2023-08-22
Telšių žinios	Telšių r. sav.	2023-08-22
Trakų žemė	Trakų r. sav.	2023-08-25
Ukmergės žinios	Ukmergės r. sav.	2023-08-25
Utenos diena	Utenos r. sav.	2023-08-22
Vienybė	Akmenės r. sav.	2023-08-22
Vilnis	Molėtų r. sav.	2023-08-22
VIS_INFO	Visagino sav.	2023-08-25
Zarasų kraštas	Zarasų r. sav.	2023-08-22

**MASINIO ŽEMĖS VERTINIMO DOKUMENTŲ VIEŠO SVARSTYMO SU VISUOMENE
ATASKAITA**

Vadovaudamasi Masinio žemės vertinimo taisyklių 37.1 ir 37.2 papunkčiais, vertintoja – valstybės įmonė Registrų centras atliko Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitos viešo svarstymo su visuomene procedūras. Apie masinio vertinimo dokumentų viešą svarstymą buvo pranešta vietas visuomenės informavimo priemonėmis. Per nustatytą 10 darbo dienų laikotarpį susipažinti su Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaita neatvyko nė vienas suinteresuotas asmuo. Trys interesantai, kurie domėjosi vidutinėmis rinkos vertėmis telefonu, pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Turto registru tvarkymo tarnybos

Veronika Valentinavičienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės vadovė, nekilnojamomo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 000050)

Turto registru tvarkymo tarnybos

Miglė Jakubkienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000382)

Turto registru tvarkymo tarnybos

Aušra Baronaitė-Deveikienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 001603)

Turto registru tvarkymo tarnybos

Mindaugas Vrubliauskas

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistas vertinimui, nekilnojamomo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 000230)

Turto registru tvarkymo tarnybos

Vaida Mačiolė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000024)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų Centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Masinio žemės vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene ataskaita
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-11 Nr. ŽVM-107 (7.20 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aušra Baronaitė-Deveikienė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-11 10:25
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-11 10:25
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-10-01 18:51 - 2027-09-30 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Miglė Jakubkienė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-11 10:30
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-11 10:30
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2022-12-21 08:30 - 2024-12-20 08:30
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Vrubliauskas Specialistas vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-11 10:56
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-11 10:57
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-01 21:12 - 2026-08-31 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaida Mačiolė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-11 10:58
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-11 10:59
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-09 17:45 - 2028-05-07 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Veronika Valentinavičienė Grupės vadovė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-11 13:01
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-11 13:01
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2020-02-04 07:05 - 2025-02-02 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas	Elpako v.20231004.1

elektroninis dokumentas, pavadinimas	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-10-11)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jaunesnės darbuotojas	2023-10-11 nuorašą suformavo Aušra Baronaitė-Deveikiienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

VALSTYBĖS ĮMONĖ REGISTRŲ CENTRAS

Lvivo g. 25-101, 09320 Vilnius, tel. (8 5) 268 8262, el. p. info@registrucentras.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246

Savivaldybių merams

Nr.

Savivaldybių administracijų direktoriams

**DĖL ŽEMĖS IR NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO VERTINIMO DOKUMENTŲ
SVARSTYMO**

Valstybės įmonė Registrų centras (toliau – Registrų centras), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ patvirtintų Masinio žemės vertinimo taisyklių ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių nuostatomis, parengusi savivaldybės teritorijos žemės ir nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus, teikia juos susipažinti ir derinti savivaldybei, o ši per 30 dienų nuo dokumentų pateikimo gali pareikšti pastabas.

Atsižvelgdami į tai, pranešame, kad Registrų centras atliko žemės ir nekilnojamojo turto masinį vertinimą ir parengė kiekvienos savivaldybės teritorijos masinio vertinimo dokumentus. Žemės ir nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentai bei projektinės žemės ir nekilnojamojo turto vidutinės rinkos vertės nuo š. m. rugsėjo 15 d. bus skelbiamos Registrų centro interneto svetainėje adresu www.registrucentras.lt/p/460.

Prašome iki š. m. spalio 16 d. pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl žemės ir statinių masinio vertinimo rezultatų. Turint klausimų, maloniai prašome susisiekti su savivaldybių teritorijų masinio vertinimo atskaitas ruošusiais turto vertintojais bei specialistais, nurodytais pridedamame sąraše.

PRIDEDAMA. Turto vertintojų pagal savivaldybes sąrašas, 2 lapai.

TURTO VERTINTOJŲ PAGAL SAVIVALDYBES SĄRAŠAS

Grupės vadovė Veronika Valentinavičienė, Veronika.Valentinaviciene@registracentras.lt			(8 5) 2658 443
Alytaus r. sav., Lazdijų r. sav.	Alma Cikockienė	Alma.Cikockiene@registracentras.lt	(8 691) 73 522
Alytaus m. sav., Marijampolės sav.	Nijolė Valaitienė	Nijole.Valaitiene@registracentras.lt	(8 691) 77 307
Kalvarijos sav., Šakių r. sav., Vilkaviškio r. sav.	Gintarė Matulienė	Gintare.Matuliene@registracentras.lt	(8 691) 68 945
Druskininkų sav., Kazlų Rūdos sav., Varėnos r. sav., Trakų r. sav.	Dovilė Karlone	Dovile.Karlone@registracentras.lt	(8 5) 265 8442
Biržų r. sav., Kupiškio r. sav., Pasvalio r. sav., Rokiškio r. sav.	Diana Jakutytė	Diana.Jakutyte@registracentras.lt	(8 45) 502 363
Panevėžio m. sav., Panevėžio r. sav.	Nijolė Bieliauskienė	Nijole.Bieliauskiene@registracentras.lt	(8 45) 502 368
Ignalinos r. sav., Visagino sav., Zarasų r. sav.	Aušra Aginienė	Ausra.Aginiene@registracentras.lt	(8 389) 63 959
Ankstyčių r. sav., Molėtų r. sav., Utenos r. sav.	Diana Séjūnienė	Diana.Sejuniene@registracentras.lt	(8 389) 63 959
Vilniaus r. sav.	Mindaugas Vrubliauskas	Mindaugas.Vrubliauskas@registracentras.lt	(8 5) 2507 651
Elektrėnų sav., Ukmergės r. sav.	Vaida Mačiolė	Vaida.Maciole@registracentras.lt	(8 5) 2507 835
Vilniaus m. sav.	Aušra Baronaitė- Deveikienė	Ausra.Baronaita- Deveikiene@registracentras.lt	(8 5) 219 2641
Šalčininkų r. sav., Širvintų r. sav., Švenčionų r. sav.	Miglé Jakubkienė	Migle.Jakubkiete@registracentras.lt	(8 5) 266 2151

Grupės vadovas Martynas Bukelis, Martynas.Bukelis@registracentras.lt			(8 37) 787 824
Jonavos r. sav., Kaišiadorių r. sav., Kédainių r. sav.	Algimantas Bubliauskas	Algimantas.Bubliauskas@registracentras.lt	(8 37) 787 825
Kauno m. sav., Kauno r. sav.	Mindaugas Saldauskas	Mindaugas.Saldauskas@registracentras.lt	(8 37) 787 867
Birštono sav., Prienų r. sav., Radviliškio r. sav.	Donata Markulė	Donata.Markule@registracentras.lt	(8 691) 54 083
Klaipėdos m. sav., Neringos sav., Kelmės r. sav.	Romas Petruskas	Romas.Petruskas@registracentras.lt	(8 46) 466 259
Klaipėdos r. sav., Šilutės r. sav.	Sandra Kucinienė	Sandra.Kuciniene@registracentras.lt	(8 691) 65 174
Kretingos r. sav., Palangos m. sav.	Indrė Rubežienė	Indre.Rubeziene@registracentras.lt	(8 691) 89 218
Joniškio r. sav., Pakruojo r. sav., Šiaulių m. sav., Šiaulių r. sav.	Vigita Nainienė	Vigita.Nainiene@registracentras.lt	(8 41) 598 271

Rietavo sav., Telšių r. sav., Plungės r. sav.	Loreta Dūdienė	Loreta.Dudiene@registracentras.lt	(8 691) 71 130
Akmenės r. sav., Mažeikių r. sav., Skuodo r. sav.	Julijus Ukanis	Julijus.Ukanis@registracentras.lt	(8 5) 263 7403
Šilalės r. sav., Tauragės r. sav.	Vilma Bruzbartienė	Vilma.Bruzbartiene@registracentras.lt	(8 691) 52 780
Pagėgių sav., Raseinių r. sav., Jurbarko r. sav.	Albinas Olendras	Albinas.Olendras@registracentras.lt	(8 446) 62 324 (8 691) 56 492

Taip pat, turint klausimų, konsultuoja:

dėl masinio vertinimo – skyriaus vadovė Lina Kanišauskienė, el. p. Lina.Kanisauskiene@registracentras.lt, tel. (8 5) 2688 346;

dėl statinių masinio vertinimo dokumentų – vertintoja ekspertė metodininkė Mariana Makovskė, el. p. Mariana.Makovske@registracentras.lt, tel. (8 5) 268 8374;

dėl žemės masinio vertinimo dokumentų – vertintoja ekspertė metodininkė Božena Sinickaja, el. p. Bozena.Sinickaja@registracentras.lt, tel. (8 5) 268 8238;

dėl verčių žemėlapių – vyriausioji duomenų analitikė Asta Paškevičienė, el. p. Asta.Paskeviciene@registracentras.lt, tel. (8 5) 268 8558.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų Centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl žemės ir nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų svarstymo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-09-13 Nr. S-33100 (1.4 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Alytaus miesto savivaldybės administracija, Alytaus rajono savivaldybės administracija, Anykščių rajono savivaldybės administracija, Birštono savivaldybės administracija, Druskininkų savivaldybės administracija, Akmenės rajono savivaldybės administracija, Šakių rajono savivaldybės administracija, Šalčininkų rajono savivaldybės administracija, Šiaulių miesto savivaldybės administracija, Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šilalės rajono savivaldybės administracija, Šilutės rajono savivaldybės administracija, Širvintų rajono savivaldybės administracija, Švenčionių rajono savivaldybės administracija, Elektrėnų savivaldybės administracija, Ignalinos rajono savivaldybės administracija, Jonavos rajono savivaldybės administracija, Joniškio rajono savivaldybės administracija, Jurbarko rajono savivaldybės administracija, Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija, Kalvarijos savivaldybės administracija, Kauno miesto savivaldybės administracija, Kauno rajono savivaldybės administracija, Kazlų Rūdos savivaldybės administracija, Kėdainių rajono savivaldybės administracija, Kelmės rajono savivaldybės administracija, Klaipėdos rajono savivaldybės administracija, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Kretingos rajono savivaldybės administracija, Kupiškio rajono savivaldybės administracija, Lazdijų rajono savivaldybės administracija, Marijampolės savivaldybės administracija, Mažeikių rajono savivaldybės administracija, Molėtų rajono savivaldybės administracija, Neringos savivaldybės administracija, Pagėgių savivaldybės administracija, Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Palangos miesto savivaldybės administracija, Panevėžio miesto savivaldybės administracija, Panevėžio rajono savivaldybės administracija, Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Plungės rajono savivaldybės administracija, Prienų rajono savivaldybės administracija, Radviliškio rajono savivaldybės administracija, Raseinių rajono savivaldybės administracija, Rietavo savivaldybės administracija, Rokiškio rajono savivaldybės administracija, Skuodo rajono savivaldybės administracija, Tauragės rajono savivaldybės administracija, Telšių rajono savivaldybės administracija, Trakų rajono savivaldybės administracija, Ukmergės rajono savivaldybės administracija, Utenos rajono savivaldybės administracija, Varėnos rajono savivaldybės administracija, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Vilniaus rajono savivaldybės administracija, Zarasų rajono savivaldybės administracija, Visagino savivaldybės administracija, Biržų rajono savivaldybės administracija, Kiti
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašų sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kazys Maksvytis Registrų tvarkymo direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-09-13 15:16
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-09-13 15:18

Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2022-11-29 08:17 - 2024-11-28 08:17
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20230908.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-09-13)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-09-13 nuorašą suformavo Asta Paškevičienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
ŽEMĖS TVARKYMO IR ADMINISTRAVIMO SKYRIUS**

VĮ Registrų centruⁱ
info@registracentras.lt

2023-10- Nr. A51- /23(2.14.2.12E-ŽEM)
I 2023-09-13 Nr. S-33100(1.4 E)

DĖL ŽEMĖS IR NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO VERTINIMO DOKUMENTŲ

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavedimu su Jūsų pateiktais žemės ir nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentais susipažiname.

Informuojame, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos masinio vertinimo dokumentų neturime.

L. e. Skyriaus vedėjos pareigas

Vaida Masytė-Pavasarienė

Giedrė Avulienė, tel. (8 5) 211 2464, el. p. giedre.avuliene@vilnius.lt

Vilnius 700

Biudžetinė įstaiga
Kodas 188710061
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre

Konstitucijos pr. 3
LT-09601 Vilnius
Tel. (8 5) 211 2000

El. p. savivaldybe@vilnius.lt
www.vilnius.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŽEMĖS IR NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO VERTINIMO DOKUMENTŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-06 Nr. A51-158565/23(2.14.2.12E-ŽEM)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-06 Nr. G-50254 (1.4 Mr)
Dokumento adresatas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų centras
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaida Masytė-Pavasarienė L. e. Žemės tvarkymo ir administruavimo skyriaus vedėjo pareigas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-05 17:46
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-05 17:46
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-16 10:37 - 2026-06-15 10:37
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema Avilys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-06 06:55
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-20 09:38 - 2024-12-19 09:38
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Audronė Andraikienė Dokumentų registratorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-06 08:31
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-06 08:31
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	kada-RCSRV1-CA
Sertifikato galiojimo laikas	2023-08-29 12:26 - 2024-08-28 12:26
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.72
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-10-06)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-10-06 nuorašą suformavo Jurgita Jagučanskienė
Paiėškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

MASINIO ŽEMĖS VERTINIMO DOKUMENTŲ DERINIMO SU SAVIVALDYBE ATASKAITA

Vadovaudamasi Masinio žemės vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“, 36.1 papunkčiu, valstybės įmonė Registrų centras 2023 m. rugsėjo 13 d. raštu Nr. S-33100 (1.4 E) „Dėl žemės ir nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų svarstymo“ pranešé savivaldybei apie parengtą ir Registrų centro interneto puslapje paskelbtą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitą bei paprašé pareikšti pastabas.

Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2023 m. spalio 6 d. raštu Nr. A51-158565/23(2.14.2.12E-ŽEM) „Dėl žemės ir nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų“ informavo, kad nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentams pastabų ir pasiūlymų neturi.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2023 m. spalio 6 d. raštas Nr. A51-158565/23(2.14.2.12E-ŽEM) „Dėl žemės ir nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų“ pateiktas pirmiau.

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės
vadovė, nekilnojamojo turto vertintoja (kvalifikacijos
pažymėjimo Nr. A 000050)

Veronika Valentinavičienė

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamojo turto
vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000382)

Miglė Jakubkienė

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamojo turto
vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo
Nr. A 001603)

Aušra Baronaitė-Deveikienė

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
1 grupės specialistas vertinimui, nekilnojamojo turto
vertintojas(kvalifikacijos pažymėjimo
Nr. A 000230)

Mindaugas Vrubliauskas

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamojo turto
vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo
Nr. 000024)

Vaida Mačiolė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų Centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Vilniaus m. sav. teritorijos masinio žemės vertinimo dokumentų derinimo su savivaldybe ataskaita
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-19 Nr. ŽVM-126 (7.20 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aušra Baronaitė-Deveikienė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-19 08:37
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-19 08:37
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-10-01 18:51 - 2027-09-30 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Miglė Jakubkienė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-19 08:40
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-19 08:40
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2022-12-21 08:30 - 2024-12-20 08:30
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Vrubliauskas Specialistas vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-19 08:52
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-19 08:52
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-01 21:12 - 2026-08-31 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaida Mačiolė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-19 09:11
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-19 09:12
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-09 17:45 - 2028-05-07 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Veronika Valentinavičienė Grupės vadovė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-19 12:50
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-19 12:50
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2020-02-04 07:05 - 2025-02-02 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas	Elpako v.20231004.1

elektroninis dokumentas, pavadinimas	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-10-19)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jaunesnės darbuotojas	2023-10-19 nuorašą suformavo Aušra Baronaitė-Deveikiienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

VĮ Registrų centru
El. p. info@registracentras.lt

2023-11-_____ Nr. 1SD- -(10.7 E.)
I 2023-11-08 Nr. S-38905 (1.4 E)

DĖL MASINIO ŽEMĖS VERTINIMO ATASKAITOSE NUSTATYTŲ TRŪKUMŲ

Informuojame, kad Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba), patikrinusi 2022-11-08 pateiktas masinio žemės vertinimo ataskaitas (toliau – ataskaita), nustatė šiuos trūkumus:

1. Visose Ataskaitose nenurodyta ataskaitų pildymo pabaigos data.
2. Visose Ataskaitų diagramose „Verčių zonų Zona_SKL reikšmės“ nurodytos netikslios Zona_SKL koeficiente reikšmės, t. y. vadovaujantis diagramose nurodytais duomenimis neįmanoma apskaičiuoti žemės sklypų vidutinių rinkos verčių. Atsižvelgiant į tai, ataskaitos turi būti patikslintos, nurodant kiekvienos verčių zonas tikslią Zona_SKL koeficiente reikšmę skaičiais.
3. Akmenės rajono, Alytaus rajono, Anykščių rajono, Biržų rajono, Ignalinos rajono, Jonavos rajono, Joniškio rajono, Jurbarko rajono, Kaišiadorių rajono, Kalvarijos, Kauno miesto, Kauno rajono, Kazlų Rūdos, Kelmės rajono, Kėdainių rajono, Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Kretingos rajono, Kupiškio rajono, Lazdijų rajono, Marijampolės, Mažeikių rajono, Molėtų rajono, Neringos miesto, Pagėgių, Pakruojo rajono, Palangos miesto, Panevėžio miesto, Panevėžio rajono, Pasvalio rajono, Plungės rajono, Prienų rajono, Skuodo rajono, Zarasų savivaldybių ataskaitų žemės vertinimo modelių patikros diagramose susikerta kreivės. Atsižvelgiant į tai, būtina patikrinti minėtose ataskaitose nurodytų modelių teisingumą, argumentuotai pagrįsti ir nurodyti priežastis, dėl kurių minėtos kreivės kertasi.
4. Kauno miesto savivaldybės 2.10 pav. „Nekilnojamomo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų ploto pasiskirstymas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį Kauno miesto savivaldybėje²⁷“ pavaizduota neteisinga skritulinė diagrama – kitos paskirties žemė diagramoje užima beveik tris ketvirčius diagramos, nors plotas tik 101,7835 ha, kai žemės ūkio paskirties žemės plotas yra 7491,9956 ha, o diagramoje ji užima tik apie vieną šeštadalį diagramos. Diagramos aprašas neatitinka diagramos turinio (sumaišyti naudmenų plotai).

5. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos masinio vertinimo ataskaitos 5 priede „Žemės sklypų 2019-01-01–2023-08-01 sandoriai Jurbarko rajono savivaldybėje“ neaiškiai identifikuojamos verčių zonas Nr. 12.1.2. ir Nr. 12.1.5.

6. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos masinio vertinimo ataskaitos 7 priede „Jurbarko rajono savivaldybės žemės našumo balų žemėlapis“ neaiškiai identifikuojama verčių zona Nr. 12.11.

7. Kauno miesto rajono savivaldybės teritorijos masinio vertinimo ataskaitos 6 priede „Kauno miesto teritorijos struktūra pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį“ neaiškiai identifikuota verčių zona Nr. 15.18.

8. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos masinio vertinimo ataskaitos 4 priede „Kelmės rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamomo turto verčių zonų žemėlapis“ neaiškiai identifikuota verčių zona Nr. 18.15.

9. Klaipėdos miesto savivaldybės ir Neringos savivaldybės ataskaitų 2.7 papunkčiuose „Investicijos“ 2.7 paveiksluose pateikiamos diagramos, kuriose vaizduojamos tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje, nurodytas investicijų skaičius 2022* m. (10407) skiriasi nuo Valstybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitoje 2.7 papunktyje „Investicijos“ 2.7 paveiksle pateiktoje diagramoje „Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje“ nurodyto investicijų skaičiaus 2022* m. (10397).

10. Klaipėdos rajono ataskaitos 6 priede „Gargždų miesto teritorijos struktūra pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį“ pažymėta verčių zona Nr. 21.18., kuri nėra Gargždų miesto teritorijoje esanti verčių zona (Pagal Klaipėdos rajono ataskaitos 3.6.5 papunktyje nurodytą informaciją, Gargždų miestas padalintas į keturias verčių zonas – 21.1.1., 21.1.2., 21.1.3. ir 21.1.4.).

11. Mažeikių rajono savivaldybės ataskaitos 7 priede „Mažeikių rajono savivaldybės žemės našumo balų žemėlapis“ tikslina dalį teritorijos (Mažeikių miesto verčių zonų Nr. 26.1.1.–26.1.9. teritoriją) žemėlapyje, padarant išnašą, vaizduoti kitu masteliu.

12. Neringos savivaldybės ataskaitos 2.11 pav. „Nekilnojamomo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų ploto pasiskirstymas pagal žemės naudmenas Neringos savivaldybėje“ Nekilnojamomo turto registre iki 2023 m. sausio 1 d. įregistruotų žemės sklypų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas Neringos savivaldybėje, nurodytos žemės naudmenos – užstatytos teritorijos plotas – 170,39 ha neatitinka diagramoje nurodyto užstatytos teritorijos ploto – 170,15 ha.

13. Neringos savivaldybės ataskaitos Žemės vidutinių rinkos verčių apskaičiavimo 3 pavyzdyste „Gyvenamujų teritorijų žemės grupės vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas“ nurodytas bendras žemės sklypo plotas (16,26 a) neatitinka šio pavyzdžio išvadose nurodyto bendro žemės sklypo ploto (8 a).

14. Radviliškio rajono, Raseinių rajono, Rietavo rajono, Rokiškio rajono, Skuodo rajono, Šakių rajono, Šalčininkų rajono, Šiaulių rajono, Šiaulių miesto savivaldybių ataskaitų „4.3. Žemės

vidutinių rinkos verčių apskaičiavimo pavyzdžiai“ žemės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdžiuose, kuriuose nurodomi duomenys reikalingi žemės vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti, t. y. „Duomenys apie žemės sklypą“ tikslinga nurodyti verčių žemėlapio zonas numerį, kurioje yra vertinamas žemės sklypas, nes ji yra nurodoma tik skaičiavimuose. 2022 m. pateiktose ataskaitose, žemės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdžiuose „Duomenys apie žemės sklypą“ verčių žemėlapio zonas numeris, kurioje yra vertinamas žemės sklypas, buvo nurodomas.

15. Radviliškio rajono, Raseinių rajono, Rietavo rajono, Rokiškio rajono, Skuodo rajono, Šakių rajono, Šalčininkų rajono, Šiaulių rajono, Šiaulių miesto savivaldybių ataskaitų „Žemės vidutinių rinkos verčių apskaičiavimo pavyzdžiai“ pateiktose žemės grupės vertinimo modeliuose ir šių savivaldybių atskaitų 1 prieduose „Verčių zonų Zona_SKL reikšmės“ diagramose (Verčių zona) tikslinga rodyti pilną verčių zonas numerį, kurioje vertinamas žemės sklypas. Pvz. Šiaulių rajono savivaldybės „Verčių zonų Zona_SKL reikšmės“ diagramoje turi būti nurodoma „45.1.1“ verčių zona, o ne „1.1.“.

16. Radviliškio rajono savivaldybės 5 priede „Žemės sklypų 2019-01-01–2023-08-01 sandoriai Radviliškio rajono savivaldybėje“ tikslinga dalij teritorijos žemėlapyje, t. y. 37.1.1.–37.1.7. verčių zonas, vaizduoti kitu masteliu arba padaryti išnašus.

17. Rietavo rajono savivaldybės 2.12 pav. „Nekilnojamojo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų skaičius pagal nuosavybės teises ir žemės paskirtis Rietavo savivaldybėje“ pagal diagramoje pateiktus duomenys, įregistruotų valstybės žemės sklypų skaičius nurodytas – „1 127“, tačiau paveiksllo aprašyme nurodytas skaičius – „2 914“. Ataskaitos 4.8 paveiksle „Mégėjų sodo žemės grupės vertinimo modelio ištrauka“ diagramoje „Verčių zonų Zona_SKL reikšmės“ neįmanoma identifikuoti verčių zonas numerio, kuriame vertinamas žemės sklypas. Analogiškas trūkumas ataskaitos 1 priede 4 lape.

18. Rokiškio rajono savivaldybės ataskaitos 5 ir 7 prieduose, žemėlapiuose, verčių zonomis „40.3., 40.11., 40.12., 40.20., 40.26.“ tikslinga padaryti išnašus.

19. Šakių rajono savivaldybės ataskaitos 4, 5 ir 7 prieduose, 42.1.1. ir 42.1.2. verčių zonomis, žemėlapiuose, tikslinga padaryti išnašus.

20. Šalčininkų rajono savivaldybės ataskaitos 5 priede 43.1.1. ir 43.1.2. verčių zonomis, žemėlapyje, tikslinga padaryti išnašus.

21. Šiaulių miesto savivaldybės ataskaitos 3 priede „Pataisų rodikliai ir koeficientai“ neužpildytos lentelės.

22. Švenčionių rajono, Tauragės rajono ir Trakų rajono savivaldybių ataskaitų 2.10 pav. diagramoje ir apraše duomenys apie Nekilnojamojo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų ploto pasiskirstymą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį pateikti ne vienodu tikslumu.

23. Šilalės rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Tauragės rajono ir Telšių rajono savivaldybių 2.11 pav. diagramoje ir apraše duomenys apie Nekilnojamomo turto registre iki 2023-01-01 įregistruotų žemės sklypų plotų pasiskirstymą pagal žemės naudmenas pateikti ne vienodu tikslumu.

24. Trakų rajono savivaldybės ataskaitos 4.3 papunktyje nurodytame 1 pavyzdje „Žemės ūkio paskirties žemės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimas“ neteisingai nurodyti duomenys apie žemės sklypą, t. y. tikslintinos naudingo, nenaudingo plotą, miško ploto reikšmės, nes šių plotų suma (ha) skiriasi nuo žemės sklypo bendro ploto (ha).

25. Utenos rajono savivaldybės ataskaitos 5 priedo „Žemės sklypų 2019-01-01–2023-08-01 sandoriai Utenos rajono savivaldybėje“ prie žemės verčių zonų Nr. 54.1.1. – 54.1.4. nėra nurodytas žemės rinkos aktyvumo procentas.

Pažymime, kad visos ataskaitos turi būti pasirašytos rengėjų ir vertintojų bei ataskaitose turi būti nurodyti ataskaitų numeriai.

Prašome Jūsų Nacionalinei žemės tarnybai teikiant masinio žemės vertinimo dokumentus visus kiekvienos savivaldybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitos dokumentus ir visus valstybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitos dokumentus pateikti kaip vieną dokumentą (PDF formatu), t. y. iš viso pateikti 61 dokumentą PDF formatu. Taip pat prašome užtikrinti, kad Nacionalinei žemės tarnybai teikiamų masinio žemės vertinimo dokumentų bendras dydis neviršytų 500 MB.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, prašome masinio žemės vertinimo ataskaitose pašalinti nustatytus trūkumus ir pakartotinai patikslintus dokumentus pateikti Nacionalinei žemės tarnybai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio rašto gavimo dienos.

Teritorinių skyrių veiklos vertinimo ir korupcijos skyriaus vedėja,
atliekanti direktoriaus pavaduotojo funkcijas

Jolita Talalė

Rita Žalkauskienė, tel. 8 706 85 189, el. p. Rita.Zalkauskiene@nzt.lt
 Ieva Nakvosienė, tel. 8 706 85 046, el. p. Ieva.Nakvosiene@nzt.lt
 Justinas Černiauskas, tel. 8 706 85 180, el. p. Justinas.Cerniauskas@nzt.lt
 Audrius Kalesnikas, tel. 8 706 85 191, el. p. Audrius.Kalesnikas@nzt.lt
 Elena Stikliūnienė, tel. 8 706 85 106, el. p. Elena.Stikliuniene@nzt.lt
 Ernesta Rinkevičė, tel. 8 706 85 186, el. p. Ernesta.Rinkevice@nzt.lt
 Arvidas Zulonas, tel. 8 706 85 182, el. p. Arvidas.Zulonas@nzt.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė žemės tarnyba
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL MASINIO ŽEMĖS VERTINIMO ATASKAITOSE NUSTATYTŲ TRŪKUMŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-11-29 Nr. 1SD-2210-(10.7 E.)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-11-29 Nr. G-60983 (1.4 Mr)
Dokumento adresatas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų Centras
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolita Talalė atliekanti direktoriaus pavaduotojo funkcijas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-29 09:30
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2023-01-05 09:38 - 2026-01-04 09:38
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema NŽT DVS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-29 09:34
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2022-12-19 16:41 - 2025-12-18 16:41
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daiva Dobilienė Dokumentų registratorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-29 09:50
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-11-29 09:50
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	kada-RCSRv1-CA
Sertifikato galiojimo laikas	2023-07-05 15:11 - 2024-07-04 15:11
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema NŽT DVS, versija 3.5.69
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-11-29)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-11-29 nuorašą suformavo Božena Sinickaja
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

**PAKEITIMŲ, ATLIKTU ATSIŽVELGIANČIŲ NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS PRIE APLINKOS
MINISTERIJOS 2023 m. LAPKRIČIO 29 d. RAŠTE NR. 1SD-2210-(10.7 E.) „DĖL MASINIO
ŽEMĖS VERTINIMO ATASKAITOSE NUSTATYTŲ TRŪKUMŲ“ NURODYTUS TRŪKUMUS,
SANTRAUKA**

Registrų centras, atsižvelgdamas į Nacionalinės žemės tarybos prie Aplinkos ministerijos 2023-11-29 rašte Nr. 1SD-2210-(10.7 E.) „Dėl masinio žemės vertinimo ataskaitose nustatyti trūkumų“ nurodytus trūkumus, atliko taisymus savivaldybės teritorijos masinio žemės vertinimo ataskaitoje. Trūkumų santraukos ir tai, kaip reaguota į juos, pateikiama toliau lentelėje:

Pastabų numeriai rašte ir jų santraukos	Trumpas atliktu (neatliktu) pakeitimų paaiškinimas
1 p. Ataskaitose nenurodyta ataskaitų pildymo pabaigos data.	Į pastabą atsižvelgta. Vilniaus miesto savivaldybės vertinimo ataskaitos surašymo pabaigos data įrašyta užbaigus jos rengimą, t. y. atlikus taisymus pagal Nacionalinės žemės tarybos prie Aplinkos ministerijos pastabas, atliekant jos registravimą dokumentų valdymo sistemoje.
2 p. Ataskaitų diagramose „Verčių zonų Zona_SKL reikšmės“ nurodytos netikslios Zona_SKL koeficiente reikšmės, t. y. vadovaujantis diagramose nurodytais duomenimis neįmanoma apskaičiuoti žemės sklypų vidutinių rinkos verčių. Atsižvelgiant į tai, ataskaitos turi būti patikslintos, nurodant kiekvienos verčių zonas tikslią Zona_SKL koeficiente reikšmę skaičiais.	Masinis žemės vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ patvirtintomis Masinio žemės vertinimo taisykliemis (toliau – Taisykliės), kurių 35 p. nurodo, kad Masinio žemės vertinimo ataskaitose analitiniai ir suvestiniai duomenys gali būti pateikti lentelėse, taip pat vaizduojami grafikais ir diagramomis. Vadovaujantis nurodyta nuostata, vietas įtaka, kaip vienas iš svarbiausių žemės vertės veiksnių, modelyje pateikiama trumpiniu Zona_SKL, atvaizduota 2024 metams, kaip ir ankstesniais metais parengtose savivaldybių teritorijų masinio žemės vertinimo ataskaitose grafikais, siekiant, kad masinio vertinimo rezultatų naudotojai gautų kuo informatyvesnę ir vaizdingesnę vertinimo modelių išraišką, turėtų galimybę lyginti ir vertinti vienos reikšmę žemės vertei be papildomų apskaičiavimų. Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2014 m. masinio žemės vertinimo modeliuose, siekiant kuo tiksliau įvertinti sklypo ploto įtaką vertei, sklypo ploto ŽBpl_SKF reikšmingumas yra išreikštasis funkcija, o ne koeficientu. Funkcijos grafinė išraiška yra reprezentatyvi ir lengvai suprantama, leidžia fiksuoti žemės vertės pokyčius keičiantis sklypo plotui vizualiai be papildomų apskaičiavimų, o jeigu nurodytas atributas būtų išreikštasis formule, būtų sunkiai suprantamas ir kontroliuojamas. Grafiniams modeliams neprieštaravo ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2013-02-14 rašte Nr. 2D-794(12.141) „Dėl žemės sklypų vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo“, konstatavusi, kad koeficientų reikšmė gali būti nustatyta pagal masinio vertinimo ataskaitose nurodytus grafinius duomenis. Grafinė modelio atributų išraiška visiškai tenkina masinio žemės vertinimo rezultatų naudotojus. Valstybės institucijos masinio žemės vertinimo rezultatus (sklypo kadastro ir registro duomenis su žemės vidutinėmis rinkos vertėmis) iš

	<p>VĮ Registrų centro gauna numatyta forma skaitmeniniu pavidalu. Vidutinės rinkos vertės (toliau – VRV) apskaičiuojamos integruota skaičiuokle, atliekančia matematinius veiksmus su grafikais atvaizduotomis kintamujų reikšmėmis ir Nekilnojamomojo turto registro duomenimis vertinimo modelyje nustatyta tvarka. Žemės savininkai ir kiti interesantai VRV žemės mokesčiams ir žemės sklypų aktualias VRV pagal sklypo unikalų numerį gali sužinoti interneto puslapyje www.registracentras.lt/p/460 ir regionų geoinformacinės aplinkos paslaugos REGIA interneto svetainėje www.regia.lt/zemelapis.</p> <p>Atsižvelgdamas į savivaldybių poreikį nustatyti neįregistruotų žemės sklypų VRV, VĮ Registrų centras 2009 m. sukūrė pusiau automatizuotą skaičiuoklę, kuri pagal vartotojo įrašytus sklypo kadastro duomenis apskaičiuoja jo VRV.</p> <p>2014 m. VĮ Registrų centras, siekdamas palengvinti neįregistruotų Nekilnojamomojo turto registre sklypų VRV skaičiavimą valstybinės žemės mokesčio administravimo ir kitoms reikmėms, papildomai parengė programinę įrangą – saityno servisą. Saityno servisas leidžia masinio vertinimo modelį ir jo komponentus integruoti į jau turimas savivaldybių informacines sistemas, kurių kūrimą ir (ar) administravimą savivaldybės patikėjo privataus verslo subjektams. Programinė įranga pritaikyta apskaičiuoti atskiro žemės sklypo VRV arba masiniams sklypų vertinimui pagal užduotus sklypų parametrus.</p> <p>Atsižvelgiant į išdėstyta, patvirtiname, kad masinio žemės vertinimo ataskaitose pateikti žemės vertinimo modelių kintamieji grafine išraiška atitinka Taisyklių nuostatas, visiškai užtikrina Nekilnojamomojo turto registre įregistruotų ir neįregistruotų žemės sklypų VRV apskaičiavimą, jų pateikimą vartotojams ir (ar) prieigą prie jų.</p>
--	--

Turto registrų tvarkymo tarnybos

Veronika Valentinavičienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus 1 grupės vadovė,

nekilnojamomojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimo

Nr. A 000050)

Turto registrų tvarkymo tarnybos

Miglė Jakubkienė

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus

1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomojo turto vertintojo

asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000382)

Turto registrų tvarkymo tarnybos

Aušra Baronaitė-

Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus

Deveikienė

1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamomojo turto vertintojo

asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 001603)

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
1 grupės specialistas vertinimui, nekilnojamojo turto
vertintojas(kvalifikacijos pažymėjimo Nr. A 000230)

Mindaugas Vrubliauskas

Turto registru tvarkymo tarnybos
Turto vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
1 grupės specialistė vertinimui, nekilnojamojo turto vertintojo
asistentė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 000024)

Vaida Mačiolė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų Centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Pakeitimų, atliktų atsižvelgiant į Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2023 m. Lapkričio 29 d. rašte Nr. 1SD-2210-(10.7 E.) „Dėl masinio žemės vertinimo ataskaitose nustatytų trūkumų“ nurodytus trūkumus, santrauka
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-12-05 Nr. ŽVM-183 (7.20 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aušra Baronaitytė-Deveikienė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-12-05 13:55
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-12-05 13:56
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-10-01 18:51 - 2027-09-30 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Miglė Jakubkienė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-12-05 13:58
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-12-05 13:58
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2022-12-21 08:30 - 2024-12-20 08:30
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Vrubliauskas Specialistas vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-12-05 14:03
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-12-05 14:04
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-01 21:12 - 2026-08-31 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaida Mačiolė Specialistė vertinimui
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-12-05 14:54
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-12-05 14:54
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-09 17:45 - 2028-05-07 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Veronika Valentinavičienė Grupės vadovė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-12-05 16:48
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-12-05 16:48
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2020-02-04 07:05 - 2025-02-02 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-

Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20231115.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-12-06)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-12-06 nuorašą suformavo Aušra Baronaitė-Deveikiienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-